

KO E TOHI ‘AE PALŌFITA KO SELEMAIA

1 Ko e kuonga mo e ui ‘o Selemaia. 11 Ko ‘ene mamata ki he va‘a ‘alimoni, pea mo e kulo vela 15 Ko e fekau mamafa ki Siuta. 17 Ko e tala‘ofa ‘ae ‘Otua kia Selemaia.

¹ Ko e ngaahi lea ‘a Selemaia, ko e foha ‘o Hilikia, ko e tokotaha ‘oe kau taula‘eiki na‘e nofo ‘i ‘Anatoti ‘i he fonua ‘o Penisimani: ² ‘Aia na‘e hoko ki ai ‘ae folofola ‘a Sihova ‘i he ngaahi ‘aho ‘o Siosaia, ko e foha ‘o ‘Amoni, ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘i hono hongofulu ma tolu ta‘u ‘o ‘ene pule. ³ Na‘e hoko foki ia ‘i he ngaahi ‘aho ‘o Sihoiakimi ko e foha ‘o Siosaia ko e tu‘i Siuta, ‘o a‘u ki hono faka‘osi hono hongofulu ma taha ta‘u ‘o Setikia ko e foha ‘o Siosaia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o a‘u ki hono ‘ave fakapōpula ‘a Selūsalema ‘i hono nima māhina. ⁴ Pea na‘e toki hoko mai ‘ae folofola ‘a Sihova kiate au, ‘o pehē,

⁵ “Na‘aku ‘ilo koe ‘i he te‘eki ai te u fakatupu koe ‘i he fatu;
 pea na‘aku fakatapui koe, pea tu‘utu‘uni koe,
 ko e palōfita ki he ngaahi pule‘anga, ‘i he te‘eki
 ai te ke ha‘u mei he manāva.”

⁶ Pea na‘aku toki pehē, “Oiauē! ‘E ‘Eiki ko Sihova! Vakai, ‘Oku ‘ikai te u fa‘a lea: he ko e tamasi‘i au.”

⁷ Ka na‘e pehē ‘e Sihova kiate au, “Oua na‘a ke pehē, ko e tamasi‘i koe: ka ke ‘alu kiate kinautolu kotoa pē ‘oku ou fekau koe ki ai, pea ko ia te u fekau kiate koe ke ke lea ‘aki. ⁸ Pea ‘oua na‘a ke

manavahē ki honau mata: he ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘oku ou ‘iate koe, ke fakamo‘ui koe.”

⁹ Pea na‘e toki mafao mai ‘e Sihova hono nima, ‘o ala ki hoku ngutu. Pea pehē mai ‘e Sihova kiate au, “Vakai, ‘oku ou ‘ai ‘eku ngaahi lea ki ho ngutu. ¹⁰ Vakai, Kuo u foaki kiate koe ‘i he ‘aho ni ‘ae mālohi ki he ngaahi kakai, mo e ngaahi pule‘anga, ke ta‘aki, mo veteki, ke faka‘auha, mo lī ki lalo, ke langa hake, mo tō.”

¹¹ ¶ Pea na‘e hoko mai ‘ae folofola ‘a Sihova kiate au, ‘o pehē, “E Selemaia, ko e hā ‘oku ke mamata ki ai?”

Pea na‘aku pehē, “Oku ou mamata ki he va‘a ‘oe ‘akau ko e ‘alimoni.”

¹² Pea na‘e pehē mai ‘e Sihova kiate au, “Kuo ke mamata totonu: he te u fakavave ‘eku lea ke fakahoko ia.”

¹³ Pea na‘e hoko mai ‘ae folofola ‘a Sihova ‘o liunga ua kiate au, ‘o pehē, “Ko e hā ‘oku ke mamata ki ai?” Pea na‘aku pehē, “Oku ou mamata ki he kulo vela; ‘oku hanga mai hono ngutu mei he tokelau.” ¹⁴ Pea na‘e pehē ‘e Sihova kiate au, “E tupu mei he tokelau ‘ae kovi ki he kakai kotoa pē ‘oe fonua. ¹⁵ He, ‘oku pehē ‘e Sihova, Vakai, te u ui ki he fa‘ahinga kotoa pē ‘oe ngaahi pule‘anga ‘i he tokelau;

“pea te nau ha‘u, pea te nau taki taha nofo ‘i hono nofo‘anga ‘i he hū‘anga ki he ngaahi matapā ‘o Selūsalema,

pea ki hono ngaahi ‘ā kotoa pē ‘o takatakai,
pea ki he ngaahi kolo kotoa pē ‘o Siuta.

¹⁶ Pea te u fakahā ‘eku ngaahi tautea kiate kinautolu, koe‘ahi ko ‘enau angahala kotoa pē, he kuo nau li‘aki au,

pea tutu ‘ae me‘a namu kakala ki he ngaahi
 ‘otua kehe,
 pea tauhi ki he ngaahi ngāue ‘a honau nima.

¹⁷ ¶ “Ko ia ke ke nono‘o ho‘o no‘otanga vala, pea tu‘u hake, pea lea ‘aki kiate kinautolu ‘aia kotoa pē ‘oku ou fekau kiate koe: pea ‘oua na‘a ke manavahē ki honau mata, telia na‘aku fakamaa‘i koe ‘i honau ‘ao. ¹⁸ He vakai, kuo u ngaohi koe he ‘aho ni ko e kolo kuo teu ki he tau, ko e pou ukamea, ko e ngaahi ‘ā palasa, ki he fonua kotoa pē, ki he ngaahi tu‘i ‘o Siuta, mo hono hou‘eiki, pea ki hono kau taula‘eiki, pea mo e kakai kotoa pē ‘oe fonua. ¹⁹ Pea te nau tau‘i koe; ka ‘e ‘ikai te nau mālohi kiate koe;” he ‘oku pehē mai ‘e Sihova, “Oku ou ‘iate koe, ke fakamo‘ui koe.”

2

1 Ko e fakahā ‘e he ‘Otua ‘ene ‘uluaki ‘ofa ki he kakai Siu. 9 Pea ko ‘enau fakaholomui lahi, 14 Ko e tupu‘anga ‘o ‘enau tu‘utāmaki meiate kinautolu pe. 20 Ko e angahala ‘a Siuta. 31 Ko e liaki ‘e Sihova ‘enau falala‘anga.

¹ Pea na‘e toe hoko ‘ae folofola ‘a Sihova kiate au, ‘o pehē, ² “Alu ‘o kalanga ki he telinga ‘o Selūsalema, ‘o pehē, “Oku pehē mai ‘e Sihova; “Oku ou manatu‘i koe, ko e angalelei na‘e fai kiate koe ‘i ho‘o kei si‘i,

mo e ‘ofa na‘e fakahā ‘i ho‘o fakanofo, ‘i ho‘o muimui kiate au ‘i he toafa, ‘i he fonua na‘e ‘ikai tūtūu‘i.

³ Na‘e fakatapui ‘a ‘Isileli kia Sihova, ko e ‘uluaki fua ‘o hono tupu: ‘e halaia ‘akinautolu kotoa pē ‘oku faka‘auha ia; ”

‘oku pehē ‘e Sihova, “E hoko ‘ae kovi kiate kinautolu.”

⁴ E fale ‘o Sēkope, pea mo e fa‘ahinga kotoa pē ‘oe fale ‘o ‘Isileli, mou fanongo ki he folofola ‘a Sihova.

⁵ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova,
“Ko e hā ‘ae kovi kuo ‘ilo‘i ‘e ho‘omou ngaahi tamai
‘iate au,
koe‘ahi kuo nau li‘aki au,
pea muimui ki he me‘a noa pe,
pea kuo nau hoko ‘o vale?”

⁶ Pea na‘e ‘ikai te nau pehē, ‘Ko e fē ‘a Sihova, ‘aia na‘a ne ‘omi ‘akimautolu mei he fonua ko ‘Isipite,
‘aia na‘a ne tataki ‘akimautolu ‘i he toafa;
‘i he fonua lala pea luoluo,
‘i he fonua mōmoa, mo e malumalu ‘oe mate,
‘i he fonua kuo ‘ikai fononga ki ai ha tangata,
pea ‘oku ‘ikai nofo ai ha tangata?”

⁷ Pea na‘aku ‘omi ‘akimoutolu ki he fonua mahu,
ke kai hono fua, mo hono lelei ‘o ia;
ka ‘i ho‘omou hū ki ai, kuo mou fakakovi‘i hoku
fonua,
pea ngaohi hoku tofi‘a ko e me‘a fakalielia.

⁸ Na‘e ‘ikai pehē ‘e he kau taula‘eiki, ‘Ko e fē ‘a Sihova?
Pea na‘e ‘ikai ‘ilo‘i au ‘ekinautolu na‘e maheni
ai ‘i he fono:
pea na‘e angatu‘u kiate au ‘ae kau tauhi foki,
pea na‘e kikite ‘ae kau palōfita ‘i he hingoa ‘o Peali,
pea nau muimui ki he ngaahi me‘a ta‘e‘aonga.”

- ⁹ Ko ia ‘oku pehē mai ‘e Sihova, “Te u toe lea kiate
kimoutolu,
pea te u kole ki ho‘omou fānau, pea mo e fānau
‘a ho‘omou fānau.
- ¹⁰ Koe‘ahi, ke mou ‘alu ki he ngaahi motu ‘o Kitimi,
‘o mamata;
pea fekau ki Keta, pea fakakaukau lahi,
pea vakai, pe ‘oku ai ha me‘a pehē.
- ¹¹ ‘Oku ai ha kakai kuo fetongi honau ngaahi ‘otua,
‘aia na‘e ‘ikai ko e ‘otua?
Ka kuo fetongi ‘a hoku kakai honau nāunau ki
he me‘a ta‘e‘aonga.”
- ¹² ‘Oku pehē mai ‘e Sihova, “E ngaahi langi mou
ofo ki he me‘a ni,
pea mou manavahē fakailifia;
pea tetetete lahi ‘aupito,
- ¹³ “He kuo fai ‘e hoku kakai ‘ae me‘a kovi ‘e ua:
kuo nau li‘aki au ko e matavai mo‘ui,
pea kuo nau tā kiate kinautolu ‘ae ngaahi
‘ai‘anga vai, ko e ngaahi ‘ai‘anga vai
mafōfoa, ‘aia ‘oku ‘ikai fa‘a ma‘u ai ha vai.
- ¹⁴ “Ko e tamaio‘eiki ‘a ‘Isileli?
Pe ko e hako ia ‘oe tamaio‘eiki?
Ka ko e hā kuo fakamālohi ai ia?
- ¹⁵ Na‘e ngungulu kiate ia ‘ae fanga laione mui,
kuo nau tangi ‘aki ‘ae le‘o lahi,
kuo nau fakalala ‘ae fonua: kuo tutu hono
ngaahi kolo pea ‘oku ‘ikai ha kakai.
- ¹⁶ Pea kuo fakavolu foki ho tumu‘aki, ‘e he
fānau ‘o Nofi mo Tapanesi.
- ¹⁷ “Ikai kuo hoko ‘ae me‘a ni kiate koe ‘iate koe pe,
‘i ho‘o li‘aki ‘a Sihova ko ho ‘Otua, ‘i he‘ene
tataki koe ‘i he hala?

- 18 Pea ko eni, ko e hā ‘a‘au te ke ‘alu ai ‘i he hala ki
 ‘Isipite, ke inu ‘i he ngaahi vai ‘o Sihoa?
 Pea ko e hā te ke ‘alu ai koe ‘i he hala ki ‘Asilia,
 ke inu ‘i he vai ‘oe vaitafe?
- 19 “E tautea koe ‘e ho‘o angahala ‘a‘au,
 pea ‘e valoki‘i koe ‘e ho‘o fakaholomui:
 ko ia ke ke ‘ilo mo vakai, ko e me‘a kovi mo
 fakamamahi,
 ‘a ho‘o li‘aki ‘a Sihova ko ho ‘Otua,
 pea ‘oku ‘ikai te ke manavahē kiate au,” ‘oku
 pehē ‘e he ‘Eiki ko Sihova ‘oe ngaahi kautau.
- 20 “He talu mei mu‘a kuo u maumau‘i ho‘o
 ha‘amonga,
 pea motuhi ho ngaahi ha‘i;
 pea na‘a ke pehē, “E ‘ikai te u fai kovi,”
 ka kuo ke ‘eve‘eva ‘i he ngaahi mo‘unga
 mā‘olunga kotoa pē,
 pea ‘i he lolo ‘akau mata kotoa pē ‘o fai anga-
 hala.
- 21 Ka na‘aku tō koe, ko e vase lelei,
 ko e tengā lelei ‘aupito:
 pea ‘oku fēfē ai ha‘o liliu ko e ‘akau kovi, ko e
 vase kehe kiate au?”
- 22 He ‘oku pehē mai ‘e he ‘Eiki ko Sihova, “Kapau
 te ke fufulu koe ‘aki ‘ae naita,
 pea to‘o kiate koe ‘ae koa lahi,
 ka ‘oku kei ‘ilonga ‘a ho‘o hia ‘i hoku ‘ao.
- 23 “E fēfē koā ‘a ho‘o pehē, “Oku ‘ikai te u ‘uli,
 ‘oku ‘ikai te u muimui kia Peali”?
 Vakai ki ho‘o ‘ulungāanga ‘i he tele‘a,
 ke ke ‘ilo ‘aia kuo ke fai:

- ko e kāmeli ve‘e vave koe, ‘oku fe‘alu‘aki ‘i hono
 ngaahi hala; ²⁴ Ko e ‘asi hehengi ‘oku ma-
 heni ai mo e toafa, ‘aia ‘oku ne folohifo ‘ae
 matangi ‘i he‘ene holi;
 pea ‘i he‘ene pehē ko hai ‘oku fa‘a fakafoki ia?
 ‘E ‘ikai kumi fakafiu‘i ia ‘e ha taha; ka te nau
 ‘ilo ia ‘i hono māhina.
- ²⁵ “Ta‘ofi ho va‘e mei he ta‘etopuva‘e,
 pea mo ho kia mei he fieinu:
 ka na‘a ke pehē, “Oku ‘ikai ha ‘amanaki:
 ‘oku ‘ikai; he kuo u ‘ofa ki he kau muli,
 pea te u muimui pe kiate kinautolu.”
- ²⁶ Hangē ‘oku mā ‘ae kaiha‘a ‘i hono ‘ilo‘i ia,
 ‘oku pehē ‘ae mā ‘ae fale ‘o ‘Isileli;
 ko kinautolu, mo honau ngaahi tu‘i, mo
 honau hou‘eiki, mo honau kau taula‘eiki,
 mo honau kau palōfita.
- ²⁷ Ko kinautolu ‘oku pehē ki he ‘akau, ‘Ko ‘eku
 tamai koe,’
 pea ki he maka, ‘Na‘a ke fā‘ele‘i au:
 he kuo nau fulitu‘a kiate au,
 pea ‘oku ‘ikai hanga mai honau mata:
 ka ‘i he ‘aho ‘o ‘enau mamahi te nau lea,
 ‘o pehē mai, ‘Tu‘u hake, ‘o fakamo‘ui
 ‘akimoutolu.’
- ²⁸ “Kā ko e fē ho ngaahi ‘otua kuo ke ngaohimo‘ou?
 Ke tu‘u hake ‘akinautolu, kapau te nau fa‘a
 fakamo‘ui koe ‘i he ‘aho ‘oe mamahi:
 he ‘oku hangē ko hono lahi ‘o ho‘o ngaahi
 kolo, ‘E Siuta, ‘oku pehē hono tokolahī ‘o ho
 ngaahi ‘otua.
- ²⁹ “Ko e hā te mou tukuaki‘i ai au?
 ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Kuo angatu‘u kiate au
 ‘akimoutolu kotoa pē.”

- 30 “Kuo ta‘e‘aonga ‘eku taa‘i ho‘omou fānau;
 he ‘oku ‘ikai te nau poto ai:
 kuo faka‘auha homou kau palōfita, ‘aki ho‘omou
 heletā ‘amoutolu,
 ‘o hangē ko e laione faka‘auha.
- 31 ‘Ae to‘utangata, mou tokanga ki he folofola ‘a
 Sihova.
 He na‘aku hoko ko e toafa ki ‘Isileli?
 Pe ko e fonua fakapo‘uli?
- Pea ko e hā ‘oku pehē ai ‘a hoku kakai, ‘Ko e
 hou‘eiki ‘akimautolu;
 pea ‘e‘ikai te mau toe ha‘u kiate koe?”
- 32 “E fa‘a fakangalo‘i ‘e he tāupo‘ou ‘a ‘ene teunga,
 pe ko e ta‘ahine ta‘ane ‘a ‘ene teuteu?
 Kā kuo fakangalongalo‘i au ‘e hoku kakai ‘i he
 ngaahi ‘aho ta‘efā‘alaua.
- 33 Ko e hā ‘oku ke teuteu ai ho hala ke kumi ‘ae ‘ofa?
 Ko ia kuo ke akonaki ‘aki ho ngaahi hala ki he
 kau angahala foki.
- 34 Kuo ‘ilo‘i foki ‘ae toto ‘oe ngaahi laumālie
 ta‘ehalaia ‘i he kapa ‘o ho kofu:
 ‘oku ‘ikai te u ‘ilo ia ‘i he kumi lahi,
 ka ‘oku fakahāhā pe ia ‘iate kinautolu ni kotoa
 pē.
- 35 “Ka ‘oku ke pehē ‘e koe, “Oku ou ta‘ehalaia,
 pea ko ia ‘e fakaafe ‘a hono houhau ‘iate au.”
 “Vakai, te u fakamaau‘i koe,
 koe‘uhī ‘oku ke pehē, ‘Na‘e ‘ikai te ke fai kovi.”
- 36 Ko e hā ‘oku ke ‘alu fano ai pe ke fetongi ho hala?
 Te ke mā foki ki ‘Isipite,
 ‘o hangē ko ho‘o mā ki ‘Asilia.
- 37 ‘Io, te ke ‘alu meiate ia, kuo ‘ai ho nima ki ho ‘ulu:
 he kuo li‘aki ‘e Sihova ho ngaahi falala‘anga,

pea ‘e ‘ikai te ke monū‘ia ai.”

3

1 Ko e angahala lahi ‘a Siuta, mo e ‘alo‘ofa lahi ‘ae ‘Otua, 6 ‘Oku kovi lahi ‘a Siuta ‘ia ‘Isileli, 12 Ko e ngaahi tala‘ofa ‘ae ongoongolelei ki he fakatomala 20 Ko e valoki ki ‘Isileli, pea kuo ‘ai ia ‘e he ‘Otua, pea ‘oku nau vete ‘enau ngaahi hia.

¹ “Oku nau pehē, ‘Kapau ‘e tukuange ‘e ha tangata ‘a hono uaifi, pea te ne ‘alu ‘iate ia, pea mali mo e tangata kehe, te ne toe ha‘u kiate ia?” ‘Ikai ‘oku ‘uli lahi ai ‘ae fonua ko ia? Ka kuo ke fai angahala mo e mamana tokolahī: ka ‘oku kei pehē, ‘e Sihova, Tafoki mai kiate au.

² “Hanga hake ho mata ki he ngaahi potu mā‘olunga, pea vakai ha potu na‘e ‘ikai te ke angahala ai. Kuo ke tatali kiate kinautolu ‘i he ngaahi hala, ‘o hangē ko e ‘Alepea ‘i he toafa; kuo ke faka‘uli‘i ‘ae fonua ‘i ho‘o angahala, mo ho‘o fai kovi. ³ Ko ia kuo ta‘ofi ai ‘ae ‘oha tu‘u mo tō, pea na‘e ‘ikai ai ‘ae ‘oha mui; kuo ke ma‘u ‘ae fo‘i la‘ē ‘oe fefine angahala, pea ko ia ‘oku ‘ikai te ke mā ai. ⁴ ‘E ‘ikai te ke tangi pehē mai kiate au ‘o fai mei he ‘aho ni, ‘Ko ‘eku tamai koe, ko hoku fakahinohino ‘i he‘eku si‘i?’ ⁵ “‘Pea ‘e ma‘u ‘a hono houhau ‘o ta‘engata?” Te ne kuku ma‘u ia ‘o a‘u ki he ngata‘anga? Vakai, kuo ke lea mo fai ‘ae ngaahi me‘a kovi ‘o hangē ko ho‘o fa‘a fai.”

⁶ ¶ Pea na‘e pehē foki ‘e Sihova kiate au ‘i he ngaahi ‘aho ‘o Siosaia ko e tu‘i, “Kuo ke mamata ‘aia kuo fai ‘e ‘Isileli fakaholomui? kuo ne ‘alu hake ki he ngaahi mo‘unga mā‘olunga kotoa pē, pea fai angahala, ‘i he lolo ‘akau mata kotoa pē.

⁷ Pea hili ‘ene fai ‘ae ngaahi me‘a ni kotoa pē, na‘aku pehē, ‘Ke ke tafoki kiate au.’ Ka na‘e ‘ikai te ne tafoki. Pea na‘e mamata ki ai ‘a hono tokoua kākā ko Siuta. ⁸ Pe ne u mamata, ‘i he‘eku tukuange ‘a ‘Isileli fakaholomui pea u ‘atu kiate ia ‘ae tohi fakamavae, ko e me‘a ‘i he‘ene ngaahi fai hala, ka na‘e ‘ikai ke manavahē ai ‘a hono tokoua kākā ko Siuta, ka na‘a ne toe ‘alu mo ia ‘o fai angahala foki. ⁹ Pea ko e me‘a ‘i he ongoongo ‘o ‘ene fe‘auaki na‘e ‘uli‘i ai ‘ae fonua, ‘o ne fai angahala mo e ngaahi maka, pea mo e ngaahi ‘akau. ¹⁰ Ka ‘oku pehē ‘e Sihova, na‘e ‘ikai ‘aupito tafoki kiate au ‘aki hono loto kotoa ‘a hono tokoua kākā ko Siuta, ka na‘a ne kākā ai pe.” ¹¹ Pea na‘e pehē ‘e Sihova kiate au, “Ko ‘Isileli fakaholomui kuo ne fakatonuhia ‘e ia ia ‘o lahi hake ‘ia Siuta kākā.”

¹² ¶ ‘Alu ‘o fakahā ‘ae ngaahi lea ni ki he potu tokelau, ‘o pehē, ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Tafoki mai, ‘a koe ko ‘Isileli fakaholomui; pea te u fakaafe ‘eku houhau meiate kimoutolu:’ he, ‘oku pehē ‘e Sihova, “Oku ou ‘alo‘ofa, pea ‘e ‘ikai te u fakatolonga ta‘engata hoku houhau. ¹³ Ke vete pe ho‘o hia, ‘aia kuo ke fai kia Sihova ko ho ‘Otua, pea mo e faka‘uli ‘a ho‘o ‘ulungāanga mo e kau muli ‘i he lolo ‘akau mata kotoa pē; pea ‘oku pehē ‘e Sihova, na‘e ‘ikai te mou talangofua ki hoku le‘o.” ¹⁴ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “E fānau fakaholomui tafoki mai; he kuo u fakamaau mo kimoutolu: pea te u to‘o ‘akimoutolu ko e taki tokotaha ‘i ha kolo, pea mo e toko ua ‘i ha fa‘ahinga, pea te u ‘omi ‘akimoutolu ki Saione. ¹⁵ Pea te u foaki kiate kimoutolu ‘ae kau tauhi ‘o hangē ko hoku loto, pea te naufafanga ‘aki ‘akimoutolu ‘ae poto mo e ‘ilo. ¹⁶ Pea ‘e hoko ‘i he

ngaahi ‘aho ko ia, ‘oka mou ka tupu ‘o tokolahi ‘i he fonua,” ‘oku pehē ‘e Sihova, “E ‘ikai te nau toe pehē, ‘Ko e puha ‘oe fuakava ‘o Sihova,’ pea ‘e ‘ikai hoko ia ki honau loto: pea ‘e ‘ikai te nau manatu ki ai pe ‘a‘ahi ki ai; pea ‘e ‘ikai toe ngaohi ia. ¹⁷ Pea ‘i he ngaahi ‘aho ko ia te nau ui ‘a Selūsalema ‘Ko e ‘afio‘anga ‘o Sihova,’ pea ‘e fakataha ‘ae kakai kotoa pē ki ai, ki Selūsalema, ki he huafa ‘o Sihova: pea ‘e ‘ikai te nau toe muimui ki he fakakaukau kovi ‘a honau loto. ¹⁸ E ha‘u ‘ae fale ‘o Siuta ‘i he ngaahi ‘aho ko ia ‘o ‘a‘eva mo e fale ‘o ‘Isileli, pea te na omi fakataha mei he fonua ‘i he tokelau ki he fonua ‘aia kuo u foaki ko e tofi‘a ki ho‘omou ngaahi tamai.

¹⁹ “Pea na‘aku pehē, “E fēfē ‘eku fakataha koe mo e fonua, pea foaki kiate koe ‘ae fonua lelei, mo e tofi‘a lelei ‘oe kakai tokolahi?” Pea na‘aku pehē, Ke ke ui au, “Ko ho‘o Tamai;” pea ‘e ‘ikai te ke tafoki meiate au.”

²⁰ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “E fale ‘o ‘Isileli, ko e mo‘oni kuo mou fai kākā kiate au, ‘o hangē ko e fe-fine kākā kuo li‘aki hono husepāniti.” ²¹ Na‘e ongo‘i ‘ae le‘o ‘i he ngaahi potu mā‘olunga, ko e tangi mo e tangilāulau ‘ae fānau ‘a ‘Isileli: he kuo nau fakakovi‘i honau hala, pea kuo nau fakangan-galo‘i ‘a Sihova ko honau ‘Otua. ²² ‘Ae fānau faka-holomui, mou tafoki, pea te u fakamo‘ui ho‘omou fakaholomui.

“Vakai, ‘oku mau ha‘u kiate koe; he ko koe ko Sihova ko homau ‘Otua. ²³ “Ko e mo‘oni ‘oku ta‘e‘aonga ke ‘amanaki ‘ae fakamo‘ui mei he ngaahi potu mā‘olunga, pea mei he ngaahi mo‘unga: ko e mo‘oni ‘oku ‘ia Sihova ko hotau

‘Otua ‘ae fakamo‘ui ‘o ‘Isileli. ²⁴ He kuo faka‘auha ‘i he tamapua fakamā ‘ae ngāue ‘a ‘etau ngaahi tamai talu ‘emau tupu; ko ‘enau fanga sipi mo e fanga manu, ko honau ngaahi foha, pea mo e ‘ofefine. ²⁵ ‘Oku tau tokoto ‘i he mā, pea ‘oku ‘ufi‘ufi ‘akitaautolu ‘e he fakamā: koe‘uhi kuo tau fai kovi kia Sihova ko hotau ‘Otua, ko kitautolu mo ‘etau ngaahi tamai, talu ‘etau kei si‘i ‘o a‘u ki he ‘aho ni, pea na‘e ‘ikai te tau talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko hotau ‘Otua.”

4

1 ‘Oku ui ‘aki ‘e he ‘Otua kia ‘Isileli ‘a ‘ene ngaahi tala‘ofa. 3 ‘Oku ako ‘aki ‘ae ngaahi me‘a tautea ki Siuta ke fakatomala. 19 Ko e mamahi lahi koe‘uhi ko e ngaahi tu‘utāmaki ‘o Siuta.

¹ ‘Oku pehē mai ‘e Sihova, “Kapau te ke tafoki ‘E ‘Isileli, tafoki kiate au; pea kapau te ke tukuange ‘a ho‘o ngaahi me‘a fakalielia ‘i hoku ‘ao, ‘e ‘ikai ‘ave koe. ² Pea te ke fuakava, “‘Oku mo‘ui ‘a Sihova ‘i he mo‘oni, mo e fakamaau, pea ‘i he angatonu; pea ‘oku meiate ia ‘ae fakamonū‘ia ‘ae ngaahi pule‘anga pea te nau vikiviki ‘iate ia.”

³ ¶ He ‘oku pehē ‘e Sihova ki he kau tangata ‘o Siuta, mo Selūsalema, “Mou fakamolū ‘ae kelekele fo‘ou, pea ‘oua na‘a tūtuu‘i ‘i he ngaahi ‘akau talatala. ⁴ ‘Ae kau tangata ‘o Siuta mo e kakai ‘o Selūsalema, mou kamu homou loto kia Sihova, pea to‘o ‘ae ‘ufi‘ufi ‘o homou loto, telia na‘a ‘alu atu ‘eku houhau ‘o hangē ko e afi, pea ‘e vela ia ‘o ‘ikai fa‘a tāmate‘i, koe‘uhi ko e kovi ‘o ho‘omou ngaahi faianga.” ⁵ Mou fakahā ‘i Siuta, pea faka‘ilo ‘i Selūsalema; ‘o pehē, ‘Mou ifi ‘ae me‘alea ‘i he fonua:’ fakahā, ‘i he potu kotoa pē, ‘o pehē, ‘Tau fakataha

‘akitautolu, pea ‘alu ki he ngaahi kolo kuo langa.’

⁶ Fokotu‘u ‘ae fuka ke hanga ki Saione: mou ‘alu, ‘oua ‘e tatali: he te u ‘omi ‘ae kovi mei he tokelau, ‘io, ko e faka‘auha lahi.

⁷ Kuo ha‘u ‘ae laione mei he fihi ‘oe vao, pea ‘oku ha‘u ‘i hono hala ‘aia ‘e faka‘auha ‘ae ngaahi pule‘anga; kuo ‘alu atu ia mei hono potu ke faka‘auha ‘ae fonua: pea ‘e lala ‘ae ngaahi kolo, ‘o ‘ikai ha kakai. ⁸ Koe‘ahi ko e me‘a ni, nono‘o ‘aki ‘akimoutolu ‘ae vala tauanga‘a, pea mamahi mo tangi: he ‘oku te‘eki ai foki meiate kitautolu ‘ae houhau kakaha ‘o Sihova. ⁹ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “E hoko ‘o pehē ‘i he ngaahi ‘aho ko ia, ‘e vaivai ‘ae loto ‘oe tu‘i, pea mo e loto ‘oe hou‘eiki; pea ‘e ofo ‘ae kau taula‘eiki, pea ‘e fakatumutumu ‘ae kau palōfita.”

¹⁰ Pea na‘aku toki pehē ai, “Oiauē, ‘E ‘Eiki Sihova! Ko e mo‘oni kuo ke tukuange ‘ae kakai ni mo Selūsalema ki he kākā, ‘o pehē, ‘Te mou ma‘u ‘ae fiemālie;’ kae ‘osi kuo hoko ‘ae heletā ki he laumālie.”

¹¹ Pea ‘e lea ki he kakai ni mo Selūsalema ‘i he ngaahi ‘aho ko ia; ‘o pehē, “Oku ha‘u ‘ae matangi vela mei he ngaahi potu mā‘olunga ‘i he toafa ki he ‘ofefine ‘o hoku kakai, ka ‘oku ‘ikai ke tatafi pe fakama‘a. ¹² ‘E ha‘u ‘ae matangi lahi mei he ngaahi potu ko ia kiate au; pea te u fakamaau ni ‘akinautolu foki.

¹³ Vakai, te ne ha‘u ‘o hangē ko e ngaahi ‘ao, pea ko ‘ene ngaahi saliote ‘o hangē ko e ‘ahiohio: ‘oku ve‘e vave hake ‘ene fanga hoosi ‘i he puna ‘ae ‘ikale. ‘Oku tau mala‘ia! He kuo faka‘auha ‘akitautolu. ¹⁴ ‘E Selūsalema, ke ke fakama‘a ho loto mei he angahala, koe‘ahi ke ke mo‘ui. ‘E fefē hono

fuoloa ‘ae nofo ‘a ho‘o ngaahi mahalo kovi ‘iate koe? ¹⁵ He ‘oku ongo‘i ‘ae le‘o mei Tani, pea ‘oku fakahā ‘ae me‘a fakamamahi mei he mo‘unga ‘o ‘Ifalemi. ¹⁶ “Vakai, mou tala ki he ngaahi kakai; fakahā ki Selūsalema, ‘Kuo ha‘u ‘ae kau le‘o mei he potu mama‘o, pea te nau kalanga ki he ngaahi kolo ‘o Siuta.” ¹⁷ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “‘Oku nau takatakai ia ‘o hangē ko e kau tauhi ngoue koe‘uhi kuo ne angatu‘u kiate au. ¹⁸ Kuo hoko ‘ae ngaahi me‘a ni kiate koe ko e me‘a ‘i ho‘o anga mo ho‘o ngaahi faianga; ko eni ho‘o mamahi ‘oku kakaha ia, koe‘uhi ‘oku ‘asi ia ki ho loto.”

¹⁹ ¶ ‘A hoku fatu, ‘a hoku fatu! ‘Oku ou mamahi ‘o a‘u ki hoku loto: ‘oku ue‘i hoku loto ‘iate au; ‘oku ‘ikai te u fa‘a fakalongo pe, koe‘uhi kuo u fanongo ki he me‘alea, kuo fanongo ‘a hoku laumālie ki he teu tau. ²⁰ Kuo hoko ‘ae faka‘auha ki he faka‘auha, he kuo lala ‘ae fonua kotoa pē; kuo maumau‘i fakafokifā ‘a hoku fale fehikitaki; pea mo hoku ngaahi puipui. ²¹ ‘E fēfē hono fuoloa ‘o ‘eku mamata ki he fuka, pea fanongo ki he le‘o ‘oe me‘alea?

²² “He ‘oku vale ‘a hoku kakai, ‘oku te‘eki ai te nau ‘ilo au: ko e fānau faha ‘akinautolu ‘oku ‘ikai hanau poto; ‘oku nau poto ki he fai kovi, ka ‘oku ‘ikai te nau ma‘u ‘ae ‘ilo‘i ki he fai lelei.” ²³ Pea na‘aku mamata ki he fonua, pea vakai, kuo maveuveu mo nge‘esi pe ia; pea ki he ngaahi langi foki, pea na‘e ‘ikai ha maama. ²⁴ Ne u mamata ki he ngaahi mo‘unga, pea vakai, kuo nau tetetete, pea na‘e ue‘i ‘ae ngaahi tafungofunga kotoa pē, ‘o hangē ko e me‘a ma‘ama‘a. ²⁵ Na‘aku mamata, pea vakai, na‘e ‘ikai ha tangata, pea kuo mole kotoa pē ‘ae fanga manupuna ‘oe langi. ²⁶ Ne u mamata,

pea vakai, kuo toafa ‘ae potu fua lelei, pea kuo maumau‘i hifo ‘ae ngaahi kolo kotoa pē ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘i hono houhau kakaha. ²⁷ He kuo pehē ‘e Sihova, “E lala ‘ae fonua kotoa pē; ka ‘e ‘ikai te u faka‘osi ‘aupito. ²⁸ ‘E mamahi ‘a māmani koe‘uhi ko e me‘a ni, pea ‘e ‘uli‘uli ai ‘ae ngaahi langi ‘i ‘olunga: koe‘uhi kuo u lea ‘aki ia, pea ‘e ‘ikai te u fakatomala; kuo u tu‘utu‘uni ia, pea ‘e ‘ikai te u tafoki mei ai.”

²⁹ ‘E hola ‘ae kolo kotoa pē koe‘uhi ko e patū ‘ae kau tangata heka hoosi, mo e kau tangata fakakaufana; te nau ‘alu ki he vao fihi pea kaka ki he ngaahi maka: pea ‘e li‘aki ‘ae kolo kotoa pē, pea ‘e ‘ikai nofo ha tangata ‘i ai. ³⁰ Pea ‘oka maumau‘i koe, ko e hā te ke fai? Kapau te ke fakakofu‘aki koe ‘ae kulokula, pea kapau te ke teuteu ‘aki koe ‘ae ngaahi me‘a teunga, pea kapau te ke loa ho mata ‘aki ‘ae vali, ‘oku ta‘e‘aonga ho fakahoihoifua koe; ‘e fehi‘a kiate koe ‘akinautolu na‘e ‘ofa, pea te nau kumi ho‘o mo‘ui. ³¹ He kuo u fanongo ki he le‘o ‘o hangē ko e fefine ‘oku langā, pea mo e mamahi ‘o hangē ko ia kuo ne fā‘ele‘i ‘ene ‘uluaki tama, ko e le‘o ‘oe ‘ofefine ‘o Saione, ‘aia ‘oku to‘e pea mafao hono nima, ‘o pehē, “Oiauē au! He ‘oku vaivai hoku laumālie koe‘uhi ko e kau fakapō.”

5

1 Ko e tautea mei he ‘Otua ki he kakai Siu, koe‘uhi ko ‘enau angatu‘u, 7 Mo ‘enau fe‘auaki, 10 Mo ‘enau ta‘elotu, 19 Mo ‘enau fehi‘a ki he ‘Otua, 25 Mo ‘enau nofo kovi ‘i he fonua, 30 Mo ‘enau fakakovi‘i ‘ae siasi.

¹ “Mou felele aki ‘i he ngaahi hala ‘o Selūsalema, pea mamata, mo ‘ilo, pea kumi ‘i hono ngaahi potu laulahi, kapau te mou fa‘a ‘ilo ‘i ha tangata, pea kapau ‘oku ‘i ai ha taha ‘oku fakamaau totonu, ‘aia ‘oku kumi ki he mo‘oni pea te u fakamolemole ia. ² Pea kapau ‘oku nau pehē, “Oku mo‘ui ‘a Sihova;’ ko e mo‘oni ‘oku nau fuakava kākā pe.

³ ‘E Sihova, ‘ikai ‘oku hanga ki he mo‘oni ‘a ho fofonga? Kuo ke taa‘i ‘akinautolu, ka na‘e ‘ikai te nau mamahi; kuo ke faka‘auha ‘akinautolu, ka na‘e ‘ikai te nau tokanga ki he tautea: kuo nau fakafefeka hake honau mata ‘i ha maka; ‘oku ‘ikai te nau fie tafoki.

⁴ Ko ia na‘aku pehē, “Ko e mo‘oni ‘oku nau masiva: ‘oku nau vale: he ‘oku ‘ikai te nau ‘ilo ‘ae hala ‘o Sihova, pea mo e fakamaau ‘a honau ‘Otua. ⁵ Te u ‘alu ki he kau tangata poto, pea te u lea kiate kinautolu; he kuo nau ‘ilo ‘ae hala ‘o Sihova, pea mo e fakamaau ‘a honau ‘Otua;” ka ko kinautolu ni kuo nau maumau‘i ‘aupito ‘ae ha‘amonga, pea motuhi ‘ae ngaahi ha‘i. ⁶ Ko ia ‘e tāmate‘i ‘akinautolu ‘e he laione mei he vao, pea ‘e maumau‘i ‘akinautolu ‘e he ulofi ‘oe efiafi, pea ‘e le‘o ki honau ngaahi kolo ‘e he lēpati: ko ia kotoa pē ‘e ‘alu atu ‘i ai ‘e haehae ke iiki; koe‘uhiko ‘enau ngaahi angahala ‘oku lahi, pea ‘oku tupu ‘enau ngaahi fakaholomui.

⁷ ¶ “E fēfē ‘eku fakamolemole koe koe‘uhiko e me‘a ni? Kuo li‘aki au ‘e ho‘o fānau, pea fuakava ‘iate kinautolu ‘oku ‘ikai ko e ngaahi ‘otua: hili ‘eku fafanga ‘akinautolu ke mākona, na‘a nau fai angahala, pea nau fakataha ‘o tokolahī ‘i he ngaahi fale ‘oe kau fa‘a fe‘auaki. ⁸ Pea na‘a nau hangē

ko e fanga hoosi tau kuofafanga ‘i he pongipongi: pea na‘a nau taki taha holi ki he uaifi ‘o hono kaungā‘api.” ⁹ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ikai te u tautea koe‘ahi ko e ngaahi me‘a ni? Pea ‘ikai ‘e totongi ‘e hoku laumālie ki he pule‘anga pehē?”

¹⁰ ¶ “Mou ‘alu hake ki hono ngaahi ‘ā, pea faka‘auha; kae‘oua na‘a faka‘osi ‘aupito; ‘ave ‘a hono ngaahi va‘a; he ‘oku ‘ikai ‘o Sihova ‘akinautolu.” ¹¹ He ‘oku pehē ‘e Sihova, “Kuo fai kākā ‘aupito kiate au ‘e he fale ‘o ‘Isileli, pea mo e fale ‘o Siuta.”

¹² Kuo nau fakafisinga‘i ‘a Sihova, ‘onau pehē, “‘Oku ‘ikai ko ia ia; ‘e ‘ikai hoko ha kovi kiate kitautolu pea ‘e ‘ikai te tau mamata ki he heletā pe ha honge. ¹³ Pea ‘e hoko ‘ae kau palōfita ‘o hangē ko e matangi, pea ‘oku ‘ikai ‘iate kinautolu ha lea: ‘e hoko ‘o pehē kiate kinautolu.”

¹⁴ Ko ia ‘oku pehē mai ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘oe ngaahi kautau, “Koe‘ahi kuo mou lea ‘aki ‘ae lea ni, vakai, te u ngaohi ‘eku ngaahi lea ke hangē ko e afi ‘i ho ngutu, pea ko e kakai ni ke hangē ko e ‘akau, pea te ne faka‘auha ‘akinautolu.” ¹⁵ Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, Te u ‘omi ha kakai mei he mama‘o kiate kimoutolu, ‘E fale ‘o ‘Isileli, ko e kakai mālohi, ko e kakai mu‘a pe, ko e kakai ‘e ‘ikai te ke poto ‘i he‘enau lea, pe ‘ilo‘i ‘aia ‘oku nau lea ‘aki. ¹⁶ ‘Oku tatau honau hōfangahau mo e fonualoto kuo matangaki, ko e kau tangata mālohi ‘akinautolu kotoa pē. ¹⁷ Pea te nau kai ‘o ‘osi ‘a homou ta‘u, pea mo ho‘omou mā, ‘aia ‘oku totonu ke kai ‘e ho ngaahi foha mo ho ngaahi ‘ofefine: te nau kai ke ‘osi ho‘o fanga sipi mo ho‘o fanga manu: te nau kai ke ‘osi ho‘o ngaahi vaine mo e ngaahi

‘akau ko e fiki: te nau fakamasiva ‘aki ‘ae heletā ‘a ho ngaahi kolo mālohi, ‘aia na‘a ke falala ki ai.”

¹⁸ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ka ‘e ‘ikai te u faka‘osi ‘aupito ‘akimoutolu, ‘i he ngaahi ‘aho ko ia. ¹⁹ Pea ‘e hoko ‘o pehē, ‘oka mou ka pehē, ‘Ko e hā ‘oku fai ai ‘e Sihova ko hotau ‘Otua ‘ae ngaahi me‘a ni kotoa pē kiate kitautolu?” Pea te ke toki lea pehē kiate kinautolu, “O hangē kuo mou li‘aki au, pea tauhi ki he ngaahi ‘otua kehe ‘o homou fonua, ‘e pehē ho‘omou tauhi ki he kakai muli ‘i he fonua ‘oku ‘ikai ‘omoutolu.”

²⁰ “Fakahā ‘ae me‘a ni ‘i he fale ‘o Sēkope, pea fakahā ia ‘ia Siuta, ‘o pehē, ²¹ ‘Fanongo, ki he me‘a ni, ‘ae kakai vale, pea ta‘eloto; ‘akimoutolu ‘oku mata, ka ‘oku ‘ikai mamata; ‘akimoutolu ‘oku telinga ka ‘oku ‘ikai ongo‘i.’ ²² ‘Oku pehē mai ‘e Sihova, “Ikai te mou manavahē kiate au? ‘E ‘ikai te mou tetetete ‘i hoku ‘ao? Kuo u ‘ai ‘ae ‘one‘one ko e fakangatangata ‘oe tahi ‘i he fono ta‘engata, ‘aia ‘e ‘ikai te ne fa‘a laka ai; kapau ‘e hake hono ngaahi peau, ‘e ‘ikai te nau mālohi; kapau te nau ‘u‘ulu, ka ‘e ‘ikai te nau fa‘a laka ai.”

²³ “Ka ‘oku ma‘u ‘e he kakai ni ‘ae loto tafoki mo angatu‘u; kuo nau tafoki pea ‘alu. ²⁴ Pea na‘e ‘ikai te nau pehē ‘i honau loto, ‘Ko eni, ke tau manavahē kia Sihova ko hotau ‘Otua, ‘aia ‘oku ne foaki kiate kitautolu ‘ae ‘uha mu‘a mo e ‘uha mui, ‘i hono ‘aho totonu: pea kuo ne tauhi ma‘atautolu ‘ae ngaahi uike tu‘utu‘uni ki he ututa‘u.”

²⁵ “Kuo fakaafe ‘ae ngaahi me‘a ni meiate ki-moutolu ‘e ho‘omou ngaahi angahala, pea kuo ta‘ofi ‘ae ngaahi me‘a lelei meiate kimoutolu ‘e ho‘omou ngaahi hia. ²⁶ He ‘oku ai ‘ae kau angakovi ‘i hoku kakai: ‘oku nau toitoi, ‘o hangē ko ia ‘oku

tautau ‘ae ngaahi hele; ‘oku nau ‘ai ‘ae tauhele, ke nau mo‘ua ai ‘ae kau tangata. ²⁷ Pea ‘oku pito honau ngaahi fale ‘i he kākā, ‘o hangē ‘oku pito ‘ae finaki ‘i he ngaahi manupuna: ko ia kuo nau hoko ai ke lahi, pea ma‘u me‘a. ²⁸ Kuo nau hoko ke sino, pea ngingila; ‘io, kuo nau kovi lahi hake ‘i he kau angahala: ‘oku ‘ikai te nau fakamaau ‘ae me‘a, ko e me‘a ‘ae tamai mate; pea ‘oku ‘ikai te nau fakamaau ‘ae me‘a totonu ‘ae masiva, ka ‘oku nau monū‘ia.”

²⁹ ‘Oku pehē ‘e Sihova; “Ikai te u tautea koe‘uhi ko e ngaahi me‘a ni?”

³⁰ ¶ Kuo fai ha me‘a fakaofo mo fakailifia ‘i he fonua. ³¹ ‘Oku kikite kākā ‘ae kau palōfita, pea ‘oku kau taha mo kinautolu ‘ae kau taula‘eiki; pea ‘oku loto ‘a hoku kakai ke pehē pe ia: pea ko e hā te mou fai ‘i hono iku‘anga?

6

1 Ko e fekau ‘ae ngaahi fili ki Siuta. 6 Ko e fekau ‘ae ‘Otua ke nau ngāue koe‘uhi ko ‘enau angahala. 9 Ko e mamahi ‘ae palōfita koe‘uhi ko e ngaahi tautea mei he ‘Otua, ko e me‘a ‘i he‘enau angahala. 18 Ko e fakahā ‘ae houhau ‘oe ‘Otua. 26 Ko e ui ki he kakai ke nau mamahi koe‘uhi ko e tautea ki he‘enau ngaahi angahala.

¹ “Ae fānau ‘a Penisimani mou fakataha ‘akimoutolu pea hola atu mei Selūsalema, pea ifi ‘ae me‘alea ‘i Tikoa, pea fokotu‘u ‘ae faka‘ilonga afi ‘i Pete-Hakilime; he ‘oku hā mai ‘ae kovi mei he tokelau, pea mo e faka‘auha lahi. ² Kuo u fakatatau ‘ae ‘ofefine ‘o Saione ki he fefine hoihoiifua mo angalelei. ³ ‘E ha‘u kiate ia ‘ae kau tauhi mo ‘enau fanga sipi; pea te nau fokotu‘u

honau ngaahi fale fehikitaki ‘o takatakai kiate ia; pea te nau taki taha kai ‘i hono potu ‘o’ona.

⁴ “Mou teuteu kiate ia; tu‘u hake pea ke tau ‘alu hake ‘i he ho‘atāmālie. ‘Oiauē ‘akitaautolu! He kuo ‘alu ‘ae ‘aho, pea kuo mafola atu ‘ae malumaluu ‘oe efaifi. ⁵ Tu‘u hake, pea tau ‘alu atu ‘i he po‘uli, pea faka‘auha hono ngaahi fale faka‘ei‘eiki.”

⁶ ¶ He ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, “Tā hifo hono ngaahi ‘akau, pea fai ha tanu puke ki Selūsalema; ko e kolo eni ke kapa; kuo pito ia ‘i loto ‘i he fakamālohi. ⁷ ‘O hangē ‘oku puna ‘ae vai mei he matavai, ‘oku pehē ‘ae hā mai ‘ae angahala meiate ia; ‘oku ongo‘i ‘iate ia ‘ae fakamālohi pea mo e maumau‘i; ‘oku ‘i hoku ‘ao ma‘uaipē ‘ae mamahi mo e ngaahi lavea. ⁸ ‘E Selūsalema, ke akonekina koe, telia na‘a ‘alu ‘iate koe ‘a hoku laumālie; telia na‘a ngaohi koe ke tala, ko e fonua ta‘ehanokakai.”

⁹ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, “Te nau tānaki hono toe ‘o ‘Isileli ‘o hangē ko e vaine: pea ‘e toe ai ho nima ki he ngaahi va‘a ‘o hangē ko e tangata ‘oku toli ‘ae fua ‘oe vaine.”

¹⁰ Te u lea mo valoki kia hai, koe‘ahi ke nau fanongo? Vakai, kuo tāpuni honau telinga, pea ‘oku ‘ikai te nau fa‘a ongo‘i; vakai, ko e me‘a manuki kiate kinautolu ‘ae folofola ‘a Sihova; ‘oku ‘ikai te nau fiefia ki ai. ¹¹ Ko ia kuo u fonu ‘i he houhau ‘o Sihova; ‘oku ou fiu ‘i he ta‘ofi: “Te u lilingi atu ia, ki he fānau ‘oku ‘i he hala; pea ki he fakataha ‘ae kau talavou, ‘io, ‘e ‘ave ‘ae tangata mo hono uaifi, ‘ae motu‘a pea mo ia ‘oku lahi hono ngaahi ‘aho.

12 ¶ “Pea ‘e ma‘u ‘e he kakai kehe honau ngaahi fale,

mo e ngaahi ngoue, fakataha mo honau ngaahi uaifi:

he te u mafao atu hoku nima ki he kakai ‘oe fonua, ‘oku pehē ‘e Sihova.’

13 “He ‘oku nau taki taha manumanu mei he iiki ‘o a‘u ki he lalahi;

pea taki taha fai kākā mei he palōfita, ‘io, ‘o a‘u ki he taula‘eiki.

14 Kuo nau fakamo‘ui kākā foki ‘ae lavea ‘oe ‘ofefine ‘o hoku kakai, ‘onau pehē, ‘Fiemālie, fiemālie;’ ka ‘oku ‘ikai ha fiemālie.

15 He na‘a nau mā ‘i he‘enau fai me‘a fakalielia?

Na‘e ‘ikai, na‘e ‘ikai ‘aupito te nau mā, pea na‘e ‘ikai te nau fekula‘i ‘i he mā;

ko ia te nau hinga mo kinautolu ‘oku hinga:

‘o kau ka ‘a‘ahi kiate kinautolu ‘e lī ki lalo ‘akinautolu, ‘oku pehē ‘e Sihova.

16 ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Mou tu‘u ‘i he ngaahi hala, ‘o mamata, pea fehu‘i ki he ngaahi motu‘a hala, ‘Ko e fē ‘ae hala lelei?’ Pea mou ‘a‘eva ‘i ai, pea te mou ‘ilo ‘ae fiemālie ki homou laumālie. Ka na‘a nau pehē, “E ‘ikai te mau ‘eve‘eva ai.” **17** Pea na‘aku fakanofo kiate kimoutolu foki ‘ae kau tangata le‘o, ‘o pehē, ‘Fanongo ki he le‘o ‘oe me‘alea.’ Ka na‘a nau pehē, “E ‘ikai te mau fanongo.”

18 ¶ “Ko ia mou fanongo, ‘ae ngaahi pule‘anga, pea ‘ilo ‘e he fakataha ‘oe kakai, ‘ae me‘a ‘aia ‘oku ‘iate kinautolu. **19** Fanongo, ‘e māmani: vakai, te u ‘omi ‘ae kovi ki he kakai ni, ko e fua ‘o ‘enau ngaahi mahalo, koe‘uhi na‘e ‘ikai te nau fanongo ki he‘eku ngaahi lea, pe ki he‘eku fono, ka kuo nau li‘aki ia. **20** He ko e hā hono ‘aonga ke ‘omi

‘ae me‘a namu kakala kiate au mei Sipa, pea mo e tō hu‘amelie mei he potu mama‘o? ‘oku ‘ikai lelei kiate au homou ngaahi feilaulau tutu, pea ‘oku ‘ikai hu‘amelie kiate au homou ngaahi feilaulau.”

²¹ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, te u ‘ai ‘ae ngaahi tūkia‘anga ‘i he ‘ao ‘oe kakai ni, pea ‘e tūkia fakataha ai ‘ae ngaahi tamai pea moe ngaahi foha; pea ‘e mala‘ia ‘ae kaungā‘api mo honau kāinga.”

²² ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘oku ha‘u ha kakai mei he fonua ‘i he tokelau, pea ‘e fakatupu ‘ae kakai lahi mei he ngata‘anga ‘o māmani. ²³ Pea te nau ala ki he kaufana mo e hōfangahau; ‘oku nau loto fefeka, pea ta‘e‘alo‘ofa; ‘oku ‘u‘ulu honau le‘o ‘o hangē ko e tahī; pea ‘oku nau heka ki he fanga hoosi, ‘o faka‘otu ‘o hangē ko e kau tangata te u tau kiate koe, ‘E ‘ofefine ‘o Saione.”

²⁴ Kuo tau fanongo ki hono ongoongo: ‘oku vaivai hotau nima; kuo ma‘u ‘akitautolu ‘e he mamahi, ‘o hangē ko e langā ha fefine ke fā‘ele. ²⁵ ‘Oua na‘a ‘alu ki he ngoue, pe ‘eve‘eva ‘i he hala; he ‘oku ‘i he potu kotoa pē ‘ae heletā ‘oe fili mo e fakailifia.

²⁶ ¶ ‘E ‘ofefine ‘o hoku kakai ke ke nono‘o ‘aki koe ‘ae tauanga‘a, pea fetafokifokiaki koe ‘i he efuefu; ke ke mamahi, ‘o hangē ko e fai ki he foha pe taha, ko e tangilāulau mamahi: koe‘uhi ‘e ha‘u fakafokifā pe kiate koe ‘ae faka‘auha.

²⁷ “Kuo u fakanofo koe ko e ‘ahi‘ahi, mo e fakama‘a ki hoku kakai, koe‘uhi ke ke ‘ilo‘i mo ‘ahi‘ahi ki he‘enau anga. ²⁸ Ko e kau angatu‘u fakamamahi ‘akinautolu kotoa pē, ko e kau lau‘i kovi: ko e palasa mo e ukamea ‘akinautolu: ko e kau fakakovi ‘akinautolu kotoa pē. ²⁹ Kuo vela

‘ae tapili, kuo vela ‘o vai ‘ae pulu ‘i he afi; ‘oku fai ‘ae haka ta‘e‘aonga ‘e he fakama‘a: he ‘oku ‘ikai mayavahevahe ‘ae kovi. ³⁰ ‘E ui ‘akinautolu ‘e he kakai ko e siliva kākā, koe‘uhi kuo li‘aki ‘akinautolu ‘e Sihova.”

7

1 Ko e fekau ‘a Selemaia ke ui ki he kakai Siu ke fakatomala, ke ta‘ofi ai ‘enau ‘alu ki he fakapōpula. 8 ‘Oku ne fakahā honau falala‘anga ta‘e‘aonga. 17 ‘Oku ne fakamaau‘i ‘akinautolu ko e me‘a ‘i he‘enau tauhi tamapua. 21 ‘Oku ne li‘aki ‘ae feilaulau ‘oe talangata‘a. 29 ‘Oku ne akonaki ke nau mamahi koe‘uhi ko ‘enau ngaahi me‘a fakalielia ‘i Tofeti. 32 Ko e ngaahi tautea koe‘uhi ko ia.

¹ Ko e folofola na‘e ha‘u meia Sihova, kia Selemaia, ‘o pehē, ² “Tu‘u ‘i he matapā ‘oe fale ‘o Sihova, pea fakahā ‘i ai ‘ae lea ni, ‘o pehē, ‘Fanongo ki he folofola ‘a Sihova ‘akimoutolu kotoa pē ‘o Siuta ‘oku hū ki he ngaahi matapā ni ke lotu kia Sihova.” ³ ‘Oku pehē mai ‘e Sihova ‘oe ngaahi kau-tau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, “Fakatonutonu ho‘omou ‘ulungāanga pea mo ho‘omou ngaahi faianga, pea te u pule ke mou nofo ‘i he potu ni. ⁴ ‘Oua na‘a mou falala ki he ngaahi lea loi, ‘o pehē, ‘Ko e fale ‘o Sihova, Ko e fale ‘o Sihova, Ko e fale ‘o Sihova, ‘akinautolu ni.’ ⁵ He kapau te mou fai ke lelei mo‘oni ho‘omou ‘ulungāanga, pea mo ho‘omou ngaahi faianga: kapau te mou fakamaau totonu ki ha tangata mo hono kaungā‘api; ⁶ Kapau ‘e ‘ikai te mou fakamamahi ki he muli, mo e tamai mate, pea mo e fefine kuo mate hono husepāniti, pea ‘ikai lilingi ‘ae toto ‘oe ta‘ehalaia ‘i he potu ni, pea

‘ikai muimui ki he ngaahi ‘otua kehe ke mou kovi ai: ⁷ Pea te u toki pule ke mou nofo ‘i he potu ni, ko e fonua na‘aku foaki ki ho‘omou ngaahi tamai, ‘o ta‘engata pea ta‘engata.

⁸ ¶ “Vakai, ‘oku mou falala ki he ngaahi lea loi, ‘aia ‘oku ta‘e‘aonga. ⁹ Te mou kaiha‘a, mo fakapō, mo fe‘auaki, mo fuakava loi, mo tutu me‘a namu kakala kia Peali, pea muimui ki he ngaahi ‘otua kehe ‘aia ‘oku ‘ikai te mou ‘ilo‘i; ¹⁰ Pea toki ha‘u ‘o tu‘u ‘i hoku ‘ao ‘i he fale ni, ‘aia ‘oku ui ‘i hoku huafa, pea lea pehē, ‘Kuo tukuange ‘akimaoutolu ke mau fai ki he ngaahi me‘a fakalielia ni?’ ¹¹ Kuo hoko ‘ae fale ni, ‘aia ‘oku ui ‘i hoku huafa, ko e ‘ananga ‘oe kau kaiha‘a ‘i homou ‘ao?” ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Vakai kuo u mamata ‘eau ki ai.”

¹² “Kā mou ‘alu eni ki hoku potu na‘e ‘i Sailo, ‘aia na‘e tomu‘a tuku ki ai hoku huafa, pea mamata ki he me‘a na‘aku fai ki ai koe‘ahi ko e angahala ‘a hoku kakai ko ‘Isileli. ¹³ Pea ko eni, koe‘ahi kuo mou fai ‘ae ngaahi me‘a ni kotoa pē, ‘oku pehē ‘e Sihova, Na‘aku lea kiate kimoutolu, ‘o tu‘u hengi-hengi hake ‘o lea, ka na‘e ‘ikai te mou fanongo; pea na‘aku ui ‘akimoutolu, ka na‘e ‘ikai te mou tali; ¹⁴ Ko ia te u fai ki he fale ni ‘aia ‘oku ui ‘i hoku huafa, ‘aia ‘oku mou falala ki ai, pea ki he potu na‘aku foaki kiate kimoutolu mo ho‘omou ngaahi tamai, ‘o hangē ko ia na‘e fai ki Sailo. ¹⁵ Pea te u kapusi ‘akimoutolu mei hoku ‘ao, ‘o hangē ko ‘eku kapusi homou kāinga kotoa pē, ko e hako kotoa pē ‘o ‘Ifalemi. ¹⁶ Ko ia ‘oua na‘a ke lotua ‘ae kakai ni, pea ‘oua na‘a ‘ohake ha tangi, pe hūfia ‘akimaoutolu, pea ‘oua na‘a fai ha kole kiate au; koe‘ahi ‘e ‘ikai te u ongo‘i koe.

17 ¶ “Ikai kuo ke mamata ki he me‘a ‘oku nau fai ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea ‘i he ngaahi hala ‘o Selūsalema? **18** ‘Oku okooko ‘ae fānau, pea ‘oku tutu ‘ae afi ‘e he ngaahi tamai, pea ‘oku natu mā ‘e he kau fefine, koe‘ahi ke ngaohi ‘aki ‘ae mā ki he ‘eiki fefine ‘oe langi, pea lilingi ‘ae feilaulau ki he ngaahi ‘otua kehe, koe‘ahi ke fakatupu hoku houhau.” **19** ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ikai kuo nau fakatupu hoku houhau? ‘Ikai kuo nau fakatupu ‘ae mā ki honau mata ‘onautolu pe?” **20** Ko ia ‘oku pehē ‘e he ‘Otua ko Sihova, “Vakai, te u lilingi hoku houhau mo hoku houhau kakaha ki he potu ni, ki he tangata, pea ki he manu, pea ki he ngaahi ‘akau ‘oe ngoue, pea ki he ngaahi fua ‘oe fonua; pea ‘e vela ia, pea ‘e ‘ikai ‘aupito tāmate‘i.”

21 ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, “Ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; fakahoko ho‘omou ngaahi feilaulau tutu ki ho‘omou ngaahi feilaulau, pea kai ‘ae kakano. **22** He na‘e ‘ikai te u lea ki ho‘omou ngaahi tamai, pe fekau kiate kinautolu ‘i he ‘aho na‘aku ‘omi ai ‘akinautolu mei he fonua ko ‘Isipite, ke fai ‘ae ngaahi feilaulau tutu, pe ha ngaahi feilaulau. **23** Ka ko e me‘a ni na‘aku fekau kiate kinautolu, ‘o pehē, ‘Mou talangofua ki hoku le‘o, pea teu hoko ko homou ‘Otua, pea te mou hoko ko hoku kakai: pea mou ‘a‘eva ‘i he hala kotoa pē ‘aia kuo u fekau kiate kimoutolu, koe‘ahi ke mou lelei ai.’ **24** Ka na‘e ‘ikai te nau fanongo, pe fakatokanga‘i honau telinga, ka na‘a nau ‘a‘eva ‘i he fakakaukau pea mo e mahalo ‘a honau loto kovi, pea na‘e ‘ikai te nau faka‘a‘au ki mu‘a kae fakaholomui. **25** Talu ‘ae ‘aho ko ia na‘e ha‘u ai ho‘omou ngaahi tamai mei he fonua ko ‘Isipite, ‘io

‘o a‘u ki he ‘aho ni, kuo u fekau kiate kimoutolu ‘eku kau tamaio‘eiki kotoa pē ko e kau palōfita, ‘o tu‘u hengihengi hake ‘o fekau ‘akinautolu ‘i he ‘aho kotoa pē. ²⁶ Ka na‘e ‘ikai te nau fanongo kiate au, pe fakatokanga‘i honau telinga, ka na‘e fakakekevea honau kia: na‘a nau fai kovi lahi ‘i he‘enau ngaahi tamai.

²⁷ “Ko ia te ke lea ‘aki ‘ae ngaahi lea ni kotoa pē kiate kinautolu; ka ‘e ‘ikai te nau tokanga kiate koe: te ke ui foki kiate kinautolu; ka ‘e ‘ikai te nau talia koe. ²⁸ Ko ia ke ke lea pehē kiate kinautolu, ‘Ko e kakai ni ‘oku ‘ikai talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko honau ‘Otua, pe ma‘u ‘ae akonaki; kuo mole ‘ae mo‘oni kuo tu‘usi ia mei honau ngutu.”

²⁹ ¶ “Kosi ho lou‘ulu, pea li‘aki ia, pea fai ‘ae tangilāulau ‘i he ngaahi potu mā‘olunga; he kuo li‘aki mo kapusi atu ‘e Sihova ‘ae to‘utangata ‘o hono houhau.” ³⁰ He ‘oku pehē ‘e Sihova, “Kuo fai kovi ‘i hoku ‘ao ‘ae fānau ‘a Siuta: kuo nau fokotu‘u ‘enau ngaahi me‘a fakalielia ‘i hoku fale ‘aia ‘oku ui ‘i hoku hingoa, ke faka‘uli ia. ³¹ Pea kuo nau langa ‘ae ngaahi potu mā‘olunga ‘o Tofeti, ‘aia ‘oku ‘i he tele‘a ‘oe foha ‘o Henomi, ke tutu honau ngaahi foha mo e ngaahi ‘ofefine ‘i he afi; ‘aia na‘e ‘ikai ‘aupito te u fekau pe loto ki ai.”

³² ¶ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘e ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho, ‘aia ‘e ‘ikai toe ui ai ia ko Tofeti, pe ko e tele‘a ‘oe foha ‘o Henomi, ka ko e tele‘a ‘oe tāmate‘i. Pea te nau tanu ‘i Tofeti, ke ‘oua ke pito, ³³ Pea ‘e hoko ‘ae ‘anga‘anga ‘oe kakai ni ko e me‘akai ki he fanga manupuna ‘oe langi, pea mo e ngaahi manu ‘oe kelekele; pe ‘e ‘ikai sese‘e ‘akinautolu ‘e ha taha. ³⁴ Pea te u toki fakangatangata mei he ngaahi kolo

‘o Siuta, pea mo e ngaahi hala ‘o Selūsalema, ‘ae le‘o ‘oe fiefia, mo e le‘o ‘oe nekeneka, ko e le‘o ‘oe tangata ta‘ane, pea mo e le‘o ‘oe ta‘ahine; koe‘uhi ‘e hoko ‘o lala ‘ae fonua.”

8

1 Ko e tu‘utāmaki ‘ae kakai Siu ‘i he mo‘ui mo e mate. 4 ‘Oku ne valoki lahi ki he‘enau ta‘efakatomala. 13 Ko e fakahā ‘a honau tautea lahi. 18 ‘Oku mamahi ‘ae palōfita koe‘uhi ko ‘enau mala‘ia.

1 ‘Oku pehē ‘e Sihova, “I he ngaahi ‘aho ko ia te nau ‘omi mei honau ngaahi fa‘itoka, ‘ae hui ‘oe ngaahi tu‘i ‘o Siuta, mo e ngaahi hui ‘oe hou‘eiki, mo e hui ‘oe kau taula‘eiki, mo e hui ‘oe kau palōfita, pea mo e ngaahi hui ‘oe kakai ‘o Selūsalema. *2* Pea te nau fofola ‘akinautolu ‘i he ‘ao ‘oe la‘ā, pea mo e māhina, mo e me‘a kotoa pē ‘oe langi, ‘aia kuo nau ‘ofa ki ai, pea kuo nau tauhi, pea kuo nau muimui ki ai, pea kuo nau kumi pea kuo nau lotu ki ai; pea ‘e ‘ikai tānaki ‘akinautolu, pe tanu; ka te nau hoko ko e kinoha‘a ‘i he funga ‘oe kelekele. *3* Pea ‘e fili ‘ae mate ‘i he mo‘ui ‘ekinautolu kotoa pē ‘oku toe ‘i he fa‘ahinga kovi ni, ‘akinautolu kotoa pē ‘oku toe ‘i he ngaahi potu kuo u kapusi ‘akinautolu ki ai,” ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau.

4 ¶ “Pea te ke lea kiate kinautolu foki, “oku pehē ‘e Sihova;

“Te nau hinga, pea ‘e ‘ikai toetu‘u?

Te ne ‘alu atu pea ‘e ‘ikai toe foki mai?

5 Ka ko e hā kuo fakaholomui ai ‘ae kakai ni ‘o Selūsalema ‘o fakaholomui ma‘uaipē?

‘Oku nau kuku ma‘u ki he kākā, ‘oku ‘ikai te nau fie tafoki mai.

6 Pea na‘aku fakafanongo pea ongo‘i, ka na‘e ‘ikai te nau lea totonus; na‘e ‘ikai ha tangata kuo fakatomala ‘i he‘ene kovi, ‘o ne pehē, “Ko e hā kuo u fai?”

Kuo taki taha foki ki he‘ene anga ‘a‘ana,
‘o hangē ko e ‘oho ‘ae hoosi ki he tau.

7 ‘Io, ‘oku ‘ilo ‘e he motuku ‘i he langi hono ngaahi ‘aho kuo tu‘utu‘uni;
pea mo e lupe, mo e kelene, pea mo e sualo honau ‘aho ke ha‘u ai;
ka ‘oku ‘ikai ‘ilo ‘e hoku kakai ‘ae fakamaau ‘a Sihova.

8 ““Oku fēfē ho‘omou pehē, ““Oku mau poto, pea ‘oku ‘iate kimaautolu ‘ae fono ‘a Sihova?”
Ko e mo‘oni kuo liliu ‘ae me‘a ni ko e loi, ‘e he peni kākā ‘ae kau tangata tohi.

9 Kuo mā ‘ae kau tangata poto,
kuo tauhele mo fakailifia ‘akinautolu:
Vakai, kuo nau li‘aki ‘ae folofola ‘a Sihova;
pea ko e hā ‘ae poto ‘oku ‘iate kinautolu?

10 Ko ia te u foaki honau ngaahi uaifi ki he kakai kehe:
he ‘oku manumanu ‘akinautolu taki taha mei he iiki,

‘io, ‘o a‘u ki he lalahi,
‘oku taki taha fai kākā mei he palōfita ‘o a‘u ki he taula‘eiki.

11 He kuo nau fakamo‘ui kākā ‘ae lavea ‘oe ‘ofefine
‘o hoku kakai, ‘onau pehē,
“Fiemālie, fiemālie;” ka ‘oku ‘ikai ha fiemālie.

- 12 He na'a nau mā 'i he hili 'enau fai 'ae me'a fakalielia?
 Na'e 'ikai; na'e 'ikai 'aupito te nau mā,
 pe fekula'i honau mata:
 ko ia te nau tō hifo fakataha mo kinautolu 'oku hinga:
 'e fakatō ki lalo 'akinautolu, 'o kau ka tautea 'akinautolu, 'oku pehē 'e Sihova.' ”
- 13 'Oku pehē 'e Sihova, “Ko e mo'oni te u faka'auha 'akinautolu:
 'e 'ikai fua 'ae ngaahi vaine,
 pea 'e 'ikai fua 'ae ngaahi fiki,
 ka 'e mae hono lau;
 pea 'e mole 'iate kinautolu 'ae ngaahi me'a na'aku foaki kiate kinautolu.”
- 14 “Ko e hā 'oku tau nofo fakafiemālie ai?
 Ke tau fakataha pea 'alu ki he ngaahi kolo mālohi,
 pea ke tau tatali fakalongolongo 'i ai:
 he kuo fakalongo'i 'akitaautolu 'e Sihova ko hotau 'Otua,
 pea kuo ne foaki kiate kitautolu 'ae huhu'a kona 'oe 'ahu ke inu,
 koe'uhī kuo tau fai angahala kia Sihova.
- 15 Na'a tau 'amanaki ki he fiemālie, ka na'e 'ikai ha'u ha lelei;
 ki he fakamo'ui, ka e vakai ko e mamahi!
- 16 Na'e ongo mai mei Tani 'ae tangi 'o 'ene fanga hoosi,
 na'e ngalulu 'ae fonua kotoa pē 'i he 'u'ulu 'ae tangi 'ae fanga hoosi tau;
 he kuo nau ha'u mo kai 'o 'osi 'ae fonua, mo e me'a fulipē na'e 'i ai;

ko e kolo, mo kinautolu ‘oku nofo ai.”

¹⁷ He ‘oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, te u fekau kiate kinautolu ‘ae fanga ngata mo e fanga ngata fekai,

‘aia ‘oku ‘ikai fa‘a fakalata,
pea te nau ‘uusi ‘akinautolu.”

¹⁸ ‘O kau ka fakafiemālie‘i au ‘i he‘eku mamahi,
‘oku vaivai hoku loto ‘iate au.

¹⁹ Vakai, ko e le‘o ‘oe tangi ‘ae ‘ofefine ‘o hoku kakai, koe‘uhi ko kinautolu ‘oku nofo ‘i he fonua mama‘o:

“Ikai ‘oku ‘i Saione ‘e Sihova?
‘Ikai ‘oku ‘iate ia hono tu‘i?”

“Ko e hā ‘oku nau faka‘ita ai au ‘aki ‘enau ngaahi tamapua kuo tongi,
pea mo e ngaahi me‘a va‘inga?”

²⁰ “Kuo ‘osi ‘ae ututa‘u,
kuo hili ‘ae fa‘ahita‘u mafana,
pea ‘oku te‘eki ai fakamo‘ui ‘akitaautolu.”

²¹ He ko e mamahi ‘o hoku kakai, ‘oku ou mamahi ai;
‘oku ou ‘alu mamahi, kuo pukea au ‘i he fakatumutumu.

²² ‘Ikai ‘oku ai ‘ae lolo faito‘o ‘i Kiliati?
‘Ikai ‘oku ai ha faito‘o ‘i ai?

Pea ko e hā ‘oku ‘ikai mo‘ui ai ‘ae ‘ofefine ‘o hoku kakai?

9

1 Ko e tangi ‘a Selemaia koe‘uhi ko e angahala lahi ‘ae kakai Siu. 8 Pea koe‘uhi ko ‘enau tautea. 12 Ko e talangata‘a ko e tupunga ia ‘o ‘enau tu‘utāmaki lahi. 17 Ko e ‘aho ke nau mamahi koe‘uhi ko ‘enau

*mala'ia. 23 Ke 'oua na'a falala kiate kinautolu ka ki
he 'Otua. 25 Ko e fakamana'i ki he Siu mo e Senitaille
fakatou'osi.*

¹ 'Amusiaange 'eau ko e vai 'a hoku 'ulu,
mo e matavai 'oe lo'imata 'a hoku mata,
ke u tangi 'i he 'aho mo e pō,
koe'uhī ko kinautolu kuo mate 'i he 'ofefine 'o
hoku kakai?

² 'Amusiaange 'eau ke u ma'u 'i he toafa,
'ae fale tali fononga;
koe'uhī ke u tukuange hoku kakai,
pea 'alu 'iate kinautolu!

He ko e kau angahala 'akinautolu kotoa pē,
ko e fakataha 'oe kau tangata kākā.

³ "Pea 'oku nau teke honau 'elelo,
ke loi 'o hangē ko 'enau kaufana;
ka 'oku 'ikai te nau to'a,
koe'uhī ko e mo'oni 'i māmani;
he kuo nau 'alu mei he kovi ki he kovi,
pea 'oku 'ikai te nau 'ilo au," 'oku pehē 'e
Sihova.

⁴ "Mou taki taha vakai ki hono kaungā'api,
pea 'oua na'a mou tui ki ha tokoua:
koe'uhī 'e fai fakakākā 'ae tokoua kotoa pē,
pea ko e kaungā'api kotoa pē 'e 'alu fano mo e
fakakovi."

⁵ Pea te nau taki taha kācaa'i hono kaungā'api,
pea 'ikai te nau lea ki he mo'oni;
kuo nau ako honau 'elelo ke lea loi,
pea 'oku nau fakaongosia'i 'akinautolu 'i he
fai kovi.

⁶ Pea ko ho nofo'anga 'oku 'i he lotolotonga 'oe
kākā;

koe‘uhi ko e kākā ‘oku ‘ikai te nau fie ‘ilo au,
‘oku pehē ‘e Sihova.

⁷ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau,
“Vakai, Te u fakavela ke vai ‘akinautolu, pea
‘ahi‘ahi‘i ‘akinautolu;

he ko e hā te u fai koe‘uhi ko e ‘ofefine ‘o hoku
kakai?

⁸ ‘Oku tatau honau ‘elelo mo e ngahau kuo fana‘i;
‘oku ne lea ‘aki ‘ae kākā:
‘oku ne lea fakafiemālie ‘i hono ngutu ki hono
kaungā‘api,

ka ko hono loto ‘oku tokā malumu ki ai.”

⁹ Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, “Ikai te u tautea koe‘uhi
ko e ngaahi me‘a ni?

Pea ‘ikai ‘e totongi ‘e hoku laumālie ki he
pule‘anga pehē?

¹⁰ Te u tangi mo tangilāulau koe‘uhi ko e ngaahi
mo‘unga,

pea te u tangi koe‘uhi ko e ngaahi nofo‘anga ‘i
he toafa,

he kuo nau vela ‘o ‘osi, ko ia ‘oku ‘ikai ‘alu atu ai ha
taha;

pea ‘oku ‘ikai fanongo ‘i ai ki he le‘o ‘oe fanga
manu;

kuo puna ‘o mole mei ai ‘ae manu ‘oe ‘atā mo e
manu ‘oe fonua;

kuo nau ‘alu.

¹¹ “Pea te u ngaohi ‘a Selūsalema,

Ko e tu‘unga ‘oto‘ota, pea ko e ‘ana ‘oe fanga
talākoni;

pea te u fakalala ‘ae ngaahi kolo ‘o Siuta,
ke ta‘ehakakai ‘i ai.”

¹² Ko hai ha tangata poto, te ne ‘ilo eni? Pea ko
hai ia kuo folofola ki ai ‘ae folofola ‘a Sihova, ke

ne fakahā pe ko e hā hono ‘uhinga ‘oe ‘auha ‘ae fonua, pea ‘oku vela ‘o ‘osi ia ‘o hangē ko e toafa, ko ia ‘oku ‘ikai ‘alu atu ai ha taha?”¹³ Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, “Koe‘ahi kuo nau li‘aki ‘eku fono ‘aia na‘aku tuku ‘i honau ‘ao, pea ‘oku ‘ikai te nau talangofua ki hoku le‘o, pe ‘eve‘eva ai;¹⁴ Ka kuo nau muimui ki he mahalo ‘a honau loto, pea ‘ia Peali, ‘aia na‘e ako ‘e he‘enau ngaahi tamai kiate kinautolu.”¹⁵ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli: “Vakai, Te ufafanga ‘aki ‘ae kakai ni ‘ae me‘a kona, pea te u foaki kiate kinautolu ‘ae huhu‘a kona ‘oe ‘ahu ke nau inu.¹⁶ Pea te u fakamovetevete ‘akinautolu ‘i he kakai hiteni, ‘aia na‘e ‘ikai te nau ‘ilo ki ai pe ko ‘enau ngaahi tamai: pea te u fekau ‘ae heletā ke muimui ‘iate kinautolu kae‘oua ke u faka‘osi ‘akinautolu.”

¹⁷¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, “Mou fakakaukau, pea ui ki he kau fefine tangi ke nau ha‘u,

pea mo e kau fefine poto ke nau omi:

¹⁸ Pea ke nau fakato‘oto‘o,
 mo tangi koe‘ahi ko kitautolu,
koe‘ahi ke tafe ‘ae lo‘imata ‘i hotau mata,
 pea ha ‘ae vai ‘i hotau laumata.

¹⁹ He ‘oku ongo mai mei Saione ‘ae le‘o ‘oe tangi,
 ‘o pehē, ‘Kuo vetea ‘akitaautolu,
kuo tau puputu‘u lahi,
 koe‘ahi kuo tau tukuange ‘ae fonua,
 pea kuo kapusi ‘akitaautolu ‘i hotau ‘api.’ ”

²⁰ Ka neongo ia, ke mou fanongo, ‘akimoutolu ‘ae
 kau fefine ki he folofola ‘a Sihova,
pea ongo‘i ‘e homou telinga ‘ae folofola ‘a
 hono fofonga,

pea ako ‘ae tangi ki ho‘omou fānau fefine,
 pea ako ke taki taha tangi ‘a hono kaungā‘api.

²¹ He kuo hake ‘ae mate ki he ngaahi kātupa;
 pea kuo hū ia ki he ngaahi fale faka‘ei‘eiki,
 ke tutu‘u ‘ae fānau mei tu‘a,
 pea mo e kau talavou ‘i he ngaahi hala.”

²² ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ke ke lea,”
 ‘o pehē, “Na‘a mo e ngaahi ‘anga‘anga ‘oe kau
 tangata ‘e tō ia ki he ‘ata‘atā ‘oe ngoue, ‘o
 hangē ko ha kinoha‘a,
 pea tatau mo e falukunga ‘oku toe, ‘oka hili ‘ae
 ututa‘u,
 koe‘uhi ‘e ‘ikai tānaki ‘akinautolu ‘e ha taha.”

²³ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova,
 “Oua na‘a polepole ‘ae tangata poto ‘i he‘ene poto,
 pe ko e tangata mālohi ‘i he‘ene mālohi,
 pea ‘oua na‘a polepole ‘ae tangata ma‘u me‘a
 ‘i he‘ene koloa.

²⁴ Ka ko ia ‘oku polepole ke polepole ‘i he me‘a ni,
 koe‘uhi ‘oku ne poto mo ‘ilo‘i au,
 Ko au ko Sihova ‘oku ou fa‘a manava‘ofa, mo
 fakamaau, mo angatonu ‘i māmani:
 he ‘oku pehē ‘e Sihova, “‘Oku ou fiefia ‘i he
 ngaahi me‘a ni.”

²⁵ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘oku ha‘u ‘ae
 ngaahi ‘aho te u tautea ai ‘ae kamu fakataha mo
 e ta‘ekamu; ²⁶ Ko ‘Isipite, mo Siuta, mo ‘Itomi, pea
 mo e fānau ‘a ‘Amoni, mo Moape, mo kinautolu
 ‘oku ‘i he ngaahi potu mama‘o, mo kinautolu ‘oku
 nofo ‘i he toafa: he ‘oku ta‘ekamu ‘ae ngaahi kakai
 ni kotoa pē, pea ‘oku ta‘ekamu ‘ae loto ‘o ‘Isileli
 kotoa pē.”

10

*1 'Oku 'ikai tatau 'a Sihova mo e ngaahi tamapua.
17 Ko e akonaki 'ae palōfita ke puna mei he mamahi
'e ha'u. 19 'Oku ne mamahi koe'uhī ko e fale fehiki-
taki mo e kau tauhi vale. 23 'Oku ne fai 'ae lotu.*

*1 'E fale 'o 'Isileli, mou fanongo ki he lea 'oku
folofola'aki 'e Sihova kiate kimoutolu! 2 'Oku pehē
'e Sihova,*

*"Oua te mou ako ki he hala 'oe hiteni,
pea 'oua te mou ilifia ki he ngaahi faka'ilonga
'i he langi,*

he 'oku ilifia ki ai 'ae hiteni.

*3 He ko e va'inga 'ae ngaahi tu'utu'uni 'ae kakai:
he 'oku tā 'aki ha toki 'e ha taha 'ae 'akau 'i he
vao,*

ko e ngāue 'ae tufunga.

*4 'Oku nau teuteu ia 'aki 'ae siliva mo e koula;
pea 'oku nau fakama'u ia 'aki 'ae ngaahi fa'o
pea mo e ngaahi hamala,
ke 'oua na'a ngaeue ia.*

*5 'Oku nau tu'u tonu 'o hangē ko e 'akau ko e ponga,
ka 'oku 'ikai lea:
'oku fua 'akinautolu,*

he 'oku 'ikai te nau fa'a 'eve'eva.

*Pea 'oua na'a manavahē kiate kinautolu;
he 'oku 'ikai te nau fa'a fai ha kovi,
pea 'oku 'ikai 'iate kinautolu ha fai lelei."*

*6 He 'oku 'ikai ha taha 'oku hangē ko koe, 'E Sihova;
'oku ke lahi koe,
pea 'oku lahi ho huafa 'i he māfimafi.*

*7 Ko hai 'e ta'emanavahē kiate koe,
'A koe, ko e Tu'i 'oe ngaahi pule'anga?
He 'oku 'a'au ia.*

He 'oku 'ikai ha taha 'oku tatau mo koe,

- ‘i he kau tangata poto kotoa pē ‘oe ngaahi
 kakai,
 pe ‘i honau ngaahi pule‘anga kotoa pē.
 8 Ka ‘oku nau anga fakamanu pea vale ‘aupito:
 ko e me‘a akonaki ki he vale ‘ae tamapua.
 9 ‘Oku ‘omi ‘ae siliva lafalafa mei Tasisi,
 pea mo e koula mei ‘Ufase,
 ko e ngāue ‘ae tufunga, mo e nima ‘oe tangata
 ngaohi ukamea;
 ko honau kofu ‘oku ‘uli‘uli mo kulokula:
 ko e ngāue kotoa pē ‘ae kau tangata poto.
 10 Ka ko Sihova ko e ‘Otua mo‘oni,
 ko e ‘Otua mo‘ui ia,
 pea ko e Tu‘i ta‘engata:
 pea ‘e ngaeue ‘a māmani ‘i hono houhau,
 pea ‘e ‘ikai fa‘a kātaki ‘e he ngaahi pule‘anga ‘a
 ‘ene tuputāmaki.
 11 “Pea te ke lea pehē kiate kinautolu, ‘Ko e ngaahi
 ‘otua na‘e ‘ikai ngaohi ‘ae ngaahi langi, mo
 māmani, ‘e faka‘auha ‘akinautolu ‘i māmani,
 pea mei he lalo langi.’ ”
 12 Kuo ne ngaohi ‘ae kelekele ‘aki hono mālohi,
 kuo ne fokotu‘uma‘u ‘a māmani ‘aki ‘ene ‘ilo,
 pea kuo ne folahi ‘ae ngaahi langi ‘i he‘ene
 poto.
 13 ‘Oku folofola ia ‘aki hono le‘o,
 ‘oku lahi ‘ae ngaahi vai ‘i he langi,
 pea ‘oku ne fakatupu hake ‘ae ngaahi ‘ao mei
 he ngaahi ngata‘anga ‘o māmani;
 ‘oku ne fakatupu ‘ae ngaahi ‘uhila mo e ‘uha,
 pea ne ‘omi ‘ae matangi mei hono ngaahi
 tuku‘anga koloa.
 14 ‘Oku vale ‘i he ‘ilo ‘ae tangata kotoa pē:

- ‘oku puputu‘u ‘ae tufunga kotoa pē ‘i he tamapua kuo tā:
 he ko e loi ‘ene tamapua,
 pea ‘oku ‘ikai ha mānava ‘i ai.
- ¹⁵ Ko e va‘inga ‘akinautolu, ko e ngāue ‘ae vale:
 pea ‘e ‘auha ‘akinautolu ‘i he ‘aho ‘e tautea ai
 ‘akinautolu.
- ¹⁶ ‘Oku ‘ikai tatau mo kinautolu ‘ae ‘inasi ‘o Sēkope:
 he ko e tupu‘anga ia ‘oe ngaahi me‘a kotoa pē;
 pea ko e fuofua ‘o hono tofi‘a ko ‘Isileli:
 Ko hono huafa ko Sihova.
- ¹⁷ ‘A koe ko e nofo kolo,
 ke ke tānaki ho nga‘oto‘ota ‘o ke hola ‘i he
 fonua.
- ¹⁸ He ‘oku pehē mai ‘a Sihova,
 “Vakai, te u lī ‘ae kakai ni ‘i he fonua, ‘o hangē
 ko e maka tā,
 pea te u fakamamahi‘i ‘akinautolu, koe‘ahi ke
 nau ongo‘i ia.”
- ¹⁹ Kuo u mala‘ia ‘i hoku lavea!
 ‘Oku lahi hoku kafu:
 ka na‘aku pehē,
 “Ko e mamahi mo‘oni eni, ka te u kātaki pe ia.”
- ²⁰ Kuo hae hoku fale fehikitaki,
 pea kuo motuhi ‘eku maea kotoa pē:
 kuo ‘alu ‘iate au ‘eku fānau, pea kuo ‘ikai
 ‘akinautolu:
 ‘oku ‘ikai toe ha ni‘ihi ke toe folahi ‘a hoku fale
 fehikitaki,
 pea ke tautau hoku puipui.
- ²¹ He kuo liliu ‘o anga fakakakano ‘ae kau tauhi,
 pea ‘oku ‘ikai te nau kumi kia Sihova:
 ko ia ‘e ‘ikai te nau monū‘ia,
 pea ‘e fakamovetevete honau kakai.

- ²² Vakai, 'oku ongo mai 'ae ongoongo 'oe longoa'a,
 pea mo e maveuveu lahi mei he fonua toke-lau,
 ke fakalala 'ae ngaahi kolo 'o Siuta,
 pea ke ngaohi ia ko e 'ana 'oe fanga talākoni."
- ²³ 'E Sihova, 'oku ou 'ilo 'oku 'ikai 'i he tangata pe hono hala:
 'oku 'ikai 'i he tangata 'oku 'eve'eva ke fakahino hono 'alu'anga.
- ²⁴ 'E Sihova, ke ke taa'i au, pea ke fai 'i he 'ofa;
 'oua na'a 'i ho houhau,
 telia na'a ke faka'auha au.
- ²⁵ Lilingi ho houhau ki he hiteni 'aia 'oku 'ikai te nau 'ilo koe,
 pea ki he ngaahi kaunga fale 'oku 'ikai ui ki ho huafa:
 he kuo nau kai 'o 'osi 'a Sēkope,
 pea kuo folo hifo ia, pea kuo nau faka'auha ia,
 pea fakalala hono nofo'anga.

11

*1 Ko e fakahā 'e Selemaia 'ae fuakava 'ae 'Otua.
 8 'Oku ne valoki ki he kakai Siu koe'uhī ko 'enau talangata'a ki he fuakava, 11 'O ne kikite ki he kovi 'e hoko kiate kinautolu, 18 Pea mo e kakai 'o 'Anatoti ko e me'a 'i he'enau puleaki ke fakapoongi 'a Selemaia.*

¹ Ko e folofola na'e hoko kia Selemaia meia Sihova, 'o pehē, ² "Mou fanongo ki he ngaahi lea 'oe fuakava ni, pea ke lea ki he kau tangata 'o Siuta, pea mo e kakai 'o Selūsalema; ³ Pea ke pehē kiate kinautolu, 'oku pehē mai 'e Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli; "E mala'ia 'ae tangata 'aia 'oku 'ikai talangofua ki he ngaahi lea 'oe fuakava ni, ⁴ 'Aia na'aku

fekau ki ho'omou ngaahi tamai 'i he 'aho na'aku 'omi ai 'akinautolu mei he fonua ko 'Isipite, mei he tutu'anga ukamea,' 'o pehē, 'Mou talangofua ki hoku le'o, pea fai 'o hangē ko e me'a kotoa pē 'oku ou fekau kiate kimoutolu: ko ia te mou hoko ai ko hoku kakai, pea te u hoko ko homou 'Otua: ⁵ Koe'uhu ke u fakamo'oni 'ae fuakava 'aia na'aku fuakava 'aki ki ho'omou ngaahi tamai, ke foaki kiate kinautolu 'ae fonua 'oku mahu 'i he hu'ahuhu mo e honi, 'o hangē ko ia he 'aho ni."

Pea ne u toki lea, 'o pehē, "Ke pehē pe, 'E Sihova."

⁶ Pea na'e toki pehē 'e Sihova kiate au, "Ke ke fakahā 'ae ngaahi lea ni kotoa ki he ngaahi kolo 'o Siuta, mo e ngaahi hala 'i Selūsalema, 'o pehē, Mou fanongo ki he ngaahi lea 'oe fuakava ni, pea fai ki ai. ⁷ He na'aku ako lahi ki ho'omou ngaahi tamai, 'i he 'aho na'aku 'omi ai 'akinautolu mei he fonua ko 'Isipite, 'o a'u ki he 'aho ni, 'o tu'u hengihengi hake pe 'o ako, 'o pehē, Mou talangofua ki hoku le'o.

⁸ Ka na'e 'ikai te nau talangofua, pe fakatokanga'i honau telinga, ka na'a nau taki taha muimui ki he holi 'a hono loto kovi; ko ia te u 'omi ai kiate kimoutolu 'ae ngaahi lea kotoa pē 'oe fuakava ni, 'aia na'aku fekau ke nau fai; ka na'e 'ikai te nau fai ki ai."

⁹ Pea na'e pehē 'e Sihova kiate au, "'Oku 'i he kakai 'o Siuta mo e kau nofo'anga 'o Selūsalema 'ae puleaki. ¹⁰ Kuo nau foki ki mui ki he hia 'o 'enau mātu'a 'i mu'a, 'akinautolu na'e 'ikai te nau tokanga ki he'eku lea; pea na'a nau muimui ki he ngaahi 'otua kehe mo tauhi ki ai: kuo maumau'i 'eku fuakava 'e he fale 'o 'Isileli mo e fale 'o Siuta 'aia ne u fai mo 'enau ngaahi tamai.

¹¹ ¶ “Ko ia, ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Vakai, te u ‘omi ‘ae kovi kiate kinautolu, ‘aia ‘e ‘ikai te nau fa‘a hao mei ai; pea kapau te nau tangi kiate au, ‘e ‘ikai te u fanongo kiate kinautolu. ¹² Pea ‘e toki ‘alu ‘ae ngaahi kolo ‘o Siuta, mo e kakai ‘o Selūsalema, ‘o tangi ki honau ngaahi ‘otua ‘aia na‘a nau ‘atu ki ai ‘ae me‘a namu kakala: ka e ‘ikai si‘i te nau fakamo‘ui ‘akinautolu ‘i he ‘aho ‘o ‘enau mamahi. ¹³ He ‘oku hangē ko hono tokolahī ‘o ho ngaahi kolo, ‘oku pehē hono tokolahī ‘o ho ngaahi ‘otua, ‘E Siuta; pea hangē ko e lau ‘oe ngaahi hala ‘i Selūsalema kuo mou fokotu‘u ‘ae feilaulau‘anga ki he me‘a fakamā, ‘io ‘ae ngaahi feilaulau‘anga ke tutu ai ‘ae me‘a namu kakala kia Peali.”

¹⁴ “Ko ia ‘oua te ke hūfia ‘ae kakai ni; pe hiki hake ha tangi pe hū koe‘uhi ko kinautolu: koe‘uhi ‘e ‘ikai te u fanongo kiate kinautolu ‘i he ‘aho te nau tangi ai kiate au ‘i he‘enau mamahi. ¹⁵ Ko e hā ‘oku kei nofo ai ‘a hoku ‘ofa‘anga ‘i hoku fale, ka kuo fai kovi ia mo e tokolahī? ‘E ma‘u meiate koe ‘ae fuakava mo e kakano mā‘oni‘oni? ‘I ho‘o fai me‘a kovi na‘a ke fiefia ai.

¹⁶ Pea na‘e ui ho hingoa ‘e Sihova, “Ko e ‘olive mata, ‘oku matamatalelei, pea fua lelei:”

kuo ne tutu ‘aki ia ‘ae afi ‘i he longoa‘a lahi,
pea kuo vela hono ngaahi va‘a.

¹⁷ He ko Sihova ‘oe ngaahi kautau, ‘aia na‘a ne tō koe, kuo ne fakahā kiate koe ‘ae kovi, koe‘uhi ko e kovi ‘ae fale ‘o ‘Isileli, pea mo e fale ‘o Siuta, ‘aia kuo nau fai ke fakahouhau ‘aki au ‘i he‘enau feilaulau ‘aki ‘ae me‘a namu kakala kia Peali.”

¹⁸ ¶ Pea kuo faka‘ilo ia kiate au ‘e Sihova, pea ‘oku ou ‘ilo ia: pea na‘a ke fakahā kiate au ‘enau ngaahi faianga. ¹⁹ Ka na‘aku hangē ko e lami pe

ha pulu ‘aia ‘oku ‘omi ke tāmate‘i; pea na‘e ‘ikai te u ‘ilo‘i kuo nau fakakaukau ‘ae tauhele kiate au, ‘o pehē,

“Ke tau faka‘auha ‘ae ‘akau mo hono fua,
pea ke tau tu‘usi ia mei he fonua ‘oe mo‘ui,
ke ‘oua na‘a toe manatu‘i ‘a hono hingoa.”

20 Ka ko koe, ‘E Sihova ‘oe ngaahi kautau, ‘a koe
‘oku ke fakamaau totonu,
mo hakule ‘ae ngaahi holi mo e loto,

tuku ke u mamata ki ho houhau kiate kinautolu:
he kuo u fakahā ‘eku me‘a kiate koe.”

21 “Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ki he kau tangata ‘o ‘Anatoti, ‘akinautolu ‘oku kumi ho‘o mo‘ui, ‘onau pehē, “Oua te ke kikite ‘i he huafa ‘o Sihova, telia na‘a ke mate koe ‘i homau nima.” **22** Ko ia ‘oku pehē mai ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ‘Vakai, te u tautea ‘akinautolu: ‘e mate honau kau talavou ‘i he heletā; pea ‘e mate honau ngaahi foha, mo honau ngaahi ‘ofefine ‘i he honge: **23** Pea ‘e ‘ikai kei toe ha kakai ‘iate kinautolu: he te u ‘omi ‘ae kovi ki he kakai ‘o ‘Anatoti, ‘io, ko e ta‘u ‘oe ‘a‘ahi kiate kinautolu.”

12

*1 Ko e lāunga ‘a Selemaia koe‘ahi ko e monū‘ia ‘ae kau angahala, pea ‘oku hā kiate ia ‘enau tu‘utāmaki.
5 Ko e fakahā kiate ia ‘e he ‘Otua ‘ae kākā ‘a hono kāinga. 7 ‘Oku mamahi ia koe‘ahi ko hono tofi‘a. 14 Ko e tala‘ofa ki he fakatomala ke nau tafoki mei he fakapōpula.*

1 “E Sihova, ‘oku ke angatonu,
‘o kau ka tāpafua kiate koe:
tuku ke u lea kiate koe ‘i ho‘o ngaahi fakamaau:
ko e hā ‘oku monū‘ia ai ‘ae hala ‘oe angahala?

Ko e hā ‘oku fiefia lahi ai ‘akinautolu ‘oku fai
kākā lahi?

- ² Kuo ke tō ‘akinautolu, pea kuo nau aka:
‘oku nau tupu, ‘io, ‘oku nau fua;
‘oku ke ofi ‘i honau ngutu,
kae mama‘o ‘i honau loto.
- ³ Ka ko koe, ‘E Sihova, ‘oku ke ‘ilo‘i au;
kuo ke ‘afio‘i au, pea ‘ahi‘ahi hoku loto kiate
koe:
toho kitua‘ā kinautolu ‘o hangē ko e fanga sipi ke
tāmate‘i,
pea teuteu ‘akinautolu ki he ‘aho ‘oe tāmate‘i.
- ⁴ E fēfē hono fuoloa ‘oe tangi ‘ae kelekele,
pea mae ‘ae mohuku ‘oe ngoue,
koe‘ahi ko e angahala ‘anautolu ‘oku nofo ai?
Kuo faka‘auha ‘ae ngaahi manu ve‘e fā,
mo e ngaahi manupuna;
koe‘ahi na‘a nau pehē,
“E ‘ikai te ne ‘afio‘i hotau iku‘anga.”
- ⁵ “Kapau kuo ke lele mo e kau tangata,
pea kuo nau fakaongosia‘i koe,
te ke fakapuepue fēfē mo e fanga hoosi?
- Pea kapau kuo nau fakaongosia‘i koe ‘i he fonua
fiemālie, ‘aia na‘a ke falala ki ai,
ko e hā te ke fai ‘i he lōmaki mai ‘a Sioatani?
- ⁶ He ko ho kāinga, mo e fale ‘o ho‘o tamai,
‘io, na‘a mo kinautolu kuo nau fai kākā kiate
koe;
kuo nau kalanga mo tuli kiate koe:
kae‘oua na‘a ke tui kiate kinautolu ‘i he‘enau
lea fakafiemālie kiate koe.”
- ⁷ “Kuo u li‘aki hoku fale,
kuo u tukuange hoku tofi‘a;

kuo u tuku ki he nima ‘o hono ngaahi fili ‘aia
na‘e ‘ofa ki ai hoku laumālie.

⁸ Ko hoku tofi‘a ‘oku hangē ko e laione ‘i he vao
kiate au;

‘oku ne kalou mai kiate au:
ko ia ‘oku ou fehi‘a ai kiate ia.

⁹ Ko hoku tofi‘a ‘oku hangē ko e manupuna ‘oku
pulepule hono fulufulu,

‘oku tau‘i ia ‘e he manupuna kotoa pē;
ha‘u ‘akimoutolu ‘ae fanga manu ‘oe vao,
ke mou fakataha mai ‘o kai.

¹⁰ Kuo maumau‘i ‘eku ngoue vaine ‘e he kau tauhi
tokolahi,

kuo nau malamalaki ‘a hoku ‘api,
kuo nau ngaohi hoku tofi‘a lelei ko e vao lala.

¹¹ Kuo nau fakalala ia,
pea ‘i he‘ene lala ‘oku ne tangi kiate au;
kuo fakalala ‘ae fonua kotoa pē,
koe‘uhi ‘oku ‘ikai tokanga ki ai ‘e ha tangata.

¹² Kuo ha‘u ‘ae kau faka‘auha ki he ngaahi potu
mā‘olunga kotoa pē ‘i he toafa:

koe‘uhi ‘e faka‘auha ‘aki ‘ae heletā ‘a Sihova
mei he ngata‘anga ‘e taha ‘oe fonua,
‘io, ‘o a‘u ki he ngata‘anga ‘e taha ‘oe fonua:
pea ‘e ‘ikai ha fiemālie ki ha taha.

¹³ Kuo nau tūtuu‘i ‘ae uite,
ka te nau utu ‘ae ‘akau talatala:

‘oku nau feinga,
ka ‘e ‘ikai ‘aonga ia kiate kinautolu:
pea te mou mā ‘i ho‘omou koloa,
koe‘uhi ko e houhau kakaha ‘o Sihova.”

¹⁴ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ki hoku kaungā‘api
kovi kotoa pē, ‘akinautolu ‘oku ala ki he tofi‘a kuo

u fakanofo ai ‘a hoku kakai ko ‘Isileli; vakai te u ta‘aki ‘akinautolu ‘i honau fonua, pea ta‘aki ‘ae fale ‘o Siuta ‘iate kinautolu. ¹⁵ Pea ‘e hoko ‘o pehē, hili ‘eku ta‘aki ‘akinautolu, te u foki pea ‘alo‘ofa kiate kinautolu, pea te u toe ‘omi ‘akinautolu ko e tangata taki taha ki hono ‘api, pea ko e tangata taki taha ki hono fonua. ¹⁶ Pea ‘e hoko ‘o pehē, kapau te nau hangahanga ako ki he ngaahi hala ‘o hoku kakai, ke fuakava ‘i hoku huafa, “Oku mo‘ui ‘a Sihova; ‘o hangē ko ‘enau ako ki hoku kakai ke fuakava kia Peali; pehē ‘e langa hake ‘akinautolu ‘i he lotolotonga ‘o hoku kakai.” ¹⁷ Ka ‘oku pehē ‘e Sihova, “Kapau ‘e ‘ikai te nau talangofua, te u ta‘aki mo‘oni pea faka‘auha ‘ae pule‘anga ko ia.”

13

1 ‘Oku fakatātā ‘aki ‘e he ‘Otua ‘ae faka‘auha ‘a hono kakai ‘ae nono‘o papālangi na‘e fakafufū ‘i Iufaleti. 12 Ko e ngaahi hina fonu ‘i he uaine ko e me‘a fakatātā ia ki he kona ‘i he mamahi. 15 Ko e ako ke nau tokanga ke ta‘ofi ai honau tautea. 22 Ko e tefito ‘o ‘enau mamahi ko ‘enau ngaahi me‘a fakalielia.

¹ ‘Oku pehē mai ‘e Sihova kiate au, “Alu ‘o to‘o kiate koe ‘ae no‘o ‘oe tupenu lelei, pea ‘ai ia ki ho kongaloto, pea ‘oua na‘a tuku ia ki he vai.” ² Pea na‘aku to‘o ‘ae no‘o ‘o ‘ai ia ki hoku kongaloto, ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova. ³ Pea na‘e hoko ‘ae folofola ‘a Sihova kiate au, ko hono liunga ua, ‘o pehē, ⁴ “To‘o ‘ae no‘o ‘aia ‘oku ‘iate koe, ‘aia ‘oku ‘i ho kongaloto, pea ke tu‘u, ‘o ‘alu ki ‘Iufaletesi, pea fakafufū ia ‘i he ‘ana‘i maka.” ⁵ Pea ne u ‘alu ‘o fakafufū ia, ‘o ofi ki ‘Iufaletesi, ‘o hangē ko e

fekau ‘a Sihova. ⁶ Pea na‘e hoko, ‘o pehē, ‘i he hili ‘ae ngaahi ‘aho lahi, na‘e pehē ‘e Sihova kiate au, “Tu‘u, pea ke ‘alu ki ‘Iufaletesi, pea to‘o mei ai ‘ae no‘o, ‘aia na‘aku fekau ke ke fakafufū ‘i ai.” ⁷ Pea ne u ‘alu ki ‘Iufaletesi, mo keli, pea to‘o mai ‘ae no‘o mei he potu ne u fakafufū ai ia: pea vakai, kuo maumau‘i ‘ae no‘o, pea na‘e ‘ikai si‘i ‘aonga ia.

⁸ Pea na‘e hoko ‘ae folofola ‘a Sihova kiate au, ‘o pehē, ⁹ “Oku pehē ‘e Sihova, Te u maumau‘i pehē ‘ae fielahi ‘a Siuta, pea mo e laukau lahi ‘a Selūsalema. ¹⁰ Ko e kakai kovi ni, ‘oku nau fakaongo tuli ki he‘eku ngaahi lea, pea ‘eve‘eva ‘i he mahalo va‘inga ‘o honau loto, pea muimui ki he ngaahi ‘otua kehe, ‘o tauhi ‘akinautolu, pea lotu kiate kinautolu: te nau hangē ko e no‘o ni, ‘aia ‘oku ‘ikai si‘i ‘aonga. ¹¹ Koe‘ahi hangē ‘oku pipiki ‘ae no‘o ki he kongaloto ‘oe tangata, na‘e pehē ‘eku fakapipiki kiate au ‘ae fale kotoa ‘o ‘Isileli, pea mo e fale kotoa ‘o Siuta, ‘oku pehē ‘e Sihova: koe‘ahi ke nau hoko kiate au ko e kakai, mo e hingoa, mo e fakamālō mo e nāunau: ka na‘a nau fakaongotuli pe.”

¹² ¶ “Ko ia ke ke lea ‘aki ‘ae lea ni kiate kinautolu: “Oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘E fakapito ‘aki ‘ae uaine ‘ae hina kotoa pē: pea te nau pehē kiate koe, ‘Ikai ‘oku mau ‘ilo pau ‘e fakapito ‘aki ‘ae uaine ‘ae hina kotoa pē. ¹³ Pea te ke toki lea pehē kiate kinautolu, ‘oku pehē ‘e Sihova, Vakai, te u fakapito ‘aki ‘ae kona, ‘ae kakai kotoa pē ‘oe fonua ni, ‘io, ‘ae ngaahi tu‘i ‘oku nofo ‘i he nofo‘anga faka‘ei‘eiki ‘o Tevita, mo e kau taula‘eiki, pea mo e kau palōfita, pea mo e kakai kotoa pē ‘o Selūsalema. ¹⁴ Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, Te u fakafetēleni ke laiki

‘akinautolu, ko e ngaahi tamai ki he ngaahi foha:
 ‘E ‘ikai te u ‘ofa, pe fakamo‘ui, pe fai ‘alo‘ofa, ka ‘e
 faka‘auha ‘akinautolu.”

15 ¶ Mou fanongo,
 mo tokanga;
 pea ‘oua na‘a fielahi:
 he kuo folofola ‘a Sihova.

16 Mou fakaongoongolelei‘i ‘a Sihova ko homou
 ‘Otua,
 ‘i he te‘eki ai te ne fakatupu ‘ae fakapo‘uli,
 pea ‘i he te‘eki ai ke tūkia homou va‘e ‘i he
 ngaahi mo‘unga ‘oe fakapo‘uli,
 pea lolotonga ho‘omou ‘amanaki ki he
 maama,
 te ne liliu ia ko e po‘uli matolu,
 pea mo e malumalu ‘oe mate.

17 Pea kapau ‘e ‘ikai te mou fanongo ki ai ‘e tangi
 hoku laumālie ‘i he ngaahi potu lilo koe‘ahi
 ko ho‘omou fielahi;
 pea ‘e tangi lahi hoku mata,
 pea ‘e tafe hifo ‘ae ngaahi lo‘imata,
 koe‘ahi kuo ‘ave fakapōpula ‘ae fanga sipi ‘a
 Sihova.

18 Ke ke lea ki he tu‘i mo e tu‘i fefine,
 Mo fakavaivai ‘akimoua,
 ‘o nofo hifo:
 he te ne tō hifo mei homo ‘ulu ‘ae tatā ‘o homo
 nāunau.

19 ‘E tāpuni ‘ae ngaahi kolo ‘i he feitu‘u tonga,
 pea ‘e ‘ikai to‘o ‘e ha taha:
 ‘E fetuku fakapōpula ‘a Siuta kātoa;
 ‘e ‘ave ia kotoa pē ‘o fakapōpula‘i.

20 Hanga hake homou mata,

‘o mamata kiate kinautolu kuo ha‘u mei he tokelau:

ko e fē ‘ae fanga sipi na‘e tuku kiate koe,
ko ho‘o fanga sipi matamatalelei?

- 21 Ko e hā te ke lea ‘aki ‘oka tautea ‘e ia ‘a koe?
He kuo ke akonaki‘i ‘akinautolu ke nau ‘eiki,
mo pule kiate koe:
‘ikai te ke mo‘ua ‘i he ngaahi mamahi,
‘o hangē ko e langā ‘ae fefine?

- 22 Pea kapau te ke pehē ‘i ho loto,
Ko e hā kuo hoko ai ‘ae ngaahi me‘a ni kiate
au?
Ko e me‘a ‘i hono lahi ‘o ho‘o hia,
ko ia kuo fakatelefua‘i koe,
kuo fakatelefua ‘a ho mui va‘e.

- 23 ‘E fa‘a liliu ‘e he ‘Itiopea hono kili,
pe ko e lēpati hono pulepule?
Pea te mou toki fa‘a fai lelei foki,
‘akimoutolu ‘oku maheni ai ‘i he fai kovi.

- 24 Ko ia te u fakamovetevete ai ‘akimoutolu ‘o
hangē ko e mohuku ‘oku ‘ave ‘e he matangi
ki he toafa.

- 25 Ko ho ‘inasi eni,
ko ho vahe kuo fuofua meiate au,
‘oku pehē ‘e Sihova;
koe‘ahi kuo ke fakangalongalo‘i au,
mo ke falala ki he loi.

- 26 Ko ia te u fakatelefua‘i koe,
ke hā mai ai ho‘o mā.

- 27 Kuo u mamata ki ho‘o tonotangata,
mo ho‘o holi,
mo hono lahi ‘o ho‘o fe‘auaki,
mo ho‘o fai fakalielia ‘i he ngaahi mo‘unga mo
e ngoue.
‘E mala‘ia koe,

‘E Selūsalema! ‘Oku ‘ikai te ke fie ma‘a?
 ‘E hoko fakakū ia?”

14

1 Ko e honge lahi. 7 Ko e lotu ‘a Selemaia. 10 Ko e fekau ‘a Sihova ke ‘oua na‘a lotua ‘ae kakai. 13 ‘Oku ‘ikai te nau tonuhia ‘i he‘enau tui ki he kau palōfita kākā. 17 Ko e mamahi ‘a Selemaia koe‘uhi ko kinautolu.

- ¹ Ko e folofola ‘a Sihova,
 na‘e hoko kia Selemaia ‘aia ‘oku kau ki he
 honge,
- ² “‘Oku mamahi ‘a Siuta,
 pea ‘oku vaivai hono ngaahi matapā;
 ‘oku nau ‘ai ‘ae tauanga‘a koe‘uhi ko e fonua;
 pea kuo ‘alu hake ‘ae tangi ‘o Selūsalema.
- ³ Na‘e fekau ‘e he hou‘eiki ‘enau fānau iiki ki he vai:
 kuo nau hoko ki he ngaahi luo,
 ka ‘oku ‘ikai ‘ilo ai ha vai;
 kuo nau liliu mo ‘enau nge‘esi ipu;
 na‘a nau mā ‘aupito mo puputu‘u,
 pea fakapulou honau ‘ulu.
- ⁴ Koe‘uhi na‘e māfa‘afa‘a ‘ae kelekele,
 he na‘e ‘ikai ha ‘uha ki he fonua,
 pea mā ‘ae kau tangata keli,
 ‘onau fakapulou honau ‘ulu.
- ⁵ Io, na‘e fā‘ele‘i ‘ae manu,
 pea li‘aki hono ‘uhiki ‘i he ngoue,
 koe‘uhi na‘e ‘ikai ha mohuku.
- ⁶ Pea na‘e tu‘u ‘ae fanga ‘asi hehengi ‘i he ngaahi
 potu mā‘olunga,
 ‘o folo hifo ‘ae matangi ‘o hangē ko e fanga
 talākonī;
 na‘e vaivai honau mata,
 koe‘uhi na‘e ‘ikai ha mohuku.

- 7** 'E Sihova,
 'Neongo kuo talatalaaki'i 'akimautolu 'emau
 angahala,
 ke ke ngāue koe koe'ahi ko ho huafa:
 he kuo lahi 'emau fakaholomui;
 kuo mau fai kovi kiate koe.
- 8** 'A koe ko e falala'anga 'o 'Isileli,
 ko hono Fakamo'ui 'i he 'aho 'oe mamahi,
 ko e hā te ke tatau ai mo e muli 'i he fonua,
 pea hangē ko e tangata fononga 'oku afe atu
 ke nofo 'i he pō pe taha?
- 9** Ko e hā 'oku ke hangē ai ko e tangata 'oku mohe
 ma'u,
 'o hangē ko e tangata mālohi 'oku 'ikai fa'a
 fakamo'ui?
 Ka ko koe,
 'E Sihova,
 'oku ke 'iate kimautolu,
 pea 'oku ui 'akimautolu 'i ho huafa;
 'oua na'a ke li'aki 'akimautolu.' "
- 10** ¶ 'Oku pehē 'e Sihova ki he kakai ni,
 " "Oku pehē 'enau fie 'alu fano pe,
 na'e 'ikai te nau ta'ofi honau va'e,
 ko ia 'oku 'ikai ma'u 'akinautolu 'e Sihova;
 te ne manatu eni ki he'enau hia,
 pea 'a'ahi ki he'enau ngaahi angahala."
- 11** Pea na'e pehē 'e Sihova kiate au,
 " "Oua na'a hūfia 'ae kakai ni ke nau lelei.
- 12** 'E 'ikai te u fanongo ki he'enau tangi 'i he'enau
 'aukai;
 pea 'oka nau ka fai 'ae feilaulau tutu,
 pe ha feilaulau uite,
 'e 'ikai te u ma'u 'akinautolu;
 ka te u faka'auha 'aki 'akinautolu 'ae heletā,

pea mo e honge,
pea mo e mahaki faka‘auha.”

¹³ ¶ Pea na‘aku toki pehē ‘eau.
“Oiauē! ‘E ‘Eiki Sihova! Vakai,
‘oku pehē ‘e he kau palōfita kiate kinautolu,
‘E ‘ikai te mou mamata ki he heletā,
pe ki he honge;
ka te u foaki kiate kimoutolu ‘ae fiemālie
mo‘oni ‘i he potu ni.”

¹⁴ Pea na‘e pehē ‘e Sihova kiate au,
“Oku kikite loi ‘i hoku huafa ‘ae kau palōfita:
na‘e ‘ikai te u fekau ‘akinautolu,
pe tala kiate kinautolu,
pea na‘e ‘ikai te u lea kiate kinautolu:
kuo nau lea ‘aki ‘ae misi loi mo e kikite kākā,
mo e me‘a va‘inga,
pea mo e kākā ‘o honau loto.

¹⁵ Ko ia ‘oku pehē ai ‘e Sihova ki he kau palōfita ‘oku
kikite ‘i hoku huafa,
pea na‘e ‘ikai te u fekau ‘akinautolu,
ka ‘oku nau pehē,
‘E ‘ikai hoko ‘ae heletā mo e honge ki he fonua
ni;
‘e faka‘auha ‘ae kau palōfita,
ko ia ‘i he heletā pea mo e honge.

¹⁶ Pea ‘e lī ki he ngaahi hala ‘o Selūsalema ‘ae kakai
‘oku nau kikite ki ai,
koe‘uhi ko e honge pea mo e heletā;
pea ‘e ‘ikai ha taha ke tanu ‘akinautolu,
ko kinautolu mo honau ngaahi uaifi,
mo honau ngaahi foha,
pea mo honau ngaahi ‘ofefine:
he te u lilingi kiate kinautolu ‘enau angahala.”

17 ¶ Ko ia ke ke fakahā ‘ae lea ni kiate kinautolu;
 “Ke tafe hifo ‘i he ‘aho mo e pō ‘ae lo‘imata mei
 hoku mata,
 pea ‘oua na‘a tuku ia:
 koe‘ahi kuo maumau‘i ‘ae ‘ofefine tāupo‘ou ‘o
 hoku kakai ‘aki ‘ae maumau‘i lahi,
 pea mo e tā mamahi ‘aupito.

18 Kapau te u ‘alu atu ki he ngoue,
 ‘oku ou mamata kiate kinautolu na‘e tāmate‘i
 ‘aki ‘ae heletā! Pea kapau te u hū ki he kolo,
 ‘oku ou mamata kiate kinautolu ‘oku mate ‘i
 he honge! Ka ‘oku ‘alu fano pe ‘i he fonua
 ‘ae palōfita mo e taula‘eiki,
 ke fai fakatau,
 ‘o ‘ikai te nau tokanga.”

19 Kuo ke li‘aki ‘aupito ‘a Siuta?
 Kuo fakalili‘a ho laumālie ki Saione?
 Ko e hā kuo ke taa‘i ai ‘akimautolu,
 pea ‘oku ‘ikai ha fakamo‘ui?
 Na‘a mau ‘amanaki ki he fiemālie,
 ka ‘oku ‘ikai ha lelei;
 ki he ‘aho fakamo‘ui,
 kae vakai ko e mamahi pe.

20 ‘E Sihova,
 ‘oku mau vete ‘emau angahala,
 pea mo e hia ‘a ‘emau ngaahi tamai:
 he kuo mau fai angahala kiate koe.

21 ‘Oua na‘a ke fakalili‘a kiate kimautolu,
 koe‘ahi ko ho huafa,
 ‘oua na‘a fakaongoongo kovi‘i ‘ae ‘afio‘anga ‘o
 ho nāunau:
 ke ke manatu‘i,
 pea ‘oua na‘a fakata‘e‘aonga ho‘o fuakava mo
 kimautolu.

22 ‘Oku ai ha taha ‘i he ngaahi va‘inga ‘oe hiteni te ne fa‘a fakatō ha ‘uha?
 Pe fa‘a foaki hifo ‘e he ngaahi langi ‘ae ‘uha?
 ‘Ikai ko koe ia,
 ‘E Sihova ko homau ‘Otua?
 Ko ia te mau ‘amanaki lelei kiate koe:
 he kuo ke ngaohi ‘ae ngaahi me‘a ni kotoa pē.

15

1 Ko e li‘aki ‘ae kakai Siu, pea mo honau tautea lahi. 10 ‘Oku lāunga ‘a Selemaia koe‘uhi ko e kakai pea kuo ne ma‘u ‘ae tala‘ofa lelei, 12 Mo e faka‘ilo ‘oe houhau kiate kinautolu. 15 Ko e lotu ‘a Selemaia. 19 ‘Oku ne ma‘u tala‘ofa lelei.

¹ Pea na‘e toki pehē ‘e Sihova kiate au, “Kapau ‘e tu‘u ‘i hoku ‘ao ‘a Mōsese mo Samuela, ‘e ‘ikai te u tokanga ki he kakai ni: kapusi ‘akinautolu ‘i hoku ‘ao, pea tuku ke nau ‘alu atu. ² Pea ‘e hoko ‘o pehē, ‘o kapau te nau lea kiate koe, Te mau ‘alu ki fē? pea te ke tala kiate kinautolu, ‘Oku pehē ‘e Sihova; Ko kinautolu, kuo tu‘utu‘uni ki he mate, te nau mate; pea ko kinautolu ‘oku tu‘utu‘uni ki he heletā, te nau ‘i he heletā; pea ko kinautolu ‘oku tu‘utu‘uni ki he honge, te nau ‘i he honge; pea ko kinautolu kuo tu‘utu‘uni ki he fakapōpula, te nau ‘alu ki he fakapōpula. ³ ‘Oku pehē ‘e Sihova, Te u tu‘utu‘uni kiate kinautolu ‘ae fa‘ahinga me‘a ‘e fā: ko e heletā ke tāmate‘i, ko e fanga kulī ke haehae, ko e manu ‘oe ‘atā, pea mo e ngaahi manu ‘oe fonua, ke folo hifo pea faka‘auha. ⁴ Pea te u tukuange ‘akinautolu ke ‘ave ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē ‘o māmani, koe‘uhi ko Manase ko e foha ‘o Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta,

pea koe‘uhi ko e me‘a na‘a ne fai ‘i Selūsalema.”

5 “He ko hai ‘e ‘ofa kiate koe,

‘E Selūsalema?

Pe ko hai ‘e mamahi mo koe?

Pe ko hai ‘e afe atu ke fehu‘i pe ‘oku ke fēfē?

6 ‘Oku pehē ‘e Sihova,

kuo ke fakaholomui meiate au;

ko ia te u mafao atu hoku nima kiate koe,

mo faka‘auha koe;

kuo u fiu ‘i he kātaki.

7 Pea te u tapili ‘aki ‘akinautolu ‘ae tapili ‘i he

ngaahi matapā ‘oe fonua;

te u to‘o ‘enau fānau,

te u faka‘auha ‘a hoku kakai,

ko e me‘a ‘i he‘enau ta‘etafoki mei honau
ngaahi hala.

8 Kuo fakatokolahi ‘i hoku ‘ao honau kau fefine

‘oku mate honau husepāniti ‘olahi hake ‘i he
‘one‘one ‘oe ngaahi tahi:

kuo u ‘omi ki he‘enau fa‘ē ha tokotaha ‘oku
faka‘auha ‘i he ho‘atā:

kuo u pule kiate ia ke fai ia fakafokifā pe,

ko e ngaahi fakailifia ki he kolo.

9 Pea kuo vaivai ia ‘aia kuo fā‘ele‘i ‘ae toko fitu:

kuo ne tuku hake hono laumālie;

kuo tō hifo hono la‘ā ‘i he kei ‘aho:

kuo mā ia mo puputu‘u:

pea ko kinautolu ‘oku toe te u tukuange ki he

heletā ‘i he ‘ao ‘o honau ngaahi fili,

‘oku pehē ‘e Sihova.”

10 ¶ ‘A ‘eku fa‘ē,

‘oku ou mala‘ia,

koe‘uhi kuo ke fā‘ele‘i au ko e tangata fa‘a

feke‘ike‘i pea ko e tangata fakakikihi mo

māmani kotoa pē! Pea 'oku te'eki ai te u nō
 ha me'a ki he totongi,
 pea na'e 'ikai nō kiate au 'e ha tangata ki he
 totongi;
 ka 'oku nau taki taha kape'i au.

11 Pea na'e pehē 'e Sihova,
 Ko e mo'oni 'e lelei ho'o hako;
 te u pule ki he fili ke ne fai lelei kiate koe 'i he
 'aho 'oe kovi mo e mamahi.

12 'E fesi'i 'e he ukamea 'ae ukamea mei he tokelau,
 pea mo e sitili?

13 "Pea te u foaki ho'o me'a mo ho'o koloa ke vetea
 ta'ehatongi,
 ko e me'a 'i ho'o ngaahi angahala,
 'i he ngata'anga kotoa pē 'oe fonua.

14 Pea te u pule ke ke 'alu mo ho ngaahi fili ki he
 fonua 'aia 'oku 'ikai te ke 'iloa;
 he kuo tutu 'ae afi 'i hoku houhau,
 'aia 'e vela ai 'akimoutolu."

15 ¶ "E Sihova 'oku ke 'afio'i:
 manatu'i au,
 pea 'a'ahi kiate au,
 pea totongi kiate kinautolu kuo fakatanga'i
 au;
 'oua na'a ke 'ave au koe'uhiko ho'o kātaki 'ofa:
 ke ke 'afio kuo u kātaki 'ae manuki koe'uhiko
 koe.

16 Pea na'e 'iloa ho'o ngaahi lea,
 pea ko 'eku me'akai ia;
 pea ko ho'o folofola ko e fiemālie pea mo e
 fakafiefia ki hoku loto:
 he kuo ui au 'i ho huafa,
 'E Sihova ko e 'Otua 'oe ngaahi kautau.

17 Na'e 'ikai te u nofo 'i he fakataha 'ae kau manuki,

pea na‘e ‘ikai te u fiefia ka na‘aku nofo toko-
taha pe koe‘ahi ko ho nima:
he kuo ke fakapito ‘aki au ‘ae tuputāmaki.”

18 “Ko e hā ‘oku pehē ai pe ‘eku mamahi,
mo hoku lavea ta‘efa‘afakamo‘ui,
‘aia ‘oku ‘ikai fie mo‘ui?
Te ke ‘iate au ‘o hangē ko e me‘a loi,
pea ‘o hangē ko e vai kuo faka‘a‘au ke maha?

19 ¶ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova,
kapau te ke tafoki,
te u toe ‘omi koe,
pea te ke tu‘u ‘i hoku ‘ao:
pea kapau te ke vahe‘i ‘ae lelei mei he kovi,
te ke hoko ‘o hangē ko hoku fofonga;
tuku ke tafoki ‘akinautolu kiate koe kae‘oua
na‘a ke tafoki koe kiate kinautolu.

20 Pea ‘oku pehē ‘e Sihova,
te u ngaohi koe ki he kakai ni ke ke hangē ko
e ‘a palasa:
pea te nau tau‘i koe,
ka ‘e ‘ikai te nau lava‘i koe:
he ‘oku ou ‘iate koe ke fakamo‘ui koe,
pea ke fakahaoifi koe.

21 Pea te u fakahaoifi koe mei he nima ‘oe angahala,
pea te u huhu‘i koe mei he nima ‘oe mālohi.”

16

1 ‘Oku fakahā ‘e he palōfita ko e ta‘efakama‘u
mali, pea mo e tuku ‘ae ngaahi fale mamahi mo e
kātoanga, ko e me‘a fakatātā ia ki he faka‘auha ‘ae
kakai Siu, 10 Koe‘ahi kuo nau kovi lahi ‘i he‘enau
ngaahi tamai. 14 Ko e me‘a fakaifo lahi ‘enau foki
mai mei he fakapōpula ‘i he‘enau mo‘ui mei ‘Isipite.

16 Ko e tautea lahi ‘akinautolu ‘e he ‘Otua, koe‘uhi ko ‘enau tauhi lahi ki he tamapua.

¹ Ko e folofola ‘a Sihova ‘aia na‘e hoko kiate au, ‘o pehē, ²“Oua na‘a ke to‘o kiate koe ha husepāniti, pea ‘e ‘ikai te ke ma‘u ‘ae ngaahi foha mo e ngaahi ‘ofefine ‘i he potu ni. ³ He ‘oku pehē ‘e Sihova ki he ngaahi foha pea mo e ngaahi ‘ofefine ‘aia ‘oku fa‘ele‘i ‘i he potu ni, pea ki he‘enau ngaahi fa‘ē ‘aia na‘e fa‘ele‘i ‘akinautolu, pea ki he‘enau ngaahi tamai ‘aia na‘e fakatupu ‘akinautolu ‘i he fonua ni; ⁴ Te nau mate ‘i he ngaahi mate kovi; pea ‘e ‘ikai ha tangi koe‘uhi ko kinautolu; pea ‘e ‘ikai tanu ‘akinautolu; ka te nau hangē ko e kinoha‘a ‘i he funga ‘oe fonua: pea ‘e faka‘auha ‘akinautolu ‘e he heletā, mo e honge: pea ‘e kai honau ‘anga‘anga ‘e he fanga manupuna ‘oe ‘atā, pea mo e fanga manu ‘oe fonua. ⁵ He ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘oua na‘a ke hū ki he fale ‘oe mamahi, pea ‘oua na‘a ‘alu ke tangi mo fakafiemālie ‘i ‘akinautolu: he ‘oku pehē ‘e Sihova, kuo u to‘o ‘eku fiemālie mei he kakai ni, ‘io, ko e angalelei mo e ‘alo‘ofa. ⁶ ‘E mate fakatou‘osi ‘i he fonua ni ‘ae lalahi pea mo e iiki: pea ‘e ‘ikai tanu ‘akinautolu, pea ‘e ‘ikai tangi ‘ae kakai, pe fai ‘ae foa, pe ko e tekefua koe‘uhi ko kinautolu: ⁷ Pea ‘e ‘ikai maumau ‘i ‘akinautolu ‘e he kakai, koe‘uhi ko ‘enau mamahi, ke fakafiemālie ‘akinautolu koe‘uhi ko e mate; pea ‘e ‘ikai foaki kiate kinautolu ‘ae ipu ‘oe fiemālie ke inu, koe‘uhi ko ha tamai pe ha fa‘ē. ⁸ ‘Oua foki na‘a ke ‘alu ki he fale ‘oe kātoanga, ke nofo mo kinautolu ke kai mo inu. ⁹ He ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; Vakai, te u pule ke ‘osi ‘i he potu ni ‘i homou ‘ao, pea ‘i homou ngaahi ‘aho, ‘ae le‘o

‘oe fiefia, pea mo e le‘o ‘oe nekeneka, pea mo e le‘o ‘oe tangata ta‘ane, pea mo e le‘o ‘oe ta‘ahine.”

¹⁰ ¶ Pea ke hoko ‘o pehē, “Oka ke ka faka‘ilo ki he kakai ni ‘ae ngaahi lea ni kotoa pē, te nau pehē kiate koe, ‘Ko e hā kuo folofola‘aki ‘e Sihova kiate kimautolu ‘ae kovi lahi ni kotoa pē? He ko e hā ‘emau hia? Pea ko e hā ‘emau angahala ‘aia kuo mau fai kia Sihova ko homau ‘Otua?” ¹¹ Pea te ke toki lea kiate kinautolu, “Oku pehē ‘e Sihova, koe‘ahi kuo li‘aki au ‘e ho‘omou ngaahi tamai, pea kuo nau muimui ki he ngaahi ‘otua kehe, pea tauhi ‘akinautolu, pea kuo lotu kiate kinautolu, pea kuo nau li‘aki au, pea ‘oku ‘ikai fai ki he‘eku fono; ¹² Pea kuo mou fai kovi lahi hake ‘akimoutolu ‘i ho‘omou ngaahi tamai; pea vakai, ‘oku mou taki taha muimui ki he holi ‘a hono loto kovi, ke ‘oua na‘a nau fanongo kiate au: ¹³ Ko ia te u kapusi ‘akimoutolu ‘i he fonua ni, ki he fonua ‘oku ‘ikai te mou ‘ilo, ko kimoutolu, pe ko ho‘omou ngaahi tamai; pea te mou tauhi ‘i ai ‘ae ngaahi ‘otua kehe ‘i he ‘aho mo e pō; pea ‘e ‘ikai te u ‘ofa kiate kimoutolu ‘i ai.”

¹⁴ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ko ia, vakai, ‘oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho, ‘aia ‘e ‘ikai toe pehē ai, ‘Oku mo‘ui ‘a Sihova, ‘aia na‘e ‘omi ‘ae fānau ‘a ‘Isileli mei he fonua ko ‘Isipite; ¹⁵ Ka, ‘Oku mo‘ui ‘a Sihova, ‘aia na‘e ‘omi ‘ae fānau ‘a ‘Isileli mei he fonua tokelau, pea mei he ngaahi fonua kotoa pē na‘a ne kapusi ‘akinautolu ki ai: pea te u toe ‘omi ‘akinautolu ki honau fonua ‘aia na‘aku foaki ki he‘enau ngaahi tamai.”

¹⁶ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, te u fekau ke ‘omi ‘ae kau toutai tokolahi, pea te nau toutai

‘akinautolu; pea hili ia te u fekau ki he kau tuli manu tokolahī, pea te nau tuli ‘akinautolu mei he mo‘unga kotoa pē, pea mei he tafungofunga kotoa pē, pea mei he ngaahi ‘ana‘i maka. ¹⁷ He ‘oku ou fofonga ki honau hala kotoa pē: pea ‘oku ‘ikai te nau puli ‘i hoku ‘ao, pea ‘oku ‘ikai fakafufū ‘enau angahala mei hoku fofonga. ¹⁸ Pea te u tomu‘a totongi ke liunga ua ki he‘enau hia pea mo ‘enau angahala; koe‘ahi kuo nau fakakovi‘i hoku fonua, pea kuo nau fakapito ‘aki hoku tofi‘a ‘ae ngaahi ‘anga‘anga ‘o ‘enau ngaahi me‘a kovi mo fakalielia.” ¹⁹ ‘E Sihova,

ko hoku mālohi,
mo ‘eku kolo,
pea mo hoku hūfanga ‘i he ‘aho ‘oe mamahi,
‘e ha‘u kiate koe ‘ae kakai Senitaile mei he
ngaahi ngata‘anga ‘o māmani,
pea te nau pehē,
“Ko e mo‘oni na‘e ma‘u ‘i he ‘emau ngaahi
tamai ‘ae ngaahi loi,
mo e me‘a va‘inga,
pea mo e ngaahi me‘a ta‘e‘aonga.

²⁰ ‘E ngaohi ‘e he kau tangata ‘ae ngaahi ‘otua
mo‘onautolu,
kae ‘osi ‘oku ‘ikai ko e ngaahi ‘otua
‘akinautolu?”

²¹ Ko ia,
vakai,
te u pule ni kiate kinautolu ke nau ‘ilo hoku
nima,
mo hoku mālohi;
pea te nau ‘ilo ko hoku huafa,
Ko Sihova.

17

1 Ko e fakapōpula ‘a Siuta koe‘ahi ko ‘ene angahala. 5 Ko e falala ki he tangata ko e me‘a fakamala‘ia, 7 Ka ko e falala ki he ‘Otua ko e me‘a fakamonū‘ia. 9 ‘Oku ‘ikai fa‘a kākā‘i ‘ae ‘Otua ‘e he loto kākā. 12 Ko e fakamo‘ui mei he ‘Otua. 15 ‘Oku lāunga ‘e he palōfita ki he kau manuki ki he‘ene kikite. 19 Kuo fekau ia ke fakafo‘ou ‘ae fuakava ‘i he fakamā‘oni‘oni ‘ae ‘aho tapu.

- 1* “Kuo tohi ‘ae hia ‘a Siuta ‘aki ‘ae peni ukamea, pea mo e mata ‘oe taiamoni:
kuo tongi ia ‘i he kakano ‘o honau loto,
pea ki he ngaahi nifo ‘o homou ngaahi
‘esifeilaaulau‘anga.
- 2* “I he lolotonga ‘ae manatu‘i ‘e he‘enau fānau
ki he‘enau ngaahi ‘esifeilaaulau‘anga mo e
ngaahi vao tapu mo e ‘akau lau ma‘ui‘ui ‘i
he ngaahi mo‘unga mā‘olunga.
- 3* “E hoku mo‘unga,
ko e me‘a kotoa pē ‘i ho‘o ngoue mo ho‘o koloa
kotoa pē te u foaki ke vetea,
pea mo ho potu mā‘olunga kotoa pē koe‘ahi ko
e angahala,
‘o a‘u ki hono ngata‘anga ‘o ho fonua kotoa pē.
- 4* Pea ‘e hiki koe mei he tofi‘a,
‘aia na‘aku foaki kiate koe;
pea te u pule ke ke tauhi ki ho ngaahi fili ‘i he
fonua ‘oku ‘ikai te ke ‘ilo:
koe‘ahi kuo mou tutu ‘ae afi ‘i hoku houhau,
‘aia ‘e vela ‘o ta‘engata.”
- 5* ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova;
“Ke mala‘ia ‘ae tangata ‘oku falala ki he tan-
gata,

pea 'oku ne nima 'aki 'ae kakano,
 pea kuo mole hono loto meia Sihova,

⁶ Koe'uhia 'e hangē ia ko e mohuku mae 'i he toafa,
 pea 'e 'ikai te ne mamata 'oka ha'u 'ae lelei;
 ka te ne nofo pe 'i he ngaahi potu la'ā 'oe toafa,
 'i he fonua lala ta'ehanokakai.

⁷ “"Oku monū'ia 'ae tangata 'oku falala kia Sihova,
 pea ko hono 'amanaki lelei'anga 'a Sihova.

⁸ Koe'uhia 'e hangē ia ko e 'akau kuo tō 'i he ve'e vai,
 'oku totolo atu hono ngaahi aka ki he vaitafe,
 pea 'e 'ikai te ne 'ilo 'ae pupuha,
 ka 'e mata pe hono lau;
 pea 'e 'ikai vaivai 'i he fa'ahita'u la'ā,
 pea 'e 'ikai fakangata hono fua.

⁹ ¶ “"Oku kākā lahi taha pe 'ae loto 'i he ngaahi
 me'a kotoa pē,
 pea 'oku fungani kovi:
 ko hai te ne fa'a 'ilo ia?

¹⁰ Ko au Sihova 'oku ou vakili 'ae loto,
 'oku ou hakule 'ae ngaahi mahalo,
 ke foaki ki he tangata taki taha 'o fakatatau
 mo 'ene ngaahi 'ulungāanga,
 pea tatau mo e fua 'o 'ene faianga.”

¹¹ 'O hangē ko e manupuna 'oku fōfoa'i 'ae ngaahi
 fua na'e 'ikai te ne fakatō;
 'e pehē foki ia 'oku tānaki koloa ta'etotonu,
 'e 'alu ia mei ai 'i he lolotonga 'o hono ngaahi
 'aho,
 pea 'e vale ia 'i hono iku'anga.

¹² ¶ Talu mei he kamata'anga ko e nofo'anga
 faka'ei'eiki fakasanisani mo mā'olunga 'ae potu 'o
 hotau fale tapu.

¹³ 'E Sihova,

ko e ‘amanaki lelei‘anga ‘o ‘Isileli,
 ‘e mā ‘akinautolu kotoa pē ‘oku li‘aki koe,
 pea ‘e tohi ki he kelekele ‘akinautolu ‘oku ‘alu
 meiate koe,
 koe‘ahi kuo nau li‘aki ‘a Sihova,
 ko e matavai ‘oe ngaahi vai mo‘ui.

¹⁴ ‘E Sihova,
 ke ke faito‘o kiate au,
 pea te u mo‘ui;
 fakamo‘ui au,
 pea te u mo‘ui:
 he ko koe ‘oku ou fakafeta‘i ki ai.

¹⁵ ¶ Vakai,
 ‘oku nau pehē kiate au,
 “Ko e fē ‘ae folofola ‘a Sihova?
 Tuku ia ke hoko mai.”

¹⁶ Pea ko au,
 na‘e ‘ikai te u tuku vave ‘eku muimui kiate
 koe:
 pea ‘oku ke ‘afio‘i na‘e ‘ikai te u manako ki he
 ‘aho fakailifia;
 ko ia na‘e ha‘u mei hoku loungutu na‘e ‘i ho ‘ao
 ‘o‘ou.

¹⁷ ‘Oua na‘a ke ‘iate au ko e fakailifia;
 ko koe ko ‘eku ‘amanaki lelei‘anga ‘i he ‘aho
 ‘oe kovi.

¹⁸ Tuku ke mā ‘akinautolu ‘oku fakatanga‘i au,
 kae‘oua na‘a tuku au ke u mā:
 tuku ke nau manavahē,
 kae‘oua na‘a tuku au ke u manavahē:
 ‘omi kiate kinautolu ‘ae ‘aho ‘oe mamahi,
 pea faka‘auha ‘aki ‘akinautolu ‘ae faka‘auha
 lahi.

¹⁹ ¶ Na‘e pehē ‘e Sihova kiate au, “Alu ‘o tu‘u
 ‘i he matapā ‘oe fānau ‘a hoku kakai, ‘aia ‘oku hū

ai ‘ae ngaahi tu‘i ‘o Siuta, pea mo ia ‘oku nau ‘alu ai kitu‘a, pea ki he ngaahi matapā kotoa pē ‘o Selūsalema; ²⁰ Pea ke lea kiate kinautolu, ‘o pehē, Mou fanongo ki he folofola ‘a Sihova, ‘akimoutolu ko e ngaahi tu‘i ‘o Siuta, pea mo Siuta kotoa pē, pea mo e kakai kotoa pē ‘o Selūsalema, ‘oku hū ‘i he ngaahi matapā ni. ²¹ ‘Oku pehē mai ‘e Sihova; Mou tokanga kiate kimoutolu, pea ‘oua na‘a fua ha kavenga ‘i he ‘aho tapu, pe ‘omi ia ‘i he ngaahi matapā ‘o Selūsalema; ²² Pea ‘oua na‘a ‘ave ha kavenga kitu‘a mei homou ngaahi fale ‘i he ‘aho tapu, pea ‘oua na‘a fai ha ngāue, kae fakahaohaaoa ‘ae ‘aho tapu, ‘o hangē ko ia na‘aku fekau ki ho‘omou ngaahi tamai. ²³ Ka na‘e ‘ikai te nau talangofua, pe fakatokanga honau telinga ke ongo‘i, ka na‘e fakakekeva honau kia, koe‘ahi ke ‘oua na‘a nau fanongo, pe ma‘u ‘ae akonaki. ²⁴ ‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘e hoko ia ‘o pehē, kapau te mou tokanga lahi kiate au, ke ‘oua na‘a ‘omi ha kavenga ‘i he ngaahi matapā ‘i he ‘aho tapu, kae fakahaohaaoa ‘ae ‘aho tapu, ke ‘oua na‘a fai ha ngāue ‘i ai: ²⁵ Pea ‘e toki hū ‘i he ngaahi matapā ‘oe kolo ni ‘ae ngaahi tu‘i mo e hou‘eiki ‘oku nofo ‘i he nofo‘a fakatu‘i ‘o Tevita, ‘o heka ‘i he ngaahi saliote, pea mo e ngaahi hoosi, ko kinautolu mo honau hou‘eiki, ko e kau tangata ‘o Siuta: pea mo e kakai ‘o Selūsalema: ‘e tu‘uma‘u ‘o ta‘engata ‘ae kolo ni. ²⁶ Pea te nau ha‘u mei he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea mei he ngaahi potu ofi ki Selūsalema, pea mei he fonua ‘o Penisimani, pea mei he ngaahi toafa, pea mei ne ngaahi mo‘unga, pea mei he potu tonga, ‘o ‘omi ‘ae ngaahi feilaulfau tutu, mo e ngaahi feilaulfau, mo e ngaahi feilaulfau me‘akai, mo e me‘a namu

kakala, ‘o ‘omi ‘ae ngaahi feilaulau fakafeta‘i, ki he fale ‘o Sihova. ²⁷ Pea ka ‘ikai te mou fanongo kiate au ke fakahaohaaoa ‘ae ‘aho tapu, pea ‘oua na‘a fua ha kavenga, ‘o hū mo ia ki he ngaahi matapā ‘o Selūsalema ‘i he ‘aho tapu, pehē te u toki tutu ‘ae afi ki hono ngaahi matapā, pea ‘e faka‘auha ‘aki ia ‘ae ngaahi fale faka‘ei‘eiki ‘o Selūsalema, pea ‘e ‘ikai ‘aupito tāmate‘i ia.”

18

1 ‘Oku fakahā ‘ae mālohi ‘oe ‘Otua ki he pule‘anga kotoa pē, ‘i he fakatātā ki he tangata tufunga ngaohi ipu. 11 Ko e fakamana‘i ‘a Siuta ko e me‘a ‘i he‘ene tafoki. 18 Ko e lotu ‘a Selemaia koe‘uhi ko e kau angatu‘u.

¹ Ko e folofola ‘aia na‘e hoko mai meia Sihova, kia Selemaia, ‘o pehē, ² “Tu‘u hake pea ke ‘alu hifo ki he fale ‘oe tufunga ngaohi ipu, pea te u pule ke ke fanongo ki he‘eku ngaahi lea ‘i ai.” ³ Pea na‘aku toki ‘alu hifo ki he fale ‘oe tufunga ngaohi ipu, pea vakai, na‘a ne ngāue‘aki ‘ae me‘a tākai. ⁴ Pea ko e ipu ‘aia na‘e ngaohi ‘aki ‘ae ‘umea, na‘e maumau‘i ia ‘i he nima ‘oe tufunga: ko ia na‘e toe ngaohi ia ko e ipu kehe, ‘o hangē ko e loto ‘oe tufunga ki ai. ⁵ Pea na‘e toki hoko kiate au ‘ae folofola ‘a Sihova, ‘o pehē. ⁶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “E fale ‘o ‘Isileli, ‘ikai te u fai kiate kimoutolu ‘o hangē ko e tufunga ngaohi ipu ni? Vakai, ‘E fale ‘o ‘Isileli, ‘oku mou ‘i hoku nima, ‘o hangē ko e ‘umea ‘i he nima ‘oe tangata tufunga ngaohi ipu. ⁷ ‘O kau ka lea ki ha kakai, pe ha pule‘anga, ke ta‘aki, pe lī ki lalo, pe faka‘auha ia; ⁸ Kapau ‘e tafoki ‘ae kakai, ‘aia kuo u lea ki ai, mei he‘enau kovi, te u fakatomala ‘i

he kovi ‘aia na‘aku loto ke ‘omi kiate kinautolu.
⁹ Pea kau ka lea ki ha kakai, pea ki ha pule‘anga,
 ke langa mo fokotu‘u ia; ¹⁰ Kapau ‘e fai kovi ia ‘i
 hoku ‘ao, pea ‘ikai talangofua ki hoku le‘o, pea te u
 toki fakatomala ‘i he lelei, ‘aia na‘aku pehē te u fai
 ke nau lelei ai.

¹¹ ¶ “Pea ko eni, ke ke ‘alu, pea ke lea ki he kau
 tangata ‘o Siuta, pea ki he kakai ‘o Selūsalema, ‘o
 pehē, ‘Oku pehē ‘e Sihova; vakai, ‘oku ou teuteu
 ha kovi kiate kimoutolu, pea tu‘utu‘uni ha tauhele
 kiate kimoutolu: mou taki taha tafoki leva mei
 hono hala kovi, pea ngaohi ke lelei homou ngaahi
 hala, mo ho‘omou ngaahi faianga. ¹² Pea na‘a nau
 pehē, “Oku ‘ikai ha ‘amanaki lelei; ka te mau taki
 taha muimui ki he‘ene filio‘i, pea taki taha fai ‘o
 hangē ko e holi ‘a hono loto kovi.” ¹³ Ko ia ‘oku
 pehē ‘e Sihova;

“Mou fehu‘i eni ki he hiteni,
 pe ko hai kuo fanongo ki he ngaahi me‘a pehē:
 kuo fai ‘ae me‘a fakalielia ‘aupito ‘aupito ‘e he
 ta‘ahine ‘o ‘Isileli.

¹⁴ ‘E li‘aki koā ‘ae ‘oha hinehina ‘o Lepanoni,
 ‘aia ‘oku tafe mei he makatu‘u ki he ngoue?
 Pe ‘e li‘aki ‘ae vaitafe momoko ‘oku tafe mai,
 ma‘ae vai kehe ‘oku keli pe?

¹⁵ Koe‘ahi kuo fakalongalo‘i au ‘e hoku kakai,
 kuo nau tutu ‘ae me‘a namu kakala ki he me‘a
 va‘inga,
 pea kuo nau fakahinga ‘akinautolu ‘i honau
 ngaahi hala mei he ngaahi hala motu‘a,
 ka nau ‘eve‘eva ‘i he hala,
 mo e ‘alunga na‘e ‘ikai tanu hake;
¹⁶ Ke fakalala honau fonua,
 pea ngaohi ia ko e manuki‘anga;

pea 'e ofo ai 'akinautolu kotoa pē 'oku 'alu ki
 ai,
 pea kalokalo honau 'ulu.

17 Te u fakamovetevete 'akinautolu 'i he 'ao 'oe fili
 'o hangē ko e matangi hahake;
 pea 'e 'ikai te u fakahā hoku 'ao,
 ka te u fulitu'a kiate kinautolu 'i he 'aho 'o
 'enau tu'utāmaki."

18 ¶ Pea na'a nau toki pehē,
 "Ko eni ke tau fakakaukau ha me'a kia Sele-
 maia;
 koe'ahi 'e 'ikai mole 'ae fono mei he taula'eiki,
 pe ko e fakakaukau mei he tangata poto,
 pe ko e lea mei he palōfita.
 Mou ha'u,
 ke tau tā ia 'i hono 'elelo,
 pea 'oua na'a tau tokanga ki he'ene ngaahi
 lea."

19 "Tokanga mai kiate au,
 'E Sihova,
 pea fanongo ki he le'o 'onautolu 'oku faka-
 mamahi'i au.

20 'E totongi koā 'aki 'ae kovi ki he lelei?
 He kuo nau keli 'ae luo ki hoku laumālie.
 Ke ke manatu na'aku tu'u 'i ho 'ao,
 ke hūfia 'akinautolu,
 pea ke fakaafe ho houhau meiate kinautolu.

21 Ko ia tukuange 'enau fānau ki he honge,
 pea lilingi honau *toto* 'i he mālohi 'oe heletā;
 pea tuku ke mole 'ae fānau 'a honau ngaahi
 fefine,
 pea mate honau husepāniti;
 pea tuku ke tāmate'i honau kau tangata:

pea ke ke tāmate'i 'aki honau kau talavou 'ae
heletā 'i he tau.

²² Tuku ke ongo mai 'ae kaila mei honau ngaahi
fale,
'oka ke ka 'omi fakafokifā pe ha kau tau kiate
kinautolu;
he kuo nau keli ha luo ke ma'u ai au,
pea 'ai fakafufū ha tauhele ki hoku va'e.

²³ Ka ko koe,
'E Sihova,
'oku ke 'afio'i 'enau fakakaukau kotoa pē kiate
au ke tāmate'i au:
'oua na'a fakamolemole 'enau hia,
pea 'oua na'a tāmate'i 'enau angahala mei ho
'ao,
kae tuku ke 'auha 'akinautolu 'i ho 'ao;
ke ke fai pehē kiate kinautolu 'i he 'aho 'o ho
houhau."

19

*1 Ko e maumau'i 'ae ipu 'oe tufunga ko e me'a
fakatātā ki he faka'auha 'ae kakai Siu koe'uhī ko
'enau angahala.*

¹ 'Oku pehē mai 'a Sihova, 'Alu, 'o to'o 'ae hina
'umea 'oe tufunga ngaohi ipu, pea 'ave 'ae kau
mātu'a ni'ihi 'oe kakai, pea mo e kau mātu'a 'oe
kau taula'eiki; ² Pea ke 'alu ki he tele'a 'oe foha 'o
Henomi, 'aia 'oku 'i he matapā hahake, pea fakahā
'i ai 'ae ngaahi lea 'aia te u tala kiate koe, ³ Pea
ke pehē, "E ngaahi tu'i 'o Siuta, mo e kakai 'o
Selūsalema, mou fanongo ki he folofola 'a Sihova;
'Oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua
'o 'Isileli; Vakai, te u 'omi 'ae kovi ki he potu ni, pea
ko ia 'e fanongo ki ai, 'e vavana ai hono telinga.

⁴ Koe‘ahi kuo nau li‘aki au, pea kuo fakakehe ‘ae potu ni, kuo tutu ‘i ai ‘ae me‘a namu kakala ki he ngaahi ‘otua kehe, ‘aia na‘e ‘ikai te nau ‘ilo, pe ko ‘enau ngaahi tamai, pe ko e ngaahi tu‘i ‘o Siuta, pea kuo fakapito ‘aki ‘ae potu ni ‘ae toto ‘oe ta‘ehalaia.

⁵ Kuo nau langa foki ‘ae ngaahi potu mā‘olunga ‘o Peali, ke tutu ai honau ngaahi foha ‘i he afi, ko e feilaulau tutu kia Peali, ‘aia na‘e ‘ikai te u fekau, pe lea ki ai, pea na‘e ‘ikai si‘i te u fiemālie ki ai: ⁶ Ko ia, ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho, ‘e ‘ikai toe ui ‘ae potu ni ko Tofeti, pe ko e tele‘a ‘oe foha ‘o Henomi, ka Ko e tele‘a ‘oe tāmate‘i. ⁷ Pea te u fakata‘e‘aonga ‘ae fakakaukau ‘a Siuta mo Selūsalema ‘i he potu ni: pea te u pule ke nau tō ‘i he heletā ‘i he ‘ao ‘o honau ngaahi fili, pea mo e nima ‘onautolu ‘oku kumi ‘enau mo‘ui: pea te u foaki honau ‘anga‘anga ke kai ‘e he fanga manu ‘oe ‘atā, pea mo e fanga manu ‘oe fonua. ⁸ Pea te u ngaohi ‘ae kolo ni ke lala, pea ko e manuki‘anga; pea ‘e ofo mo faka‘ise‘isa ki ai ‘akinautolu kotoa pē ‘oku ‘alu ki ai, koe‘ahi ko hono ngaahi tautea kotoa pē. ⁹ Pea te u pule ke nau kai ‘ae kakano ‘o honau ngaahi foha, pea mo e kakano ‘o honau ngaahi ‘ofefine, pea te nau taki taha kai ‘ae kakano ‘o hono kāinga ‘i he tau mo e mamahi, ‘aia ‘e fakamamahi ‘aki ‘akinautolu ‘e honau ngaahi fili, pea mo kinautolu ‘oku kumi ‘enau mo‘ui.” ¹⁰ Pea te ke toki foa ‘ae hina ‘i he ‘ao ‘oe kau tangata ‘oku nau ‘alu mo koe, ¹¹ Pea te ke lea kiate kinautolu, “‘Oku pehē mai ‘a Sihova ‘oe ngaahi kautau; ‘E pehē ‘eku maumau‘i ‘ae kakai ni, pea mo e kolo ni, ‘o hangē ‘oku foa‘i ‘e ha taha ‘ae ipu ‘ae tufunga ngaohi ipu, ‘aia ‘e ‘ikai toe fa‘a ngaohi ke haohaoa: pea ‘e tanu ‘akinautolu

‘i Tofeti, pea ‘e ‘ikai ha potu ‘e hao ai honau tanu. 12 ‘Oku pehē ‘e Sihova, Te u fai pehē ki he potu ni, pea mo hono kakai, pea te u ngaahi ‘ae kolo ni ke hangē ko Tofeti: 13 Pea ‘e faka‘uli‘i ‘ae ngaahi fale ‘o Selūsalema, pea mo e ngaahi fale ‘oe ngaahi tu‘i ‘o Siuta, ‘o hangē ko e potu ‘o Tofeti, koe‘ahi ko e ngaahi fale kotoa pē ‘aia kuo tutu ai ‘ae me‘a namu kakala ‘i honau tu‘a fale ki he ngaahi me‘a ‘oe langi, pea kuo lilingi ai ‘ae feilaulau inu ki he ngaahi ‘otua kehe.”

14 ¶ Pea na‘e toki ha‘u ‘a Selemaia mei Tofeti, ‘aia na‘e fekau ia ki ai ‘e Sihova ke kikite; pea ne tu‘u ‘i he loto‘ā ‘oe fale ‘o Sihova ‘o ne lea ki he kakai kotoa pē, 15 ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; “Vakai te u ‘omi ki he kolo ni, pea mo hono ngaahi potu kakai kotoa pē, ‘ae kovi kotoa pē ‘aia na‘aku lea ki ai, koe‘ahi kuo nau fakakekeva honau kia, telia na‘a nau fanongo ki he‘eku ngaahi lea.”

20

1 Ko e taa‘i ‘e Pasuli ‘a Selemaia, pea kuo liliu ai hono hingoa, pea ‘ilo hono iku‘anga kovi. 7 Ko e lāunga ‘a Selemaia, ‘i he me‘a kehekehe.

1 Pea kuo fanongo ‘a Pasuli ko e foha ‘o Imeli ko e taula‘eiki, ‘aia foki ko e fungani pule ‘i he fale ‘o Sihova, na‘e kikite ‘a Selemaia ki he ngaahi me‘a ni. 2 Na‘e toki taa‘i ‘e Pasuli ‘a Selemaia ko e palōfita, pea tuku ia ki he fale fakapōpula ‘aia na‘e ‘i he matapā mā‘olunga ‘o Penisimani, ‘aia ‘oku ofi ki he fale ‘o Sihova. 3 Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he ‘aho na‘a na feholoi, na‘e ‘omi ‘e Pasuli ‘a Selemaia mei he fale fakapōpula. Pea na‘e toki pehē ‘e Selemaia

kiate ia, ““Oku ‘ikai ui ‘e Sihova ho hingoa ko Pasuli ka ‘ko Mekoa-Misapipi.’⁴ He ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Vakai, te u ngaohi koe ko e me‘a ilifia kiate koe, pea mo ho kāinga kotoa pē: pea te nau tō ‘i he heletā ‘o honau ngaahi fili, pea ‘e mamata ki ai ho mata: pea te u tukuange ‘a Siuta kotoa pē ki he nima ‘oe tu‘i ‘o Papilone, pea te ne ‘ave fakapōpula ‘akinautolu ki Papilone, pea ‘e tāmate‘i ‘akinautolu ‘aki ‘ae heletā.⁵ Pea te u tukuange ‘ae mālohi kotoa pē ‘oe kolo ni, pea mo ‘enau ngāue kotoa pē, mo ‘enau ngaahi me‘a ma‘ungata‘a kotoa pē, pea mo e ngaahi koloa kotoa pē ‘ae ngaahi tu‘i ‘o Siuta te u tukuange ki he nima ‘o honau ngaahi fili, ‘aia ‘e maumau‘i ‘akinautolu, pea ‘e to‘o ‘akinautolu mo ‘ave ‘akinautolu ki Papilone.⁶ Pea ko koe Pasuli, pea mo kinautolu kotoa pē ‘oku nofo ‘i ho fale ‘e ‘ave fakapōpula: pea te ke a‘u ki Papilone, pea te ke mate ai, pea tanu ai, ko koe, mo ho ngaahi kāinga, ‘akinautolu kuo ke kikite loi ki ai.’ ”

⁷ ¶ ‘E Sihova,
kuo ke akonaki‘i au,
pea kuo u tui ki ho‘o akonaki:
‘oku ke mālohi ‘iate au,
pea kuo ke lava‘i:
Ko e manuki‘anga au ‘i he ‘aho kotoa pē,
pea ‘oku nau manuki kotoa pē kiate au.

⁸ ‘O kau ka lea,
kuo u kalanga,
kuo u kalanga,
“Ko e fakamālohi mo e maumau‘i;”
koe‘ahi kuo ngaohi ‘ae folofola ‘a Sihova ko e
me‘a ongoongo kovi kiate au,
pea ko e manuki‘anga,

‘i he ‘aho kotoa pē.

⁹ Pea na‘aku pehē,

“E ‘ikai te u toe lea kiate ia,
pea ‘e ‘ikai te u toe lea ‘i hono huafa.”

Ka na‘e tatau ‘ene folofola ‘i hoku loto mo e afi
vela kuo ‘ufia ‘i hoku ngaahi hui,
pea na‘aku fiu ‘i he ta‘ofi,
pea na‘e ‘ikai teu fa‘a fakalongo pe.

¹⁰ ¶ He kuo u fanongo ki he lea launoa pe ‘oe
tokolahī,

ke ke fakahā ‘ae fakailifia ‘i he potu kotoa pē,
pea te mau fakahā ia:
na‘e ‘amanaki ‘a hoku kāinga tokolahī ki
he‘eku hinga,
pea na‘e pehē,
“Hei‘ilo ‘e tauhele‘i nai ia,
pea te tau mālohi kiate ia,
pea te tau tautea kiate ia.”

¹¹ Ka ‘oku ‘iate au ‘a Sihova,
‘o hangē ko e tokotaha mālohi fakamanavahē:
ko ia ‘e tūkia ‘a hoku kau fakatanga,
pea ‘e ‘ikai te nau mālohi:
te nau mā lahi;
koe‘ahi ‘e ‘ikai te nau monū‘ia:
‘e ‘ikai fakangalo‘i ‘enau mā ‘o ta‘engata.

¹² ‘E Sihova ‘oe ngaahi kautau,
‘a koe,
‘oku ke ‘ahi‘ahi ‘ae angatonu,
pea ‘ilo i ‘ae ngaahi mahalo pea mo e loto,
tuku ke u mamata ki ho houhau kiate kinau-
tolu:
he kuo u fakahā ‘eku me‘a kiate koe.

¹³ Mou hiva kia Sihova,
mou fakamālō kia Sihova:

he kuō ne fakahaofi ‘ae laumālie ‘oe masiva
mei he nima ‘oe kau fai kovi.

14 ¶ Ke mala‘ia ‘ae ‘aho na‘aku fā‘ele‘i ai:
pea ‘oua na‘a monū‘ia ‘ae ‘aho na‘e fā‘ele‘i ai
au ‘e he‘eku fa‘ē.

15 Ke mala‘ia ‘ae tangata na‘e fakahā au ki he‘eku
tamai,
‘o pehē,
“Kuo fā‘ele‘i kiate koe ‘ae tamasi‘i tangata,
ke fakafiefia‘i ia.”

16 Ke tatau ‘ae tangata ko ia mo e ngaahi kolo ‘aia
na‘e faka‘auha ‘e Sihova,
pea na‘e ‘ikai fakatomala:
ke fanongo ia ki he kaila ‘i he pongipongi,
pea mo e kalanga ‘i he ho‘atā;

17 Koe‘uhi na‘e ‘ikai te ne tāmate‘i au ‘i he manāva;
pea u fa‘itoka ‘aki ‘eku fa‘ē,
pea u nofoma‘u ‘i hono manāva.

18 Ko e hā na‘aku ha‘u ai mei he manāva ke ‘ilo ‘ae
ongosia mo e mamahi,
pea ke faka‘osi hoku ngaahi ‘aho ‘i he mā?

21

*1 Ko e fekau ‘e Setikia kia Selemaia ke ‘eke ki he
tau ‘a Nepukanesa. 3 Ko e kikite ‘e Selemaia ki he
kapa mo e fakapōpula. 8 ‘Oku ne ako ki he kakai
ke nau fakavaivai ki he kau Kalitia, 11 Pea ‘oku ne
valoki ki he fale ‘oe tu‘i.*

1 Ko e folofola na‘e hoko kia Selemaia meia
Sihova, ‘i he fekau kiate ia ‘e he tu‘i ko Setikia ‘a
Pasuli ko e foha ‘o Malikia, mo Sefania ko e foha ‘o
Māseia ko e taula‘eiki, ‘o pehē, **2** “‘Oku ou kole kiate
koe, ke ke hūfia ‘akimautolu kia Sihova; he ‘oku
teu tau kiate kimautolu ‘a Nepukanesa ko e tu‘i

‘o Papilone; hei‘ilo ‘e fai ‘e Sihova kiate kitautolu ‘o hangē ko ‘ene ngaahi ngāue fakaofo kotoa pē, koe‘ahi ke ne ‘alu atu ‘iate kitautolu.”

3 ¶ Pea na‘e toki lea ‘a Selemaia kiate kinautolu, Te mou lea pehē kia Setikia: **4** ‘Oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; “Vakai, te u fakatafoki ‘ae ngaahi me‘a tau ‘oku ‘i homou nima, ‘aia ‘oku mou tau ‘aki ki he tu‘i ‘o Papilone, mo e kau Kalitia, ‘akinautolu ‘oku tau‘i ‘akimoutolu mei tua‘ā, pea te u fakataha ‘akinautolu ki loto kolo ni. **5** Pea ko au te u tau‘i kimoutolu ‘aki ‘ae nima mafao atu pea mo e nima mālohi, ‘io, ‘i he ‘ita, pea mo e houhau kakaha, pea mo e tuputāmaki lahi. **6** Pea te u taa‘i ‘ae kakai ‘oe kolo ni, ko e tangata mo e manu: pea te nau mate ‘i he mahaki faka‘auha. **7** ‘Oku pehē ‘e Sihova, Hili ia te u tukuange ‘a Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, mo ‘ene kau tamaio‘eiki, pea mo e kakai, pea mo kinautolu ‘i he kolo kuo hao mei he mahaki faka‘auha, mo e heletā, pea mo e honge, ki he nima ‘o Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, pea ki he nima ‘o honau ngaahi fili, pea ki honau nima ‘oku kumi ‘enau mo‘ui: pea te nau taa‘i ‘akinautolu ‘aki ‘ae mata ‘oe heletā: ‘e ‘ikai te ne ‘ofa kiate kinautolu, pea ‘e ‘ikai te ne fakamo‘ui, pea ‘e ‘ikai te ne fai ‘alo‘ofa.” **8** ‘Oku pehē ‘e Sihova, ke ke pehē ki he kakai ni, “Vakai ‘oku tuku ‘i homou ‘ao ‘ae hala ki he mo‘ui, pea mo e hala ki he mate. **9** Ko ia ‘oku nofo ‘i he kolo ni te ne mate ‘i he heletā, pea ‘i he honge, pea ‘i he mahaki faka‘auha: ka ko ia ‘oku ‘alu kitu‘a ‘ā ‘o hola ki he kau Kalitia, ‘akinautolu ‘oku kāpui ‘akimoutolu, te ne mo‘ui, pea ‘e ‘iate ia ‘ene mo‘ui ‘o hangē ko e koloa. **10** He ‘oku pehē ‘e Sihova, kuo u hanga ki he kolo ni, ke fakahoko ki

ai ‘ae kovi, kae ‘ikai ko e lelei: ‘e tukuange ia ki he nima ‘oe tu‘i ‘o Papilone, pea te ne tutu ia ‘aki ‘ae afi.”

¹¹ ¶ Pea ko e me‘a ‘oku kau ki he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta, Mou fanongo ki he folofola ‘a Sihova. ¹² ‘E fale ‘o Tevita,

‘oku pehē ‘e Sihova;
 Fai fakato‘oto‘o ‘ae fakamaau,
 pea fakamo‘ui ia kuo fakamālohia mei he
 nima ‘oe fakamālohi,
 telia na‘a ‘alu atu ‘a ‘eku houhau kakaha ‘o
 hangē ko e afi ‘o vela,
 pea ‘e ‘ikai ha taha ‘e fa‘a fu‘ifu‘i ia,
 koe‘ahi ko e kovi ‘o ho‘omou ngaahi faianga.

¹³ ‘Oku pehē ‘e Sihova,

“Vakai,
 ‘oku ou fai mo koe,
 ‘a koe ‘oku ke nofo ‘i he tele‘a,
 pea mo e maka ‘i he toafa;
 ‘akimoutolu ‘oku pehē,
 ko hai ‘e tau‘i ‘akimautolu?
 Pe ko hai ‘e hū ki homau nofo‘anga?”

¹⁴ ‘Oku pehē ‘e Sihova,

“Te u tautea kiate kimoutolu ‘o tatau mo e fua
 ‘o ho‘omou ngaahi faianga;
 pea te u tutu ‘ae afi ‘i hono vao ‘akau,
 pea te ne faka‘auha ‘ae ngaahi me‘a kotoa pē
 ‘oku takatakai ia.”

22

1 Ko e akonaki ki he fakatomala, pea ‘oku fai ‘ae ngaahi tala‘ofa mo e lea fakamana. 10 Ko e tautea kia Salumi, 13 Mo Sihoiakimi, 20 Mo Konaia.

¹ ‘Oku pehē ‘e Sihova; ‘Alu hifo ki he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta, pea lea ‘aki ‘ae lea ni ki ai, ² ‘o pehē, Fanongo ki he folofola ‘a Sihova, ‘E tu‘i ‘o Siuta, ‘a koe ‘oku nofo ‘i he nofo‘a fakatu‘i ‘o Tevita, ‘a koe, mo ho‘o kau tamaio‘eiki, pea mo ho‘o kakai ‘oku hū ki he ngaahi matapā ni: ³ ‘oku pehē ‘e Sihova; “Mou fai ‘ae fakamaau mo e angatonu, pea fakamo‘ui ‘aia kuo fakamālohia mei he nima ‘oe fakamālohi: pea ‘oua na‘a fai kākā ki he muli, mo e tamai mate, pea mo e fefine kuo mate hono husepāniti; ‘oua na‘a fai fakamālohi, pe lilingi ‘ae toto ta‘ehalaia ‘i he potu ni. ⁴ He kapau te mou fai mo‘oni ki he me‘a ni, pea ‘e toki hū ki he ngaahi matapā ‘oe fale ni, ‘ae ngaahi tu‘i ‘oku nofo ‘i he nofo‘anga ‘o Tevita, ‘o heka ki he ngaahi saliote pea mo e fanga hoosi, ko ia, mo ‘ene kau tamaio‘eiki, pea mo hono kakai. ⁵ Ka ‘oku pehē ‘e Sihova, Kapau ‘e ‘ikai te mou fanongo ki he ngaahi lea ni, ‘oku ou fuakava ‘iate au, ke hoko ‘ae fale ni ko e li‘aki. ⁶ He ‘oku pehē ‘e Sihova ki he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta;

Ko Kiliati koe kiate au,
 pea mo e ‘ulu ‘o Lepanoni:
 ka ko e mo‘oni te u ngaohi koe ko e toafa,
 pea ko e ngaahi kolo ‘oku ‘ikai ‘i ai ha kakai.

⁷ Pea te u fekau kiate koe ‘ae kau faka‘auha,
 ke ‘alu taki taha mo ‘ene mahafutau:
 pea te nau tā hifo ‘ae ngaahi sita lelei ‘iate koe,
 pea laku ki he afi.

⁸ Pea ‘e ‘alu ‘o ofi ki he kolo ni ‘ae kakai tokolahi,
 pea te nau fepehē‘aki,
 Ko e hā kuo fai pehē ai ‘a Sihova ki he kolo lahi
 ni?

⁹ Pea te nau toki lea,

Koe‘ahi kuo nau li‘aki ‘ae fuakava ‘a Sihova ko
 honau ‘Otua,
 pea lotu ki he ngaahi ‘Otua kehe,
 ‘o tauhi ‘akinautolu.”

10 ¶ ‘Oua na‘a mou tangi koe‘ahi ko e pekia,
 pe tangilāulau koe‘ahi ko ia:
 kae tangi mamahi koe‘ahi ko ia ‘oku ‘alu:
 koe‘ahi ‘e ‘ikai te ne toe ha‘u,
 pe toe mamata ki hono fonua.

11 He ‘oku pehē ‘e Sihova kia Salumi ko e foha ‘o
 Siosaia ko e tu‘i ‘o Siuta,
 “Aia na‘e pule ko e fetongi ‘o Siosaia ko ‘ene
 tamai,
 ‘aia na‘e ‘alu atu ‘i he potu ni;
 ‘E ‘ikai te ne toe ha‘u ki ai:

12 Ka te ne mate ‘i he potu kuo nau tataki
 fakapōpula ia ki ai,
 pea ‘e ‘ikai te ne toe mamata ki he fonua ni.”

13 ¶ ‘E mala‘ia ia ‘aia ‘oku langa hono fale ‘i he
 ta‘etotonu,
 pea mo hono ngaahi potu ki ‘olunga ‘i he fai
 ta‘eangatonu;
 ‘aia ‘oku pule ki hono kaungā‘api ke ngāue
 ta‘etotongi,
 pea ‘ikai totongi ia ki he‘ene ngāue;

14 ‘Aia ‘oku pehē,
 “Te u langa mo‘oku ‘ae fale lahi pea mo e
 ngaahi potu lahi ‘i ‘olunga,”
 pea ne tutu‘u ma‘ana ‘ae ngaahi tupa;
 pea ‘oku ‘aofi ia ‘i ‘olunga ‘aki ‘ae sita,
 pea vali ‘aki ‘ae enga kulokula.

15 He te ke pule koe,
 koe‘ahi kuo takatakai ‘aki koe ‘ae sita?
 ‘Ikai na‘e kai mo inu ‘a ho‘o tamai,

pea fai angatonu mo fakamaau,
 pea na‘e lelei ai ia?

- ¹⁶ Na‘a ne fakamaau ‘e ia ‘ae me‘a ‘ae paea mo e
 masiva;
 pea na‘e lelei ai ia:
 ‘ikai ko e me‘a ia ‘i he‘ene ‘ilo‘i au?
 ‘Oku pehē ‘e Sihova.

- ¹⁷ Ka kuo tuku pe ho mata mo ho loto ‘o‘ou ki ho‘o
 manumānu,
 pea ke lilingi ‘ae toto ‘oe ta‘ehalaia,
 pea ke fai ‘ae fakamamahi,
 mo e fakamālohi;

- ¹⁸ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova kia Sihoiakimi ko e
 foha ‘o Siosaina ko e tu‘i ‘o Siuta;
 “E ‘ikai te nau tangi koe‘uhi ko ia,
 ‘o pehē,
 “Oiauē hoku tokoua! pe,
 ‘Oiauē hoku tuofefine!” ‘E ‘ikai te nau tangi
 koe‘uhi ko ia,
 ‘o pehē,
 “Oiauē ‘e ‘Eiki! Pe ‘Oiauē,
 ‘a hono nāunau!” ¹⁹ Pea ‘e tanu ia ‘o hangē ko e
 tanu ‘ae asi,
 ‘e toho ia ‘o lī kitu‘a ‘i he ngaahi matapā ‘o
 Selūsalema.”

- ²⁰ ¶ ‘Alu hake ki Lepanoni,
 pea tangi pea hiki hake ho le‘o ki Pesani,
 pea tangi mei he ngata‘anga ‘oe fonua:
 he kuo faka‘auha ‘akinautolu kotoa pē ‘oku
 ‘ofa kiate koe.
²¹ Na‘aku lea kiate koe ‘i ho‘o kei monū‘ia;
 ka na‘a ke pehē,
 ‘E ‘ikai te u fanongo.
 Ko ho‘o ‘ulungāanga eni talu ho‘o kei si‘i,

he ‘oku ‘ikai te ke fanongo ki hoku le‘o.

²² ‘E faka‘osi kotoa pē ‘e he matangi ‘a ho‘o kau tauhi kotoa pē,
 pea ‘e ‘ave fakapōpula ‘akinautolu ‘oku ‘ofa kiate koe:
 pea te ke toki mā mo‘oni,
 pea puputu‘u koe‘ahi ko ho‘o angahala kotoa pē.

²³ A koe ‘oku nofo ‘i Lepanoni,
 ‘a koe kuo ngaohi ho mohenga ‘i he ngaahi sita,
 hono ‘ikai ‘e fakavaivai‘i koe ‘oka hoko kiate koe ‘ae mamahi,
 ‘o hangē ko e fefine ‘oku langā ke fā‘ele!

²⁴ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ko au ‘oku ou mo‘ui,
 pea ka ne tatau ‘a Konaia ko e foha ‘o Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta, mo e mama ki hoku nima to‘omata‘u, te u lī koe mei ai; ²⁵ Pea te u tukuange koe ki he nima ‘okinautolu ‘oku kumi ki ho‘o mo‘ui, pea ki he nima ‘okinautolu ‘oku ke manavahē ki ai, ‘io, ki he nima ‘o Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, pea ki he nima ‘oe kau Kalitia.

²⁶ Pea te u kapusi koe, mo ho‘o fale, ‘aia na‘a ne fā‘ele‘i koe, ki he fonua kehe, ‘aia na‘e ‘ikai te mou fā‘ele‘i ai; pea ‘e mate ai ‘akimoutolu. ²⁷ Ka ko e fonua ‘aia ‘oku nau holi ke liliu ki ai, ‘e ‘ikai te nau toe liliu ki ai.”

²⁸ “Ko e tangata ni ko Konaia,
 ‘ikai ko e tamapua fehi‘anequina ia kuo mau-mau‘i?

Pe ko e ipu ia ‘oku ‘ikai ‘ofa ki ai ha taha?
 Ko e hā kuo kapusi ai ‘akinautolu,
 ko ia mo hono hako,

pea kuo kapusi ki he fonua ‘oku ‘ikai te nau
‘ilo?”

29 ‘Ae fonua,
‘ae fonua,
‘ae fonua,
fanongo ki he folofola ‘a Sihova.

30 “‘Oku pehē ‘e Sihova,
Tohi ‘ae tangata ni ke ta‘eha‘anefānau,
ko e tangata ‘e ‘ikai te ne monū‘ia ‘i hono
ngaahi ‘aho:
pea ‘e ‘ikai monū‘ia ha tangata ‘i hono hako,
ke nofo ‘i he nofo‘anga ‘o Tevita,
pe pule ki Siuta ‘o ta‘engata.”

23

1 Ko e kikite ki he fakataha ‘ae fanga sipi kuo fakamovetevete. 5 ‘E pule ‘e Kalaisi mo fakamo‘ui ‘akinautolu. 9 Ko e kau palōfita kākā. 33 Ko e kau manuki ki he kau palōfita mo‘oni.

1 ‘Oku pehē ‘e Sihova,
‘E mala‘ia ‘ae kau tauhi ‘aia ‘oku faka‘auha mo fakamovetevete ‘ae fanga sipi ‘o ‘eku ngoue!
2 Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli ki he kau tauhi ‘oku fafanga ‘a hoku kakai;
“Kuo mou fakamovetevete ‘eku fanga sipi,
‘o kapusi ‘akinautolu,
pea kuo ‘ikai ‘a‘ahi ‘akinautolu:
vakai,
te u tautea ‘akimoutolu koe‘ahi ko e kovi ‘o ho‘omou ngaahi faianga,
‘oku pehē ‘e Sihova.

- ³ Pea te u tānaki hono toe ‘o ‘eku fanga sipi
 mei he ngaahi potu kotoa pē kuo u kapusi
 ‘akinautolu ki ai,
 pea te u toe ‘omi ‘akinautolu ki honau loto‘ā;
 pea te nau fānau mo fakatupu.
- ⁴ Pea te u fakanofo kiate kinautolu ‘ae kau tauhi
 ‘aia ‘e fafanga ‘akinautolu:
 pea ‘e ‘ikai te nau toe manavahē,
 pe vaivai,
 pea ‘e ‘ikai te nau masiva,
 he ‘oku pehē ‘e Sihova.”
- ⁵ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova,
 “Vakai,
 ‘oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho,
 ‘aia te u fakatupu ai kia Tevita ‘ae va‘a anga-
 tonu,
 pea ‘e pule mo monū‘ia ha tu‘i,
 pea ‘e fai ‘ae fakamaau mo e angatonu ‘i he
 fonua.
- ⁶ ‘E fakamo‘ui ‘a Siuta,
 pea ‘e nofo fiemālie ‘a ‘Isileli ‘i hono ngaahi
 ‘aho ko ia:
 pea ko hono huafa eni ‘e ui ai ia,
 KO SIHOVA KO HOTAU MĀ‘ONI‘ONI.
- ⁷ “Ko ia,”
 ‘oku pehē ‘e Sihova,
 “Vakai,
 ‘oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho,
 ‘aia ‘e ‘ikai te nau toe pehē ai,
 ‘Oku mo‘ui ‘a Sihova,
 ‘aia na‘e ‘omi ‘ae fānau ‘a ‘Isileli mei he fonua
 ko ‘Isipite.
- ⁸ Ka,
 ‘Oku mo‘ui ‘a Sihova,

‘aia na‘a ne ‘omi mo tataki mai ‘ae hako ‘oe fale
 ‘o ‘Isileli mei he fonua ‘i he tokelau,
 pea mei he potu kotoa pē na‘aku kapusi
 ‘akinautolu ki ai;
 pea te nau nofo ‘i honau fonua ‘onautolu.”

⁹ ¶ Kuo mafōfa hoku loto ‘iate au,
 koe‘ahi ko e kau palōfita:
 ‘oku tetetete hoku ngaahi hui;
 ‘oku ou hangē ko e tangata konā,
 pea hangē ko e tangata kuo ikuna ‘e he uaine,
 koe‘ahi ko Sihova,
 mo ‘ene ngaahi folofola mā‘oni‘oni.

¹⁰ He kuo fonu ‘ae fonua ‘i he kau fe‘auaki;
 pea ‘oku mamahi ‘ae fonua koe‘ahi ko e
 kapekape;
 kuo mōmoa ‘ae ngaahi potu ngoue ‘i he toafa,
 ‘oku kovi honau hala,
 pea ‘oku ta‘etotonu ‘enau fakamālohi.

¹¹ “He ‘oku halaia ‘ae palōfita mo e taula‘eiki faka-
 tou‘osi;
 ‘oku pehē ‘e Sihova,

Ko e mo‘oni ‘oku ou ‘ilo ‘enau kovi ‘i hoku fale.

¹² Ko ia ‘e ‘iate kinautolu ‘a honau hala ‘o hangē ko
 e ngaahi hala kehekehe mo fakapo‘uli:
 pea ‘e teke‘i atu ‘akinautolu,
 pea te nau hinga ai:
 he te u ‘omi ‘ae kovi kiate kinautolu,
 ‘io,
 ko e ta‘u ‘a honau tautea,
 ‘oku pehē ‘e Sihova:

¹³ Pea kuo u mamata ki he vale ‘i he kau palōfita ‘o
 Samēlia;
 he kuo nau kikite ia Peali,
 pea nau fakahalaia ‘a hoku kakai ko ‘Isileli.

- 14** Pea ‘i he kau palōfita ‘o Selūsalema,
 kuo u mamata foki ki he me‘a fakailifia:
 kuo nau fai fe‘auaki,
 pea ‘a‘eva ‘i he ngaahi loi:
 kuo nau tokoni foki ‘ae nima ‘oe kau fai kovi,
 pea ko ia ‘oku ‘ikai tafoki ai ha taha mei he‘ene
 angahala:
 kuo nau hoko kotoa pē ‘o hangē ko Sotoma
 kiate au,
 pea mo hono kakai ‘o hangē ko Komola.
- 15** “Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau
 koe‘ahi ko e kau palōfita:
 Vakai,
 te ufafanga ‘akinautolu ‘aki ‘ae ‘akau kona,
 pea te u foaki kiate kinautolu ‘ae huhu‘a ‘oe
 ‘ahu ke nau inu:
 he kuo ‘alu atu ‘ae kākā ki he fonua kotoa pē,
 mei he kau palōfita ‘o Selūsalema.”
- 16** ‘Oku pehē ‘a Sihova ‘oe ngaahi kautau,
 “Oua na‘a fanongo ki he ngaahi lea ‘ae kau
 palōfita,
 ‘akinautolu ‘oku kikite kiate kimoutolu,
 ‘oku nau fielahi‘i ‘akimoutolu:
 ‘oku nau lea ‘aki ‘ae me‘a ‘i honau loto,
 ka ‘oku ‘ikai mei he fofonga ‘o Sihova.
- 17** ‘Oku nau kei lea pehē kiate kinautolu ‘oku fehi‘a
 kiate au,
 na‘e pehē ‘e Sihova,
 Te mou fiemālie;
 pea ‘oku nau lea pehē kiate kinautolu taki
 taha ‘oku muimui ki he holi ‘a hono loto,
 ‘E ‘ikai hoko ha kovi kiate kimoutolu.”
- 18** “He ko hai na‘e tu‘u ‘i he potu lilo ‘a Sihova,
 ke ne ‘ilo mo fanongo ki he‘ene folofola?”

Ko hai kuo fanongo ki he'ene folofola,
mo tokanga ki ai?

19 Vakai,

kuo 'alu atu 'ia Sihova 'ae matangi 'ahiohio 'i
he houhau,
ko e matangi 'ahiohio 'oku fonu 'i he kovi:
pea 'e tō lahi ia ki he 'ulu 'oe angahala.

20 'E 'ikai tafoki 'ae houhau 'o Sihova kae'oua ke ne
fai,
mo faka'osi kotoa pē 'aia 'oku ne finangalo ki
ai:
pea te mou 'ilo lahi 'ae me'a ni 'i he ngaahi 'aho
'amui."

21 Na'e 'ikai te u fekau 'ae kau palōfita na,
ka na'a nau lele:
na'e 'ikai te u lea kiate kinautolu,
ka kuo nau kikite.

22 Kapau na'a nau tu'uma'u 'i he'eku fakakaukau,
pea fakahā ki hoku kakai 'eku ngaahi lea,
pehē te nau toki fakatafoki 'akinautolu mei
honau hala kovi,
pea mei he kovi 'o 'enau ngaahi faianga."

23 'Oku pehē 'e Sihova,
"Ko e 'Otua au 'oe ofi pe,
pea 'ikai ko e 'Otua 'oe mama'o foki?

24 'Oku pehē 'e Sihova,
'E fa'a fakafufū ia 'e ha taha 'i ha ngaahi potu
lilo ke 'oua na'aku 'ilo ia?
'Oku pehē 'e Sihova,
He 'oku 'ikai fonu 'ae langi mo māmani 'iate
au?

25 Kuo u fanongo ki he ngaahi me'a 'oku lea 'aki 'e
he kau palōfita, 'akinautolu 'oku kikite loi 'i
hoku huafa, 'o pehē, kuo u misi, kuo u misi.

26 ‘E fēfē hono fuoloa ‘oe me‘a ni ‘i he loto ‘oe kau palōfita ‘oku kikite ‘aki ‘ae ngaahi loi? ‘io, ko e kau palōfita ‘oku kākā mei honau loto; **27** ‘Akinautolu ni ‘oku fie fakangalo‘i fakangalo‘i hoku huafa ‘e he‘enau ngaahi tamai koe‘ahi ko Peali. **28** Ko e palōfita ‘oku ma‘u ha misi tuku ke ne lea ‘aki ‘ae misi; pea ko ia ‘oku ma‘u ‘eku folofola, tuku ke ne lea mo‘oni ‘aki ‘eku folofola ‘Oku pehē ‘e Sihova, Ko e hā ‘ae kafukafu ‘i he uite? **29** ‘Oku pehē ‘e Sihova; ‘Ikai ‘oku tatau ‘eku folofola mo e afi? Pea hangē ko e hamala ke tā mo laiki ‘aki ‘ae maka? **30** Ko ia, ‘oku pehē ‘e Sihova, Vakai, ‘oku ou fehi‘a ki he palōfita, ‘oku nau taki taha kaiha‘a ‘eku lea mei hono kaungā‘api **31** ‘Oku pehē ‘e Sihova, Vakai, ‘oku ou fehi‘a ki he kau palōfita, ‘akinautolu ‘oku nau lea ‘aki honau ‘elelo, ‘o pehē, ‘Oku pehē ‘e ia. **32** ‘Oku pehē ‘e Sihova, Vakai, ‘oku ou fehi‘a kiate kinautolu ‘oku kikite ‘aki ‘ae ngaahi misi kākā, pea lea ‘aki ia, pea fakahala‘i ‘a hoku kakai ‘aki ‘enau ngaahi loi, mo e kākā; ka na‘e ‘ikai te u tala ke nau ‘alu, pe fekau ‘akinautolu: ko ia ‘e ‘ikai si‘i te nau momo‘i ‘aonga ki he kakai ni, ‘oku pehē ‘e Sihova.”

33 ¶ Pea ‘oka fehu‘i kiate koe, ‘ae kakai ni, pe ha palōfita, pe ha taula‘eiki, ‘o pehē, “Ko e hā ‘ae lea mamafa meia Sihova? Te ke pehē leva kiate kinautolu, ‘Ko e lea mamafa ‘oe hā?” ‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘Ko e mo‘oni te u li‘aki ‘akimoutolu.’ **34** Pea ko e palōfita, mo e taula‘eiki, pea mo e kakai, ‘aia te nau pehē, ‘Ko e lea mamafa meia Sihova, Te

u tautea ‘ae tangata ko ia mo hono fale.’ ³⁵ Pea te mou taki taha fepehē‘aki ki hono kaungā‘api, pea taki taha ki hono tokoua, ‘Ko e hā ‘ae tala ‘a Sihova?’ Pea, ‘Ko e hā kuo folofola‘aki ‘e Sihova?’ ³⁶ Pea ‘e ‘ikai te mou toe lea ki he lea mamafa meia Sihova: he ko e lea ‘ae tangata taki taha ko ‘ene kavenga ia; he kuo mou fakakehe ‘ae folofola ‘ae ‘Otua mo‘ui, ko Sihova ‘oe ngaahi kautau ko hotau ‘Otua. ³⁷ Pea te ke lea pehē ki he palōfita, ‘Ko e hā ‘ae tali ‘a Sihova kiate koe?’ Pea, ‘Ko e hā kuo folofola‘aki ‘e Sihova?’ ³⁸ Ka ‘i ho‘omou pehē mai, ‘Ko e lea mamafa meia Sihova;’ ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova, koe‘ahi ‘oku mou lea ‘aki ‘ae lea ni, ‘Ko e tala mamafa meia Sihova,’ pea kuo u fekau kiate kimoutolu, ‘o pehē, ‘oua na‘a mou pehē, ‘Ko e lea mamafa meia Sihova?’ ³⁹ Ko ia, Vakai, Ko au, Io, Ko au, te u fakangalongalo‘i ‘aupito ‘akimoutolu, pea te u li‘aki ‘akimoutolu, pea mo e kolo na‘aku foaki kiate kimoutolu mo ho‘omou ngaahi tamai, pea te u kapusi ‘akimoutolu ‘i hoku ‘ao: ⁴⁰ Pea te u fakaongoongo kovi‘i ‘akimoutolu ‘o ta‘engata, pea fakatupu kiate kimoutolu ‘ae mā ‘o ta‘engata, ‘aia ‘e ‘ikai fakangalongalo‘i.”

24

1 Ko e fiki lelei mo e fiki kovi ko e me‘a fakatātā ki he fakamo‘ui ‘akinautolu na‘e fakapōpula‘i, 8 Pea mo e faka‘auha ‘a Setikia mo e toenga kakai.

¹ Na‘e fakahā ha me‘a kiate au ‘e Sihova, pea vakai, ko e kato fiki ‘e ua na‘e tuku ‘i he ‘ao ‘oe fale ‘o Sihova, ‘i he hili hono fetuku fakapōpula ‘e Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone ‘a Sekonia ko e foha ‘o Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta, pea mo e

ngaahi hou‘eiki ‘o Siuta, mo e kau tufunga, mo e kau tufunga ukamea, mei Selūsalema, pea ‘omi ‘akinautolu ki Papilone. ² Ko e ngaahi fiki lelei ‘aupito ‘i he kato ‘e taha, ‘o hangē ko e ngaahi fiki ‘oku tomu‘a momoho: pea na‘e ‘i he kato ‘e taha ‘ae ngaahi fiki kovi ‘aupito, ‘aia na‘e ‘ikai fa‘a kai, koe‘uhi ko ‘enau kovi. ³ Pea na‘e pehē ‘e Sihova kiate au, “Selemaia, ko e hā ‘oku ke mamata ki ai?” Pea na‘aku pehē, “Ko e ngaahi fiki: ko e ngaahi fiki lelei, ‘oku lelei ‘aupito; pea ko ia ‘oku kovi ‘oku kovi ‘aupito, ‘oku ‘ikai fa‘a kai, koe‘uhi ko ‘enau kovi.”

⁴ ¶ Pea na‘e toe hoko kiate au ‘ae folofola ‘a Sihova, ‘o pehē, ⁵ ‘Oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; “Te u faka‘ilonga pehē ‘o hangē ko e ngaahi fiki lelei, ‘akinautolu ‘o Siuta kuo ‘ave fakapōpula, ‘akinautolu kuo u kapusi ‘i he fonua ni ki he fonua ‘oe kau Kalitia koe‘uhi ke nau lelei ai. ⁶ He te u fakahanga hoku fofonga kiate kinautolu koe‘uhi ke nau lelei, pea te u toe ‘omi ‘akinautolu ki he fonua ni: pea te u langa‘i ‘akinautolu, pea ‘e ‘ikai vete hifo; pea te u tō ‘akinautolu, pea ‘e ‘ikai ta‘aki ‘akinautolu. ⁷ Pea te u foaki kiate kinautolu ha loto ke nau ‘ilo‘i au, koe‘uhi ko au ko Sihova: pea te nau hoko ko hoku kakai, pea te u hoko ko honau ‘Otua: he te nau tafoki kiate au ‘aki honau loto kotoa.

⁸ ¶ “Pea hangē ko e ngaahi fiki kovi, ‘aia na‘e ‘ikai fa‘a kai, ko e me‘a ‘i he‘enau kovi; ‘oku pehē mo‘oni ‘e Sihova, Te u foaki pehē ‘a Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, pea mo hono ngaahi hou‘eiki, pea mo hono toe ‘o Selūsalema, ‘aia ‘oku toe ‘i he fonua, pea ko kinautolu ‘oku nofo ‘i he fonua ko ‘Isipite. ⁹ Pea te u tukuange ‘akinautolu ke ‘ave ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē ‘o māmani ki he mamahi, mo

e fakamā, mo e ongoongo kovi, ko e manuki'anga mo e mala'ia, 'i he ngaahi potu kotoa pē 'aia te u kapusi 'akinautolu ki ai. ¹⁰ Pea te u fekau kiate kinautolu 'ae heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka'auha, kae'oua ke faka'auha 'akinautolu mei he funga fonua 'aia na'aku foaki kiate kinautolu mo 'enau ngaahi tamai."

25

1 Ko e valoki 'e Selemaia 'ae talangata'a 'ae kau Siu ki he kau palōfita. 8 Ko e kikite ki he fakapōpula 'i he ta'u 'e fitungofulu. 12 Hili ia ko e faka'auha 'a Papilone. 15 Ko e fakatātā 'ae ipu uaine, ko e fakahā 'ae faka'auha 'oe kakai kotoa pē. 34 Ko e tangi mamahi 'ae kau tauhi.

¹ Ko e lea na'e ha'u kia Selemaia 'oku kau ki he kakai kotoa pē 'o Siuta 'i hono fā 'oe ta'u 'o Sihoiakimi ko e foha 'o Siosaia ko e tu'i 'o Siuta, ko e 'uluaki ta'u ia 'o Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone; ² 'Aia na'e lea 'aki 'e Selemaia ko e palōfita ki he kakai kotoa pē 'o Siuta, pea ki he kakai kotoa pē 'o Selūsalema, 'o ne pehē, ³ "Talu mei hono hongofulu ma tolu ta'u 'o Siosaia, ko e foha 'o 'Amoni ko e tu'i 'o Siuta, 'io, 'o a'u ki he 'aho ni, 'aia ko hono uofulu ma tolu ta'u eni, kuo ha'u kiate au 'ae folofola 'a Sihova, pea kuo u lea 'aki ia kiate kimoutolu, 'o tu'u hengihengi hake 'o lea; ka na'e 'ikai te mou fanongo. ⁴ Pea kuo fekau 'e Sihova kiate kimoutolu kotoa pē 'a 'ene kau tamaio'eiki ko e kau palōfita, 'o tu'u hengihengi hake 'o fekau 'akinautolu: ka kuo 'ikai te mou fanongo, pe fakatokanga homou telinga ke ongo'i. ⁵ Na'a nau pehē, Mou taki taha tafoki mei hono hala kovi, pea

mei he kovi ‘o ho‘omou ngaahi faianga, pea nofo ‘i he fonua kuo foaki ‘e Sihova kiate kimoutolu pea mo ho‘omou ngaahi tamai, ‘o ta‘engata pea ta‘engata: ⁶ Pea ‘oua ‘e muimui ki he ngaahi ‘otua kehe ‘o tauhi ‘akinautolu, pe lotu kiate kinautolu, pea ‘oua na‘a mou fakahouhau‘i au ‘aki ‘ae ngaahi ngāue ‘a homou nima; pea ‘e ‘ikai te u fai ha kovi kiate kimoutolu. ⁷ ‘Oku pehē ‘e Sihova, ka ‘oku ‘ikai te mou tokanga kiate au, koe‘ahi ‘oku mou fakahouhau kiate au ‘i he ngaahi ngāue ‘a homou nima ke mou kovi ai.”

⁸ ¶ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kau-tau; “Koe‘ahi na‘e ‘ikai te mou fanongo ki he‘eku ngaahi lea, ⁹ ‘Vakai, Te u fekau ke fetuku ‘ae ngaahi fa‘ahinga kotoa pē ‘oe tokelau, mo Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, ko ‘eku tamaio‘eiki, pea ‘oku pehē ‘e Sihova, Te u ‘omi ‘akinautolu ki he fonua ni, pea ki hono kakai, pea ki he ngaahi kakai ‘oku nofo takatakai ai, pea ‘e faka‘auha ‘aupito ‘akinautolu, pea te u ngaohi ‘akinautolu ko e me‘a faka‘ulia, mo e manuki‘anga, pea mo e faka‘auha ‘o ta‘engata. ¹⁰ Pea te u to‘o meiate kinautolu ‘ae le‘o ‘oe fiefia, pea mo e le‘o ‘oe nekeneka, ‘ae le‘o ‘oe tangata ta‘ane, pea mo e le‘o ‘oe ta‘ahine, pea mo e ‘u‘ulu ‘oe maka momosi, pea mo e ulo ‘oe tūhulu. ¹¹ Pea ‘e hoko ‘ae fonua ni kotoa pē ko e faka‘auha, pea ko e fakailifia; pea ‘e ngāue ‘ae kakai ni ki he tu‘i ‘o Papilone ‘i he ta‘u ‘e fitungofulu.

¹² ¶ Pea ‘e hoko ‘o pehē, ‘oka kakato ‘ae ta‘u ‘e fitungofulu, te u tautea ‘ae tu‘i ‘o Papilone, mo hono kakai: ‘oku pehē ‘e Sihova, koe‘ahi ko ‘enau kovi, pea mo e fonua ‘oe kau Kalitia, pea te u ngaohi ia ko e faka‘auha ‘o ta‘engata. ¹³ Pea te u

‘omi ki he fonua ko ia ‘eku ngaahi lea kotoa pē ‘aia kuo u lea ki ai, ‘io, ko e me‘a kotoa pē kuo tohi ‘i he tohi ni, ‘aia kuo kikite ‘aki ‘e Selemaia ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē. ¹⁴ Koe‘uhi ‘e pule kiate kinautolu foki ‘ae ngaahi kakai, mo e ngaahi tu‘i lahi pea te u ‘atu kiate kinautolu ‘o fakatatau ki he‘enau ngaahi faianga, pea hangē ko e ngaahi ngāue ‘a honau nima.

¹⁵ ¶ He ‘oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli kiate au: “To‘o mei hoku nima ‘ae ipu uaine ‘oe houhau ni, pea ‘atu ia ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē, ‘aia te u fekau koe ki ai, ke nau inu ia. ¹⁶ Pea te nau inu, pea tasipa, pea faha, koe‘uhi ko e heletā te u fekau kiate kinautolu.”

¹⁷ ¶ Pea na‘aku to‘o ‘ae ipu mei he nima ‘o Sihova, pea fakainu ‘ae ngaahi pule‘anga kotoa pē, ‘aia na‘e fekau au ki ai ‘e Sihova: ¹⁸ Ko Selūsalema, mo e ngaahi kolo ‘o Siuta, pea mo hono ngaahi tu‘i, pea mo hono hou‘eiki ke ngaohi ‘akinautolu ko e faka‘auha, ko e ofo‘anga, ko e manuki‘anga, pea ko e mala‘ia; ‘o hangē ko ia kuo hoko he ‘aho ni. ¹⁹ Ko Felo ko e tu‘i ‘o ‘Isipite, mo ‘ene kau tamaio‘eiki, mo hono ngaahi hou‘eiki, pea mo hono kakai kotoa pē. ²⁰ Pea mo e kakai kehekehe kotoa pē, pea mo e ngaahi tu‘i kotoa pē ‘i he fonua ko Usa, pea mo e ngaahi tu‘i kotoa pē ‘i he fonua ‘oe kau Filisitia, mo ‘Asikeloni, mo ‘Asa, mo Ekiloni, pea mo hono toe ‘o ‘Asitoti. ²¹ Ko ‘Itomi, mo Moape, pea mo e fonua ‘o ‘Amoni. ²² Pea mo e ngaahi tu‘i kotoa pē ‘o Taia, pea mo e ngaahi tu‘i kotoa pē ‘o Saitone, pea mo e ngaahi tu‘i ‘oe ngaahi potu ‘i he matātahi, ²³ Ko Titani, mo Tima, mo Pusi, pea mo kinautolu kotoa pē ‘oku ‘i he ngaahi muileleu mama‘o, ²⁴ Pea

mo e ngaahi tu'i kotoa pē 'o 'Alepea, pea mo e ngaahi tu'i 'oe kakai kehekehe 'oku nofo 'i he toafa,
²⁵ Pea mo e ngaahi tu'i kotoa pē 'o Simili, pea mo e ngaahi tu'i kotoa pē 'oe kau Mitea, ²⁶ Pea mo e ngaahi tu'i kotoa pē 'oe tokelau, 'ae ofi mo e mama'o 'o lau fakataha, pea mo e ngaahi pule'anga kotoa pē 'o māmani, 'oku 'i he funga 'oe kelekele: pea 'e inu fakamuiimui 'iate kinautolu 'ae tu'i 'o Sisaki. ²⁷ Ko ia ke ke lea kiate kinautolu, "Oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli; Mou inu, ke mou konā, mo lua, mo hinga, pea 'oua na'a toetu'u hake, koe'uhī ko e heletā 'aia te u fekau kiate kimoutolu. ²⁸ Pea 'e hoko 'o pehē, kapau 'e 'ikai te nau fie to'o 'ae ipu 'i ho nima ke nau inu, ke ke toki pehē kiate kinautolu, 'Oku pehē mai 'a Sihova 'oe ngaahi kautau, Ko e mo'oni te mou inu.
²⁹ He ko eni, Vakai, 'oku ou 'omi ni 'ae kovi ki he kolo 'aia 'oku ui 'aki 'a hoku huafa, pea te mou hao 'aupito 'o ta'etautea? 'E 'ikai tuku ta'etautea 'akimoutolu: he te u ui ki he heletā ke hoko ki he kakai kotoa pē 'o māmani, 'oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau. ³⁰ "Ko ia ke ke kikite 'aki kiate kinautolu 'ae ngaahi lea ni kotoa pē,

pea tala kiate kinautolu,

"E mana 'a Sihova mei 'olunga,

pea 'e ongo atu hono le'o mei hono 'afio'anga
 mā'oni'oni;

te ne ngungulu lahi 'i hono 'afio'anga;

te ne kalanga ki he kakai kotoa pē 'o māmani,
 'o hangē ko kinautolu 'oku malamalaki ki he
 fua 'oe vaine.

³¹ 'E ai 'ae longoa'a mai 'o a'u ki he ngaahi

ngata‘anga ‘o māmani;
 he ‘oku fekovikovi‘i ‘a Sihova mo e ngaahi
 kakai,
 te ne alea mo e kakano kotoa pē:
 pea te ne tukuange ‘ae angahala ki he heletā,
 ‘oku pehē ‘e Sihova.’ ”

32 ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau,
 Vakai,
 ‘e ‘alu atu ‘ae kovi mei he kakai,
 ki he kakai,
 pea ‘e fakatupu mei he ngata‘anga ‘o māmani
 ‘ae ‘ahiohio lahi.

33 Pea ‘i he ‘aho ko ia,
 ‘e tāmate‘i ‘e Sihova mei hono ngata‘anga ‘e
 taha ‘o māmani ‘o a‘u ki hono ngata‘anga ‘e
 taha ‘o māmani:
 pea ‘e ‘ikai ha mamahi koe‘uhi ko kinautolu,
 pea ‘e ‘ikai tānaki,
 pe tanu:
 ka ‘e hoko ‘akinautolu ko e kinoha‘a ‘i he
 funga fonua.

34 ¶ Tangi,
 mo tangilāulau ‘akimoutolu ko e kau tauhi,
 pea fetafokifoki‘aki ‘akimoutolu ‘i he efuefu,
 ko kimoutolu ko e tauhi lahi;
 he kuo hokosia ‘ae ngaahi ‘aho ‘o ho‘omou
 fakamovetevete,
 pea mo ho‘omou tāmate‘i;
 pea ‘e maumau‘i ‘akimoutolu ‘o hangē ko e ipu
 ma‘ungata‘a.

35 Pea ‘e ‘ikai ha hala ke hola ai ‘ae kau tauhi,
 pe ha hao‘anga ki he tauhi lahi.

36 ‘E ongo mai ‘ae le‘o ‘oe tangi ‘ae kau tauhi,
 pea mo e tangilāulau ‘ae tauhi lahi:

he kuo maumau'i 'e Sihova 'enau ngoue.

³⁷ Pea kuo tu'usi 'ae ngaahi nofo'anga fiemālie
koe'uhī ko e houhau kakaha 'o Sihova.

³⁸ Kuo ne li'aki hono 'ana,
'o hangē ko e laione:
he kuo lala 'a honau fonua,
koe'uhī ko e 'ita lahi 'oe fakamālohi,
pea koe'uhī ko e kakaha 'o hono houhau.

26

*1 'Oku akonaki 'aki 'e Selemaia 'ae ngaahi tala'ofa
pea mo e ngaahi fakamana ki he fakatomala. 8
Ko ia 'oku puke ai ia pea fakamaau'i. 12 Ko 'ene
fakamatala. 16 Ko e fakatonuhia ia 'i he faianga 'a
Maika, 20 Mo Ulisa, 24 Pea mo e 'ofa 'a 'Ahikami.*

¹ I he kamata'anga 'oe pule 'a Sihoiakimi ko e foha 'o Siosaia ko e tu'i 'o Siuta na'e ha'u 'ae folofola ni meia Sihova, 'o pehē, ² 'Oku pehē mai 'e Sihova; "Tu'u 'i he loto'ā 'i he fale 'o Sihova, pea lea ki he ngaahi kolo 'o Siuta, 'akinautolu 'oku ha'u ke lotu ki he fale 'o Sihova, ko e ngaahi lea kotoa pē 'oku ou fekau kiate koe ke lea 'aki kiate kinautolu; 'oua na'a fakasi'isi'i ha lea: ³ Hei'ilo te nau fanongo, pea tafoki taki taha 'ae tangata mei hono hala kovi, koe'uhī ke u fakatomala 'i he kovi 'aia na'aku tokanga ke fai kiate kinautolu koe'uhī ko e kovi 'o 'enau ngaahi faianga." ⁴ Pea te ke pehē kiate kinautolu, 'oku pehē 'e Sihova; "Kapau 'e 'ikai te mou fanongo kiate au, 'o 'eve'eva 'i he'eku fono, 'aia kuo u tuku 'i homou 'ao, ⁵ 'O fanongo ki he lea 'a 'eku kau tamaio'eiki ko e kau palōfita, 'akinautolu kuo u fekau kiate kimoutolu, 'o tu'u hengihengi hake pe, 'o fekau 'akinautolu, ka na'e 'ikai te mou tokanga; ⁶ Pea te u toki ngaohi 'ae fale

ni ke hangē ko Sailo, pea te u ngaohi ‘ae kolo ni ko e fakamala‘ia ki he ngaahi kakai kotoa pē ‘o māmani.”

⁷ ¶ Pea na‘e fanongo ‘e he kau taula‘eiki mo e kau palōfita pea mo e kakai kotoa pē ki he lea ‘aki ‘e Selemaia ‘ae ngaahi lea ni ‘i he fale ‘o Sihova.

⁸ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he hili ‘ae lea kotoa pē ‘a Selemaia, ‘aia na‘e fekau kiate ia ‘e Sihova ke ne lea ‘aki ki he kakai kotoa pē, na‘e ‘ave ia ‘e he kau taula‘eiki, mo e kau palōfita, mo e kakai kotoa pē, ‘onau pehē, “Ko e mo‘oni te ke mate. ⁹ Ko e hā kuo ke kikite ai ‘i he huafa ‘o Sihova, ‘o pehē, ‘E hoko ‘ae fale ni ‘o hangē ko Sailo, pea ‘e lala mo ta‘ehanokakai ‘ae kolo ni?” Pea na‘e fakataha ‘ae kakai kotoa pē kia Selemaia ‘i he fale ‘o Sihova.

¹⁰ ¶ Pea ‘i he fanongo ‘ae hou‘eiki ‘o Siuta ki he ngaahi me‘a ni, na‘a nau ha‘u mei he fale ‘oe tu‘i ki he fale ‘o Sihova, ‘o nofo ki lalo ‘i he hū‘anga ki he matapā fo‘ou ‘oe fale ‘o Sihova. ¹¹ Pea na‘e toki lea ‘ae kau taula‘eiki mo e kau palōfita ki he hou‘eiki pea mo e kakai kotoa pē, ‘o pehē, “Oku totonu ke mate ‘ae tangata ni; he kuo ne kikite ki he kolo ni, ‘o hangē ko ia kuo mou fanongo ‘aki homou telinga.”

¹² ¶ Pea na‘e toki lea ‘a Selemaia, ki he hou‘eiki kotoa pē, pea mo e kakai kotoa pē, ‘o pehē, “Na‘e fekau au ‘e Sihova ke kikite ‘aki ‘ae ngaahi lea kotoa pē kuo mou fanongo ki ai ki he fale ni pea mo e kolo ni. ¹³ Ka ko eni, mou fakalelei homou ngaahi hala mo ho‘omou ngaahi faianga, pea mou talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko homou ‘Otua; pea ‘e fakatomala ‘a Sihova ‘i he kovi ‘aia kuo ne lea ‘aki kiate kimoutolu. ¹⁴ Pea koe‘uhi ko au,

Vakai, ‘oku ou ‘i homou nima: fai kiate au ‘aia ‘oku lelei kiate kimoutolu. ¹⁵ Ka mou ‘ilo pau eni, kapau te mou tāmate‘i au, te mou ‘omi ‘ae toto ta‘ehalaia kiate kimoutolu mo e kolo ni, pea mo hono kakai: he ko e mo‘oni na‘e fekau au ‘e Sihova kiate kimoutolu ke lea ‘aki ‘ae ngaahi lea ni ki homou telinga.”

¹⁶ ¶ Pea na‘e toki lea ‘ae hou‘eiki mo e kakai kotoa pē ki he kau taula‘eiki mo e kau palōfita; “Oku ‘ikai totonu ke mate ‘ae tangata ni: he kuo ne lea kiate kitautolu ‘i he huafa ‘o Sihova ko hotau ‘Otua.” ¹⁷ Pea na‘e toki tu‘u hake ‘ae kau mātū‘a ni‘ihi ‘oe fonua, pea lea ki he fakataha kotoa pē ‘oe kakai, ‘o pehē, ¹⁸“Na‘e kikite ‘e Maika, ko e *tangata Molesi* ‘i he ngaahi ‘aho ‘o Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta, pea na‘a ne lea ki he kakai kotoa pē ‘o Siuta, ‘o pehē, ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau; “E keli ‘a Saione ‘o hangē ko e ngoue,

pea ‘e hoko ‘a Selūsalema ko e ngaahi tafungo-funga,
pea ko e mo‘unga ‘oe fale ‘o hangē ko e ngaahi potu mā‘olunga ‘oe toafa.’

¹⁹ He na‘e tāmate‘i ia koā ‘e Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta mo Siuta kotoa pē? ‘Ikai na‘a ne manavahē kia Sihova, pea kumi kia Sihova, pea na‘e fakatomala ‘a Sihova ‘i he kovi ‘aia na‘a ne lea ‘aki kiate kinautolu? Ka ‘oku tau fakatupu ‘ae kovi lahi kiate kitautolu.” ²⁰ Pea na‘e ‘i ai ‘ae tangata foki na‘e kikite ‘i he huafa ‘o Sihova ko Ulisa ko e foha ‘o Semaia mei Kesa-Sialimi, ‘aia na‘e kikite ki he kolo ni, pea ki he fonua ni, ‘o hangē ko e ngaahi lea kotoa pē ‘a Selemaia: ²¹ Pea ‘i he fanongo ki he‘ene ngaahi lea ‘a Sihoiakimi ko e tu‘i mo hono kau tangata mālohi kotoa pē, mo e hou‘eiki kotoa

pē, na'e kumi ke tāmate'i ia 'e he tu'i: ka 'i he fanongo ki ai 'a Ulisa, na'e manavahē ia, pea hola, pea 'alu ki 'Isipite; ²² Ka na'e fekau 'e Sihoiakimi ko e tu'i 'ae kau tangata ki 'Isipite, ko Elinatani ko e foha 'o 'Akipoa, pea mo e kau tangata ni'ihī mo ia ki 'Isipite. ²³ Pea na'a nau 'omi 'a Ulisa mei 'Isipite, ke 'omi ia kia Sihoiakimi ko e tu'i; 'aia na'e tāmate'i ia 'aki 'ae heletā, pea lī hono 'anga'anga ki he fa'itoka, 'oe kakai me'a vale. ²⁴ Ka na'e 'ia Selemaia 'ae nima 'o 'Ahikami ko e foha 'o Safani, koe'ahi ke 'oua na'a tukuange ia ki he nima 'oe kakai ke tāmate'i.

27

1 'Oku kikite 'aki 'e Selemaia 'ae me'a fakatātā 'ae ngaahi ha'i mo e ha'amonga ki he fakavaivai 'ae ngaahi tu'i kia Nepukanesa. 8 'Oku ne akonaki ke nau fakavaivai pea 'oua na'a tui ki he ngaahi palōfita loi. 12 'Oku ne fai pehē kia Setekia. 19 'Oku ne kikite 'e fetuku 'ae ngaahi toenga ipu ki Papilone, pea tuku ai 'o a'u ki he 'aho 'oe 'a'ahi.

¹ I he kamata'anga 'oe pule 'a Sihoiakimi ko e foha 'o Siosaia ko e tu'i 'o Siuta na'e ha'u 'ae folofola ni meia Sihova kia Selemaia, 'o pehē, ² "Oku pehē mai 'a Sihova kiate au; Ke ke ngaohi 'ae ngaahi ha'i mo e ngaahi ha'amo, 'o 'ai ia ki ho kia, ³ pea fekau ke 'ave ia ki he tu'i 'o 'Itomi, pea mo e tu'i 'o Moape, pea mo e tu'i 'oe kau 'Amoni, pea mo e tu'i 'o Taia, pea mo e tu'i 'o Saitone, 'i he nima 'oe kau talafekau 'aia 'oku ha'u ki Selūsalema, kia Setikia ko e tu'i 'o Siuta; ⁴ pea fekau 'akinautolu ke lea ki honau hou'eiki," 'Oku pehē mai 'a Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli; "Ke mou lea

pehē ki homou hou'eiki; ⁵ Kuo u ngaohi 'a māmani, mo e tangata, pea mo e manu 'oku 'i ho funga fonua, 'aki 'eku mālohi lahi, mo hoku nima mafao, pea kuo u foaki ia kiate kinautolu 'oku ou loto ki ai. ⁶ Pea ko eni kuo u foaki 'ae ngaahi fonua ni kotoa pē ki he nima 'o Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, ko 'eku tamaio'eiki; pea mo e ngaahi manu 'oe ngoue kuo u foaki foki kiate ia ke tauhi 'aki ia. ⁷ Pea 'e tauhi kiate ia 'ae ngaahi pule'anga kotoa pē, pea ki hono foha, pea mo e foha 'o hono foha, 'o a'u ki he hoko mai 'ae 'aho 'o hono fonua: pea 'e toki pule kiate ia 'e he kakai tokolahī, mo e ngaahi tu'i lahi ke ne tauhi 'akinautolu. ⁸ "Pea 'e hoko ia 'o pehē, ko e kakai mo e pule'anga 'aia 'e 'ikai fie tauhi kia Nepukanesa ko ia, ko e tu'i 'o Papilone, pea 'e 'ikai fie 'ai 'ae ha'amonga 'ae tu'i 'o Papilone ki honau kia, 'Oku pehē 'e Sihova, te u tautea 'aki 'ae kakai ko ia 'ae heletā mo e honge, mo e mahaki faka'auha, kae'oua ke faka'osi 'akinautolu 'i hono nima. ⁹ Ko ia 'oua na'a mou fanongo ki ho'omou kau palōfita, pe ki ho'omou kau kikite, pe ki ho'omou kau misi, pe ki ho'omou kau sio ki langi, pe ki ho'omou kau fiemana, 'akinautolu 'oku lea kiate kimoutolu, 'o pehē, 'E 'ikai te mou tauhi 'ae tu'i 'o Papilone. ¹⁰ He 'oku nau kikite loi kiate kimoutolu, ke 'ave mama'o 'akimoutolu mei homou fonua; koe'uhī te u kapusi 'akimoutolu, pea te mou 'auha. ¹¹ Ka 'oku pehē 'e Sihova, ko e ngaahi pule'anga 'aia 'e 'ai 'ae ha'amonga 'ae tu'i 'o Papilone ki honau kia, pea tauhi ia, te u tuku ke nofo 'akinautolu 'i honau fonua, pea te nau ngoue'i ia, pea nofo ai."

¹² ¶ Pea na'aku lea foki kia Setikia ko e tu'i

‘o Siuta ‘o hangē ko e ngaahi lea ni kotoa pē, ‘o pehē, “Mou ‘ai ‘ae ha‘amonga ‘ae tu‘i ‘o Papilone ki homou kia, pea tauhi ia mo hono kakai, ke mou mo‘ui. ¹³ Ko e hā ‘oku mou fie mate ai, ko koe mo ho‘o kakai, ‘i he heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka‘auha, ‘o hangē ko ia kuo folofola‘aki ‘e Sihova ki he kakai ‘oku ‘ikai fie tauhi ki he tu‘i ‘o Papilone? ¹⁴ Ko ia ‘oua na‘a fanongo ki he ngaahi lea ‘ae kau palōfita ‘oku lea kiate kimoutolu, ‘o pehē, ‘E ‘ikai te mou tauhi ‘ae tu‘i ‘o Papilone: he ‘oku nau kikite loi kiate kimoutolu. ¹⁵ He ‘oku pehē ‘e Sihova, na‘e ‘ikai te u fekau ‘akinautolu, ka ‘oku nau kikite loi ‘i hoku huafa; koe‘uhi ke u kapusi ‘akimoutolu, pea te mou ‘auha, ko kimoutolu pea mo e kau palōfita ‘oku kikite kiate kimoutolu.” ¹⁶ Na‘aku lea foki ki he kau taula‘eiki pea ki he kakai ni kotoa pē, ‘o pehē, “‘Oku pehē mai ‘a Sihova; ‘oua na‘a fanongo ki he ngaahi lea ‘ae kau palōfita ‘oku kikite kiate kimoutolu, ‘o pehē, Vakai, ‘e toe ‘omi vave mei Papilone ‘ae ngaahi ipu ‘oe fale ‘o Sihova: he ‘oku nau kikite loi kiate kimoutolu. ¹⁷ ‘Oua na‘a fanongo kiate kinautolu; mou tauhi ki he tu‘i ‘o Papilone, ke mou mo‘ui: ‘e fakalala ‘ae kolo ni ko e hā? ¹⁸ Pea kapau ko e kau palōfita ‘akinautolu, pea kapau ‘oku ‘iate kinautolu ‘ae folofola ‘a Sihova, tuku ke nau fai ni ‘ae hūfia kia Sihova ‘oe ngaahi kautau, koe‘uhi ko e ngaahi ipu ‘aia na‘e toe ‘i he fale ‘o Sihova, pea ‘i he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta, pea ‘i Selūsalema, ke ‘oua na‘a fetuku ia ki Papilone.”

¹⁹ ¶ He ‘oku pehē mai ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, “Ko e me‘a ki he ngaahi pou, pea mo e fu‘u ‘ai‘anga vai, pea mo e ngaahi tu‘unga, pea

ki he ngaahi ipu ‘oku toe ‘i he kolo ni, ²⁰ ‘aia na‘e ‘ikai ‘ave ‘e Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, ‘i he‘ene fetuku fakapōpula ‘a Sekonia ko e foha ‘o Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta mei Selūsalema ki Papilone, pea mo e hou‘eiki kotoa pē ‘o Siuta mo Selūsalema; ²¹ Ko e mo‘oni, ‘oku pehē mai ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ko e me‘a ‘i he ngaahi ipu ‘oku toe ‘i he fale ‘o Sihova, pea ‘i he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta mo Selūsalema; ²² ‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘e fetuku ia ki Papilone, pea ‘e tuku ia ki ai, ‘o a‘u ki he ‘aho ‘aia te u ‘a‘ahi ai ‘akinautolu; pea te u toki ‘omi ia mei ai, pea toe tuku ia ki he kolo ni.”

28

1 Ko e kikite loi ‘a Hanania ki he toe ‘omi ‘ae ngaahi ipu mo Sekonia. 5 Ko e faka‘amu ‘a Selemaia ke mo‘oni ia, pea ne fakahā ‘oku ‘ilo ‘ae palōfita mo‘oni ‘i he hoko ‘a ‘ene lea. 10 ‘Oku maumau‘i ‘e Hanania ‘ae ha‘amonga ‘a Selemaia. 12 Ko e kikite ‘a Selemaia ki he ha‘amonga ukamea, mo e kikite ki he mate ‘a Hanania.

¹ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he ta‘u pe ko ia, ‘i he kamata‘anga ‘oe pule ‘a Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘i hono fā ‘oe ta‘u, pea ‘i hono nima māhina, ko Hanania ko e foha ‘o ‘Asuli ko e palōfita, ‘aia na‘e ‘i Kipione, na‘e lea kiate au ‘i he fale ‘o Sihova, ‘i he ‘ao ‘oe kau taula‘eiki, pea mo e kakai kotoa pē, ‘o pehē, ² Na‘e pehē mai ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, “Kuo u maumau‘i ‘ae ha‘amonga ‘ae tu‘i ‘o Papilone. ³ ‘I he te‘eki ai ‘osi ‘ae ta‘u ‘e ua te u toe ‘omi ki he potu ni ‘ae ngaahi ipu kotoa pē ‘oe fale ‘o Sihova, ‘aia na‘e fetuku ‘e Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone mei he potu ni,

pea ‘ave ia ki Papilone: ⁴ ‘Oku pehē ‘e Sihova, Pea te u toe ‘omi ki he potu ni ‘a Sekonia, ko e foha ‘o Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta, mo e kau pōpula kotoa pē ‘o Siuta, ‘aia na‘e ‘alu ki Papilone; he te u maumau‘i ‘ae ha‘amonga ‘ae tu‘i ‘o Papilone.”

⁵ ¶ Pea na‘e toki pehē ‘e he palōfita ko Selemaia, ki he palōfita ko Hanania, ‘i he ‘ao ‘oe kau taula‘eiki, pea ‘i he ‘ao ‘oe kakai kotoa pē na‘e tutu‘u ‘i he fale ‘o Sihova, ⁶ ‘Io, na‘e pehē ‘e he palōfita ko Selemaia, “Emeni: ke fai pehē ‘e Sihova: ke fakamo‘oni ‘e Sihova ki he ngaahi lea kuo ke kikite ‘aki, ke toe ‘omi ‘ae ngaahi ipu ki he fale ‘o Sihova, pea mo e kau pōpula kotoa pē, mei Papilone ki he potu ni. ⁷ Ka te ke fanongo eni ki he lea ni te u lea ‘aki ‘i ho telinga, pea ki he telinga ‘oe kakai kotoa pē; ⁸ Ko e kau palōfita na‘e mu‘omu‘a ‘iate au pea na‘e mu‘a ‘iate koe ‘i mu‘a, na‘a nau kikite foki ki he ngaahi kakai lahi, pea ki he ngaahi pule‘anga lahi, ki he tau, mo e kovi, pea mo e mahaki faka‘auha. ⁹ Ko e palōfita ‘oku kikite ki he melino, ‘oka fakamo‘oni ‘o hoko ‘ae lea ‘ae palōfita, ‘e toki ‘ilo ai ‘ae palōfita, ‘aia na‘e fekau mo‘oni ‘e Sihova.”

¹⁰ ¶ Pea na‘e toki to‘o ‘e Hanania ko e palōfita ‘ae ha‘amonga mei he kia ‘oe palōfita ko Selemaia, pea maumau‘i ia. ¹¹ Pea lea ‘a Hanania ‘i he ‘ao ‘oe kakai kotoa pē, ‘o pehē, “‘Oku pehē mai ‘e Sihova; ‘E pehē ‘eku maumau‘i ‘ae ha‘amonga ‘o Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone mei he kia ‘oe kakai kotoa pē ‘i he te‘eki ai ‘osi kotoa ‘ae ta‘u ‘e ua.” Pea na‘e ‘alu atu ‘ae palōfita ko Selemaia.

¹² ¶ Pea hili hono maumau‘i ‘e he palōfita ko Hanania ‘ae ha‘amonga mei he kia ‘oe palōfita

ko Selemaia, na'e toki hoko mai 'ae folofola 'a Sihova ki he palōfita ko Selemaia, 'o pehē, ¹³ "Alu 'o tala kia Hanania, 'o pehē, 'Oku pehē mai 'a Sihova; Kuo ke maumau'i 'ae ngaahi ha'amonga 'akau; ka te ke ngaohi ma'anautolu 'ae ngaahi ha'amonga ukamea. ¹⁴ He 'oku pehē mai 'a Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli; kuo u 'ai 'ae ha'amonga ukamea ki he kia 'oe kakai kotoa pē, koe'ahi ke nau tauhi kia Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone; pea te nau tauhi kiate ia: pea kuo u foaki foki kiate ia 'ae ngaahi manu 'oe ngoue."

¹⁵ ¶ Pea na'e toki pehē 'e he palōfita ko Selemaia ki he palōfita ko Hanania, "Fanongo mai, Hanania; na'e 'ikai fekau koe 'e Sihova; ka kuo ke ngaohi 'ae kakai ni ke nau falala ki he loi. ¹⁶ Ko ia 'oku pehē mai 'a Sihova; Vakai, te u lī koe mei he funga 'oe fonua: te ke mate 'i he ta'u ni, koe'ahi kuo ke ako 'aki 'ae angatu'u kia Sihova." ¹⁷ Pea na'e mate 'a Hanania ko e palōfita 'i he ta'u ko ia 'i hono fitu māhina.

29

1 Ko e tohi 'a Selemaia ki he kau pōpula 'i Papilone, ke nau fiemālie ai, 8 Pea ke 'oua na'a nau tui ki he misi 'oe kau palōfita, 10 Pea te nau liliu mai 'i he lelei 'i he hili 'ae ta'u 'e fitungofulu. 15 'Oku ne kikite ki he faka'auha 'ae talangata'a. 20 'Oku ne fakahā 'ae iku'anga kovi 'o 'Ehapi mo Setikia ko e ongo palōfita loi. 24 Ko e tohi 'a Simaia kia Selemaia, 30 'Oku fakahā 'e Selemaia 'ae tautea 'e hoko ki ai.

¹ Pea ko eni 'ae ngaahi lea 'oe tohi 'aia na'e tohi 'e Selemaia ko e palōfita mei Selūsalema ki hono toenga 'oe kau mātu'a na'e fetuku fakapōpula, pea

ki he kau taula'eiki, mo e kau palōfita, pea ki he kakai kotoa pē 'aia na'e fetuku fakapōpula 'e Nepukanesa mei Selūsalema ki Papilone; ² (Pea hili hono 'ave mei Selūsalema, 'a Sekonia ko e tu'i mo e tu'i fefine, pea mo e kau talafekau, ko e ngaahi hou'eiki 'o Siuta, mo Selūsalema, mo e kau tufunga, pea mo e kau tufunga ukamea;) ³ I he nima 'o 'Ilasa ko e foha 'o Safani, mo Kemalia ko e foha 'o Hilikia, ('aia na'e fekau 'e Setikia ko e tu'i 'o Siuta ki Papilone kia Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone) 'o pehē, ⁴ "Oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli, kiate kinautolu kotoa pē kuo fetuku fakapōpula, 'akinautolu kuo u pule'i ke fetuku mei Selūsalema ki Papilone. ⁵ Mou langa 'ae ngaahi fale, 'o nofo ai pea tō 'ae ngaahi ngoue, mo kai hono fua; ⁶ Mou to'o kiate kimoutolu 'ae ngaahi uaifi, pea fakatupu 'ae ngaahi foha mo e ngaahi 'ofefine; pea fili 'ae ngaahi uaifi ki homou ngaahi foha, pea 'atu homou ngaahi 'ofefine ki honau ngaahi husepāniti, koe'ahi ke nau fanafanau 'ae ngaahi foha mo e ngaahi 'ofefine; koe'ahi ke mou fakatokolahi 'i ai, pea 'oua na'a fakatokosi'i. ⁷ Pea kumi ke melino 'ae kolo 'aia kuo u pule'i ke fetuku fakapōpula 'akimoutolu ki ai, pea hūfia ia kia Sihova: he te mou ma'u 'ae fiemālie 'i hono melino.

⁸ ¶ He 'oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli; 'oua na'a tuku ke kākaa'i 'akimoutolu 'e ho'omou kau palōfita mo e kau fie-mana 'oku 'iate kimoutolu, pea 'oua na'a tokanga ki he ngaahi misi 'oku mou misi 'aki. ⁹ He 'oku nau kikite loi kiate kimoutolu 'i hoku huafa: 'Oku pehē 'e Sihova, na'e 'ikai te u fekau 'akinautolu.'

10 ¶ “He ‘oku pehē ‘e Sihova, “Oka ‘osi ‘ae ta‘u ‘e fitungofulu te u ‘a‘ahi kiate kimoutolu, pea te u fakamo‘oni ‘eku lea lelei kiate kimoutolu, pea pule ke mou toe ha‘u ki he potu ni. **11** He ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Oku ‘iate au ‘ae ngaahi tu‘utu‘uni, kuo u tu‘utu‘uni kiate kimoutolu, ko e ngaahi tu‘utu‘uni ki he fiemālie, kae ‘ikai ki he kovi, koe‘uhī ke foaki ho‘omou ‘amanaki kiate kimoutolu ‘i he iku‘anga.

12 Pea te mou toki ui kiate au, pea te mou ‘alu ‘o lotu kiate au, pea te u fanongo kiate kimoutolu.

13 Pea te mou kumi mo ‘ilo‘i au, ‘oka mou ka kumi kiate au ‘aki homou loto kotoa. **14** Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, Te mou ‘ilo au: pea te u liliu homou fakapōpula, pea te u tānaki ‘akimoutolu mei he ngaahi pule‘anga kotoa pē, pea mei he ngaahi potu kotoa pē na‘aku kapusi ‘akimoutolu ki ai, ‘oku pehē ‘e Sihova; pea te u toe ‘omi ‘akimoutolu mei he potu ko ia na‘aku pule ke fetuku pōpula ki ai ‘akimoutolu.”

15 ¶ “Koe‘uhī kuo mou pehē, Kuo fokotu‘u ‘e Sihova kiate kitautolu ‘ae kau palōfita ‘i Papilone;

16 Ka kuo folofola pehē ‘a Sihova, ki he tu‘i ‘oku nofo ‘i he nofo‘anga ‘o Tevita, pea mo e kakai kotoa pē ‘oku nofo ‘i he kolo ni, pea mo homou kāinga kuo ‘alu atu mo kimoutolu ki he fakapōpula;

17 ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau; ‘Vakai, te u fekau kiate kimoutolu ‘ae heletā, mo e honge, mo e mahaki faka‘auha, pea te u ngaohi ‘akinautolu ke hangē ko e ngaahi fiki kovi, ‘aia ‘oku ‘ikai fa‘a kai, ko e me‘a ‘i he‘ene kovi. **18** Pea te u tautea ‘aki ‘akinautolu ‘ae heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka‘auha, pea te u tukuange ‘akinautolu ke ‘ave ‘akinautolu ki he ngaahi pule‘anga kotoa

pē ‘o māmani, ke hoko ko e mala‘ia, mo e fakaofo, mo e manuki‘anga, mo e ongoongo kovi, ki he pule‘anga kotoa pē ‘aia kuo u kapusi ‘akinautolu ki ai: ¹⁹ ‘Oku pehē ‘e Sihova, koe‘ahi na‘e ‘ikai te nau fanongo ki he‘eku ngaahi lea, ‘aia na‘aku fekau kiate kinautolu ‘i he‘eku kau tamaio‘eiki ko e kau palōfita, ‘o tu‘u hengihengi hake pe ‘o fekau‘i ‘akinautolu, ka ‘oku pehē ‘e Sihova na‘e ‘ikai te mou fie fanongo.

²⁰ ¶ “Ko ia mou fanongo ki he folofola ‘a Sihova, ‘akimoutolu kotoa pē ‘oku fakapōpula, ‘akimoutolu kuo u ‘ave mei Selūsalema ki Papilone:” ²¹ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, kia ‘Ehapi ko e foha ‘o Kolaia, pea mo Setikia ko e foha ‘o Māseia, ‘akinaua ‘oku kikite loi kiate kimoutolu ‘i hoku huafa: Vakai, Te u tukuange ‘akinaua ki he nima ‘o Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone; pea te ne tāmate‘i ‘akinaua ‘i homou ‘ao; ²² Pea ko e me‘a ‘iate kinua ‘e tupu ai ‘ae lea fakamala‘ia ‘i he kau pōpula kotoa pē ‘o Siuta ‘oku ‘i Papilone, ‘o pehē, Ke ngaohi koe ‘e Sihova ke hangē ko Setikia pea hangē ko ‘Ehapi, ‘aia na‘e tutu ‘i he afi ‘e he tu‘i ‘o Papilone; ²³ Koe‘ahi kuo na fai kovi ‘i ‘Isileli, pea tono‘i ‘ae uaifi ‘o hona kaungā‘api, pea kuo na lea ‘aki ‘ae ngaahi lea loi ‘i hoku huafa, ‘aia na‘e ‘ikai te u fekau kiate kinautolu; he ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Oku ou ‘ilo‘i, pea ko hono fakamo‘oni au.”

²⁴ ¶ Ke ke lea pehē foki ki Simaia, mei Nehelami, ‘o pehē, ²⁵ ‘Oku folofola mai ‘a Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘o pehē, Koe‘ahi kuo ke ‘atu ‘ae ngaahi tohi ‘i ho hingoa ‘o‘ou ki he kakai kotoa pē ‘i Selūsalema; pea kia Sefania ko e foha

‘o Māseia ko e taula‘eiki, pea ki he taula‘eiki kotoa pē, ‘o pehē, ²⁶ “Kuo fakanofo koe ‘e Sihova ko e taula‘eiki ko e fetongi ‘o Sihoiata ko e taula‘eiki, koe‘ahi ke mou hoko ko e kau tauhi ‘i he fale ‘o Sihova, koe‘ahi ke ‘ilonga ‘ae tangata kotoa pē ‘oku faha, pea mahalo ko e palōfita ia ke ‘ai ia ki he fale fakapōpula pea mo e ‘akau fakama‘u va‘e. ²⁷ Ko ia, ko e hā na‘e ‘ikai te ke valoki ai kia Selemaia ‘o ‘Anatoti, ‘aia ‘oku ne pehē ‘e ia ko e palōfita ia kiate kimoutolu? ²⁸ He na‘a ne fekau kiate kimautolu ‘i Papilone, ‘o pehē, ‘Oku fuoloa ‘ae fakapōpula ni, mou langa ‘ae ngaahi fale, pea nofo ai; pea tō ho‘omou ngaahi ngoue, pea kai hono fua.” ²⁹ Pea na‘e lau ‘ae tohi ni, ‘e Sefania ko e taula‘eiki ki he telinga ‘o Selemaia ko e palōfita.

³⁰ ¶ Pea na‘e toki hoko ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia, ‘o pehē, ³¹ Fekau atu kiate kinautolu kotoa pē kuo fakapōpula‘i, ‘o pehē, “Oku pehē mai ‘e Sihova, ko e me‘a ia Simaia mei Nehelami; koe‘ahi kuo kikite ‘e Simaia kiate kimoutolu, pea ne fakafalala ‘akimoutolu ki he loi, ka na‘e ‘ikai te u fekau ia: ³² Ko ia ‘oku pehē mai ‘e Sihova, Vakai, Te u tautea ‘a Simaia mei Nehelami, pea mo hono hako: ‘e ‘ikai ha tokotaha ‘i hono fa‘ahinga ke nofo mo ‘ene kakai; pea ‘e ‘ikai te ne mamata ki he lelei te u fai ki hoku kakai, ‘oku pehē ‘e Sihova; koe‘ahi kuo ne ako ‘aki ‘ae angatu‘u kia Sihova.”

30

1 ‘Oku fakahā ‘e he ‘Otua kia Selemaia ‘ae liliu mai ‘ae kakai Siu. 4 Hili ‘enau mamahi te nau tau‘atāina. 10 ‘Oku ne fakafiemālie‘i ‘a Sēkope. 18 ‘E liliu mai ‘akinautolu ‘i he ‘alo‘ofa. 20 ‘E tō ‘ae houhau ki he angahala.

- ¹ Ko e folofola na'e hoko meia Sihova kia Selemaia,
 'o pehē,
- ² 'Oku folofola 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli,
 'o pehē,
 "Ke ke tohi 'i he tohi 'ae ngaahi lea kotoa pē
 kuo u lea 'aki kiate koe.
- ³ He 'oku pehē 'e Sihova,
 Vakai,
 'oku ha'u 'ae ngaahi 'aho 'aia te u toe 'omi ai 'ae
 kau pōpula 'i hoku kakai ko 'Isileli mo Siuta,
 'oku pehē 'e Sihova:
 pea te u pule kiate kinautolu ke nau foki ki
 honau fonua,
 'aia na'aku foaki ki he'enau ngaahi tamai,
 pea te nau ma'u ia."
- ⁴ ¶ Pea ko e ngaahi lea eni na'e folofola'aki 'e
 Sihova ki 'Isileli mo Siuta.
- ⁵ He 'oku pehē 'e Sihova;
 "Kuo mau fanongo ki he le'o 'oe tetetete,
 mo e manavahē,
 kae 'ikai ko e fiemālie.
- ⁶ Mou fehu'i eni,
 pea vakai pe 'oku ai ha tangata 'oku langā ke
 fā'ele?
 Ko e hā 'oku ou mamata ai ki he tangata taki
 taha 'oku 'ai hono nima ki hono kongaloto,
 'o hangē ko e fefine 'oku langā,
 pea 'oku tetea 'ae mata kotoa pē?
- ⁷ 'Oiauē! He 'oku lahi 'ae 'aho ko ia,
 he 'oku 'ikai hano tatau:
 'io,
 ko e 'aho mamahi 'o Sēkope;
 ka 'e fakamo'ui ia mei ai."

⁸ He ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau,
 “E hoko ‘o pehē ‘i he ‘aho ko ia,
 te u maumau‘i ‘ae ha‘amonga mei ho kia,
 pea te u motuhi ho ngaahi ha‘i,
 pea ‘e ‘ikai te ne toe tauhi ki he kau muli:

⁹ Ka te nau tauhi kia Sihova ko honau ‘Otua,
 mo Tevita ko honau tu‘i,
 ‘aia te u fokotu‘u kiate kinautolu.”

¹⁰ ¶ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova,
 “Oua na‘a ke manavahē,
 ‘E Sēkope ko ‘eku tamaio‘eiki;
 pea ‘oua na‘a ke puputu‘u,
 ‘E Isileli:
 koe‘uhi vakai,
 te u fakamo‘ui koe mei he mama‘o,
 pea mo ho hako mei he fonua ‘o ‘enau pōpula;
 pea ‘e tafoki ‘a Sēkope,
 pea ‘e mālōlō ia,
 mo fiemālie,
 pea ‘e ‘ikai fakailifia‘i ia ‘e ha tokotaha.

¹¹ He ‘oku pehē ‘e Sihova,
 ‘Oku ou ‘iate koe ke fakamo‘ui koe:
 kapau te u faka‘osi ‘aupito ‘ae ngaahi kakai
 kuo u fakamovete koe ki ai,
 ka ‘e ‘ikai te u faka‘osi ‘aupito koe:
 ka te u tautea fakasi‘isi‘i koe,
 ka e ‘ikai te ke hao ‘aupito.

¹² He ‘oku pehē ‘e Sihova,
 ‘Oku ta‘efa‘afakamo‘ui ho fakavolu,
 pea ‘oku kovi lahi ho lavea.

¹³ ‘Oku ‘ikai ha taha ke langomaki‘i koe,
 Ke ne nono‘o ho lavea:
 ‘oku ‘ikai ha vai fakamo‘ui kiate koe.

- ¹⁴ Kuo fakangalongalo'i koe 'ekinautolu kotoa pē
 na'e 'ofa;
 'oku 'ikai te nau kumi koe;
 he kuo u tui 'aki koe 'ae tā 'ae fili,
 'aki 'ae tautea lahi 'aupito,
 koe'ahi ko hono lahi 'o ho'o hia;
 pea koe'ahi kuo tupu ho'o ngaahi angahala.
- ¹⁵ Ko e hā 'oku ke tangi ai koe'ahi ko ho'o mamahi?
 'E 'ikai fa'a fakamo'ui ho lavea,
 koe'ahi ko hono lahi 'o ho'o hia:
 kuo u fai 'ae ngaahi me'a ni kiate koe,
 koe'ahi kuo tupu 'o lahi ho'o ngaahi angahala.
- ¹⁶ Ko ia 'e faka'auha 'akinautolu kotoa pē 'oku
 faka'auha koe;
 pea 'e 'ave fakapōpula taki taha kotoa pē 'a ho
 ngaahi fili;
 pea 'e maumau'i 'akinautolu kotoa pē 'oku
 nau maumau'i koe,
 pea 'e tukuange ki he fakamālohi 'akinautolu
 kotoa pē 'oku fakamālohi kiate koe.
- ¹⁷ He 'oku pehē 'e Sihova,
 Te u fakamo'ui koe,
 pea te u fakamo'ui mo ho ngaahi lavea;
 koe'ahi na'a nau ui koe,
 'Ko e li'aki,'
 'o pehē,'
 Ko Saione eni,
 'aia 'oku 'ikai kumi ki ai 'e ha taha.' ”
- ¹⁸ ¶ 'Oku pehē 'e Sihova;
 “Vakai,
 te u toe liliu 'ae pōpula 'oe ngaahi fale fehiki-
 taki 'o Sēkope,
 pea te u 'ofa ki hono ngaahi nofo'anga;
 pea 'e langa 'ae kolo 'i hono mo'unga 'o'ona,

pea tu'uma'u pe 'ae fale fehikitaki 'i hono anga
mu'a.

¹⁹ Pea 'e 'alu atu mei ai 'ae fakafeta'i pea mo e le'o
'okinautolu 'oku fakafiefia:

pea te u fakatokolahī 'akinautolu,

pea 'e 'ikai te nau tokosi'i;

pea te u fakaongoongolelei'i 'akinautolu,

pea 'e 'ikai te nau mā'ulalo.

²⁰ Pea 'e 'i ai 'enau fānau 'o hangē ko ia 'i mu'a,

pea 'e fakatu'uma'u 'enau fakataha 'i hoku 'ao,
pea te u tautea 'akinautolu kotoa pē 'oku
fakamālohi'i 'akinautolu.

²¹ Pea 'e tupu honau hou'eiki 'i honau fa'ahinga,

pea 'e tupu 'iate kinautolu 'a honau pule;

pea te u pule ke ne 'unu'unu mai,

pea te ne ha'u kiate au:

he ko hai eni na'a ne ue'i hono loto ke ha'u
kiate au?

'Oku pehē 'e Sihova.

²² Pea te mou hoko ko hoku kakai,

pea te u hoko ko homou 'Otua.

²³ Vakai,

'oku 'alu atu 'ae 'ahiohio 'a Sihova 'o mālohi
lahi 'aupito,

ko e 'ahiohio ma'uaipē:

'e tō ia ko e fakamamahi ki he 'ulu 'oe anga-
hala."

²⁴ E 'ikai fakatafoki 'ae houhau kakaha 'o Sihova,
kae'oua ke ne fai ia,

pea ke 'oua ke ne fai ki he tu'utu'uni 'a hono
loto:

te mou 'ilo 'ae me'a ni 'i he ngaahi 'aho 'amui.

31

*1 Ko e fakamo'ui 'a 'Isileli. 10 Ko hono fakahā.
 15 Ko e fakafiemālie kia Lesieli na'e tangi. 18 Ko e fakatomala 'a 'Ifalemi pea toe 'omi ia. 22 Ko e tala'ofa kia Kalaisi. 27 Ko 'ene tokanga ki he siasi.
 30 Ko 'ene fuakava fo'ou. 33 Ko e tu'uma'u, 38 Mo hono lahi 'oe siasi.*

¹ 'Oku pehē 'e Sihova,
 "I he kuonga ko ia,
 te u hoko ko e 'Otua ki he ngaahi fa'ahinga
 kotoa pē 'o 'Isileli,
 pea ko hoku kakai 'akinautolu.

² 'Oku pehē 'e Sihova,
 Ko e kakai na'e hao 'i he heletā na'e 'ilo 'ae 'ofa
 'i he toafa;
 'io,
 ko 'Isileli,
 na'aku fai ke a'utaki ia ki he mālōlō.

³ Talu mei mu'a kuo hā mai kiate au 'a Sihova,
 'o pehē,
 Ko e mo'oni,
 kuo u 'ofa 'aki kiate koe 'ae 'ofa ta'engata:
 ko ia kuo u toho 'aki koe 'ae 'ofa ongongofua.

⁴ Pea te u toe langa koe,
 pea 'e langa hake koe,
 'E ta'ahine 'o 'Isileli:
 'e toe teuteu 'aki koe ho ngaahi me'a faiva,
 pea te ke 'alu koe ke me'e mo kinautolu 'oku
 fiefia.

⁵ Te ke toe tō 'ae ngaahi vaine 'i he ngaahi mo'unga
 'o Samēlia,

'e tō ia 'e he kau ngoue,
 pea 'e kai ia 'o hangē ko e ngaahi me'a ngofua.

- 6** Pea ‘e hokosia ‘ae ‘aho,
 ‘e kalanga ai ‘ae kau tangata le‘o ‘i he mo‘unga
 ko Ifalemi,
 ‘Mou tu‘u hake,
 pea ke tau ‘alu hake ki Saione,
 kia Sihova ko hotau ‘Otua.’ ”
- 7** He ‘oku pehē ‘e Sihova;
 “Mou hiva ‘aki ‘ae fiefia kia Sēkope,
 pea kalanga ‘i he lotolotonga ‘oe ngaahi kakai
 lahi:
 mou fakahā,
 mou fakafeta‘i,
 ‘o pehē,
 ‘E Sihova,
 fakamo‘ui ‘a ho‘o kakai,
 ‘ae toenga *kakai* ‘o ‘Isileli.
- 8** Vakai,
 te u ‘omi ‘akinautolu mei he fonua ‘i he toke-
 lau,
 pea tānaki ‘akinautolu mei he ngaahi
 ngata‘anga ‘o māmani,
 ko kinautolu mo e kui pea mo e pipiki,
 mo e fefine feitama,
 pea mo ia ‘oku langā:
 ‘e liliu mai ki henī ‘ae fu‘u tokolahi.
- 9** Te nau ha‘u mo e tangi, pea ‘i he lotu tāuma‘u
 te u tataki ‘akinautolu: te u faka‘eve‘eva
 ‘akinautolu ‘i he ngaahi ve‘e vaitafe ‘i he
 hala tokalelei, ‘aia ‘e ‘ikai te nau tūkia ai: he
 ko e tamai au ki ‘Isileli, pea ko ‘eku ‘uluaki
 fānau ‘a ‘Ifalemi.”
- 10** ¶ Fanongo ki he folofola ‘a Sihova,
 “Akimoutolu ‘ae ngaahi pule‘anga, pea fakahā
 ia ‘i he ngaahi motu mama‘o, ‘o pehē, Ko ia na‘e

fakamovetevete ‘a ‘Isileli te ne toe tānaki ia, pea le‘ohi ia, ‘o hangē ko e tauhi ki he‘ene fanga manu. **11** He kuo huhu‘i ‘e Sihova ‘a Sēkope, pea huhu‘i ia mei he nima ‘o ia na‘e mālohi kiate ia. **12** Ko ia te nau ha‘u ‘o hiva ‘i he ngaahi potu mā‘olunga ‘o Saione, pea te nau fakataha ki he angalelei ‘a Sihova, ki he uite, mo e uaine, mo e lolo, mo e ‘uhiki ‘oe fanga sipi, pea mo e manu: pea ‘e tatau honau laumālie mo e ngoue kuo fakaviviku; pea ‘e ‘ikai ‘aupito te nau toe mamahi. **13** Pea ‘e toki fiezia ‘ae ta‘ahine ‘i he me‘e, ko e talavou mo e motu‘a fakataha: he te u liliu ‘enau mamahi ko e fiezia, pea te u fakafiemālie‘i ‘akinautolu pea fakafiefzia‘i ‘akinautolu ‘i he hili ‘enau mamahi. **14** Pea te u fakamākona ‘aki ‘ae ngako ‘ae laumālie ‘oe kau taula‘eiki, pea ‘e mākona ‘a hoku kakai ‘i he‘eku angalelei, ‘oku pehē ‘e Sihova.”

15 ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova; “Na‘e ongo‘i ‘i Lama ‘ae le‘o ko e tangi, mo e tangilāulau; ko e tangi ‘a Lesieli ‘i he‘ene fānau pea ‘e ‘ikai te ne tali ‘ae fiemālie koe‘ahi ko ‘ene fānau, he kuo ‘ikai ‘akinautolu. **16** ‘Oku pehē ‘e Sihova; ta‘ofi ho le‘o mei he tangi, pea mo ho mata mei he lo‘imata: he ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘e totongi ho‘o ngāue; pea te nau toe ha‘u mei he fonua ‘oe fili. **17** ‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘Oku ai ‘ae ‘amanaki ‘i ho iku‘anga, koe‘ahi ‘e toe ‘omi ‘a ho‘o fānau ki honau fonua.

18 ¶ “Ko e mo‘oni kuo u fanongo kia ‘Ifalemi ‘oku ne fakamamahi ‘e ia ia, ‘o pehē; ‘Kuo ke valoki mai pea kuo valoki‘i au ‘o hangē ko e pulu ‘oku ta‘emaheni ai mo e ha‘amonga: fakatafoki au pea te u tafoki; he ko koe ko Sihova ko hoku ‘Otua. **19** Pea hili ‘eku tafoki na‘aku fakatomala mo‘oni;

pea u taa'i hoku tengā 'i he hili hoku akonaki'i: na'aku mā, 'io, mo puputu'u, koe'uhī kuo u fua 'ae ongoongo kovi 'o 'eku kei si'i.' ²⁰ 'Ikai ko hoku foha 'ofeina 'a 'Ifalemi? 'Ikai ko e tamasi'i faka'ofo'ofa ia? He kuo talu 'eku lea kiate ia, 'oku ou kei manatu lahi kiate ia: ko ia 'oku mamahi hoku fatu koe'uhī ko ia; ko e mo'oni te u 'ofa kiate ia, 'oku pehē mai 'a Sihova. ²¹ Ke ke fokotu'u 'ae ngaahi faka'ilonga 'oe hala, fokotu'u 'ae ngaahi faka'ilonga mā'olunga: fakahanga ho loto ki he hala lahi, ke ke liliu mai 'i he hala na'a ke 'alu ai, 'E ta'ahine 'o 'Isileli, ke ke liliu mai ki ho'o ngaahi kolo ni."

²² ¶ 'E 'ofefine fakaholomui, 'e fēfē hono fuoloa 'a ho'o 'alu fano? He kuo fakatupu 'e Sihova ha me'a fo'ou 'i he fonua, 'e auna 'e he fefine 'ae tangata mālohi.' ²³ 'Oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli; "Te nau lea 'aki 'ae lea ni 'i he fonua 'o Siuta pea 'i hono ngaahi kolo, 'o kau ka fakatafoki 'enau pōpula; 'Ke tāpuaki'i koe 'e Sihova, 'a koe ko e nofo'anga 'oe angatonu, pea ko e mo'unga 'oe mā'oni'oni.' ²⁴ Pea 'e nofo 'i Siuta mo hono ngaahi kolo kotoa pē, 'ae kau tangata tauhi, mo kinautolu 'oku 'alu atu mo 'enau fanga manu. ²⁵ He kuo u fakainu 'ae laumālie 'oku vaivai, pea kuo u fakamākona 'ae laumālie kotoa pē 'oku mamahi. ²⁶ Pea na'aku 'ā 'i he me'a ni, pea u vakai; pea na'e lelei kiate au 'eku mohe.

²⁷ ¶ "'Oku pehē 'e Sihova, Vakai, 'oku ha'u 'ae ngaahi 'aho, 'aia te u tūtuu'i ai 'ae hako 'oe tangata mo e hako 'oe manu ki he fale 'o 'Isileli pea mo e fale 'o Siuta. ²⁸ Pea 'e hoko 'o pehē, 'o hangē na'aku le'ohi 'akinautolu, ke ta'aki fu'u hake, mo fesi'i

hifo, pea lī ki lalo, mo faka‘auha, mo fakamamahi; ‘e pehē ‘eku le‘ohi ‘akinautolu, ke langa, mo tō, ‘oku pehē ‘e Sihova. ²⁹ Pea ‘e ‘ikai te nau toe lea pehē ‘i he ‘aho ko ia, ‘Kuo kai ‘e he ngaahi tamai ‘ae kālepi mahi, pea kuo maninia ‘ae nifo ‘oe fānau.’ ³⁰ Ka ‘e mate ‘ae tangata taki taha ‘i he‘ene hia ‘a‘ana: ‘e maninia ‘ae nifo ‘oe tangata taki taha ‘oku kai ki he kālepi mahi.”

³¹ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, Vakai, ‘e hoko mai ‘ae ngaahi ‘aho, te u fai ai ‘ae fuakava fo‘ou mo e fale ‘o ‘Isileli, pea mo e fale ‘o Siuta: ³² ‘O ‘ikai tatau mo e fuakava ‘aia ne u fai mo ‘enau ngaahi tamai, ‘i he ‘aho ko ia na‘aku puke ai honau nima ke tataki ‘akinautolu mei he fonua ko ‘Isipite; ‘aia ko e fuakava ‘a‘aku na‘a nau maumau‘i; ka ‘oku pehē ‘e Sihova, ne u hangē ko e husepāniti kiate kinautolu. ³³ He ko eni ‘ae fuakava ‘aia te u fai mo e fale ‘o ‘Isileli; ‘oka hili ange ‘ae ngaahi ‘aho ko ia, ‘oku pehē ‘e Sihova, Te u ai ‘eku fono ki honau loto, pea te u tohi ia ‘i honau laumālie; pea te u hoko ko honau ‘Otua, pea ‘e hoko ‘akinautolu ko hoku kakai. ³⁴ Pea ‘e ‘ikai te nau taki taha ako ki hono kaungā‘api, mo taki taha ki hono kāinga, ‘o pehē, Ke ‘ilo ‘a Sihova: he te nau ‘ilo kotoa pē au, mei he iiki ‘o a‘u ki he lalahi ‘iate kinautolu, ‘Oku pehē ‘e Sihova: he te u fakamolemole ‘enau hia, pea ‘e ‘ikai te u toe manatu ki he‘enau angahala.

³⁵ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘aia ‘oku ne foaki ‘ae la‘ā ko e maama ki he ‘aho, pea kuo tu‘utu‘uni ‘ae māhina mo e ngaahi fetu‘u ko e maama ki he pō, ‘aia ‘oku ne vahevahe ‘ae tahi ‘i he ‘u‘ulu ‘a hono ngaahi peau; ko Sihova ‘oe ngaahi kautau ko hono huafa. ³⁶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, Kapau ‘e

mole ‘i hoku ‘ao ‘ae ngaahi tu‘utu‘uni ni, pea ‘e toki fakangata ‘ae pule‘anga ‘oe hako ‘o ‘Isileli ‘i hoku ‘ao ‘o ta‘engata. ³⁷ ‘Oku pehē ‘e Sihova; Kapau ‘oku fa‘a fuofua ‘ae langi ‘i ‘olunga, pea fa‘a hakule ‘ae ngaahi tu‘unga ‘i lalo ‘o māmani, te u toki li‘aki foki ‘ae hako kotoa pē ‘o ‘Isileli, koe‘uhī ko e me‘a kotoa pē ‘aia kuo nau fai, ‘oku pehē ‘e Sihova.

³⁸ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho, ‘aia ‘e langa ai ‘ae kolo kia Sihova mei he potu fale le‘o ‘o Hananili ki he matapā ‘oe tuliki. ³⁹ Pea ‘e falō totonu ‘ae me‘a fuofua ‘iate ia, ki he mo‘unga ko Kalepi, pea ‘e tākai ‘aki ki Koate. ⁴⁰ Pea ‘e mā‘oni‘oni kia Sihova ‘ae tele‘a ‘oe ngaahi ‘anga‘anga, pea mo e efu, pea mo e ngaahi ngoue kotoa pē ‘o a‘u ki he vaitafe ko Kitiloni, ‘o a‘u ki he tuliki ‘oe matapā hoosi ‘oku hanga ki he tokelau, pea ‘e ‘ikai toe ta‘aki ia, pe toe lī ki lalo ‘o ta‘engata.”

32

1 Ko e tuku ‘e Setikia ‘a Selemaia ki he fale fakapōpula koe‘uhī ko ‘ene kikite. 6 Ko e fakatau ‘ae ngoue ‘o Hanamili. 13 Ko e fekau kia Paluki ke ne tauhi ‘ae ngaahi fakamo‘oni, ko e ngaahi faka‘ilonga ki he liliu mai ‘ae kakai. 16 Ko e lotu ‘a Selemaia ki he ‘Otua. 26 Ko e fakapapau ‘e he ‘Otua ki he fakapōpula koe‘uhī ko ‘enau angahala, 36 Ko e tala‘ofa ki he liliu lelei.

¹ Ko e folofola na‘e ha‘u kia Selemaia meia Sihova ‘i hono hongofulu ‘oe ta‘u ‘o Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘aia na‘e ‘i hono hongofulu ma valu ta‘u ‘o Nepukanesa. ² He na‘e kāpui ‘a Selūsalema ‘e he kau tau ‘ae tu‘i ‘o Papilone ‘i he ngaahi ‘aho ko ia: pea

na‘e tuku ‘a Selemaia ko e palōfita ki he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula, ‘aia na‘e ‘i he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta.

³ He kuo tuku ia ki ai ‘e Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o pehē, “Ko e hā ‘oku ke kikite ai, ‘o lea, “oku pehē mai ‘a Sihova, Vakai, te u tukuange ‘ae kolo ni ki he tu‘i ‘o Papilone, pea te ne kapa ia; ⁴ Pea ‘e ‘ikai hao ‘a Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta mei he nima ‘oe kau Kalitia, ka ‘e tukuange mo‘oni ia ki he nima ‘oe tu‘i ‘o Papilone, pea te ne alea mo ia, ko e ngutu ki he ngutu, pea ‘e mamata ia ki hono mata. ⁵ Pea te ne tataki ‘a Setikia ki Papilone, pea te ne nofo ai, ke ‘oua ke u ‘a‘ahi kiate ia,” ‘oku pehē ‘e Sihova: “pea kapau te mou tau mo e kau Kalitia, ‘e ‘ikai te mou monū‘ia.” ” ”

⁶ ¶ Pea na‘e pehē ‘e Selemaia, “Na‘e ha‘u kiate au, ‘ae folofola ‘a Sihova, ‘o pehē, ⁷ Vakai, ‘e ha‘u kiate koe ‘a Hanamili ko e foha ‘o Salumi ko e tokoua ‘o ho‘o tamai, ‘o pehē, fakatau mo‘ou ‘ae ngoue ‘aia ‘oku ‘i ‘Anatoti: he ‘oku totonu ke ke fakatau ia ‘o hangē ko e fono ‘oe huhu‘i.” ” ” ⁸ “Ko ia na‘e ha‘u kiate au ki he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula ‘a Hanamili ko e foha ‘oe tokoua ‘eku tamai, ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova, pea ne pehē kiate au, “Oku ou kole kiate koe, ke ke fakatau ‘eku ngoue ‘aia ‘oku ‘i ‘Anatoti, ‘aia ‘oku ‘i he fonua ‘o Penisimani: he ‘oku ‘a‘au ia ‘o hangē ko e fono ‘oe hoko, pea ‘oku ‘iate koe hono huhu‘i; ke ke fakatau ia ma‘au.”

“Pea na‘aku toki ‘ilo tā ko e folofola eni ‘a Sihova. ⁹ Pea na‘aku fakatau ‘ae ngoue ‘a Hanamili ko e foha ‘oe tokoua ‘o ‘eku tamai, ‘aia na‘e ‘i ‘Anatoti, pea u fakatatau ‘ae pa‘anga kiate ia, ko e sikeli siliva ‘e hongofulu ma fitu. ¹⁰ Pea na‘aku tohi ‘ae tohi, pea fakama‘u ia, pea na‘e fakamo‘oni ‘e he kau fakamo‘oni, pea u fakamamafa kiate ia

‘ae pa‘anga ‘i he me‘a fakatatau. ¹¹ Pea ne u to‘o fakatou‘osi ‘ae fakamo‘oni ki he fakatau, ‘aia na‘e fakamaau, pea mo ia na‘e ‘ikai fakamaau, ‘o hangē ko e anga ‘oe fono: ¹² Pea u foaki ‘ae fakamo‘oni ‘ae fakatau kia Paluki ko e foha ‘o Nelia, ko e foha ‘o Māseia, ‘i he ‘ao ‘o Hanamili ko e foha ‘oe tokoua ‘o ‘eku tamai, pea ‘i he ‘ao ‘oe kau fakamo‘oni na‘e tohi ‘i he tohi ‘oe fakatau, pea ‘i he ‘ao ‘oe kau Siu na‘e nofo ‘i he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula.

¹³ ¶ “Pea na‘aku fekau kia Paluki ‘i honau ‘ao, ‘o pehē, ¹⁴ ‘Oku pehē mai ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; ‘To‘o ‘ae ngaahi fakamo‘oni ki he fakatau, ‘aia ‘oku fakama‘u, mo ia ‘oku ta‘efakama‘u fakatou‘osi; pea ‘ai ia ki he ipu kelekele, koe‘ahi ke tolonga ia ki he ngaahi ‘aho lahi.’ ¹⁵ He ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; “E toe ma‘u ‘ae ngaahi fale, mo e ngaahi ngoue, pea mo e ngaahi ngoue vaine ‘i he fonua ni.”

¹⁶ ¶ Pea hili ‘eku tukuange ‘ae fakamo‘oni ‘oe fakatau kia Paluki ko e foha ‘o Nelia, na‘aku toki lotu kia Sihova, ‘o pehē,

¹⁷ “Eiki ko Sihova! Vakai, kuo ke ngaohi ‘ae langi pea mo māmani ‘i ho mālohi lahi pea mo e nima mafao, pea ‘oku ‘ikai ha me‘a ‘e taha ‘oku faingata‘a kiate koe: ¹⁸ Kuo ke fakahā ‘a ho‘o ‘ulungāanga ‘ofa ki he ngaahi toko afe, pea ‘oku ke totongi ‘ae hia ‘ae ngaahi tamai ki he fatafata ‘o ‘enau fānau ‘oku muimui ‘iate kinautolu: ko e ‘Otua Lahi, pea Māfimafi, Ko Sihova ‘oe ngaahi kautau hono huafa, ¹⁹ Ko e lahi ia ‘i he fakakaukau, pea mālohi ‘i he ngāue: he

‘oku ‘i he ngaahi faianga ‘oe ngaahi fānau ‘ae tangata ‘a ho fofonga: ke ‘atu taki taha kiate kinautolu ‘o hangē ko hono ngaahi hala, pea hangē ko e fua ‘o ‘enau ngaahi faianga: ²⁰ ‘A koe na‘a ke fakahā ‘ae ngaahi faka‘ilonga mo e ngaahi me‘a fakaofo ‘i he fonua ko ‘Isipite, pea mo ‘Isileli, pea ki he ngaahi kakai kehe, ‘o a‘u ki he ‘aho ni; pea kuo ke fakaongoongoa ho huafa, ‘o hangē ko ia ‘i he ‘aho ni; ²¹ Pea kuo ke ‘omi ‘a ho‘o kakai ‘Isileli mei he fonua ko ‘Isipite mo e ngaahi faka‘ilonga, pea mo e ngaahi me‘a fakaofo, ‘aki ‘ae nima mālohi, pea mo e nima mafao atu, pea mo e me‘a fakailifia lahi; ²² Pea kuo ke foaki kiate kinautolu ‘ae fonua ni, ‘aia na‘a ke fuakava ki he‘enau ngaahi tamai te ke foaki kiate kinautolu, ko e fonua ‘oku fetāfeaki ai ‘ae hu‘ahuhu pea mo e me‘a hu‘amelie ²³ Pea na‘a nau hū ki ai, ‘o ma‘u ia ka na‘e ‘ikai te nau talangofua ki ho le‘o, pe ‘a‘eva ‘i ho‘o fono; na‘e ‘ikai te nau fai ha me‘a ‘e taha ‘i he me‘a kotoa pē na‘a ke fekau kiate kinautolu ke nau fai: ko ia kuo ke fakahoko kiate kinautolu ‘ae ngaahi kovi ni kotoa pē:

²⁴ “Vakai ki he teu tau, kuo nau ha‘u ki he kolo ke kapa ia; pea kuo tukuange ‘ae kolo ki he nima ‘oe kau Kalitia, ‘oku tau‘i ‘aki ia ‘ae heletā, mo e honge, mo e mahaki faka‘auha, pea ko ia na‘a ke folofola ki ai kuo hoko; pea vakai, ‘oku ke ‘afio ki ai. ²⁵ Pea na‘a ke pehē kiate au, “E ‘Eiki ko Sihova, Ke ke fakatau‘aki ‘ae ngoue ‘ae pa‘anga, pea fili ha kau fakamo‘oni;” he kuo tukuange ‘ae kolo ki he nima ‘oe kau Kalitia.”

²⁶ ¶ Pea na‘e toki hoko ‘ae folofola ‘a Sihova

kia Selemaia, ‘o pehē, ²⁷ “Vakai, Ko au ko Sihova, Ko e ‘Otua ‘oe kakai kotoa pē: ‘oku ai ha me‘a ‘e faingata‘a kiate au? ²⁸ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova; Vakai, te u tukuange ‘ae kolo ni ki he nima ‘oe kau Kalitia, pea ki he nima ‘o Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, pea te ne ma‘u ia: ²⁹ Pea ‘e ha‘u ‘ae kau Kalitia, ‘o tau‘i ‘ae kolo ni, pea te nau tutu ‘aki ‘ae afi ‘ae kolo ni, pea tungia mo e ngaahi fale, ‘aia na‘a nau tutu ai ‘i he tu‘a fale ‘ae me‘a namu kakala kia Peali, pea lilingi ‘ae ngaahi feilaulau inu ki he ngaahi ‘otua kehe, ke fakahouhau‘i au.

³⁰ “He kuo fai kovi pe ‘i hoku ‘ao ‘ae fānau ‘a ‘Isileli mo e fānau ‘a Siuta talu ‘enau kei si‘i: he kuo fakahouhau ‘aki pe au ‘e he fānau ‘a ‘Isileli ‘ae ngāue ‘a honau nima, ‘oku pehē ‘e Sihova. ³¹ He kuo hoko kiate au ‘ae kolo ni ko e tupu‘anga ‘o ‘eku tuputāmaki mo hoku houhau talu mei he ‘aho na‘a nau langa ai ia ‘o a‘u ki he ‘aho ni; koe‘ahi ke u hiki ia mei hoku ‘ao, ³² Koe‘ahi ko e kovi kotoa pē ‘ae fānau ‘a ‘Isileli pea mo e fānau ‘a Siuta, ‘aia kuo nau fakahouhau‘i au, ko kinautolu, mo honau ngaahi tu‘i, mo honau hou‘eiki, mo honau kau taula‘eiki, pea mo honau kau palōfita, pea mo e kau tangata ‘o Siuta, pea mo e kakai ‘o Selūsalema. ³³ Pea kuo nau fulitu‘a kiate au, pea fakahanga atu honau mata: ka na‘aku ako kiate kinautolu, ‘o tu‘u hengihengi hake ke ako‘i ‘akinautolu, ka na‘e ‘ikai te nau tokanga ke ma‘u ‘ae akonaki. ³⁴ Ka na‘a nau fokotu‘u ‘enau ngaahi me‘a fakalielia ‘i he fale, ‘aia ‘oku ui ‘aki ‘a hoku huafa, ke faka‘uli‘i ia. ³⁵ Pea kuo nau langa ‘ae ngaahi potu mā‘olunga ‘o Peali, ‘aia ‘oku ‘i he tele‘a ‘oe foha ‘o Henomi, ke pule ki honau ngaahi foha mo e ngaahi ‘ofefine ke ‘alu ‘i

he afi kia Moleki; ‘aia na‘aku fekau kiate kinautolu ke ‘oua na‘a nau fai ia, pea na‘e ‘ikai si‘i te u loto ki ai, ke ‘oua na‘a nau fai ‘ae me‘a fakalielia ni, ke fakaangahala‘i ‘aki ‘a Siuta.”

³⁶ ¶ Pea ko eni, ‘oku pehē mai ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ki he kolo ni, ‘aia ‘oku mou pehē ki ai, “E tukuange ia ki he nima ‘oe tu‘i ‘o Papilone ‘i he heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka‘auha.” ³⁷ “Vakai, te u tānaki fakataha ‘akinautolu mei he ngaahi fonua kotoa pē, ‘aia na‘aku kapusi ‘akinautolu ki ai ‘i he‘eku tuputāmaki, mo hoku houhau, pea mo hoku houhau lahi; pea te u toe ‘omi ‘akinautolu ki he potu ni pea te u pule ke nau nofo ‘i he fiemālie: ³⁸ Pea te nau hoko ko hoku kakai, pea te u hoko ko honau ‘Otua: ³⁹ Pea te u foaki kiate kinautolu ‘ae loto pe taha, mo e hala pe taha, koe‘uhi ke nau manavahē kiate au ‘o ta‘engata, koe‘uhi ke nau lelei ai, pea lelei mo ‘enau fānau ki mui ‘iate kinautolu; ⁴⁰ Pea te u fai mo kinautolu ‘ae fuakava ta‘engata, ‘e ‘ikai te u tafoki meiate kinautolu, ‘i he fai lelei kiate kinautolu; ka te u ‘ai ki honau loto ‘ae manavahē kiate au, koe‘uhi ke ‘oua na‘a nau li‘aki au. ⁴¹ ‘Io, te u fiefia ‘iate kinautolu, ke fai lelei kiate kinautolu, pea ko e mo‘oni te u tō ‘akinautolu ‘i he fonua ni ‘aki hoku loto kotoa pea mo hoku laumālie kotoa.”

⁴² “He ‘oku pehē ‘e Sihova; ‘O hangē kuo u ‘omi ‘ae kovi lahi ni kotoa pē ki he kakai ni, ‘e pehē foki ‘eku ‘omi ‘ae lelei kotoa pē ‘aia kuo u tala‘ofa ki ai kiate kinautolu. ⁴³ Pea ‘e fakatau ‘ae ngaahi ngoue ‘i he fonua ni, ‘aia ‘oku mou pehē ki ai, ‘Oku lala ia, pea ‘oku ‘ikai ha tangata pe ha manu

‘i ai; kuo tukuange ia ki he nima ‘oe kau Kalitia. 44 ‘E fakatau ‘e he kakai ‘ae ngaahi ngoue ‘aki ‘ae pa‘anga, pea ‘e tohi ‘ae ngaahi tohi fakamo‘oni, pea fakama‘u ia, pea ‘e ma‘u ‘ae kau fakamo‘oni ‘i he fonua ‘o Penisimani, pea mo e ngaahi potu ofi ki Selūsalema, pea ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea mo e ngaahi kolo ‘i he potu mo‘unga, pea mo e ngaahi kolo ‘i he potu tokalelei, pea mo e ngaahi kolo ‘oe feitu‘u tonga: he te u liliu ‘enau pōpula,” ‘oku pehē mai ‘e Sihova.

33

1 ‘Oku tala‘ofa ‘e he ‘Otua ‘e liliu lelei mai ‘ae kau pōpula. 10 Ko ‘enau lelei. 12 Ko e tu‘uma‘u ‘ae pule‘anga. 15 Ko Kalaisi ko e va‘a mā‘oni‘oni. 17 ‘E ma‘u pe ‘ae pule‘anga mo e ngāue fakataula‘eiki. 28 Pea ‘e tu‘uma‘u pe ‘ae hako monū‘ia.

¹ Na‘e hoko foki ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia, ko hono liunga ua, ‘i he‘ene kei nofo ‘i he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula, ‘o pehē, ² “‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘aia na‘e fakatupu ia, ko Sihova ‘aia na‘e ngaohi ia, ke fokotu‘uma‘u ia; ko Sihova hono huafa; ³ ‘Ui kiate au, pea te u talia koe, pea te u fakahā kiate koe ‘ae ngaahi me‘a lahi, mo e ngaahi me‘a fufū, ‘aia na‘e ‘ikai te ke ‘ilo‘i.’ ⁴ He ‘oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ki he ngaahi fale ‘oe kolo ni, pea ki he ngaahi fale ‘oe ngaahi tu‘i ‘o Siuta, ‘aia kuo lī ki lalo ‘i he ngaahi puke mā‘olunga, pea mo e heletā; ⁵ Na‘a nau ha‘u ke tau mo e kau Kalitia, ka ko e me‘a ke fakapito ‘aki ‘akinautolu ‘ae ‘anga‘anga ‘oe kakai, ‘akinautolu kuo u tāmate‘i ‘i he‘eku tuputāmaki mo hoku houhau, mo kinautolu kotoa pē kuo u

fakafufū ai hoku fofonga mei he kolo ni koe‘ahi ko ‘enau angahala. ⁶ ‘Vakai, te u ‘omi kiate ia ‘ae mo‘ui, pea mo e faito‘o ‘aonga, pea te u fakamo‘ui ‘akinautolu, pea te u fakahā kiate kinautolu ‘ae fiemālie mo e mo‘oni lahi. ⁷ Pea te u liliu ‘ae pōpula ‘o Siuta, mo e pōpula ‘o ‘Isileli, pea te u langa ‘akinautolu, ‘o hangē ko ia ‘i mu‘a. ⁸ Pea te u fakama‘a ‘akinautolu mei he‘enau ngaahi hia kotoa pē, ‘aia kuo nau angahala ‘aki kiate au; pea te u fakamolemole ‘enau ngaahi hia kotoa pē, ‘aia kuo nau angahala aki, mo fai kovi ai kiate au. ⁹ Pea ‘e ‘iate au ia ko e hingoa ‘oe fiefia, pea ko e ongoongolelei mo e nāunau ‘i he ‘ao ‘oe kakai kotoa pē ‘o māmani, ‘akinautolu ‘e fanongo ki he lelei kotoa pē ‘aia te u fai kiate kinautolu: pea te nau manavahē mo tetetete koe‘ahi ko e lelei kotoa pē pea mo e monū‘ia ‘aia te u ‘omi kiate kinautolu.’ ”

¹⁰ ‘Oku pehē ‘e Sihova; “E toe ongo‘i ‘i he potu ni, ‘aia ‘oku mou pehē ‘e lala ia pea ta‘ehatangata pe ha manu, “Io, ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea mo e ngaahi hala ‘o Selūsalema, ‘aia ‘oku lala ‘o ta‘ehatangata, pea ta‘ehakakai, pe ha manu,’ ¹¹ ‘E ‘i ai ‘ae le‘o ‘oe fiefia, pea mo e le‘o ‘oe nekeneka, ko e le‘o ‘oe tangata ta‘ane, pea mo e le‘o ‘oe ta‘ahine, pea mo e le‘o ‘okinautolu ‘oku pehē, ‘Fakafeta‘i kia Sihova ‘oe ngaahi kautau: he ‘oku angalelei ‘a Sihova; ‘oku tolonga ‘o ta‘engata ‘ene ‘alo‘ofa:’ pea mo kinautolu ‘oku ‘omi ‘ae feilaulau ‘oe fakafeta‘i ki he fale ‘o Sihova. He te u pule ke liliu mai ‘ae pōpula ‘oe fonua, ‘o hangē ko ia ‘i he kamata‘anga,’ ‘oku pehē ‘e Sihova.

¹² ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau: “Ko e potu eni ‘aia ‘oku lala, pea ‘oku ‘ikai ‘i ai ha tangata

pe ha manu, pea ko hono ngaahi kolo kotoa pē, ‘e toe hoko ia ko e nofo‘anga ‘oe kau tauhi sipi pea te nau tauhi ‘i ai ‘ae fanga sipi. ¹³ Pea ‘i he ngaahi kolo ‘i he ngaahi mo‘unga, pea ‘i he ngaahi kolo ‘i he ngaahi potu tokalelei, pea ‘i he ngaahi kolo ‘i he feitu‘u tonga, pea ‘i he fonua ‘o Penisimani, pea ‘i he ngaahi potu ‘oku ofi ki Selūsalema, pea ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta, ‘e toe ‘alu ‘ae fanga sipi ‘i he lalo nima ‘o ia ‘oku ne lau ‘akinautolu,” ‘Oku pehē ‘e Sihova.

¹⁴ ‘Oka pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho, te u fakahoko ai ‘ae me‘a lelei ‘aia na‘aku tala ki he fale ‘o ‘Isileli, pea mo e fale ‘o Siuta.

¹⁵ ‘I he ngaahi ‘aho ko ia, pea mo e kuonga ko ia, te u fakatupu kia Tevita ‘ae va‘a ‘oe mā‘oni‘oni; pea te ne fai ‘ae fakamaau mo e angatonu ‘i he fonua.

¹⁶ ‘E fakamo‘ui ‘a Siuta ‘i he ngaahi ‘aho ko ia, pea ‘e nofo fiemālie ‘a Selūsalema: pea ko e huafa eni ‘e ui ‘aki ia, ‘Ko Sihova ko hotau mā‘oni‘oni.’

¹⁷ ¶ “He ‘oku pehē ‘e Sihova; ‘E ‘ikai ‘aupito masiva ‘a Tevita ‘i he tangata ke nofo ‘i he nofo‘anga faka‘ei‘eiki ‘oe fale ‘o ‘Isileli; ¹⁸ Pea ‘e ‘ikai masiva ‘ae kau taula‘eiki ko e kau Livai ‘i ha tangata ‘i hoku ‘ao ke ‘atu ‘ae feilaulau tutu, pea ke tutu ‘ae feilaulau kai, pea ke fai ‘ae feilaulau ma‘uaipē.”

¹⁹ ¶ Pea na‘e hoko ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia, ‘o pehē, ²⁰ “‘Oku pehē ‘e Sihova; ‘Kapau te mou fa‘a maumau‘i ‘eku fuakava ki he ‘aho, pea mo ‘eku fuakava ki he pō, koe‘uhi ke ‘oua na‘a hoko fakaholoholo ‘ae ‘aho mo e pō; ²¹ Pea

tā ‘e toki maumau‘i foki ‘eku fuakava mo Tevita ko ‘eku tamaio‘eiki, koe‘uhi ke ‘oua na‘a ma‘u ‘e ia ‘ae foha ke pule ‘i hono pule‘anga; pea mo e kau Livai ko e kau taula‘eiki, ‘oku nau tauhi kiate au. ²² ‘O hangē ‘oku ‘ikai fa‘a lau ‘ae ngaahi fetu‘u ‘oe langi, pea ‘oku ‘ikai fa‘a fuofua ‘ae ‘one‘one ‘i he matātahi: Te u fakatupu pehē ‘ae hako ‘o Tevita ko ‘eku tamaio‘eiki, pea mo e kau Livai ‘oku tauhi kiate au.’”

²³ Pea na‘e toe hoko foki ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia, ‘o pehē, ²⁴ “Ikai te ke tokanga ki he lea kuo lea ‘aki ‘e he kakai ni, ‘o pehē, ‘Ko e fa‘ahinga ‘e ua ‘aia na‘e fili ‘e Sihova, kuo ne li‘aki ‘akinautolu,’ pea kuo nau manuki ki hoku kakai, ‘o hangē ‘e ‘ikai te nau toe hoko ko e pule‘anga ‘i honau ‘ao.” ²⁵ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Kapau ‘oku ‘ikai ‘i he‘eku fuakava ‘ae ‘aho mo e pō, pea kapau ‘oku ‘ikai te u tu‘utu‘uni ‘ae ngaahi fono ‘oe langi mo māmani; ²⁶ Pea tā te u toki li‘aki ‘ae hako ‘o Sēkope, pea mo Tevita ko ‘eku tamaio‘eiki, pea ‘e ‘ikai te u fili ha ni‘ihi ‘i hono hako ke pule ki he hako ‘o ‘Epalahame, mo ‘Aisake, pea mo Sēkope: he te u pule ke liliu ‘enau pōpula, pea te u ‘alo‘ofa kiate kinautolu.”

34

1 Ko e kikite ‘a Selemaia ki he fakapōpula ‘a Setikia pea mo e kolo. 8 Ko e tukuange ‘e he hou‘eiki mo e kakai ‘a honau kau tamaio‘eiki, mo e toe ma‘u ‘akinautolu kae ‘ikai hangē ko e fuakava ‘ae ‘Otua. 12 Ko e tukuange ‘e Selemaia ‘ae kakai mo Setikia; ki he nima ‘o honau ngaahi fili, ko e me‘a ‘i he‘enau talangata‘a.

¹ Ko e folofola na'e hoko meia Sihova kia Selemaia, 'i he te u tau ki Selūsalema mo hono ngaahi kolo 'o ia, 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, mo 'ene kautau kotoa pē, mo e ngaahi pule'anga kotoa pē 'o māmani na'a ne pule ki ai, pea mo e kakai kotoa pē, 'o pehē, ²"Oku pehē 'e Sihova, ko e 'Otua 'o 'Isileli; "Ālu 'o lea kia Setikia ko e tu'i 'o Siuta, pea tala kiate ia, 'oku pehē 'e Sihova; "Vakai, te u tukuange 'ae kolo ni ki he nima 'oe tu'i 'o Papilone, pea te ne tutu 'aki ia 'ae afi: ³ Pea 'e 'ikai te ke hao koe mei hono nima, ka 'e ma'u mo'oni koe, pea tukuange koe ki hono nima; pea 'e mamata 'e he fofonga ki he fofonga 'oe tu'i 'o Papilone, pea te mo alea mo ia ko e ngutu ki he ngutu, pea te ke 'alu ki Papilone."'

⁴ "Ka ke fanongo ki he folofola 'a Sihova, 'E Setikia ko e tu'i 'o Siuta: 'oku pehē 'e Sihova, kiate koe, "E 'ikai te ke mate koe 'i he heletā. ⁵ Ka te ke pekia 'i he fiemālie: pea hangē ko e tutu *na'e fai* ki ho'o ngaahi tamai ko e ngaahi 'uluaki tu'i na'e mu'a 'iate koe, 'e pehē 'enau tutu me'a namu kakala kiate koe; pea te nau mamahi koe'uhī ko koe, 'o pehē, "Oiauē 'eiki!" He kuo u fakahā 'ae lea,' 'oku pehē 'e Sihova." ⁶ Pea na'e toki lea 'aki 'e Selemaia ko e palōfita 'ae ngaahi lea ni kotoa pē kia Setikia ko e tu'i 'o Siuta 'i Selūsalema, ⁷'I he tau 'oe kau tau 'oe tu'i 'o Papilone ki Selūsalema, pea mo e kolo kotoa pē 'o Siuta na'e toe, 'a Lakisi, mo 'Aseka: he na'e toe 'ae ongo kolo tau ni 'i Siuta.

⁸ ¶ Ko eni 'ae folofola na'e hoko meia Sihova kia Selemaia, hili hono fai 'ae fuakava 'e Setikia ko e tu'i mo e kakai kotoa pē na'e 'i Selūsalema, ke fakahā kiate kinautolu 'ae tau'atāina; ⁹ Koe'uhī

ke taki taha tukuange ‘e he tangata ‘a ‘ene tamaio‘eiki, mo ‘ene kaunanga, ke tau‘atāina, ‘o kapau ko e tangata Hepelū pe ko e fefine Hepelū; koe‘ahi ke ‘oua na‘a tamaio‘eiki ‘aki ‘e ha Siu ‘a hono tokoua. ¹⁰ Pea na‘e tokanga ‘ae hou‘eiki kotoa pē, pea mo e kakai kotoa pē, ‘akinautolu na‘e fai ‘ae fuakava, ke taki taha tukuange ‘ene tamaio‘eiki, mo ‘ene kaunanga ke tau‘atāina, ke ‘oua na‘a pule ‘e ha taha kiate kinautolu, pea na‘a nau fai ia, ‘onau tuku ke nau ‘alu. ¹¹ Kae hili ia na‘a nau tafoki, pea pule ki he tamaio‘eiki mo e kaunanga, ko kinautolu kuo nau tukuange ke tau‘atāina, ke toe ha‘u, pea toe pule kiate kinautolu ke nau tamaio‘eiki mo kaunanga.

¹² ¶ Ko ia na‘e ha‘u ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia meia Sihova, ‘o pehē, ¹³ “Oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; ‘Na‘aku fai ‘ae fuakava mo ho‘omou ngaahi tamai ‘i he ‘aho na‘aku ‘omi ai ‘akinautolu mei he fonua ko ‘Isipite, mei he fale fakapōpula, ‘o pehē, ¹⁴ ‘Oka hili ‘ae ta‘u ‘e fitu te mou tukuange ‘ae tangata taki taha hono tokoua ko e Hepelū, ‘aia kuo fakatau kiate koe, pea hili ‘ene tauhi kiate koe ‘i he ta‘u ‘e ono, ke ke tukuange ia ke ne tau‘atāina meiate koe: ka na‘e ‘ikai fanongo kiate au ‘a ho‘omou ngaahi tamai, pe fakafanongo mai honau telinga. ¹⁵ Pea na‘a mou tafoki eni, ‘o fai totonu ‘i hoku ‘ao, ‘i ho‘omou taki taha fakatau‘atāina‘i ‘a hono kaungā‘api; pea na‘a mou fai ‘ae fuakava ‘i hoku ‘ao ‘i he fale kuo ui ‘aki hoku huafa: ¹⁶ Ka na‘a mou liliu ‘o faka‘uli‘i hoku huafa, pea na‘e pule ‘e he tangata taki taha ki he‘ene tamaio‘eiki, mo e tangata taki taha ki he‘ene kaunanga, ko kinautolu

na‘a ne fakatau‘atāina‘i ke fa‘iteliha pe, ke toe ha‘u, pea fakamo‘ulaloa ‘akinautolu, ke hoko ko e tamaio‘eiki mo e kaunanga kiate kimoutolu.’ ”

¹⁷ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova; “Na‘e ‘ikai te mou fanongo kiate au, ke fakahā ‘ae tau‘atāina taki taha ki hono tokoua, mo e tangata taki taha ki hono kaungā‘api: ko ia,” ‘oku pehē mai ‘a Sihova, “Vakai, Te u fakahā ‘ae tau‘atāina kiate kimoutolu, ki he heletā, mo e mahaki faka‘auha, pea mo e honge; pea te u pule ke fetuku ‘akimoutolu ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē ‘o māmani. ¹⁸ Pea te u foaki ‘ae kau tangata, ko kinautolu kuo mau-mau‘i ‘eku fuakava, ko kinautolu ‘oku te‘eki ai ke fakamo‘oni ‘ae ngaahi lea ‘oe fuakava ‘aia na‘a nau fai ‘i hoku ‘ao, ‘i he‘enau fahi ua ‘ae ‘uhiki‘i pulu, pea ‘alu ‘i he vaha‘a ‘oe ongo fahi, ¹⁹ Ko e hou‘eiki ‘o Siuta, mo e hou‘eiki ‘o Selūsalema, ko e kau talifeikau, mo e kau taula‘eiki, pea mo e kakai kotoa pē ‘oe fonua, ko kinautolu na‘e ‘alu ‘i he vaha‘a ‘oe ongo fahi ‘oe ‘uhiki‘i pulu; ²⁰ Te u foaki ‘akinautolu ki he nima ‘o honau ngaahi fili, pea ki he nima ‘onautolu ‘oku kumi ki he‘enau mo‘ui: pea ‘e hoko honau ‘anga‘anga ko e me‘akai ki he fanga manupuna ‘oe langi, pea ki he fanga manu ‘oe fonua.

²¹ “Pea te u foaki ‘a Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta mo hono hou‘eiki ki he nima ‘o honau ngaahi fili, pea ki he nima ‘okinautolu ‘oku kumi ki he‘enau mo‘ui, pea ki he nima ‘oe kau tau ‘oe tu‘i ‘o Papi-lone, ‘akinautolu kuo ‘alu hake ‘iate kimoutolu.” ²² ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, te u fekau pea pule kiate kinautolu ke nau toe hau ki he kolo ni; pea te nau tau‘i ia, pea lava‘i ia, pea tutu ia ‘aki ‘ae

afi pea te u ngaohi ‘ae ngaahi kolo ‘o Siuta ke lala ta‘ehanokakai.”

35

1 Ko e talangofua ‘ae fānau ‘a Lekapi. 12 Ko e talatalaaki ‘e Selemaia ‘ae kau Siu koe‘ahi ko e talangata‘a. 18 Ko e tāpuaki ‘e he ‘Otua ‘ae fānau ‘a Lekapi koe‘ahi ko ‘enau talangofua.

¹ Ko e folofola na‘e hoko meia Sihova kia Selemaia ‘i he ngaahi ‘aho ‘o Sihoiakimi ko e foha ‘o Siosai ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o pehē, ²“Alu ki he fale ‘oe fānau ‘a Lekapi, pea lea kiate kinautolu, pea ‘omi ‘akinautolu ki he fale ‘o Sihova, ki he potu ‘e taha ‘i ‘olunga, pea foaki kiate kinautolu ‘ae uaine ke nau inu.”

³ Pea na‘aku toki ‘ave ‘a Seasania ko e foha ‘o Selemaia, ko e foha ‘o Hapasinia, mo hono kāinga pea mo hono ngaahi foha kotoa pē, pea mo e fale kotoa pē ‘oe fānau ‘a Lekapi; ⁴ Pea ne u ‘omi ‘akinautolu ki he fale ‘o Sihova, ki he potu fale ‘oe ngaahi foha ‘o Hanani, ko e foha ‘o ‘Ikitalia, ko e tangata ‘oe ‘Otua, ‘aia ‘oku hoko mo e ngaahi potu fale ‘oe hou‘eiki, ‘aia na‘e ‘i ‘olunga ‘i he potu ‘o Māseia ko e foha ‘o Salumi, ko e tauhi ‘oe matapā. ⁵ Pea u tuku ‘i he ‘ao ‘oe ngaahi foha ‘oe fale ‘oe kau Lekapi ‘ae ngaahi ipu kuo pito ‘i he uaine, pea mo e ngaahi ipu, pea na‘aku pehē kiate kinautolu, “Mou inu uaine.”

⁶ Ka na‘a nau pehē mai, “E ‘ikai te mau inu uaine: he kuo fekau kiate kimautolu ‘e Sonatapi ko e foha ‘o Lekapi ko ‘emau tamai, ‘o pehē, “Oua na‘a mou inu uaine, ‘akimoutolu, pe ko homou ngaahi foha ‘o ta‘engata. ⁷ Pea ‘oua na‘a mou langa fale, pe tūtuu‘i ‘ae tenga, pe tō ha ngoue

vaine, pe ma'u ia: ka te mou nofo 'i he ngaahi fale fehikitaki 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o ho'omou mo'ui; koe'ahi ke mou nofo 'i he 'aho lahi 'i he fonua 'oku mou 'āunofo ai.' ⁸ Ko ia 'oku pehē 'emau talangofua ki he le'o 'o Sonatapi ko e foha 'o Lekapi ko 'emau tamai 'i he me'a kotoa pē na'a ne fekau ai 'akimautolu, ke 'oua na'a inu uaine 'i he 'aho kotoa pē 'o 'emau mo'ui, 'akimautolu, pe ko homau ngaahi uafifi, pe ko homau ngaahi foha, pe ko homau ngaahi 'ofefine; ⁹ Pea ke 'oua na'a mau langa 'ae ngaahi fale ke nofo ai: pea 'oua na'a mau ma'u 'ae ngaahi ngoue vaine, pe ha ngoue, pe ha tengā ke tō: ¹⁰ Ka kuo mau nofo 'i he ngaahi fale fehikitaki, pea talangofua, pea fai ki he ngaahi me'a kotoa pē kuo fekau kiate kimautolu 'e Sonatapi ko 'emau tamai. ¹¹ Ka na'e hoko ia 'o pehē, 'i he ha'u 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone ki he fonua, na'a mau pehē, 'Ha'u ke tau 'o ki Selūsalema koe'ahi ko e manavahē ki he kau tau 'oe kau Kalitia, pea ko e manavahē ki he kau tau 'oe kakai Silia: pea ko ia 'oku mau nofo ai ni 'i Selūsalema.' "

¹² ¶ Pea na'e toki hoko 'ae folofola 'a Sihova kia Selemaia, 'o pehē, ¹³ 'Oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o 'Isileli; "Alu 'o tala ki he kau tangata 'o Siuta mo e kakai 'o Selūsalema, "E 'ikai te mou ma'u 'ae akonaki ke fanongo ki he'eku ngaahi lea?" 'oku pehē mai 'a Sihova. ¹⁴ "Ko e ngaahi lea 'a Sonatapi ko e foha 'o Lekapi, 'aia na'a ne fekau ki hono ngaahi foha ke 'oua na'a nau inu uaine, kuo fakamo'oni: 'oku te'eki te nau inu 'o a'u ki he 'aho ni, ka 'oku nau talangofua ki he fekau 'a 'enau tamai: ka kuo u folofola kiate kimoutolu,

‘o tu‘u hengihengi hake pe ‘o lea; ka na‘e ‘ikai te mou tokanga kiate au. ¹⁵ Pea kuo u fekau foki kiate kimoutolu, ‘a ‘eku kau tamaio‘eiki ko e kau palōfita kotoa pē ‘o tu‘u hengihengi hake pe ‘o fekau‘i ‘akinautolu, ‘o pehē, ‘Mou tafoki ‘ae tangata taki taha mei hono hala kovi, pea fakalelei ho‘omou ngaahi faianga, pea ‘oua na‘a mou muimui ki he ngaahi ‘otua kehe ke tauhi ‘akinautolu, pea te mou nofo ‘i he fonua ‘aia kuo u foaki kiate kimoutolu pea mo ho‘omou ngaahi tamai; ka na‘e ‘ikai te mou fakafanongo homou telinga, pe tokanga kiate au, ¹⁶ Koe‘uhi kuo fai ‘e he ngaahi foha ‘o Sonatapi ko e foha ‘o Lekapi ‘ae fekau ‘a ‘enau tamai, ‘aia na‘a ne fekau kiate kinautolu; ka ‘oku ‘ikai fanongo ‘ae kakai ni kiate au:’ ” ¹⁷ “Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; Vakai, te u ‘omi ki Siuta mo e kakai kotoa pē ‘o Selūsalema ‘ae kovi kotoa pē kuo u lea ‘aki kiate kinautolu: koe‘uhi na‘aku lea kiate kinautolu, ka na‘e ‘ikai te nau fanongo; pea kuo u ui kiate kinautolu, ka na‘e ‘ikai te nau tali.”

¹⁸ ¶ Pea na‘e pehē ‘e Selemaia ki he fale ‘oe kau Lekapi, “‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; ‘Koe‘uhi kuo mou talangofua ki he fekau ‘a Sonatapi ko ho‘omou tamai, pea tauhi ki he‘ene tala kotoa pē, pea fai ‘o hangē ko ‘ene fekau kotoa pē kiate kimoutolu:” ¹⁹ Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; “E ‘ikai masiva ‘a Sonatapi ko e foha ‘o Lekapi ‘i ha tangata ke tu‘u ‘i hoku ‘ao, ‘o ta‘engata.” ”

36

1 Ko e fekau ‘a Selemaia kia Paluki ke tohi ‘ene

kikite, 5 Pea lau ia ki he kakai. 11 Pea kuo ‘ilo ia ‘e he hou‘eiki ‘ia Mikaia, pea nau fekau ‘a Sehuti ke ‘omi ‘ae tohi, ‘o lau ia. 19 Ko e loto ‘oe hou‘eiki kia Paluki mo Selemaia ke ne fufū ‘akinaua. 20 Pea kuo ‘ilo ‘ae tohi ‘e he tu‘i ko Sihoiakimi, pea fanongo si‘i ki ai, pea tutu ia. 27 Ko e fakahā ‘e Selemaia ‘ae mala‘ia ‘o Sihoiakimi. 32 ‘Oku tohi fakafo‘ou ‘e Paluki ‘ae tohi.

¹ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i hono fā ‘oe ta‘u ‘o Sihoiakimi ko e foha ‘o Siosaia ko e tu‘i ‘o Siuta, na‘e hoko ‘ae folofola ni kia Selemaia meia Sihova, ‘o pehē, ² “To‘o kiate koe ‘ae tohi tākai, pea tohi ai ‘ae ngaahi lea kotoa pē kuo u lea ‘aki kiate koe ki ‘Isileli, mo Siuta, mo e kakai kotoa pē, talu mei he ‘aho na‘aku fua lea ai kiate koe, ‘o fai mei he ngaahi ‘aho ‘o Siosaia, ‘io, ‘o a‘u ki he ‘aho ni. ³ Pea ‘e fanongo nai ‘e he fale ‘o Siuta ‘ae kovi kotoa pē ‘aia ‘oku ou tokanga ke fai kiate kinautolu; koe‘uhi ke nau tafoki ‘ae tangata taki taha mei hono hala kovi; koe‘uhi ke u fakamolemole ai ‘enau hia, pea mo ‘enau angahala.”

⁴ Pea na‘e toki ui ‘e Selemaia kia Paluki ko e foha ‘o Nelia: pea tohi ‘e Paluki mei he ngutu ‘o Selemaia ‘i he tohi tākai ‘ae ngaahi folofola kotoa pē ‘a Sihova, ‘aia na‘a ne folofola‘aki kiate ia. ⁵ Pea na‘e fekau ‘e Selemaia, kia Paluki, ‘o pehē, “Oku ou nofo pōpula au, ‘oku ‘ikai te u fa‘a ‘alu ki he fale ‘o Sihova: ⁶ Ko ia ke ke ‘alu koe, pea lau ‘i he tohi, ‘aia kuo ke tohi mei hoku ngutu, ‘ae ngaahi folofola ‘a Sihova ke fanongo ‘ae kakai ‘i he fale ‘o Sihova ‘i he ‘aho ‘aukai: pea ke ke lau foki ia ki Siuta kotoa pē, ‘akinautolu kuo ha‘u mei honau ngaahi kolo. ⁷ Hei‘ilo pe te nau fai ‘enau lotu ‘i he ‘ao ‘o Sihova, pea taki taha tafoki mei hono hala

kovi: he 'oku lahi 'ae houhau mo e tuputāmaki kuo fakahā 'e Sihova ki he kakai ni."

⁸ Pea na'e fai 'e Paluki ko e foha 'o Nelia 'o hangē ko e me'a kotoa pē na'e fekau 'e Selemaia ko e palōfita kiate ia, 'o ne lau 'i he tohi 'ae ngaahi folofola 'a Sihova 'i he fale 'o Sihova. ⁹ Pea na'e hoko 'o pehē 'i hono nima ta'u 'o Sihoiakimi ko e foha 'o Siosaia ko e tu'i 'o Siuta, pea 'i hono hiva māhina na'a nau fanonganongo 'ae 'aukai 'i he 'ao 'o Sihova ki he kakai kotoa pē 'i Selūsalema, pea mo e kakai kotoa pē na'e ha'u mei he ngaahi kolo 'o Siuta ki Selūsalema. ¹⁰ Pea na'e toki lau 'e Paluki 'i he tohi 'ae ngaahi lea 'a Selemaia 'i he fale 'o Sihova, 'i he potu fale 'o Kemalia ko e foha 'o Safani ko e tangata tohi, 'i he potu lahi, 'i he hū'anga 'oe matapā fo'ou 'oe fale 'o Sihova, pea na'e fanongo 'ae kakai kotoa pē.

¹¹ ¶ Pea 'i he fanongo 'a Mikaia ko e foha 'o Kemalia, ko e foha 'o Safani, ki he ngaahi folofola kotoa pē 'a Sihova mei he tohi, ¹² Na'e toki 'alu hifo ia ki he fale 'oe tu'i, ki he potu fale 'oe kau tangata tohi: pea vakai, ko e hou'eiki kotoa pē na'e nofo ai, ko 'Ilisama ko e tangata tohi, mo Telaia, ko e foha 'o Simaia, pea mo Elinatani ko e foha 'o 'Akipoa, mo Kemalia ko e foha 'o Safani, mo Setikia ko e foha 'o Hanania, pea mo e hou'eiki kotoa pē. ¹³ Pea na'e fakahā kiate kinautolu 'e Mikaia 'ae ngaahi lea na'a ne fanongo ki ai, 'i he lau 'e Paluki mei he tohi 'i he telinga 'oe kakai. ¹⁴ Ko ia na'e fekau 'e he hou'eiki kotoa pē 'a Sehuti, ko e foha 'o Netania, ko e foha 'o Selemaia, ko e foha 'o Kusi, kia Paluki, 'o pehē, "To'o 'i ho nima 'ae tohi tākai 'aia na'a ke lau 'i he telinga 'oe kakai, pea ke 'alu ange."

Pea na'e to'o 'e Paluki ko e foha 'o Nelia 'ae tohi tākai 'i hono nima, pea ha'u kiate kinautolu. ¹⁵ Pea na'a nau pehē kiate ia, "Nofo ki lalo, pea lau ia 'i homau telinga."

Pea na'e lau ia 'e Paluki ka nau fanongo.

¹⁶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'enau fanongo ki he ngaahi lea kotoa pē, na'a nau fesiofaki 'i he ilifia, pea nau pehē kia Paluki, "Ko e mo'oni te mau fakahā ki he tu'i 'ae ngaahi lea ni kotoa pē." ¹⁷ Pea na'a nau fehu'i kia Paluki, 'o pehē, "Fakahā mai eni, na'a ke tohi fēfē 'ae ngaahi lea ni kotoa pē mei hono ngutu?"

¹⁸ Pea pehēange 'e Paluki kiate kinautolu, "Na'a ne lea 'aki mei hono ngutu 'ae ngaahi lea ni kotoa pē kiate au, pea u tohi 'aki ia 'ae vaitohi 'i he tohi."

¹⁹ Pea na'e pehē 'e he hou'eiki kia Paluki, "Alu, 'o fufū koe, 'a koe mo Selemaia; pea 'oua na'a 'ilo 'e ha tangata pe 'oku mo 'i fē."

²⁰ ¶ Pea na'a nau 'alu ki he tu'i ki he fale faka'ei'eiki, ka nau tuku 'ae tohi tākai 'i he potu 'i 'olunga 'o 'Ilisama ko e tangata tohi, pea na'e fakahā 'ae ngaahi lea kotoa pē 'i he telinga 'oe tu'i.

²¹ Pea na'e fekau 'e he tu'i kia Sehuti ke 'omi 'ae tohi tākai: pea ne 'omi ia mei he potu fale 'o 'Ilisama ko e tangata tohi. Pea lau ia 'e Sehuti 'i he telinga 'oe tu'i, pea 'i he telinga 'oe hou'eiki kotoa pē na'e tutu'u fakataha mo e tu'i. ²² Pea na'e 'afio 'ae tu'i 'i he fale mumū 'i hono hiva 'oe māhina: pea na'e 'i hono 'ao 'ae afi kakaha 'i he matanavu. ²³ Pea na'e hoko 'o pehē, hili hono lau 'e Sehuti 'ae vahe 'e tolu pe fā, na'a ne hifi 'aki ia 'ae hele, pea laku ia ki he afi na'e 'i he matanavu, pea faka'auha 'ae tohi tākai kotoa pē 'i he afi na'e 'i he matanavu.

²⁴ Ka na'e 'ikai te nau manavahē, pe mahaehae honau kofu, 'ae tu'i, pe ko 'ene kau tamaio'eiki na'e fanongo ki he ngaahi lea ni kotoa pē. ²⁵ Ka na'e kole 'a Elinatani mo Telaia mo Kemalia ki he tu'i ke 'oua na'a tutu 'ae tohi tākai: ka na'e 'ikai te ne fie fanongo kiate kinautolu. ²⁶ Ka na'e fekau 'e he tu'i kia Silamili ko e foha 'o Hameleki, pea mo Selaia ko e foha 'o 'Asilieli, pea mo Selemaia ko e foha 'o 'Apitili, ke puke 'a Paluki ko e tangata tohi mo Selemaia ko e palōfita: ka na'e fufū 'akinaua 'e Sihova.

²⁷ ¶ Pea na'e toki hoko 'ae folofola 'a Sihova kia Selemaia, hili hono tutu 'ae tohi tākai 'e he tu'i, pea mo e ngaahi lea 'aia na'e tohi 'e Paluki mei he ngutu 'o Selemaia 'o pehē; ²⁸ "Ke ke toe to'o 'ae tohi tākai 'e taha, pea tohi ki ai 'ae ngaahi lea kotoa pē, 'aia na'e tu'u 'i he 'uluaki tohi tākai, 'aia na'e tutu 'e Sihoiakimi ko e tu'i 'o Siuta. ²⁹ Pea te ke lea 'o pehē kia Sihoiakimi ko e tu'i 'o Siuta, "Oku pehē 'e Sihova; "Na'a ke tutu 'ae tohi tākai ni, 'o pehē, "Ko e hā na'a ke tohi ai? 'o pehē, 'Ko e mo'oni 'e ha'u 'ae tu'i 'o Papilone 'o faka'auha 'ae fonua ni pea fakatanga'i 'ae tangata pea mo e manu?" "³⁰ Ko ia 'oku pehē 'e Sihova kia Sihoiakimi ko e tu'i 'o Siuta; "E 'ikai te ne ma'u ha taha ke nofo 'i he nofo'anga faka'ei'eiki 'o Tevita: pea 'e lī atu hono 'anga'anga ki he pupuha 'i he 'aho, pea ki he momoko 'i he pō. ³¹ Pea te u tautea ia mo hono hako mo 'ene kau tamaio'eiki koe'uhī ko 'enau angahala; pea te u 'omi kiate kinautolu, pea mo e kakai 'o Selūsalema, pea mo e kau tangata 'o Siuta, 'ae kovi kotoa pē 'aia kuo u fakahā kiate kinautolu: ka na'e 'ikai te nau fanongo."

³² ¶ Pea na'e toki to'o 'e Selemaia 'ae tohi tākai

‘e taha, pea foaki ia kia Paluki ko e tangata tohi, ko e foha ‘o Nelia; ‘aia na‘e tohi mei he ngutu ‘o Selemaia, ‘ae ngaahi lea kotoa pē ‘oe tohi ‘aia na‘e tutu ‘i he afi ‘e Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta: pea na‘e fakalahi ‘aki ‘ae ngaahi lea pehē kiate kinautolu.

37

1 Na‘e ‘alu atu ‘ae kau Kalitia mei Selūsalema, ‘i he ha‘u ‘ae kautau mei ‘Isipite, pea fekau ‘e he tu‘i ko Setikia kia Selemaia ke ne hūfia ‘ae kakai. 9 Ko e kikite ‘a Selemaia ki he toe ha‘u ‘ae kau Kalitia pea te mau mālohi. 11 Ko e puke ‘o Selemaia ‘o hangē ko e hola, pea tautea ia mo tuku ki he fale fakapōpula. 16 ‘Oku ne fakahā kia Setikia ‘ae fakapōpula. 18 ‘Oku ne kole ke tukuange ia, pea ne ma‘u ‘ae ‘ofa si‘i.

¹ Pea na‘e pule ‘ae tu‘i ko Setikia ko e foha ‘o Siosaia ko e fetongi ‘o Konaia ko e foha ‘o Sihoiakimi, ‘aia na‘e fakanofo ko e tu‘i ‘i he fonua ‘o Siuta, ‘e Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone. ² Ka na‘e ‘ikai te ne fanongo ‘e ia, pe ko ‘ene kau tamaio‘eiki, pe ko e kakai ‘oe fonua ki he ngaahi folofola ‘a Sihova, ‘aia na‘a ne folofola‘aki ‘i he palōfita ko Selemaia.

³ Pea na‘e fekau ‘e Setikia ko e tu‘i ‘a Sehukali, ko e foha ‘o Selemaia, pea mo Sefania ko e foha ‘o Māseia ko e taula‘eiki, ki he palōfita ko Selemaia, ‘o pehē, “Hūfia ni ‘akimautolu kia Sihova ko hotau ‘Otua,”

⁴ He na‘e kei fe‘alu‘aki pe ‘a Selemaia ‘i he kakai: he na‘e te‘eki ai tuku ia ki he fale fakapōpula. ⁵ Pea na‘e toki ha‘u ‘ae kautau ‘a Felo mei ‘Isipite: pea kuo fanongo ki ai ‘ae kau Kalitia ‘akinautolu na‘e kāpui ‘a Selūsalema, na‘a nau ‘alu mei Selūsalema.

6 ¶ Pea na‘e toki hoko ‘ae folofola ‘a Sihova ki he palōfita ko Selemaia, ‘o pehē, **7** ““Oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; ‘Te ke lea ‘o pehē ki he tu‘i ‘o Siuta, ‘aia na‘e fekau koe kiate au ke ‘eke kiate au; “Vakai, ko e kau tau ‘a Felo ‘aia kuo ha‘u ko e tokoni kiate kimoutolu, te nau toe ‘alu ki ‘Isipite ko honau fonua. **8** Pea ‘e toe ha‘u ‘ae kau Kalitia ‘o tau mo e kolo ni, pea ‘e lava‘i ia, pea tutu ‘aki ia ‘ae afi.” ”

9 ““Oku pehē ‘e Sihova; “Oua na‘a kākaa‘i ‘akimoutolu, ‘o pehē, Ko e mo‘oni ‘e ‘alu ‘iate kitautolu ‘ae kau Kalitia; koe‘ahi ‘e ‘ikai te nau ‘alu. **10** Kapau na‘a mou taa‘i ‘ae kautau kotoa pē ‘ae kau Kalitia ‘aia na‘e tau‘i ‘akimoutolu, kae toe pe ‘ae kau tangata kafo ‘iate kinautolu, ka te nau tu‘u hake ‘ae tangata taki taha mei hono fale fehikitaki, pea tutu ‘aki ‘ae afi ‘ae kolo ni.”

11 ¶ Pea na‘e hoko ‘o pehē, ‘i he mahu‘i ‘ae tau ‘ae kau Kalitia mei Selūsalema ko e manavahē ki he kau tau ‘a Felo, **12** Na‘e ‘alu atu ‘a Selemaia ke mahu‘i mei Selūsalema ki he fonua ‘o Penisimani, ‘i he lotolotonga ‘oe kakai ‘i ai. **13** Pea ‘i he‘ene ‘i he matapā ‘o Penisimani, na‘e ‘i ai ‘ae ‘eiki ‘ae fale fakapōpula, ko hono hingoa ko ‘Ilisa, ko e foha ‘o Selemaia, ko e foha ‘o Hanania; pea na‘a ne puke ‘a Selemaia ko e palōfita, ‘o ne pehē, ““Oku ke hola ki he kau Kalitia.” ”

14 Pea pehē ‘e Selemaia, ““Oku ‘ikai mo‘oni ia; ‘oku ‘ikai te u hola ki he kau Kalitia.” ” Ka na‘e ‘ikai te ne tui kiate ia:

Pea puke ‘e ‘Ilisa ‘a Selemaia, pea ‘omi ia ki he hou‘eiki. **15** Pea na‘e ‘ita ‘ae hou‘eiki kia Selemaia, pea taa‘i ia, pea tuku ia ki he fale fakapōpula ‘i

he fare ‘o Sonatapi ko e tangata tohi: he kuo nau ngaohi ia ko e fare fakapōpula.

¹⁶ ¶ Pea kuo hū ‘a Selemaia ki he fare fakapo‘uli, pea mo hono ngaahi ‘ana, pea nofo ai ‘a Selemaia ‘i he ngaahi ‘aho lahi; ¹⁷ Pea na‘e toki fekau ‘e Setikia ko e tu‘i ke ‘omi ia mei ai: pea fehu‘i fakafufū ‘e he tu‘i kiate ia ‘i hono fare, ‘o pehē, “Oku ai ha folofola meia Sihova?”

Pea pehē ‘e Selemaia, “Oku ai:” he na‘e pehē ‘e ia, “E tukuange koe ki he nima ‘oe tu‘i ‘o Papilone.”

¹⁸ Pea na‘e lea ‘a Selemaia, ki he tu‘i ko Setikia, “Ko e hā ‘eku kovi kuo u fai kiate koe, pe ki ho‘o kau tamaio‘eiki, pe ki ho‘o kakai, koe‘ahi kuo mou tuku ai au ki he fare fakapōpula? ¹⁹ Ko e fē homou kau palōfita na‘e kikite kiate kimoutolu, ‘o pehē, “E ‘ikai tau‘i ‘akimoutolu, pe ko e fonua ni ‘e he tu‘i ‘o Papilone?” ²⁰ Ka ko eni, fanongo mai, ‘Oku ou kole kiate koe, ‘E hoku ‘eiki ko e tu‘i: ‘oku ou kole kiate koe, tuku ke lelei ‘eku kole ‘i ho ‘ao; pea ‘oua na‘a pule ke toe ‘ave au ki he fare ‘o Sonatapi ko e tangata tohi, telia na‘aku mate ai.”

²¹ Pea na‘e toki fekau ‘e Setikia ko e tu‘i ke ‘ave ‘a Selemaia ki he loto‘ā ‘oe fare fakapōpula, pea ke nau foaki kiate ia ‘i he ‘aho kotoa pē ‘ae konga mā mei he hala ‘oe kau tangata ta‘o mā, ‘o a‘u ki he faka‘osi ‘ae mā kotoa pē ‘i he kolo. Ko ia na‘e nofo ‘a Selemaia ki he loto‘ā ‘oe fare fakapōpula.

38

1 Ko e fakakovi‘i ‘o Selemaia pea lī ia ki he fare fakapo‘uli ‘o Malikia. 7 Kuo tuku si‘i ange ia, ‘i he kole ‘a ‘Ipeteleki. 14 ‘Oku ne akonaki fakafufū ki he tu‘i ke fakahaofti ‘ene mo‘ui ‘a‘ana. 24 ‘Oku fekau

'e he tu'i kiate ia ke fakafufū 'ene akonaki mei he hou'eiki.

¹ Pea kuo fanongo 'a Sefatia ko e foha 'o Matani, mo Ketalia, ko e foha 'o Pasuli, mo Sehukali ko e foha 'o Selemaia, mo Pasuli ko e foha 'o Malikia, ki he ngaahi lea 'aia na'e lea 'aki 'e Selemaia ki he kakai kotoa pē, 'o pehē, ²"Oku pehē mai 'a Sihova, 'Ko ia 'oku nofo 'i he kolo ni, te ne mate 'i he heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka'auha: ka ko ia 'e 'alu kitu'a ki he kau Kalitia te ne mo'ui; 'e 'iate ia 'ene mo'ui ko e koloa kuo vetea, pea te ne mo'ui." ³'Oku pehē 'e Sihova, 'Ko e mo'oni 'e foaki 'ae kolo ni ki he nima 'oe kau tau 'o Papilone, pea te nau kapa ia." ⁴Ko ia na'e pehē ai 'ae hou'eiki ki he tu'i, "Oku mau kole kiate koe, tuku ke tāmate'i 'ae tangata ni: he 'oku ne fakavaivai'i 'ae nima 'oe kau tangata tau 'oku kei toe 'i he kolo ni, pea mo e nima 'oe kakai kotoa pē, 'i he'ene lea 'aki 'ae ngaahi lea pehē kiate kinautolu: he 'oku 'ikai kumi 'e he tangata ni 'ae lelei 'oe kakai ni, ka ko e kovi."

⁵ Pea pehē mai 'a Setikia ko e tu'i, "Vakai, 'oku 'i homou nima ia: he 'oku 'ikai fa'a fai 'e he tu'i ha me'a kiate kimoutolu."

⁶ Pea na'e 'ave 'a Selemaia, 'o lī ia ki he fale fakapo'uli 'o Malikia ko e foha 'oe tu'i, 'aia na'e 'i he loto'ā 'oe fale fakapōpula: pea na'e tukutuku hifo 'aki 'a Selemaia 'ae ngaahi maea. Ka na'e 'ikai ha vai 'i he fale fakapo'uli, ka ko e kele pe; pea na'e ngalo hifo 'a Selemaia 'i he kele.

⁷¶ Pea kuo fanongo 'a Ipetemeleki, ko e Itiopea, ko e tangata talifekau 'aia na'e nofo 'i he fale 'oe tu'i, kuo tuku 'a Selemaia ki he fale fakapo'uli; pea 'oku nofo 'ae tu'i 'i he matapā 'o Penisimani, ⁸Na'e

‘alu atu mei he fale ‘oe tu‘i ‘a ‘Ipetemeleki, ‘o lea ki he tu‘i, ‘o pehē,⁹ “Ko ‘eku ‘eiki ko e tu‘i, ‘oku kovi ‘ae me‘a kotoa pē kuo fai ‘e he kau tangata ni kia Selemaia ko e palōfita, ‘aia kuo nau lī ki he fale fakapo‘uli, he te ne mate fiekaia ‘i he potu ko ia: he ‘oku ‘ikai kei toe ha mā ‘i he kolo.”

¹⁰ Pea na‘e fekau ‘e he tu‘i ‘a ‘Ipetemeleki ko e ‘Itiopea, ‘o pehē, “Alu mo koe ‘ae kau tangata ‘e toko tolungofulu, pea to‘o hake ‘a Selemaia ko e palōfita mei he fale fakapōpula, ‘i he te‘eki ai te ne mate.”

¹¹ ¶ Pea na‘e ‘ave ‘e ‘Ipetemeleki ‘ae kau tangata pea nau ‘o mo ia ki he fale ‘oe tu‘i, ki lalo ‘i he tuku‘anga koloa, pea to‘o mei ai ‘ae ngaahi kofu motu‘a pea mahaehae, ‘o tukutuku hifo ia mo e ngaahi maea ki he fale fakapo‘uli kia Selemaia.
¹² Pea na‘e pehē ‘a ‘Ipetemeleki ko e ‘Itiopea kia Selemaia, “Ai ni ‘ae ngaahi kofu motu‘a pea mahaehae ‘i ho lalo fa‘efine pea mo e ngaahi maea.”

Pea na‘e fai ia ‘e Selemaia. ¹³ Pea na‘a nau fusi hake ‘a Selemaia mo e ngaahi maea, pea ‘ave ia mei he fale fakapōpula: ka ka nofo ‘a Selemaia ‘i he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula.

¹⁴ ¶ Pea na‘e toki fekau ‘e Setikia ko e tu‘i, pea ‘omi ‘a Selemaia, ko e palōfita kiate ia ki he hū‘anga lahi ‘aia ‘oku ‘i he fale ‘o Sihova: pea na‘e pehē ‘e he tu‘i kia Selemaia, “Te u fehu‘i kiate koe ha me‘a ‘e taha; pea ‘oua na‘a ke fufū ha me‘a ‘iate au.”

¹⁵ Pea pehē ‘e Selemaia kia Setikia, “Kapau te u fakahā ia kiate koe, ‘oku mo‘oni ‘e ‘ikai te ke tāmate‘i au? Pea kapau te u akonaki‘i koe te ke fanongo kiate au?”

16 Pea na‘e fuakava fakafufū ‘a Setikia kia Selemaia, ‘o pehē, “I he mo‘ui ‘a Sihova, ‘aia kuo ngaohi kiate kitaua ‘ae laumālie ni, ‘e ‘ikai te u tāmate‘i koe, pea ‘e ‘ikai te u tukuange koe ki he nima ‘oe kau tangata ni ‘oku kumi ho‘o mo‘ui.”

17 Pea na‘e pehē ‘e Selemaia kia Setikia, “Oku pehē mai ‘a Sihova, ko e ‘Otua ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; ‘Ko e mo‘oni kapau te ke ‘alu atu ki he hou‘eiki ‘oe tu‘i ‘o Papilone, ‘e mo‘ui ho laumālie, pea ‘e ‘ikai tutu ‘aki ‘ae kolo ni ‘ae afi, pea te ke mo‘ui, mo ho fale: **18** pea kapau ‘e ‘ikai te ke ‘alu atu ki he hou‘eiki ‘oe tu‘i ‘o Papilone, pea ‘e toki foaki ‘ae kolo ni ki he nima ‘oe kau Kalitia, pea te nau tutu ‘aki ia ‘ae afi, pea ‘e ‘ikai te ke hao ‘i honau nima.”

19 Pea pehē ‘e Setikia ko e tu‘i kia Selemaia, “Oku ou manayahē ki he kau Siu kuo hola ki he kau Kalitia, telia na‘a nau tukuange au ki honau nima, pea te nau manuki‘i au.”

20 Pea pehē ‘e Selemaia, “E ‘ikai te nau tukuange koe. ‘Oku ou kole kiate koe, ke ke talangofua ki he le‘o ‘o Sihova, ‘i he me‘a ‘oku ou lea ‘aki kiate koe: pea ko ia ‘e hoko ai ‘ae lelei kiate koe, pea ‘e mo‘ui ho laumālie. **21** Pea kapau ‘e ‘ikai te ke ‘alu atu, ko eni ‘ae lea kuo fakahā ‘e Sihova kiate au: **22** “Io, vakai, ko e fefine kotoa pē ‘oku kei toe ‘i he fale ‘oe tu‘i ‘o Siuta, ‘e ‘omi ‘akinautolu ki he hou‘eiki ‘oe tu‘i ‘o Papilone, pea te nau lea ‘o pehē,

“Kuo akonaki‘i koe ‘e ho kāinga,
pea kuo nau ikuna koe:

kuo mo‘ua ho va‘e ‘i he kele,
pea kuo nau tafoki kimui.”

²³ Pea te nau ‘omi ho ngaahi uaifi kotoa pē mo ho‘o fānau ki he kau Kalitia: pea ‘e ‘ikai te ke hao ‘i honau nima, ka ‘e puke nima koe ‘e he tu‘i ‘o Papilone: pea ‘e tutu ‘aki ‘ae afi ‘ae kolo ni koe‘ahi ko koe.’ ”

²⁴ ¶ Pea na‘e pehē ‘e Setikia kia Selemaia, “Oua na‘a tuku ke ‘ilo ‘e ha tangata ‘ae ngaahi lea ni, pea ‘e ‘ikai te ke mate. ²⁵ Pea kapau ‘e fanongo ‘e he hou‘eiki kuo tā alea mo koe, pea te nau ha‘u kiate koe, pea pehē kiate koe, ‘Fakahā mai kiate kimautolu ‘aia kuo ke tala ki he tu‘i, ‘oua na‘a fakafufū ia ‘iate kimautolu, pea ‘e ‘ikai te mau tāmate‘i koe; pea mo e me‘a foki kuo lea ‘aki ‘e he tu‘i kiate koe.” ²⁶ Pea ke ke pehē kiate kinautolu, ‘Na‘aku fai ‘eku kole ‘i he ‘ao ‘oe tu‘i, ke ‘oua na‘a pule ia ke toe ‘ave au ki he fale ‘o Sonatani ke u mate ai.”

²⁷ Pea na‘e ha‘u ‘ae hou‘eiki kotoa pē kia Selemaia pea fehu‘i kiate ia: pea ne fakahā kiate kinautolu, ‘o hangē ko e ngaahi lea ni kotoa pē ‘aia na‘e fekau ‘e he tu‘i. Pea na‘e ‘ikai te nau toe lea kiate ia; he na‘e ‘ikai ke hā mai ‘ae talanoa.

²⁸ Pea na‘e nofo ‘a Selemaia ki he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula ‘o a‘u ki he ‘aho na‘e kapa ai ‘a Selūsalema: pea na‘e ‘i ai ia ‘i he kapa ‘o Selūsalema.

39

1 Ko e kapa ‘o Selūsalema. 4 Ko e fakakui ‘a Selikia, pea ‘ave ia ki Papilone. 8 Ko e tutu ‘oe kolo, pea ‘ave fakapōpula ‘ae kakai. 11 Ko e fekau ‘a Nepukanesa ke fai lelei kia Selemaia. 15 Ko e tala‘ofa ‘ae ‘Otua kia ‘Ipetemeleki.

¹ ‘I hono hiva ‘oe ta‘u ‘o Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, pea ‘i hono hongofulu ‘oe māhina, na‘e ha‘u ‘a

Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone mo 'ene kau tau kotoa pē ki Selūsalema, 'onau kāpui ia. ² Pea na'e lava'i 'ae kolo, 'i hono hongofulu ma taha 'oe ta'u 'o Setikia, 'i hono fā 'oe māhina, pea mo hono hiva 'oe 'aho 'oe māhina. ³ Pea na'e ha'u 'ae hou'eiki kotoa pē 'oe tu'i 'o Papilone, 'o nofo ki he matapā 'i loto, ko Nekalisalesa, mo Samikanipo, mo Sasekimi, mo Lapasalisi, mo Nekalisalesa, mo Lapamaki, mo hono toe kotoa pē 'oe hou'eiki 'oe tu'i 'o Papilone.

⁴ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he mamata kiate kinautolu 'a Setikia ko e tu'i 'o Siuta, mo e kau tau kotoa pē, na'a nau hola, pea 'alu mei he kolo 'i he po'uli, 'i he hala 'oe ngoue 'ae tu'i, 'i he matapā 'i he vaha'a 'oe ongo 'ā: pea na'e 'alu atu ia 'i he hala 'oe toafa. ⁵ Ka na'e tuli 'akinautolu 'e he kau tau 'ae kau Kalitia, pea ma'u 'a Setikia 'i he toafa 'o Seliko: pea kuo nau ma'u ia, na'a nau 'omi ia kia Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone ki Lipila ki he fonua ko Hamati, pea ne fakamaau ia 'i ai. ⁶ Pea na'e tāmate'i 'i Lipila 'e he tu'i 'o Papilone 'ae ngaahi foha 'o Setikia 'i hono 'ao: pea tāmate'i foki 'e he tu'i 'o Papilone 'ae ngaahi hou'eiki kotoa pē 'o Siuta. ⁷ Pea na'e kape'i 'ae mata 'o Setikia, pea ha'isia 'aki ia 'ae ngaahi maea ukamea fihifihi, ke 'ave ia ki Papilone.

⁸ ¶ Pea na'e tutu 'aki 'ae afi 'e he kau Kalitia 'ae fale 'oe tu'i, pea mo e ngaahi fale 'oe kakai, pea laku hifo 'ae ngaahi 'ā 'o Selūsalema. ⁹ Pea na'e 'ave fakapōpula ki Papilone 'e Nepusaatani ko e 'eiki 'oe kau le'o, 'ae toenga kakai na'e toe 'i he kolo, pea ko kinautolu kuo 'alu ange kiate ia, 'io, ko e toenga kakai 'okinautolu na'e toe. ¹⁰ Ka na'e

tuku ‘e Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau le‘o ‘ae kakai masiva, ‘akinautolu na‘e ‘ikai ha‘anau me‘a ‘i he fonua ko Siuta, pea ne foaki kiate kinautolu ‘i he ‘aho ko ia ‘ae ngaahi ngoue vaine, pea mo e ngaahi ngoue.

¹¹ ¶ Pea na‘e fekau ‘e Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, kia Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau le‘o koe‘uhi ko Selemaia, ‘o pehē, ¹² “Ave ia, pea fai lelei kiate ia, pea ‘oua na‘a fai kovi kiate ia; ka ke fai kiate ia ‘o hangē ko ‘ene lea kiate koe.”

¹³ Pea na‘e fekau ‘e Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau le‘o, pea mo Nepusasipani, mo Lapasalisi, mo Nekalisalesa, mo Lapamaki, pea mo e hou‘eiki kotoa pē ‘ae tu‘i ‘o Papilone; ¹⁴ Pea na‘a nau fekau ke ‘omi ‘a Selemaia mei he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula, pea nau tuku ia kia Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani, ke taki ia ki hono ‘api: pea nau nofo mo e kakai.

¹⁵ ¶ Pea na‘e ha‘u ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia, ‘i he‘ene kei mo‘ua he loto‘ā ‘oe fale fakapōpula, ‘o pehē, ¹⁶ “Alu ‘o lea kia ‘Ipetemeleki ko e ‘Itiopea, ‘o pehē, ‘Oku pehē mai ‘a Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; Vakai, te u fakahoko ‘eku ngaahi lea ke kovi ai ‘ae kolo ni, ka e ‘ikai ke lelei; pea ‘e fakamo‘oni ia ‘i ho ‘ao ‘i he ‘aho ko ia. ¹⁷ Ka ‘oku pehē ‘e Sihova, Te u fakamo‘ui koe ‘i he ‘aho ko ia: pea ‘e ‘ikai tukuange koe ki he nima ‘oe kau tangata ‘oku ke manavahē ki ai. ¹⁸ He ko e mo‘oni te u fakamo‘ui koe, pea ‘e ‘ikai te ke tō ‘i he heletā, ka te ke ma‘u ho‘o mo‘ui kiate koe ‘o hangē ko e koloa kuo vetea: koe‘uhi kuo ke falala kiate au, ‘oku pehē mai ‘a Sihova.”

40

1 Kuo tukuange ‘a Selemaia ‘e Nepusaatani, pea ‘alu ia kia Ketalia. 7 Ko e fakataha ‘ae kau Siu kiate ia. 13 Kuo fakahā ‘e Sohanani ‘ae teu lapa ‘a ‘Isime’eli, ka ‘oku ‘ikai ha tui ki ai.

¹ Ko e folofola na‘e hoko meia Sihova kia Selemaia, hili hono tukuange ia mei Lama ‘e Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau le‘o, he na‘e ha‘isia ‘aki ia ‘ae maea ukamea fihififi fakataha mo e kau pōpula kotoa pē ‘o Selūsalema mo Siuta, ‘aia na‘e ‘ave fakapōpula ki Papilone. ² Pea na‘e pehē ‘e he ‘eiki ‘oe kau le‘o kia Selemaia, “Kuo fakahā ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘ae kovi ni, ki he potu ni. ³ Pea ko eni, kuo fakahoko ia ‘e Sihova, pea kuo fai ‘o hangē ko ‘ene folofola: koe‘ahi kuo mou fai angahala kia Sihova, pea ‘ikai talangofua ki hono le‘o, ko ia kuo hoko ai ‘ae me‘a ni kiate kimoutolu. ⁴ Pea ko eni, vakai, kuo u vete mei ho nima he ‘aho ni ‘ae maea ukamea fihififi. Pea kapau ‘oku lelei kiate koe ke tā ‘o mo au ki Papilone, ha‘u; pea te u fai lelei kiate koe: pea kapau ‘oku kovi kiate koe ke tā ‘o mo au ki Papilone, tuku: vakai ‘oku ‘i ho ‘ao ‘ae fonua kotoa pē: pea ko e potu ‘oku lelei mo ‘aonga kiate koe ke ‘alu ki ai, ke ke ‘alu ki ai.” ⁵ Pea ‘i he te‘eki ai te ne liliu atu, na‘a ne pehē, “Ko ia ke ke nofo mo Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani, ‘aia na‘e fakanofa ‘e he tu‘i ‘o Papilone ke pule ki he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea ke ke nofo mo ia mo e kakai: pe te ke ‘alu ki ha potu ‘oku lelei kiate koe ke ‘alu ki ai,”

Pea na‘e foaki kiate ia ‘e he ‘eiki ‘oe kau le‘o ‘ae ‘oho mo e totongi, pea tukuange ia. ⁶ Pea na‘e ‘alu ai ‘a Selemaia kia Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ‘i

Misipa; ‘o nofo mo ia pea mo e kakai na‘e toe ‘i he fonua.

⁷ ¶ Pea ‘i he fanongo ‘ae ‘eikitau kotoa pē ‘aia na‘e ‘i he ngaahi ngoue, ‘akinautolu mo honau kakai, kuo fakanofo ‘e he tu‘i ‘o Papilone ‘a Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ke pule ‘i he fonua, pea kuo tukuange kiate ia ‘ae kau tangata, mo e kau fefine, mo e fānau, pea mo e kakai masiva ‘oe fonua, ‘akinautolu na‘e ‘ikai fetuku fakapōpula ki Papilone; ⁸ Na‘a nau ha‘u kia Ketalia ‘i Misipa, ‘io, ko ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, pea ko Sohanani mo Sonatani ko e ongo foha ‘o Kalia, pea ko Selaia ko e foha ‘o Tanumeti, pea ko e ngaahi foha ‘o ‘Ifai ko e tangata Nitofa, pea mo Seasania ko e foha ‘oe tangata mei Meaka, ‘akinautolu mo honau kau tangata. ⁹ Pea na‘e fuakava kiate kinautolu mo ‘enau kakai ‘e Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani, ‘o pehē, “Oua na‘a mou manavahē ke tauhi ki he kau Kalitia: mou nofo ‘i he fonua, pea tauhi ‘ae tu‘i ‘o Papilone, pea ‘e lelei ia kiate kimoutolu. ¹⁰ Pea ko eni, vakai, te u nofo ‘i Misipa, ke tauhi ‘ae kau Kalitia, ‘akinautolu ‘e ha‘u kiate kitautolu: ka ko kimoutolu, ke mou tānaki ‘ae uaine, mo e ngaahi fua momoho, mo e lolo, pea tuku ia ki he ngaahi puha, pea nonofo ‘i homou ngaahi kolo ‘aia kuo mou ma‘u.”

¹¹ Pea kuo fanongo foki ‘ae kau Siu kotoa pē na‘e ‘i Moape, pea ‘i he kau ‘Amoni, pea ‘i ‘Itomi, pea mo kinautolu kotoa pē na‘e ‘i he ngaahi potu, kuo tuku ‘e he tu‘i ‘o Papilone ‘ae toenga kakai ‘i Siuta, pea kuo fakanofo ke pule kiate kinautolu ‘a Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani; ¹² Na‘e liliu mai ‘ae kau Siu kotoa pē mei he ngaahi potu kotoa

pē na'e kapusi 'akinautolu ki ai, 'onau ha'u ki he fonua 'o Siuta, kia Ketalia 'i Misipa: pea na'a nau tānaki 'ae uaine mo e ngaahi fua momoho 'o lahi 'aupito.

¹³ ¶ Pea na'e ha'u kia Ketalia 'i Misipa, 'a Sohanani ko e foha 'o Kalia, pea mo e hou'eiki kotoa pē 'oe kau tau na'e 'i he ngoue. ¹⁴ Pea nau pehē kiate ia, "Oku ke 'ilo pau kuo fekau 'e Pelisi ko e tu'i 'oe kau 'Amoni 'a 'Isime'eli ko e foha 'o Natania ke tāmate'i koe?"

Ka na'e 'ikai tui kiate kinautolu 'e Ketalia ko e foha 'o 'Ahikami.

¹⁵ Pea na'e lea fakafufū 'a Sohanani ko e foha 'o Kalia kia Ketalia 'i Misipa, 'o pehē, "Oku ou kole kiate koe, tuku ke u 'alu, pea te u tāmate'i 'a 'Isime'eli ko e foha 'o Natania, pea 'e 'ikai 'ilo ia 'e ha tangata 'e tokotaha: te ne tāmate'i koe, koe'uma'ā; ke fakamovetevete 'ae kau Siu kotoa pē kuo fakataha kiate koe, pea 'auha 'ae toenga kakai 'i Siuta?"

¹⁶ Pea na'e pehē 'e Ketalia ko e foha 'o 'Ahikami kia Sohanani ko e foha 'o Kalia, "E 'ikai te ke fai 'ae me'a ni: he 'oku ke lohiaki'i 'a 'Isime'eli."

41

1 Ko e fakapoongi 'e 'Isime'eli 'a Ketalia mo e ni'ihi, pea ne loto ke hola ki he kau 'Amoni mo e toenga kakai. 11 Kuo toe ma'u 'e Sohanani 'ae kau fakapōpula, pea ne loto ke hola ki 'Isipite.

¹ Na'e hoko 'o pehē 'i hono fitu māhina, na'e ha'u 'a 'Isime'eli ko e foha 'o Natania ko e foha 'o 'Ilisama, ko e hako 'oe hau, pea mo e hou'eiki 'oe tu'i, 'aia mo e kau tangata 'e toko hongofulu mo ia, kia Ketalia ko e foha 'o 'Ahikami ki Misipa; pea

na‘a nau kai mā fakataha ‘i Misipa. ² Pea tu‘u hake ‘a ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, mo e kau tangata ‘e toko hongofulu na‘e ‘iate ia, pea nau taa‘i aki ‘ae heletā ‘a Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani, pea tāmate‘i ia, ‘aia na‘e fakanofo ‘e he tu‘i ‘o Papilone ke pule ki he fonua. ³ Pea na‘e tāmate‘i foki ‘e ‘Isime‘eli ‘ae kau Siu kotoa pē na‘e ‘iate ia, ‘aia na‘e ia Ketalia, ‘i Misipa, pea mo e kau Kalitia na‘e ‘i ai, pea mo e kautau.

⁴ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i hono ua ‘oe ‘aho ‘i he hili ‘ae tāmate‘i ‘o Ketalia, ‘i he te‘eki ke ‘ilo ia ‘e ha tokotaha, ⁵ Na‘e ha‘u ‘ae kau tangata mei Sikemi, pea mei Sailo, pea mei Samelia, ko e toko valungofulu kuo tele honau kava, pea kuo mahaehae honau kofu, pea foa ‘akinautolu, pea na‘e ‘i honau nima ‘ae feilaulau mo e me‘a namu kakala, ke ‘omi ki he fale ‘o Sihova. ⁶ Pea na‘e ‘alu atu ‘a ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania mei Misipa ke fakafetaulaki mo kinautolu, pea na‘e tangi ma‘u pe ia ‘i he‘ene ‘alu: pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he‘ene fetaulaki mo kinautolu na‘a ne pehē kiate kinautolu, “Mou omi kia Ketalia ko e foha ‘Ahikami,” ⁷ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he‘enau ha‘u ki loto kolo, na‘e tāmate‘i ‘akinautolu ‘o lī ki he luo, ‘e ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, ko ia, mo e kau tangata na‘e ‘iate ia. ⁸ Ka na‘e ‘iate kinautolu ‘ae kau tangata ‘e toko hongofulu, na‘e lea kia ‘Isime‘eli, ‘o pehē, “Oua na‘a ke tāmate‘i ‘akinautolu he ‘oku ‘iate kimautolu ‘ae ngaahi koloa kuo fakafufū ‘i he ngaahi ngoue, ko e uite, mo e pa‘ale, mo e lolo, pea mo e me‘a hu‘amelie.”

Ko ia na‘a ne tafoki, pea na‘e ‘ikai tāmate‘i ‘akinautolu mo honau kāinga. ⁹ Pea ko e luo, ‘aia

na‘e lī ki ai ‘e ‘Isime‘eli ‘ae ‘anga‘anga ‘oe kau tangata, na‘a ne tāmate‘i fakataha mo Ketalia, ko ia pe na‘e ngaohi ‘e he tu‘i ko ‘Asa, ko ‘ene manavahē kia Pa‘asa ko e tu‘i ‘o ‘Isileli; pea ko ia, na‘e fakapito aki ia ‘ae kakai kuo tāmate‘i, ‘e ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania.

¹⁰ Pea na‘e fakapōpula ‘e ‘Isime‘eli ‘ae toenga kakai kotoa pē na‘e ‘i Misipa, ‘ae ‘ofefine ‘oe tu‘i, pea mo e kakai kotoa pē na‘e toe ‘i Misipa, ‘akinautolu na‘e fakanofo ‘e Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau tau ke pule ki ai ‘a Ketalia, ko e foha ‘o ‘Ahikami: pea na‘e ‘ave fakapōpula ‘akinautolu ‘e ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, pea na‘e ‘alu atu ia ki he kau ‘Amoni.

¹¹ ¶ Pea kuo fanongo ‘a Sohanani, ko e foha ‘o Kalia, pea mo e hou‘eikitau kotoa pē na‘e ‘iate ia, ki he kovi kotoa pē kuo fai ‘e ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, ¹² Na‘a nau ‘ave ‘ae kau tangata kotoa pē, ‘onau ō ke tau‘i ‘a ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, pea na‘e ‘ilo ia ‘i he kauvai lahi ‘aia ‘oku ‘i Kipione.

¹³ Pea na‘e hoko ‘o pehē, ‘i he mamata ‘e he kakai kotoa pē na‘e ‘ia ‘Isime‘eli ‘a Sohanani ko e foha ‘o Kalia, pea mo e hou‘eikitau kotoa pē na‘e ‘iate ia, na‘a nau fiefia. ¹⁴ Pea ko e kakai kotoa pē na‘e ‘ave fakapōpula ‘e ‘Isime‘eli mei Misipa, na‘a nau tafoki mai ‘o toe ha‘u kia Sohanani ko e foha ‘o Kalia. ¹⁵ Ka na‘e hola meia Sohanani ‘a ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania mo e kau tangata ‘e toko valu, ‘o ‘alu ki he kau ‘Amoni.

¹⁶ Pea hili hono tāmate‘i ‘a Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami, na‘e toki ‘ave ‘e Sopanani ko e foha ‘o Kalia, ‘ae hou‘eikitau kotoa pē na‘e ‘iate ia, pea mo e toenga kakai kotoa pē ‘aia na‘e toe ma‘u meia ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania, mei Misipa, ko e

kau tau mālohi, mo e kau fefine, mo e fānau, pea mo e kau tangata talifekau ‘aia kuo toe omi mei Kipione: ¹⁷ Pea na‘a nau ‘alu, ‘o nofo ‘i he potu ‘o Kimami, ‘aia ‘oku ofi ki Petelihema, koe‘uhi ke ‘alu ki ‘Isipite, ¹⁸ Koe‘uhi ko e kau Kalitia: he na‘a nau manavahē kiate kinautolu, koe‘uhi kuo tāmate‘i ‘e ‘Isime‘eli ko e foha ‘o Natania ‘a Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami, ‘aia kuo fakanofo ‘e he tu‘i ‘o Papilone ke pule ‘i he fonua.

42

1 ‘Oku tokanga ‘a Sohanani ke ‘eke ‘e Selemaia ki he ‘Otua, pea ne fakahā te ne fai talangofua kia Sihova. 7 ‘Oku fakahā ‘e Selemaia ‘e malu‘i ia ‘i Siuta, 13 Kae faka‘auha ‘i ‘Isipite. 19 ‘Oku ne valoki ki he‘enau kākā, ‘i he‘enau kole kia Sihova ‘aia na‘e ‘ikai te nau loto ki ai.

¹ Pea na‘e ha‘u ‘o ofi ‘ae hou‘eikitau kotoa pē, mo Sohanani ko e foha ‘o Kalia, pea mo Seasania ko e foha ‘o Hosaia, pea mo e kakai kotoa pē mei he iiki ‘o a‘u ki he lalahi, ² Pea na‘a nau lea kia Selemaia ko e palōfita, “‘Oku mau kole kiate koe, tuku ke lelei ‘i ho ‘ao ‘emau kole, pea hūfia ‘akimautolu kia Sihova ko ho ‘Otua, koe‘uhi ko kimautolu kotoa pē ‘oku toe; (he ko e toenga tokosi‘i ‘akimautolu ‘oe tokolahī, ‘o hangē ko ia ‘oku ke mamata ki ai:) ³ Koe‘uhi ke fakahā kiate kimautolu ‘e Sihova ko ho ‘Otua ‘ae hala te mau ‘alu ai, pea mo e me‘a te mau fai.”

⁴ Pea pehē ‘e Selemaia, “Ko e palōfita kiate kinautolu, kuo u fanongo kiate kimoutolu; vakai, te u lotu kia Sihova ko homou ‘Otua ‘o hangē ko ho‘omou ngaahi lea; pea ‘e hoko ‘o pehē, ko e me‘a kotoa pē ‘e tali ai ‘e Sihova kiate kimoutolu, te u

fakahā ia kiate kimoutolu; ‘e ‘ikai te u ta‘ofi ha me‘a meiate kimoutolu.”

⁵ Pea na‘a nau toki pehē kia Selemaia, “Ke ‘iate kitautolu ‘a Sihova ko e fakamo‘oni angatonu mo mo‘oni, kapau ‘e ‘ikai te mau fai ‘o hangē ko e ngaahi me‘a kotoa pē ‘aia ‘e fekau ai koe ‘e Sihova ko ho ‘Otua kiate kimautolu. ⁶ Kapau ‘oku lelei ia pe kovi, te mau talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko hotau ‘Otua, ‘aia ‘oku mau fekau koe ki ai; koe‘uhi ke lelei ia kiate kimautolu, ‘oka mau ka talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko hotau ‘Otua.”

⁷ ¶ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he hili ‘ae ‘aho ‘e hongofulu, na‘e hoko mai ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia. ⁸ Pea ne ui kia Sohanani ko e foha ‘o Kalia, mo e hou‘eikitau kotoa pē na‘e ‘iate ia, pea mo e kakai kotoa pē ‘o fai mei he iiki ‘o a‘u ki he lalahi, ⁹ Pea ne pehē kiate kinautolu, “‘Oku pehē mai ‘a Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘aia na‘a mou fekau au ki ai ke ‘atu ho‘omou kole ‘i hono ‘ao; ¹⁰ Kapau ‘oku mou loto ke nofo ‘i he fonua ni te u langa ‘akimoutolu pea ‘e ‘ikai veteki hifo ‘akimoutolu, te u tō ‘akimoutolu pea ‘e ‘ikai ta‘aki hake ‘akimoutolu: he ‘oku ou fakatomala ‘i he kovi kuo u fai kiate kimoutolu. ¹¹ Pea ‘oua na‘a manavahē ki he tu‘i ‘o Papilone, ‘aia ‘oku mou manavahē ki ai; ‘oku pehē ‘e Sihova, “Oua na‘a manavahē kiate ia: he ‘oku ou ‘iate kimoutolu ke fakamo‘ui ‘akimoutolu, pea ke fakahaofoi ‘akimoutolu mei hono nima. ¹² Pea te u fakahā ‘eku ngaahi ‘alo‘ofa kiate kimoutolu, koe‘uhi ke ne ‘ofa kiate kimoutolu, pea pule kiate kimoutolu ke mou liliu ki homou fonua.

¹³ ¶ “‘Pea kapau te mou lea ‘o pehē, “E ‘ikai te mau nofo ‘i he fonua ni,” pe fai talangofua ki he

le‘o ‘o Sihova ko homou ‘Otua. ¹⁴ ‘O lea pehē, “E ‘ikai; ka te mau ‘alu ki he fonua ko ‘Isipite, pea ‘e ‘ikai te mau mamata ai ki he tau, pe fanongo ki he me‘alea, pe fiekaia, pea te mau nofo ‘i ai.”’ ¹⁵ Pea ko ia mou fanongo ni ki he folofola ‘a Sihova, ‘akimoutolu ‘ae toenga ‘o Siuta; ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; ‘Kapau, ‘oku pau ke hanga atu homou mata ke ‘alu ki ‘Isipite, pea ‘āunofo ‘i ai; ¹⁶ Pea ‘e hoko ‘o pehē, ko e heletā ‘aia na‘a mou manavahē ki ai, te ne tuli ‘o ma‘u ‘akimoutolu ‘i he fonua ko ‘Isipite, pea mo e honge, ‘aia na‘a mou manavahē ki ai, te ne muimui ‘o ofi kiate kimoutolu ‘i ‘Isipite, pea te mou mate ‘i ai. ¹⁷ Pea ‘e hoko ‘o pehē ki he kau tangata kotoa pē, ‘e fakahangatonu honau mata ke ‘alu ki ‘Isipite ke ‘āunofo ki ai; te nau mate ‘i he heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka‘auha: pea ‘e ‘ikai toe ha tokotaha ‘iate kinautolu, pe hao mei he kovi ‘aia te u fakahoko kiate kinautolu.’ ¹⁸ He ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; “O hangē kuo lilingi ‘eku tuputāmaki mo hoku houhau ki he kakai ‘o Selūsalema; ‘e pehē hono lilingi atu ‘a hoku houhau kiate kimoutolu, ‘oka mou ka ‘alu ki ‘Isipite: pea te mou hoko ko e fehi‘anekina, mo e me‘a fakaofo, mo e fakamala‘ia, pea mo e ongoongo kovi; pea ‘e ‘ikai te mou toe mamata ki he potu ni.”

¹⁹ ¶ “Kuo folofola ‘e Sihova kiate kimoutolu ‘o pehē, ‘akimoutolu ‘ae toenga kakai ‘o Siuta; “Oua na‘a mou ‘alu ki ‘Isipite: ka mou ‘ilo fakapapau kuo u akonaki kiate kimoutolu ‘i he ‘aho ni. ²⁰ He na‘a mou fai kākā ‘i homou loto, ‘i ho‘omou fekau au kia Sihova ko homou ‘Otua, ‘o pehē, ‘Hūfia

‘akimautolu kia Sihova ko hotau ‘Otua; pea hangē ko e me‘a kotoa pē ‘oku folofola ‘aki ‘e Sihova ko hotau ‘Otua, ko ia ‘e fakahā kiate kimautolu, pea te mau fai ia.’ ²¹ Pea kuo u fakahā ia kiate kimoutolu ‘i he ‘aho ni; ka ‘oku ‘ikai te mou talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko homou ‘Otua, ‘i ha me‘a ‘e taha ‘aia kuo ne fekau ai au kiate kimoutolu. ²² Pea ko ia mou ‘ilo fakapapau, te mou mate ‘i he heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka‘auha, ‘i he potu ‘aia ‘oku mou holi ke ‘alu ‘o ‘āunofo ai.”

43

1 ‘Oku ta‘etui ‘a Sohanani ki he kikite ‘a Selemaia, pea ‘oku ne ‘ave ‘a Selemaia mo e ni‘ihi ki ‘Isipite. 8 ‘Oku kikite ‘aki ‘e Selemaia ‘ae me‘a fakatātā ki he ikuna ‘o ‘Isipite ‘e he kakai Papilone.

¹ Pea na‘e hoko ‘o pehē, kuo faka‘osi ‘e Selemaia ‘ene lea ‘aki ki he kakai kotoa pē ‘ae ngaahi folofola kotoa pē ‘a Sihova ko honau ‘Otua, ‘aia na‘e fekau ai ia ‘e Sihova ko honau ‘Otua kiate kinautolu, ‘ae ngaahi lea ni kotoa pē, ² Pea toki lea ‘e ‘Asalia ko e foha ‘o Hosaia, mo Sohanani ko e foha ‘o Kalia, pea mo e kau tangata fielahi kotoa pē, ‘o pehē kia Selemaia, “Oku ke lea loi: na‘e ‘ikai fekau ko e ‘e Sihova ko hotau ‘Otua ke lea pehē, “Oua na‘a ‘alu ki ‘Isipite ke ‘āunofo ki ai:” ³ Ka ko Paluki ko e foha ‘o Nelia kuo ne ue‘i koe ke fai kiate kimautolu, koe‘uhi ke tukuange ‘akimautolu ki he nima ‘oe kau Kalitia, ke nau tāmate‘i ‘akimautolu, pea ‘ave ‘akimautolu ko e kau pōpula ki Papilone.”

⁴ Pea ko Sohanani ko e foha ‘o Kalia, mo e hou‘eikitau kotoa pē, pea mo e kakai kotoa pē, na‘e ‘ikai te nau talangofua ki he le‘o ‘o Sihova, ke nofo ‘i he fonua ko Siuta. ⁵ Ka na‘e ‘ave ‘e Sohanani ko

e foha ‘o Kalia, pea mo e hou‘eikitau kotoa pē ‘o Siuta, ‘akinautolu kotoa pē kuo liliu mei he ngaahi pule‘anga kotoa pē, na‘e kapusi ‘akinautolu ki ai, ke nofo ‘i he fonua ‘o Siuta; ⁶ Ko e tangata, mo e fefine, mo e fānau, pea mo e ngaahi ‘ofefine ‘oe tu‘i, pea mo e tangata taki taha kuo tuku ‘e Nepusaatani ko e ‘eikitau kia Ketalia ko e foha ‘o ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani, mo Selemaia ko e palōfita, pea mo Paluki ko e foha ‘o Nelia, ⁷ Pea na‘a nau ‘alu ki he fonua ko ‘Isipite: he na‘e ‘ikai te nau talangofua ki he le‘o ‘o Sihova: pea na‘a nau a‘u ki Tapanesi.

⁸ ¶ Pea na‘e ha‘u ‘ae folofola ‘a Sihova kia Selemaia ‘i Tapanesi, ‘o pehē. ⁹ “Ave ‘ae ngaahi maka lalahi ‘i ho nima pea fakafufū ia ‘i he ‘umea ‘i he ta‘o‘anga ‘umea, ‘aia ‘oku ‘i he kau hala ‘i he fale ‘o Felo ‘i Tapanesi, ‘i he ‘ao ‘oe kau tangata ‘a Siuta; ¹⁰ Pea ke pehē kiate kinautolu, “Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; Vakai, te u fekau pea ‘omi ‘a Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, ko ‘eku tamaio‘eiki, pea te u fokotu‘u hono nofo‘anga faka‘ei‘eiki ki he ngaahi maka ni ‘aia kuo u fakafufū: pea te ne fofola ki ai ‘a hono fale fehikitaki faka‘ei‘eiki. ¹¹ Pea ‘oka hau ia te ne taa‘i ‘ae fonua ko ‘Isipite, pea ko kinautolu kuo tu‘utu‘uni ki he mate te nau mate; pea ko kinautolu kuo tu‘utu‘uni ki he pōpula ‘e tukuange ki he pōpula; pea ko kinautolu kuo tu‘utu‘uni ki he heletā ki he heletā. ¹² Pea te u tutu ‘ae afi ‘i he ngaahi fale ‘oe ngaahi ‘otua ‘o ‘Isipite; pea ‘e vela ai ‘akinautolu, pea te ne ‘ave fakapōpula ‘akinautolu: pea te ne fakakofu‘aki ia ‘ae fonua ko ‘Isipite, ‘o hangē ‘oku ‘ai ‘e ha tauhimanu ‘a hono kofu; pea te

ne 'alu mei ai 'i he fiemālie. ¹³ Pea te ne maumau'i foki 'ae ngaahi tamapua 'o Pete-Semesi 'aia 'oku 'i he fonua 'o Isipite; pea 'e tutu 'aki 'ae afi 'ae ngaahi fale 'oe ngaahi 'otua 'oe kakai Isipite.' "

44

1 'Oku fakahā 'e Selemaia 'ae faka'auha 'o Siuta ko e me'a i he'enau tauhi tamapua. 11 'Oku ne kikite 'ae faka'auha kiate kinautolu 'oku tauhi tamapua i Isipite. 15 Ko e angafefeka 'ae kakai Siu. 20 'Oku fakamaau ai 'akinautolu 'e Selemaia koe'ahi ko e me'a ko ia. 29 Ko e kikite ki he faka'auha 'a Isipite.

¹ Ko e lea 'aia na'e hoko kia Selemaia ki he kau Siu kotoa pē 'oku nofo 'i he fonua ko Isipite, pea 'i Mikitoli, mo Tapanesi, mo Nofe, pea mo e ngaahi potu 'o Patalosi, 'o pehē, ² " 'Oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e 'Otua 'o Isileli; 'Kuo mou mamaata ki he kovi kotoa pē kuo u 'omi ki Selūsalema, pea mo e ngaahi kolo 'o Siuta; pea vakai, kuo nau lala 'i he 'aho ni, pea 'oku 'ikai nofo ai ha tangata, ³ Koe'ahi ko 'enau angahala 'aia na'a nau fai ke fakatupu ai 'eku tuputāmaki, ko e me'a 'i he'enau tutu 'ae me'a namu kakala, pea tauhi ki he ngaahi 'otua kehe, 'aia na'e 'ikai te nau 'ilo, 'ekinautolu, pe ko kimoutolu, pe ko ho'omou ngaahi tamai. ⁴ Ko ia na'aku fekau ai kiate kimoutolu, 'eku kau tamaio'eiki ko e kau palōfita, 'o tu'u hengihengi hake pe 'o fekau'i 'akinautolu, 'o pehē, "Oiauē, 'oua na'a fai 'ae me'a fakalielia ni 'aia 'oku ou fehi'a ki ai." ⁵ Ka na'e 'ikai te nau tokanga, pe fakafanongo honau telinga ke tafoki mei he'enau angahala, ke 'oua na'a tutu 'ae me'a namu kakala ki he ngaahi 'otua kehe. ⁶ Ko ia na'e lilingi atu

ai hoku houhau mo ‘eku tu‘utāmaki, pea na‘e tutu ia ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta mo e ngaahi hala ‘o Selūsalema; pea kuo lala mo li‘aki ia, ‘o hangē ko e ‘aho ni.’

⁷ “Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; Ko e hā ‘oku mou fai ai ‘ae kovi lahi ni ki homou laumālie, ke tu‘usi ai meiate kimoutolu ‘ae tangata mo e fefine, ‘ae tamasi‘i mo e kei huhu, ‘i Siuta, ke ‘oua na‘a toe ha taha ‘iate kimoutolu; ⁸ Ko e me‘a ‘i ho‘omou fakahouhau ‘aki au ‘ae ngaahi ngāue ‘a homou nima, ‘i he tutu ‘ae me‘a namu kakala ki he ngaahi ‘otua kehe ‘i he fonua ko ‘Isipite, ‘aia na‘a mou ‘alu ke nofo ki ai, koe‘ahi ke mou kapusi ‘akimoutolu, pea te mou hoko ko e fakamala‘ia mo e ongoongo kovi ki he ngaahi pule‘anga kotoa pē ‘o māmani? ⁹ Kuo ngalo ‘iate kimoutolu ‘ae ngaahi angahala ‘a ho‘omou ngaahi tamai, mo e angahala ‘ae ngaahi tu‘i ‘o Siuta, mo e angahala ‘a honau ngaahi uaifi, mo ho‘omou angahala ‘amoutolu, mo e angahala ‘a homou uaifi, ‘aia kuo nau fai ‘i he fonua ‘o Siuta, pea ‘i he ngaahi hala ‘o Selūsalema? ¹⁰ Pea ‘oku ‘ikai fakavaivai‘i ‘akinautolu ‘o a‘u ki he ‘aho ni, pea ‘oku ‘ikai te nau manavahē, pe ‘eve‘eva ‘i he‘eku fono, mo ‘eku ngaahi tu‘utu‘uni, ‘aia kuo u tuku ‘i honau ‘ao, pea mo e ‘ao ‘o ‘enau ngaahi tamai.”

¹¹ ¶ “Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli; Vakai, te u fakahangatonu atu hoku fofonga kiate kimoutolu ki he kovi, pea ke motuhi ‘a Siuta kotoa pē. ¹² Pea te u ‘ave ‘ae toenga ‘o Siuta, ko kinautolu kuo fakahangatonu atu honau mata ke ‘alu ki he fonua ko ‘Isipite ke ‘āunofo ai, pea te nau tō ‘i he fonua ko ‘Isipite

pea ‘e ‘auha kotoa pē; ‘io, ‘e faka‘auha ‘akinautolu ‘aki ‘ae heletā pea mo e honge: te nau mate ‘i he heletā mo e honge, ‘o fai mei he iiki ‘o a‘u ki he lalahi: pea te nau hoko ko e fehi‘anekina, mo e fakaofo, mo e fakamala‘ia, pea mo e ongoongo kovi. ¹³ He te u tautea ‘akinautolu ‘oku nofo ‘i he fonua ko ‘Isipite, ‘o hangē ko ‘eku tautea ‘a Selūsalema, ‘aki ‘ae heletā, mo e honge, pea mo e mahaki faka‘auha: ¹⁴ Koe‘ahi ke ‘oua na‘a hao pe toe ha taha ‘i he toenga ‘o Siuta, ‘aia kuo ‘alu ki he fonua ko ‘Isipite ke ‘āunofo ai, pe te ne toe foki ki he fonua ko Siuta, ‘aia ‘oku nau fie foki ke nofo ai: ka ko e tokosi‘i pe ‘e hola te nau foki mai.’ ”

¹⁵ ¶ Pea ko e kau tangata kotoa pē kuo ‘ilo kuo tutu ‘e honau ngaahi uaifi ‘ae me‘a namu kakala ki he ngaahi ‘otua kehe, pea mo e kau fefine kotoa pē na‘e tutu‘u ai, ko e tokolahī, ‘io, ko e kakai kotoa pē ‘oku nofo ki he fonua ko ‘Isipite, ‘i Patalosi, na‘a nau tali kia Selemaia, ‘o pehē, ¹⁶ “Ko e me‘a ‘i he lea kuo ke lea ‘aki kiate kimautolu ‘i he huafa ‘o Sihova, ‘e ‘ikai te mau fanongo kiate koe. ¹⁷ Ka te mau fai mo‘oni ki he me‘a kotoa pē kuo ‘alu atu ‘i homau ngutu, ke tutu ‘ae me‘a namu kakala ki he ‘eiki fefine ‘oe langi, pea lilingi ‘emau feilaulau inu kiate ia, ‘o hangē ko ia na‘a mau fai, ‘akimautolu mo ‘emau ngaahi tamai, mo homau ngaahi tu‘i, mo homau hou‘eiki, ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea ‘i he ngaahi hala ‘o Selūsalema: he na‘a mau ma‘u ai ‘ae me‘akai lahi, pea na‘a mau lelei, pea ‘ikai mamata ki he kovi. ¹⁸ Kae talu ‘emau tuku ‘emau tutu me‘a namu kakala ki he ‘eiki fefine ‘oe langi, pea mo ‘emau lilingi feilaulau inu kiate ia, kuo mau masiva ‘i he ngaahi me‘a kotoa pē, pea kuo

faka‘auha ‘akimautolu ‘aki ‘ae heletā, pea mo e honge.

¹⁹ “Pea ‘i he ‘emau tutu ‘ae me‘a namu kakala ki he ‘eiki fefine ‘oe langi, pea lilingi ‘ae ngaahi feilaulau inu kiate ia, na‘a mau ngaohi ‘ae mā ma‘ana, pea hū ki ai, mo lilingi ‘ae ngaahi feilaulau inu kiate ia, ta‘ehamau kau tangata?”

²⁰ ¶ Pea na‘e toki pehē ‘e Selemaia ki he kakai kotoa pē, ki he kau tangata, mo e kau fefine, pea mo e kakai kotoa pē na‘e tali ‘aki ‘ae lea ko ia, ‘o pehē, ²¹ “Ko e me‘a namu kakala ‘aia kuo mou tutu ‘i he ngaahi kolo ‘o Siuta, pea ‘i he ngaahi hala ‘o Selūsalema, ‘akimoutolu, mo ho‘omou ngaahi tamai, mo homou ngaahi tu‘i, pea mo homou hou‘eiki, pea mo e kakai ‘oe fonua, ‘ikai na‘e manatu ‘a Sihova ki ai, pea ‘ikai na‘e hoko ia ki hono finangalo? ²² Ko ia na‘e ‘ikai toe fa‘a kātaki ‘a Sihova, koe‘ahi ko e kovi ‘a ho‘omou ngaahi faianga, pea koe‘ahi ko e ngaahi me‘a fakalielia kuo mou fai; ko ia kuo lala ai homou fonua, pea ko e me‘a fakaofo, pea ko e mala‘ia, pea ta‘ehanokakai, ‘o hangē ko ia ‘i he ‘aho ni. ²³ Koe‘ahi kuo mou tutu ‘ae me‘a namu kakala, pea koe‘ahi kuo mou angahala kia Sihova, pea ‘ikai talangofua ki he le‘o ‘o Sihova, pe ‘eve‘eva ‘i he‘ene ngaahi fono, pe ‘i he‘ene ngaahi tu‘utu‘uni, pe ‘i he‘ene ngaahi fakamo‘oni; ko ia kuo hoko ai ‘ae kovi ni kiate kimoutolu, ‘o hangē ko e ‘aho ni.”

²⁴ Na‘e lea foki ‘a Selemaia, ki he kakai kotoa pē, mo e kau fefine kotoa pē, “Fanongo ki he folofola ‘a Sihova, ‘a Siuta kotoa pē ‘oku ‘i he fonua ko ‘Isipite: ²⁵ ‘Oku folofola ‘a Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘o pehē, ‘Kuo lea ‘aki

homou ngutu ‘omoutolu mo homou ngaahi uaifi, pea fakamo‘oni ‘aki homou nima, ‘o pehē, “Te mau fakamo‘oni ‘emau ngaahi fuakava ‘aia kuo mau fuakava ‘aki ke tutu ‘ae me‘a namu kakala ki he ‘eiki fefine ‘oe langi, pea te mau lilingi ‘emau ngaahi feilaulau inu kiate ia:”

“ ‘Ko e mo‘oni te mou fakahoko ‘a ho‘omou ngaahi fuakava, ko e mo‘oni te mou fakamo‘oni ‘a ho‘omou ngaahi fuakava.

²⁶ “Ko ia mou fanongo ki he folofola ‘a Sihova, ‘a Siuta kotoa pē ‘oku nofo ‘i he fonua ko ‘Isipite; Vakai, kuo u fuakava ‘i hoku huafa lahi, ‘oku pehē ‘e Sihova, koe‘ahi ke ‘oua na‘a toe takua hoku huafa ‘e he ngutu ‘o ha tangata ‘o Siuta ‘i he fonua kotoa pē ‘o ‘Isipite, ‘o pehē, “Oku mo‘ui ‘ae ‘Eiki ko Sihova.” ²⁷ Vakai, te u le‘ohi ‘aki ‘akinautolu ‘ae kovi, kae ‘ikai ha lelei: pea ‘e faka‘auha ‘ae kau tangata kotoa pē ‘o Siuta, ‘oku ‘i he fonua ko ‘Isipite ‘aki ‘ae heletā, mo e honge, ke ‘oua ke ‘osi ‘akinautolu. ²⁸ Ka ko e tokosi‘i pe ‘e hao mei he heletā pea liliu mai mei he fonua ko ‘Isipite ki he fonua ko Siuta, pea ‘e ‘ilo ‘e he toenga kakai kotoa pē ‘o Siuta kuo ‘alu ki he fonua ko ‘Isipite ke ‘āunofo ‘i ai, pe ko e lea ‘a hai ‘e tu‘uma‘u, ‘a‘aku, pe ‘anautolu.”

²⁹ ¶ “Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘Ko e faka‘ilonga eni kiate kimoutolu, te u tautea ‘akimoutolu ‘i he potu ni, koe‘ahi ke mou ‘ilo ‘oku mo‘oni ‘e tu‘uma‘u ‘eku ngaahi lea kiate kimoutolu ke mou kovi ai:” ³⁰ ‘Oku pehē ‘e Sihova;’ Vakai, Te u tukuange ‘a Felo-Hofala ko e tu‘i ‘o ‘Isipite ki he nima ‘o hono ngaahi fili, pea ki honau nima ‘oku kumi ki he‘ene mo‘ui, ‘o hangē ko ‘eku tuku ‘a Setikia ko e tu‘i

‘o Siuta ki he nima ‘o Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, ko hono fili, ‘aia na‘e kumi ki he‘ene mo‘ui.”’

45

1 Ko e vaivai ‘a Paluki. 4 ‘Oku akonaki mo fakafiemālie kiate ia ‘e Selemaia.

¹ Ko e lea na‘e lea ‘aki ‘e Selemaia, ko e palōfita, kia Paluki ko e foha ‘o Nelia, ‘i he hili ‘ene tohi ‘i ha tohi ‘ae ngaahi lea ni mei he ngutu ‘o Selemaia, ‘i hono fā ‘oe ta‘u ‘o Sihoiakimi ko e foha ‘o Siosaia, ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o pehē. ² “E Paluki, ‘oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, kiate koe; ³ ‘Na‘a ke pehē, “Ko eni ‘oku ou mala‘ia! He kuo fakahoko ‘e Sihova ‘ae mamahi ki he‘eku mamahi; na‘aku pongia ‘i he‘eku to‘e, pea ‘oku ‘ikai te u ‘ilo ha fiemālie.”’

⁴ ¶ “Pea te ke lea pehē kiate ia, ‘oku folofola pehē ‘a Sihova; ‘Vakai, ko ia kuo u langa te u fesi‘i hifo, pea ko ia kuo u tō te u ta‘aki hake, ‘io, ‘ae fonua ni kotoa pē. ⁵ Pea ‘oku ke kumi ‘ae ngaahi me‘a lahi ma‘au? ‘Oua na‘a kumi ki ai:’ he ‘oku pehē mai ‘e Sihova, ‘Vakai, te u ‘omi ‘ae kovi ki he kakano kotoa pē: ka te u foaki ho‘o mo‘ui kiate koe ‘o hangē ko e koloa kuo vetea, ‘i he potu kotoa pē te ke ‘alu ki ai.’”

46

1 Ko e kikite ‘a Selemaia ki he faka‘auha ‘ae kautau ‘a Felo ‘i ‘Iufaletesi, 13 Pea mo e lava‘i ‘o Nepukanesa ‘a ‘Isipite. 27 ‘Oku ne fakafiemālie kia Sēkope ‘i he tautea.

¹ Ko e folofola ‘a Sihova ‘aia na‘e hoko kia Selemaia ko e palōfita ki he kakai Senitaile.

- ² Ki 'Isipite, pea ki he tau 'a Felo Niko ko e tu'i 'o 'Isipite, 'aia na'e 'i he vaitafe ko 'Iufaletesi 'i Kakemisi, 'aia na'e taa'i 'e Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone 'i hono fā 'oe ta'u 'o Sihoiakimi ko e foha 'o Siosaia ko e tu'i 'o Siuta.
- ³ "Mou fekau ke 'ai 'ae fakaū mo e pā,
pea fakaofiofi mai ki he tau.
- ⁴ 'Ai 'ae nāunau ki he fanga hoosi, pea mou faka-heka 'ae kau heka hoosi,
pea tu'u mai mo homou tatā tau;
fakangingila 'ae ngaahi tao,
'ai 'ae ngaahi kofutau.
- ⁵ Ko e hā kuo u mamata ai kiate kinautolu,
kuo nau manavahē, pea fakaholomui?
Kuo tā hifo honau kau mālohi,
kuo nau hola vave,
pea 'ikai sio ki mui:
he na'e tu'u takatakai 'ae manavahē,"
'oku pehē 'e Sihova.
- ⁶ "Oua na'a tuku ke puna atu 'ae ve'e vave,
pe hao 'ae tangata mālohi; te nau tūkia,
pea tō ki he potu tokelau,
ki he ve'e vai 'o 'Iufaletesi.
- ⁷ Ko hai eni 'oku 'alu hake 'o hangē ko e vai lahi,
'oku nguae hono ngaahi vai, 'o hangē ko e
vaitafe?
- ⁸ 'Oku tu'u hake 'a 'Isipite 'o hangē ko e vai lahi,
pea 'oku nguae hono ngaahi vai 'o hangē ko e
vaitafe;
pea 'oku ne pehē, 'Te u 'alu hake, pea te u 'ufi'ufi 'ae
fonua; pea te u faka'auha 'ae kolo mo hono
kakai.'
- ⁹ Mou 'unu'unu mai 'ae fanga hoosi;
pea fakamatalili'i 'ae ngaahi saliote;

- pea tuku ke ‘alu atu ‘ae kau tangata mālohi ‘i he tau;
 ko e kau ‘Itiopea mo e kau Lipea, ko kinautolu ‘oku puke ‘ae fakaū;
 pea mo e kau Litia, ‘oku to‘o ‘o teke ‘ae kau-fana.
- ¹⁰ He ko e ‘aho eni ‘oe ‘Eiki ko Sihova ‘oe ngaahi kautau,
 ko e ‘aho ‘oe houhau koe‘uhi ke ne tautea ‘e ia ki hono ngaahi fili:
 pea ‘e faka‘auha ‘e he heletā, pea ‘e mākona ia,
 pea fakakona ‘aki ia honau toto:
 he ‘oku ma‘u ‘e he ‘Eiki ko Sihova ‘oe ngaahi kautau ‘ae feilaulau ‘i he potu tokelau ‘i he vaitafe ko ‘Iufaletesi.
- ¹¹ ‘E ta‘ahine ko e ‘ofefine ‘o ‘Isipite, ‘alu hake ki Kiliati ‘o to‘o mai ‘ae lolo faito‘o:
 ‘e ta‘e‘aonga ‘ae ngaahi faito‘o lahi kiate koe; koe‘uhi ‘e ‘ikai te ke mo‘ui.
- ¹² Kuo fanongo ‘ae ngaahi pule‘anga ki ho‘o mā, pea kuo pito ‘ae fonua ‘i he tangi:
 he kuo fepaki ‘ae tangata mālohi mo e tangata mālohi,
 pea kuo na hinga fakatou‘osi.”
- ¹³ ¶ Ko e lea na‘e folofola ‘aki ‘e Sihova kia Selemaia ko e palōfita, ki he ha‘u ‘a Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone ke taa‘i ‘ae fonua ko ‘Isipite.
- ¹⁴ “Mou fakahā ‘i ‘Isipite,
 pea faka‘ilo ‘i Mikitoli,
 pea fakahā ‘i Nofe mo Tapanesi:
 mou pehē, ‘Tu‘uma‘u, pea ke teuteu;
 koe‘uhi ‘e faka‘auha takatakai ‘iate koe ‘e he heletā.”
- ¹⁵ Ko e hā kuo tafe atu ai ‘a ho‘o kau mālohi?

Na‘e ‘ikai te nau tu‘u, koe‘ahi na‘e kapusi
‘akinautolu ‘e Sihova.

- ¹⁶ Kuo ne fakahingaki ‘ae tokolahi,
‘io, kuo nau feta‘ota‘omi:
ko ia na‘a nau fepehē‘aki, ‘Tu‘u pea ke tau toe ‘alu
ki hotau kakai,
pea ki he fonua na‘e fā‘ele‘i ai ‘akitaautolu
koe‘ahi ko e heletā ‘ae mālohi.’
¹⁷ Na‘a nau tangi ‘i ai, ‘Ko e longoa‘a pe ‘a Felo ko e
tu‘i ‘o ‘Isipite;
kuo ‘osi ‘ae kuonga na‘e tu‘utu‘uni.’

- ¹⁸ ‘Oku pehē ‘e he tu‘i,
“Aia ko hono huafa ko Sihova ‘oe ngaahi kau-
tau, hangē ‘oku ou mo‘ui,
ko e mo‘oni ‘e hangē ko Tepoa ‘i he ngaahi
mo‘unga,
pea hangē ko Kameli ‘i he‘ene ofi ki tahi,
‘e pehē ‘ene ha‘u.

- ¹⁹ ‘E ‘ofefine ‘oku nofo ‘i ‘Isipite,
teuteu koe ke ke ‘alu ki he fakapōpula:
koe‘ahi ‘e fakalala ‘a Nofe,
pea ‘e faka‘auha ke ‘osi hano kakai.

- ²⁰ ““Oku tatau ‘a ‘Isipite mo e pulu fefine si‘i ‘oku
faka‘ofo‘ofa ‘aupito,
ka ‘oku ha‘u ‘ae faka‘auha;
‘oku ha‘u ia mei he tokelau.

- ²¹ Pea ‘oku tatau mo e fanga pulu kuo fangapesi ‘a
hono kau tangata totongi;
pea kuo nau foki ki mui,
pea kuo nau hola fakataha:
na‘e ‘ikai te nau tu‘u mai,

koe‘ahi na‘e hoko mai ‘ae ‘aho ‘o ho‘onau
tu‘utāmaki,
pea mo e ‘aho ‘o ‘enau tautea.

²² ‘E ongo hono le‘o ‘o hangē ko e ‘alu ‘ae ngata;
he te nau ‘alu atu kiate ia mo e kau tau,
te nau ha‘u kiate ia, mo e ngaahi toki, ‘o hangē
ko e kau tā ‘akau.

²³ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Te nau tu‘usi hifo hono
ngaahi vao ‘akau,
neongo ‘oku ‘ikai fa‘a kumi ki ai;
koe‘ahi ‘oku nau tokolahī ‘i he fanga he‘e,
pea ta‘efa‘alaua.

²⁴ ‘E fakamaa‘i ‘ae ta‘ahine ‘Isipite; ‘e tukuange ia
ki he nima ‘oe kakai mei he tokelau.”

²⁵ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau, ko e
‘Otua ‘o ‘Isileli; “Vakai, te u tautea ‘ae kakai tokola-
hi ‘o No, mo Felo, mo ‘Isipite, mo honau ngaahi
‘otua, pea mo honau ngaahi tu‘i; ‘io, ‘a Felo mo
kinautolu ‘oku falala kiate ia: ²⁶ Pea te u tukuange
‘akinautolu ki he nima ‘okinautolu ‘oku kumi ki
he‘enau mo‘ui, pea ki he nima ‘o Nepukanesa ko e
tu‘i ‘o Papilone, mo e nima ‘o ‘ene kau tamaio‘eiki:
pea ‘oku pehē ‘e Sihova, Hili ia ‘e toki fakakakai ia,
‘o hangē ko e ngaahi ‘aho ‘i mu‘a.

²⁷ “Kae‘oua na‘a ke manavahē, ‘E Sēkope ko ‘eku
tamaio‘eiki,
pea ‘oua na‘a ke puputu‘u, ‘E ‘Isileli,
“He vakai, te u fakamo‘ui koe mei he mama‘o,
pea mo ho hako mei he fonua ‘oku nau pōpula
ki ai;
pea ‘e liliu mai ‘a Sēkope,
pea te ne mālōlō, mo fiemālie,
pea ‘e ‘ikai fakamanavahē‘i ia ‘e ha tokotaha.”

28 'Oku pehē 'e Sihova, “Oua na'a ke manavahē, 'E
 Sēkope ko 'eku tamaio'eiki:
 he 'oku ou 'iate koe;
 he te u faka'osi 'ae ngaahi pule'anga 'aia kuo
 u kapusi koe ki ai:
 ka 'e 'ikai te u fakangatangata koe,
 ka te u tautea si'i koe,
 pea 'e 'ikai te u faka'auha 'aupito koe.”

47

1-7 Ko e faka'auha 'ae kau Filisitia.

¹ Ko e folofola 'a Sihova 'aia na'e hoko kia Selemaia ko e palōfita ki he kau Filisitia, 'i he te'eiki ai ke taa'i 'e Felo 'a Kesa.

² 'Oku pehē 'e Sihova;
 “Vakai, 'oku tupu 'ae ngaahi vai mei he tokelau,
 pea 'e hoko ia ko e vai fonu mahakehake lahi,
 pea 'ufi'ufi 'aki 'ae fonua pea mo e me'a kotoa pē
 'oku 'i ai:
 ko e kolo mo kinautolu 'oku nofo 'i ai:
 pea 'e toki tangi 'ae kau tangata,
 pea 'e tangilāulau 'ae kakai kotoa pē 'oe fonua.

³ Ko e me'a 'i he patatū 'ae va'e 'oe fanga hoosi
 mālohi,
 mo e me'a 'i he lele 'ae ngaahi saliote,
 pea mo e longoa'a 'o 'ene ngaahi saliote,
 'e 'ikai sio ki mui 'ae ngaahi tamai ki he'enau fānau
 ko e me'a 'i he vaivai 'a honau nima;

⁴ Koe'ahi ko e 'aho 'aia 'oku ha'u ke faka'auha ai 'ae
 kau Filisitia kotoa pē,
 pea ke tu'usi mei Taia mo Saitone 'ae tokoni
 kotoa pē 'aia 'oku toe:
 koe'ahi 'e faka'auha 'e Sihova 'ae kau Filisitia,
 ko e toenga 'oe fonua ko Kafitoli.

⁵ Kuo hoko ‘ae tula ki Kesa;
 kuo tu‘usi ‘a ‘Asikiloni mo e toenga ‘i honau tele‘a:
 ‘e fēfē hono fuoloa ‘o ho‘o maumau‘i koe ‘e
 koe?

⁶ “A koe ko e heletā ‘o Sihova, ‘E fēfē hono fuoloa
 pea ke toki fiemālie?
 Ke ke ‘ai koe ki ho ‘ai‘anga,
 pea mālōlō, mo fiemālie.

⁷ “E fēfē ‘ene fiemālie,
 he kuo fekau‘i ia ‘e Sihova ki ‘Asikiloni, pea mo e
 matātahi?
 Kuo ne tu‘utu‘uni ia ki ai.”

48

*1 Ko e tautea ‘o Moape, 7 Ko e me‘a ‘i he‘enau
 fieldahi, 11 Mo e fakafiemālie, 14 Mo e falala
 fakakakano, 26 Mo e angatu‘u ki he ‘Otua; mo
 hono kakai. 47 Ko e fakamo‘ui ‘a Moape.*

¹ ‘Oku folofola pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau,
 ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli ki Moape;
 “E mala‘ia ‘a Nipo!

He kuo maumau ia:
 kuo veuveuki mo kapa ‘a Kiliateimi:
 pea kuo maveuveu mo puputu‘u ‘a Misikapi.
² E ‘ikai toe fakaongolelei ‘a Moape:
 kuo nau fakakaukau kovi ki ai ‘i Hesiponi; (‘o
 pehē,)

‘Ke tau tu‘usi ia ke ‘oua na‘a kei pule‘anga ia.’
 Pea ‘e tu‘usi foki ‘a koe Matimena:
 ‘e tuli koe ‘e he heletā.
³ Kuo ongo mai ‘ae le‘o ‘oe tangi mei Holonaimi,
 ‘Ko e maumau‘i mo e faka‘auha lahi.’

- ⁴ Kuo faka'auha 'a Moape; kuo tangi ke ongo 'a hono kakai iiki.
- ⁵ Koe'uh i he 'alu hake 'a Luiti te nau 'alu hake mo e tangi ma'uaipē:
he kuo fanongo 'ae fili ki he tangi 'oe faka'auha 'i he 'alu hifo 'a Holonaimi.
- ⁶ Mou hola, pea fakahaofi ho'omou mo'ui,
ka te mou hangē ko e 'akau ta'ehanolau 'i he toafa.
- ⁷ "He koe'uh i kuo ke falala ki ho'o ngaahi ngāue,
mo ho'o ngaahi koloa,
'e lava'i ai foki koe:
pea 'e 'alu ki he fakapōpula 'a Kimosi,
mo 'ene kau taula'eiki mo hono hou'eiki fakataha.
- ⁸ Pea 'e hoko 'ae tangata maumau ki he kolo kotoa pē,
pea 'e 'ikai 'aupito hao ha kolo 'e taha:
'e mala'ia 'ae tele'a,
pea 'e faka'auha mo e toafa,
'o hangē ko e folofola 'a Sihova.
- ⁹ Foaki 'ae kapakau ki Moape,
koe'uh i ke ne hola 'o 'alu:
he kuo lala hono ngaahi kolo,
pea 'oku 'ikai ha taha ke nofo ai."
- ¹⁰ "E mala'ia ia 'oku ne fai 'ae ngāue 'a Sihova 'i he kākā,
pea 'e mala'ia ia 'oku ta'ofi 'ene heletā mei he toto.
- ¹¹ "Kuo fakafiemālie 'a Moape talu 'ene kei si'i,
pea kuo toka hifo ki hono takele,
pea na'e 'ikai fakatafe mei he ipu ki he ipu,
pea na'e 'ikai 'ave ia ki he fakapōpula:

- ko ia ‘oku ma‘u ‘iate ia hono ifo,
 pea ‘oku ‘ikai fakakehe hono nanamu.
- 12 Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘oku ha‘u ‘ae
 ngaahi ‘aho,
 ‘aia te u fekau ai ‘ae kau fakahē,
 pea te nau fakahē‘i ia,
 pea fakatafe ‘ene ngaahi ipu,
 pea maumau ‘enau ngaahi hina.
- 13 Pea ‘e mā ‘a Moape ia Kimosi,
 ‘o hangē ko e mā ‘ae fale ‘o ‘Isileli ki Peteli ko
 honau falala‘anga.
- 14 “Pea ‘oku fēfē ho‘omou lea pehē,
 “Oku mau mālohi ko e kau tangata mālohi ki
 he tau?”
- 15 Kuo maumau ‘a Moape,
 pea kuo ‘alu hake ia ‘i hono ngaahi kolo,
 pea kuo ‘alu hifo ki he tāmate‘i ‘a hono kau
 talavou kuo fili,”
 ‘oku pehē, ‘e he tu‘i, ‘aia ko hono huafa ko
 Sihova ‘oe ngaahi kautau.
- 16 “Kuo ofi ‘ene hoko mai ‘ae tu‘utāmaki ‘a Moape,
 pea ‘oku fakato‘oto‘o mai ‘a hono mamahi.
- 17 Ko kimoutolu kotoa pē ‘oku nonofo mo ia, mou
 mamahi koe‘ahi ko ia,
 pea ko kimoutolu kotoa pē ‘oku ‘ilo hono hin-
 goa, mou pehē,
 “Oiauē! ‘Ae fesi‘i ‘ae tokotoko mālohi,
 pea mo e va‘a matamatalelei!”
- 18 “Ke ke ‘alu hifo mei ho nāunau,
 pea nofo fieinua,
 ‘a koe ko e ‘ofefine ‘aia ‘oku nofo ‘i Tiponi;

- he kuo hoko kiate koe ‘ae maumau ‘o Moape,
 pea te ne faka‘auha ho‘o ngaahi potu mālohi.
- ¹⁹ ‘A koe ‘oku ke nofo ‘i ‘Aloeli, Ke ke tu‘u ‘i he
 ve‘ehala mo le‘o;
 pea fehu‘i kiate ia ‘oku hola, pea mo ia ‘oku
 hao,
 ‘o pehē, ‘Ko e hā ‘ae me‘a kuo fai?’
- ²⁰ Kuo veuveuki ‘a Moape; he kuo holoki hifo ia:
 mou tangilāulau pea tangi lahi,
 mou fakahā ia ‘i ‘Alanoni, kuo maumau‘i ‘a
 Moape.
- ²¹ Kuo hoko ‘ae tautea ki he fonua tokalelei;
 ki Holoni, mo Sehasa, pea mo Mefata.
- ²² Pea mo Tiponi, mo Nipo, pea mo Petetipilateimi,
²³ Pea mo Kiliateimi, mo Petekamuli, pea mo
 Petemioni,
- ²⁴ Pea mo Kiliote, mo Posila,
 pea ki he ngaahi kolo kotoa pē ‘i he fonua ‘o
 Moape, pe ko e mama‘o pe ko e ofi.
- ²⁵ Kuo tu‘usi ‘ae nifo ‘o Moape,
 pea kuo fesi‘i hono nima, ‘oku pehē ‘e Sihova.”
- ²⁶ “Mou fakakona ia:
 he kuo ne fakahikihiki ‘e ia ia kia Sihova:
 ‘e fetafokifoki‘aki foki ‘a Moape ‘i he‘ene lua,
 pea ‘e hoko ia foki ko e manuki‘anga.
- ²⁷ ‘Ikai na‘e hoko ‘a ‘Isileli ko e manuki‘anga kiate
 koe?
 Na‘e ‘ilo ia mo e kau kaiha‘a?
 Koe‘ahi talu ho‘o lea ki ai,
 mo ho‘o hopohopo ‘i he fiefia.
- ²⁸ Ko kimoutolu ‘oku nofo ‘i Moape,
 li‘aki ‘ae ngaahi kolo, pea nofo ‘i he potu maka,

pea mou hangē ko e lupe ‘oku ngaohi hono
pununga ‘i he ngutu ‘oe luo.

29 “Kuo tau fanongo ki he fielahi ‘a Moape,
(‘oku fakamanavahē ‘ene fielahi) ko ‘ene an-
gahiki, mo e fie‘eiki,
mo e fakamofutofuta, pea mo e laukau ‘o
hono loto.

30 Pea ‘oku pehē ‘e Sihova, “‘Oku ou ‘ilo ‘ene ‘ita ka
‘oku ‘ikai te ne fa‘a fai;
‘e ‘ikai te ne lava‘i ‘i he‘ene ngaahi loi.

31 Ko ia te u tangilāulau koe‘ahi ko Moape,
‘io, te u tangi koe‘ahi ko Moape, kotoa pē;
Te u mamahi koe‘ahi ko e kau tangata ‘o Kili-
helesi.

32 ‘E vaine ‘o Sipima,
te u tangi ‘aki ‘ae tangi ‘o Sesa koe‘ahi ko koe:
kuo ‘ave ho huli ki tahi,
‘o a‘u ki he tahi ‘o Sesa:
kuo hoko ‘ae maumau ki ho ngaahi fua momoho,
pea ki he fua ‘oe vaine.

33 Pea kuo mole ‘ae fiefia mo e nekeneka mei he
ngoue mahu,
pea mei he fonua ‘o Moape;
pea kuo u fakangata ‘ae uaine ‘i he tata‘o‘anga
uaine:
‘e ‘ikai fai ha malamalaki ‘aki ‘ae kalanga;
‘oku ‘ikai ko e kalanga ‘enau kalanga.

34 ‘Oku ongo‘i ‘ae tangi mei Hesiponi ki ‘Iliale,
pea kuo ongo atu honau le‘o ‘o a‘u ki Sehasi,
mei Soa ‘o a‘u ki Holonaimi,
‘o hangē ko e pulu mui kuo tolu ta‘u ‘a ‘ene
motu‘a:
koe‘ahi ‘e liaki‘i ‘ae ngaahi vai ‘o Nimilimi.”

- 35 Ko ia 'oku pehē 'e Sihova, "Te u fakangata 'i Moape,
 'aia 'oku ne fai 'ae feilaulau 'i he ngaahi potu mā'olunga,
 pea mo ia 'oku tutu me'a namu kakala ki hono ngaahi 'otua.
- 36 Ko ia 'e tangi hoku loto 'o hangē ko e ngaahi fangufangu koe'ahi ko Moape,
 pea 'e tangi hoku loto 'o hangē ko e ngaahi fangufangu koe'ahi ko e kau tangata 'o Kilihelesi:
 koe'ahi kuo 'auha 'ae ngaahi koloa kuo ne ma'u.
- 37 Koe'ahi 'e tula 'ae 'ulu kotoa pē,
 pea 'e kosi 'ae kava kotoa pē:
 pea 'e 'i he nima kotoa pē 'ae ngaahi tafa,
 pea mo e tauanga'a ki he kongaloto.
- 38 'E ai 'ae tangilāulau lahi,
 'i he funga 'oe ngaahi fale kotoa pē 'o Moape,
 pea 'i hono ngaahi hala:
 he kuo u maumau'i 'a Moape 'o hangē ko e ipu,
 'aia 'oku 'ikai fiefia ki ai ha tokotaha," 'oku pehē 'e Sihova.
- 39 Te nau tangi lahi,
 'o pehē, "Oiauē hono maumau'i hifo ia!
 'Oiauē 'ae fulitu'a mai 'a Moape 'i he'ene mā!
 'E hoko 'a Moape ko e manuki'anga,
 pea mo e me'a fakailifia kiate kinautolu kotoa pē 'oku takatakai ia."
- 40 He 'oku pehē 'e Sihova; Vakai, te ne puna 'o hangē ko e 'ikale,
 pea te ne mafao atu hono kapakau ki Moape.
- 41 Kuo kapa 'a Kiliote,

pea kuo ilifia ai ‘ae ngaahi potu mālohi,
 pea ‘e hoko ‘i he ‘aho ko ia ‘ae loto ‘oe kau tangata
 mālohi ‘i Moape
 ‘o hangē ko e loto ‘oe fefine kuo langā.
 42 Pea ‘e faka‘auha ‘ae pule‘anga ‘o Moape,
 koe‘uhī ko e fakahikihiki ia kia Sihova.
 43 ‘Oku pehē mai ‘e Sihova, ‘a koe ‘oku nofo ‘i
 Moape,
 ‘e ‘iate koe ‘ae ilifia, mo e luo, pea mo e tauhele.
 44 ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Ko ia ‘oku hola ‘i he man-
 avahē te ne tō ki he luo;
 pea ko ia ‘e hao mei he luo ‘e mo‘ua ia ‘i he
 tauhele:
 he te u ‘omi kiate ia, ‘io, ki Moape,
 ‘ae ta‘u ‘o honau ‘a‘ahi.
 45 “Na‘e tu‘u ‘i he malumalu ‘o Hesiponi
 ‘akinautolu na‘e hola ko e me‘a ‘i he mālohi:
 ka ‘e ‘alu atu ‘ae afi mei Hesiponi,
 pea mo e ulo afi mei he loto Sihoni,
 pea ‘e faka‘auha ai ‘ae tuliki ‘o Moape,
 pea mo e tumu‘aki ‘oe ngaahi fonua faka-
 maveuveu.
 46 ‘E Moape, ‘e mala‘ia ‘a koe!
 ‘oku mala‘ia ‘ae kakai ‘o Kimosi:
 he kuo ‘ave fakapōpula ‘a ho ngaahi foha,
 pea kuo ‘alu foki ‘a ho ngaahi ‘ofefine ki he
 fakapōpula.
 47 Ka ‘oku pehē ‘e Sihova,
 “Te u liliu ‘ae fakapōpula ‘o Moape, ‘i he ngaahi
 ‘aho ‘amui.”
 Ko eni ‘ae fakamaau ‘o Moape.

49

1 Ko e fakamaau ‘ae kau ‘Amoni. 6 Ko honau fakamo‘ui. 7 Ko e fakamaau ‘o ‘Itomi, 23 Mo Tamasicusi, 28 Mo Keta, 30 Mo Hasoa, 34 Pea mo ‘Ilami. 39 Ko e fakamo‘ui ‘o ‘Ilami.

1 ‘Oku pehē mai ‘e Sihova ki he kau ‘Amoni;

“Ikai ‘oku ma‘u ‘e ‘Isileli ‘ae ngaahi foha?

‘Ikai ‘oku ai hono hoko?

Ko e hā ‘oku ma‘u ‘e honau tu‘i ‘a Kata,

pea nofo ‘a hono kakai ‘i hono ngaahi kolo?

2 Ko ia, vakai,” ‘oku pehē ‘e Sihova,

“‘Oku hoko mai ‘ae ngaahi ‘aho,

‘aia te u fakatupu ai ‘ae ongoongo tau ‘i Lapa, ‘i he kau ‘Amoni;

pea ‘e hoko ia ko e tu‘unga me‘a li‘aki,

pea ‘e faka‘auha ‘aki ‘ae afi ‘a hono ngaahi ‘ofefine:

pea ‘e toki ma‘u ‘e ‘Isileli ‘ae nofo‘anga ‘onautolu na‘a nau ma‘u hono nofo‘anga,”

‘oku pehē ‘e Sihova.

3 “E Hesiponi, ke ke tangi mamahi, he kuo mau-mau‘i ‘a ‘Ai:

pea tangi ‘akimoutolu ko e ngaahi ‘ofefine ‘o Lapa,

mou ‘ai ‘ae tauanga‘a;

pea tangilāulau, pea femaleleaki ki he ngaahi ‘ā; koe‘uhi ‘e ‘ave fakapōpula ‘a honau tu‘i,

mo ‘ene kau taula‘eiki pea mo hono hou‘eiki fakataha.

4 Ko e hā ‘oku ke polepole ai ‘i he ngaahi tele‘a,

ko ho ngaahi tele‘a mahu, ‘E ‘ofefine fakaholo-mui?

‘Aia na‘e falala ki he‘ene ngaahi koloa,

‘o pehē, ‘Ko hai te ne ha‘u kiate au?”

5 “Vakai,” ‘oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘oe ngaahi kautau,

“Te u ‘omi ‘ae ilifia kiate koe,
meiate kinautolu kotoa pē ‘oku takatakai koe;
pea ‘e kapusi atu ‘akimoutolu ‘ae tangata taki taha;

pea ‘e ‘ikai toe ‘omi ‘e ha taha ‘aia kuo hola.

6 Pea hili ia te u toe ‘omi ‘ae fakapōpula ‘oe kakai
‘Amoni,
‘oku pehē ‘e Sihova.”

7 ¶ Ko e me‘a ‘oku kau ki ‘Itomi: ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau;

“Ikai ‘oku kei toe ‘ae poto ‘i Timani?

Kuo ‘osi ‘ae fakakaukau ‘i he kau fakapo-topoto?

Kuo mole ‘enau poto?

8 Mou hola, ‘o foki mai,

‘alu ki lalo pea nofo, ‘ae kakai ‘o Titani;

koe‘uhi te u ‘omi kiate ia ‘ae tu‘utāmaki ‘o ‘Isoa,
ko e ‘aho te u ‘a‘ahi ai kiate ia.

9 Kapau ‘e ha‘u kiate koe ‘ae kau tānaki kālepi,

‘e ‘ikai te nau fakatoe ha kālepi?

Kapau ko e kau kaiha‘a ‘i he po‘uli,

te nau kaiha‘a ‘o fakatatau mo ‘enau manako.

10 Ka kuo u fakatelefua‘i ‘a ‘Isoa,

kuo u faka‘ilo hono ngaahi toitoi‘anga,

pea ‘e ‘ikai te ne fa‘a fai ke fakafufū ia:

kuo maumau‘i hono hoko,

pea mo hono kāinga,

pea mo hono kaungā‘api,

pea ‘oku ‘ikai ia.

11 Tuku ho‘o fānau tamai mate,

te u fakamo‘ui ‘akinautolu,
 pea tuku ke falala kiate au ho kau fefine kuo
 mate honau husepāniti.

¹² He ‘oku pehē ‘e Sihova; Vakai, ko kinautolu na‘e
 totonu ke ‘oua na‘a nau inu; kuo nau inu
 mo‘oni ki he ipu; pea te ke hao ‘aupito koe ‘i
 he tautea? ‘E ‘ikai te ke hao, ka ko e mo‘oni
 te ke inu ki ai.

¹³ He ‘oku pehē ‘e Sihova, kuo u fuakava ‘iate au, ke
 fakahoko ‘a Posila ko e me‘a fakaofo, mo e
 ongokovi, mo e li‘aki, pea mo e mala‘ia; pea
 ‘e lala ma‘uaipē hono ngaahi kolo.”

¹⁴ Kuo u fanongo ki he ongoongo meia Sihova,
 kuo fekau ‘ae kau talafekau ki he ngaahi
 pule‘anga,
 ‘o pehē,
 “Mou fakataha ‘akimoutolu,
 pea ha‘u kiate ia,
 pea mou tu‘u hake ki he tau.

¹⁵ Vakai, he te u ngaohi koe ke si‘i ‘i he ngaahi
 pule‘anga;
 pea ko e fehi‘anekina ‘i he kakai.

¹⁶ Kuo kācaa‘i koe ‘e ho‘o mālohi,
 mo e fielahi ‘o ho loto,
 ‘a koe ‘oku ke nofo ‘i he ngaahi ‘ana‘i maka,
 pea ma‘u ‘ae mā‘olunga ‘oe mo‘unga:
 kapau te ke ngaohi ho pununga ke mā‘olunga ‘o
 hangē ko e ‘ikale,
 te u fakahifo koe mei ai,” ‘oku pehē ‘e Sihova.

¹⁷ Pea ‘e hoko ‘a ‘Itomi ko e me‘a li‘aki:
 pea ‘e fakatumutumu ‘ae tangata taki taha
 ‘oku fononga ofi ki ai!

Pea ‘e faka‘ise‘isa koe‘ahi ko hono ngaahi tautea kotoa pē.

18 ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Hangē ko e faka‘auha ‘o Sotoma mo Komola, mo e ngaahi kolo ofi ki ai,
 ‘e ‘ikai nofo ai ha tangata,
 pea ‘e ‘ikai ‘āunofo ki ai ‘ae foha ‘oe tangata.

19 “Vakai, te ne ‘alu hake ‘o hangē ko e laione
 mei he fonu mahakehake ‘o Soatani ki he nofo‘anga ‘oe mālohi:
 ko e mo‘oni te u pule kiate ia ke ne lele vave
 mei ai:
 pea ko hai ‘ae tangata kuo fili
 ke u tu‘utu‘uni ke pule ia?

He ko hai ‘oku tatau mo au?
 Pe ko hai te ne akonaki‘i au?
 Pe ko hai ‘ae tauhi ko ia te ne fa‘a tu‘u ‘i hoku
 ‘ao?

20 Ko ia fanongo ki he fakakaukau ‘a Sihova ‘aia
 kuo ne folofola ki Itomi;
 pea mo ‘ene tu‘utu‘uni kuo ne tu‘utu‘uni ki he
 kakai ‘o Timani:
 ko e mo‘oni ‘e taki kitu‘a ‘akinautolu ‘e he tokosi‘i
 pe:
 ko e mo‘oni te ne ngaohi honau nofo‘anga ko
 e me‘a fakaofo ‘iate kinautolu.

21 ‘Oku ngalulu ‘ae kelekele ‘i he longoa‘a ‘o ‘enau
 tō,
 na‘e ongo atu ‘ae longoa‘a ‘o ia ‘i he tangi ‘i he
 Tahi Kulokula.

22 Vakai, te ne ‘alu hake pea puna ‘o hangē ko e
 ‘ikale,
 pea mafola hono kapakau ki Posila:

pea ‘i he ‘aho ko ia ‘e hoko ‘ae loto ‘oe tangata
mālohi ‘o ‘Itomi ‘o hangē ko e loto ‘oe fefine
‘i he‘ene langā.”

- 23** ¶ Ko e me‘a ‘oku kau ki Tamasikusi.
“Kuo puputu‘u ‘a Hamati pea mo ‘Aapati:
 he kuo nau fanongo ki he ngaahi ongoongo
 kovī:
‘oku vaivai honau loto;
kuo fakavai ‘akinautolu ‘i he mamahi ke hangē ko
 e tahi,
 ‘aia ‘oku ‘ikai ‘aupito mala‘ia.
- 24** Kuo vaivai ‘a Tamasikusi,
 kuo tafoki mai ia ke hola,
 pea kuo mo‘ua ia ‘i he manavahē:
pea kuo ma‘u ia ‘e he feinga mo e mamahi,
 ‘o hangē ko e fefine ‘oku langā.
- 25** Ko e hā na‘e ‘ikai tuku ai ‘ae kolo ongoongolelei,
 ko e kolo na‘aku fiefia ai?
- 26** Ko ia ‘e tō hono kau talavou ‘i hono ngaahi hala,
 pea ‘e tu‘usi ‘ae kau tangata tau kotoa pē ‘i he
 ‘aho ko ia,”
 ‘oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau.
- 27** “Pea te u tutu ‘ae afi ‘i he ‘ā ‘o Tamasikusi,
 pea ‘e ‘auha ai ‘ae ngaahi fale faka‘ei‘eiki ‘o
 Penihatati.”

- 28** Ko e me‘a ‘oku kau ki Keta, mo e ngaahi
 pule‘anga ‘o Hasoa, ‘aia ‘e te‘ia ‘e
 Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, ‘oku
 pehē ‘e Sihova;
“Mou tu‘u, ‘o ‘alu hake ki Keta,
 pea maumau‘i ‘ae kau tangata mei hahake.

29 Te nau ‘ave honau ngaahi fale fehikitaki pea mo
 ‘enau fanga manu:
 pea te nau ‘ave ma‘anautolu ‘ae ngaahi
 puipui,
 mo ‘enau ngaahi ipu kotoa pē, pea mo ‘enau
 fangā kāmeli;
 pea te nau tangi kiate kinautolu ‘o pehē, ‘oku
 ‘i he potu kotoa pē ‘ae manavahē.

30 “Ae kakai ‘o Hasoa,
 ‘Oku pehē ‘e Sihova, “Mou hola ‘o ‘alu mama‘o,
 pea nofo mā‘ulalo;
 koe‘ahi ko Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papi-
 lone, kuo ne fakakaukau ha me‘a kiate ki-
 moutolu,
 pea tu‘utu‘uni ha me‘a ke fai kiate kimoutolu.

31 ‘Oku pehē mai ‘e Sihova, ‘Mou tu‘u, pea ‘alu hake
 ki he kakai ‘oku fakafiemālie,
 ‘aia ‘oku nofo fakafiemālie,
 pea ‘oku ‘ikai ha ngaahi matapā pe ha ngaahi
 fakama‘u,
 ‘oku nofo taha pe ‘akinautolu.

32 Pea ‘e vetea ‘a ‘enau fanga kāmeli,
 pea ‘ave mo ‘enau fanga manu lahi:
 pea te u fakamovetevete ‘akinautolu ki he ngaahi
 potu kotoa pē,
 ko kinautolu ‘oku ‘i he ngaahi muileleu
 mama‘o; pea te u ‘omi ‘enau mamahi mei
 he ngaahi potu kotoa pē,
 ‘oku pehē ‘e Sihova.

33 Pea ‘e hoko ‘a Hasoa ko e nofo‘anga ‘oe fanga
 talākoni,
 pea mo e potu li‘aki ‘o ta‘engata:

‘e ‘ikai nofoma‘u ‘i ai ha tangata,
pea ‘e ‘ikai nofo ai ha foha ‘oe tangata.”

³⁴ ¶ Ko e folofola ‘a Sihova na‘e hoko kia Selemaia ko e palōfita ki ‘Ilami ‘i he kamata‘anga ‘oe pule ‘a Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o pehē, ³⁵ “Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau,
‘Vakai, te u fesi‘i ‘ae kaufana ‘o ‘Ilami,
ko honau mālohi‘anga.

³⁶ Pea te u ‘omi ki ‘Ilami ‘ae matangi ‘e fā, mei he ngata‘anga ‘e fā ‘oe langi,
pea ‘e fakamovetevete ‘akinautolu ‘i he feitu‘u matangi ko ia kotoa pē;
pea ‘oku ‘ikai ha kakai, ‘e ta‘ehoko ki ai ‘ae kau li‘ekina ‘o ‘Ilami.

³⁷ Pea te u fakailifia‘i ‘a ‘Ilami ‘i he ‘ao ‘o hono ngaahi fili,
pea ‘i he ‘ao ‘onautolu ‘oku kumi ki he‘enau mo‘ui:

pea te u ‘omi kiate kinautolu ‘ae kovi, ‘io, ko e kakaha ‘o ‘eku tuputāmaki,’ ‘oku pehē ‘e Sihova;
‘pea te u ‘omi kiate kinautolu ‘ae heletā,
kae‘oua ke u faka‘auha ‘aupito ‘akinautolu:

³⁸ Pea te u fokotu‘u hoku nofo‘anga faka‘ei‘eiki ‘i ‘Ilami,
pea faka‘auha mei ai ‘ae tu‘i pea mo e hou‘eiki,’ ‘oku pehē ‘e Sihova.

³⁹ ‘Ka ‘e hoko ‘i he ngaahi ‘aho fakamui,
‘a ‘eku toe ‘omi ‘ae fakapōpula ‘o ‘Ilami,’ ‘oku pehē ‘e Sihova.”

50

1, 9, 21, 35 Ko e tautea ‘o Papilone. 4, 27, 33 Ko e hahu‘i ‘a ‘Isileli.

¹ Ko e folofola eni na‘e folofola ‘aki ‘e Sihova ki Papilone, pea mo e fonua ko Kalitia, ‘ia Selemaia ko e palōfita.

² “Fakahā ki he ngaahi pule‘anga, pea faka‘ilo,
pea hiki hake ‘ae fuka:
faka‘ilo, pea ‘oua na‘a fakafufū:
fakahā kuo kapa ‘a Papilone,
kuo fakamaa‘i ‘a Peli,
kuo maumau‘i ke lailai ‘a Melotaki;
kuo fakamaa‘i ‘ene ngaahi tamapua,
kuo laiki ‘aupito hono ngaahi me‘a fakatātā.”

³ “He kuo ha‘u kiate ia ‘ae pule‘anga mei he toke-lau,
‘aia te ne fakalala hono fonua,
pea ‘e ‘ikai nofo ki ai ha taha:
te nau hiki,
te nau ‘alu,
‘ae tangata mo e manu fakatou‘osi.”

⁴ ‘Oku pehē ‘e Sihova, “I he ngaahi ‘aho ko ia,
pea ‘i he kuonga ko ia,
‘e ha‘u ‘ae fānau ‘a ‘Isileli,
ko kinautolu mo e fānau ‘a Siuta fakataha,
te nau ‘alu mo e tangi:

te nau ‘alu pea kumi kia Sihova ko honau ‘Otua.

⁵ Te nau fehu‘i ki he hala ki Saione,
pea fakahanga honau mata ki ai,
‘o pehē, ‘Ha‘u ke tau fakataha ‘akitautolu kia
Sihova ‘i he fuakava ta‘engata ‘aia ‘e ‘ikai
fakangalo‘i.”

⁶ “Ko hoku kakai ko e fanga sipi kuo mole:

kuo fakahē'i 'akinautolu 'e honau kau tauhi,
 kuo nau fakaafe 'akinautolu ki he ngaahi
 mo'unga:

kuo nau 'alu mei he mo'unga ki he mo'unga,
 kuo nau fakangalongalo'i 'a honau
 mālōlō'anga.

⁷ Na'e maumau'i 'akinautolu 'ekinautolu kotoa pē
 na'e 'ilo'i 'akinautolu:
 pea na'e pehē 'e honau ngaahi fili, "Oku 'ikai
 te mau fai kovi,
 koe'ahi kuo nau fai angahala kia Sihova,
 ko e nofo'anga 'oe angatonu,
 'io, kia Sihova, ko e 'amanaki lelei'anga 'o
 'enau ngaahi tamai."

⁸ "Mou hiki 'i Papilone,
 pea 'alu 'i he fonua 'oe kau Kalitia,
 pea te mou hangē ko e fanga kosi tangata, 'oku
 mu'omu'a 'i he fanga manu.

⁹ "Vakai, he te u langa
 pea 'omi ki Papilone, 'ae fakataha 'oe ngaahi
 pule'anga lahi mei he fonua tokelau:
 pea te nau teu tau kiate ia;
 pea te nau 'ave ia;
 ko 'enau ngaahi ngahau 'oku tatau mo e
 ngaahi ngahau 'ae tangata tau 'oku poto;
 pea 'e 'ikai foki ta'e'aonga mai ha taha.

¹⁰ Pea 'e hoko 'a Kalitia ko e papani'anga;
 pea 'e fiemālie 'akinautolu kotoa pē 'oku pa-
 pani mei ai," 'oku pehē 'e Sihova.

¹¹ "Akimoutolu 'ae kau faka'auha 'o hoku tofi'a,
 koe'ahi kuo mou nekeneka,
 pea kuo mou fiefia,

koe‘uhi ‘oku mou sino ‘o hangē ko e manu mui
 ‘oku kai mohuku,
 pea tangi ‘o hangē ko e fanga hoosi mālohi;
 12 ‘E puputu‘u lahi ‘a ho‘omou fa‘ē;
 ‘e mā lahi ‘aia na‘e fanau‘i ‘akimoutolu:
 vakai, te ke hoko ko e kimui ‘i he ngaahi pule‘anga,
 ko e potu lala, ko e fonua mōmoa, pea ko e
 toafa.
 13 ‘E ‘ikai fakakakai ia koe‘uhi ko e houhau ‘o
 Sihova,
 ka ‘e fakalala ‘aupito ia:
 ‘e ofo ‘akinautolu kotoa pē ‘oku ‘alu ‘i Papilone,
 pea faka‘ise‘isa koe‘uhi ko hono ngaahi
 tautea.
 14 Mou teu tau ki Papilone ‘o kāpui ia:
 ko kimoutolu kotoa pē ‘oku fa‘a teke ‘ae kau-
 fana,
 fana‘i ia, pea ‘oua na‘a ta‘ofi ‘ae ngaahi nga-
 hau:
 koe‘uhi kuo ne fai angahala kia Sihova.
 15 Kalanga ‘akimoutolu ‘oku takatakai ia:
 kuo ne tuku mai hono nima:
 kuo hinga hono ngaahi tu‘unga,
 kuo holoki hifo hono ngaahi ‘ā:
 koe‘uhi ko e houhau ia ‘o Sihova:
 mou totongi kiate ia;
 fai kiate ia, ‘o hangē ko ‘ene fai ‘e ia.
 16 Tu‘usi ‘ae tangata tūtuu‘i mei Papilone,
 pea mo ia ‘oku ala ki he hele tu‘usi ‘i he
 ututa‘u:
 he ko e manavahē ki he heletā ‘oe faka‘auha,
 te nau taki taha afe ai ki hono kakai,
 pea te nau taki taha hola ki hono fonua.
 17 “Ko e sipi hē ‘a ‘Isileli;

kuo fakahē'i ia 'e he fanga laione:
 kuo tomu'a keina ia 'e he tu'i 'o 'Asilia;
 pea muimui 'a Nepukanesa ni ko e tu'i 'o
 Papilone kuo ne fesi'i hono ngaahi hui.
 18 Ko ia 'oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e
 'Otua 'o 'Isileli;
 Vakai, te u tautea 'ae tu'i 'o Papilone pea mo hono
 fonua,
 'o hangē ko 'eku tautea 'ae tu'i 'o 'Asilia.
 19 Pea te u toe 'omi 'a 'Isileli ki hono nofo'anga,
 pea 'e fafanga ia 'i Kameli mo Pesani,
 pea 'e mākona hono laumālie 'i he mo'unga ko
 'Ifalemi mo Kiliati."
 20 'Oku pehē 'e Sihova, "I he ngaahi 'aho ko ia,
 pea 'i he kuonga ko ia 'e kumi ki ha angahala
 'a 'Isileli,
 ka 'e 'ikai 'ilo ia;
 pea mo e angahala 'a Siuta,
 ka 'e 'ikai 'iloa:
 he te u fakamolemole 'akinautolu 'aia kuo u faka-
 toe.
 21 "Alu hake ki he fonua 'oe kau angatonu, te u tau
 kiate ia,
 mo e kakai 'o Pikote:" 'oku pehē 'e Sihova,
 "Ngaohi ke lala mo faka'auha 'a honau hako,
 pea fai 'o hangē ko e me'a kotoa pē kuo u fekau
 kiate koe.
 22 'Oku ai 'ae longolongo tau 'i he fonua,
 pea mo e faka'auha lahi.
 23 Hono 'ikai tu'usi mo maumau'i 'ae hamala 'o
 māmanī kotoa pē!
 Hono 'ikai hoko 'a Papilone ko e me'a fakaofo
 'i he ngaahi pule'anga!

24 'E Papilone kuo u 'ai 'ae tauhele kiate koe,
 pea kuo ke mo'ua foki,
 pea na'e 'ikai te ke 'ilo:

kuo 'ilo koe, pea kuo ma'u koe foki,
 koe'ahi kuo ke angatu'u kia Sihova.

25 Kuo fakaava 'e Sihova hono fale mahafutau,
 pea kuo 'omi mei ai 'ae ngaahi mahafu 'o hono
 houhau:
 he ko e ngāue eni 'a Sihova ko e 'Otua 'oe
 ngaahi kautau 'i he fonua 'oe kau Kalitia.

26 Ha'u kiate ia mei he ngaahi potu mama'o,
 fakaava 'a hono ngaahi feleoko:
 pea laku hake ia ke hangē ko e ngaahi tafun-
 gofunga,

pea faka'auha ia;
 'oua na'a fakatoe ha me'a si'i kiate ia.

27 Tāmate'i 'ene fanga pulu kotoa pē,
 tuku ke nau 'alu hifo ki he tāmate'i:
 'e mala'ia 'akinautolu! He kuo hokosia honau
 'aho,
 ko e kuonga 'o honau 'a'ahi."

28 Ko e le'o 'okinautolu 'oku hola pea hao mei he
 fonua 'o Papilone,
 ke fakahā 'i Saione 'ae houhau 'o Sihova ko
 hotau 'Otua,
 ko e totongi koe'ahi ko hono fale tapu.

29 "Ui ke fakataha 'ae kau tangata fakakaufana ki
 Papilone:
 ko kimoutolu kotoa pē 'oku teke 'ae kaufana,
 mou nofo takatakai ki ai;
 ke 'oua na'a hao ha taha mei ai:
 totongi kiate ia 'o hangē ko 'ene ngāue; fai
 kiate ia 'o hangē ko e me'a kotoa pē kuo ne
 fai,

- koe‘ahi kuo ne fielahi kia Sihova,
 ki he tokotaha mā‘oni‘oni ‘o ‘Isileli.
- ³⁰ Ko ia ‘e tō ai ‘a hono kau talavou ‘i he hala,
 pea ‘e tu‘usi ‘a hono kau tangata tau ‘i he ‘aho
 ko ia,” ‘oku pehē ‘e Sihova.
- ³¹ ‘Oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘oe ngaahi kautau,
 “Vakai ‘oku ou fili ‘aki koe, ‘a koe ko e fielahi,
 he kuo hokosia mai ho ‘aho,
 pea mo e kuonga te u ‘a‘ahi ai kiate koe.
- ³² Pea ‘e tōhumu ‘o hinga ‘ae fielahi,
 pea ‘e ‘ikai fokotu‘u hake ia ‘e ha taha:
 pea te u tutu ‘ae afi ‘i hono ngaahi kolo,
 pea te ne faka‘auha takatakai kotoa pē ia.”
- ³³ ¶ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau; “Na‘e
 ta‘omia fakataha ‘ae fānau ‘a ‘Isileli pea mo e fānau
 ‘a Siuta:
 pea kuku ma‘u ‘ekinautolu kotoa pē na‘e ‘ave
 pōpula ‘akinautolu;
 pea na‘e ‘ikai te nau loto ke tukuange
 ‘akinautolu.
- ³⁴ ‘Oku mālohi ‘a honau Huhu‘i;
 ko hono huafa ko Sihova ‘oe ngaahi kautau:
 te ne langomaki‘i ‘aupito ‘akinautolu,
 koe‘ahi ke ne foaki ‘ae fiemālie ki he fonua,
 pea mo e maveuveu ki he kakai ‘o Papilone.
- ³⁵ “‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘E hoko ‘ae heletā ki he kau
 Kalitia,
 mo e kakai ‘o Papilone,
 mo e hou‘eiki,
 pea mo hono kau tangata poto.
- ³⁶ Pea ‘e hoko ‘ae heletā ki he kau kākā; pea te nau
 loto vale:

pea 'e hoko 'ae heletā ki hono kau mālohi; pea te nau manavahē.

³⁷ Pea 'e hoko 'ae heletā ki he'enau fanga hoosi,
mo 'enau ngaahi saliote,
mo e kakai kehekehe 'oku 'iate ia pea te nau
liliu 'o hangē ko e kau fefine:
'e hoko 'ae heletā ki he'ene koloa;
pea 'e kaiha'asia 'akinautolu.

³⁸ 'E la'āina 'a hono ngaahi vai;
pea te nau maha:
he ko e fonua ia 'oe me'a fakatātā kuo tā,
pea 'oku nau vikiviki 'i he ngaahi tamapua.

³⁹ Ko ia 'e nofo ai 'ae fanga manu hehengi 'oe toafa,
pea mo e fanga manu hehengi 'oe ngaahi
motu,
pea 'e nofo ai 'ae fanga lulu;
pea 'e 'ikai fakakakai ia 'o ta'engata; pea 'e 'ikai
ha toe nofo 'e fai ai mei he to'utangata ki he
to'utangata.

⁴⁰ 'E tatau ia mo e faka'auha 'e he 'Otua 'a Sotoma
mo Komola, pea mo e ngaahi kolo ofi ki ai,"
'oku pehē 'e Sihova;
"E 'ikai nofo ai ha tangata,
pea 'e 'ikai 'āunofo ki ai 'ae foha 'oe tangata.

⁴¹ "Vakai, 'e ha'u 'ae kakai mei he tokelau,
ko e pule'anga lahi, pea 'e tu'u hake 'ae ngaahi
tu'i mei he ngaahi fonua mama'o.

⁴² Te nau kuku ki he kaufana mo e tao:
te nau 'ita, pea 'e 'ikai fai 'alo'ofa:
'e longoa'a honau le'o 'o hangē ko e tahi,
pea te nau heka ki he fanga hoosi,
pea 'e teu tau taki taha,
'o hangē ko e tangata tau kiate koe,

‘E ta‘ahine ‘o Papilone.

43 Na‘e fanongo ki he‘enau ongoongo ‘e he tu‘i ‘o
Papilone,

pea kuo hoko ‘o vaivai hono nima:
pea kuo ma‘u ia ‘e he mamahi,
mo e feinga ‘o hangē ko e fefine ‘oku langā.

44 Vakai te ne ‘alu hake ‘o hangē ko e laione,
mei he fonu mahakehake ‘o Sioatani ki he
nofo‘anga ‘oe mālohi:

ka te u pule ke nau hola fakafokifā meiate ia:
pea ko hai ha tangata kuo fili koe‘ahi ke u
tu‘utu‘uni ke pule‘i ia?

He ko hai ‘oku tatau mo au?
Pea ko hai te ne akonaki‘i au?

Pea ko hai ‘ae tauhi ko ia ke ne tu‘u ‘i hoku
‘ao?”

45 Ko ia mou fanongo ki he fakakaukau ‘a Sihova,
‘aia kuo ne tu‘utu‘uni ki Papilone;

pea mo e tu‘utu‘uni,
kuo ne tu‘utu‘uni ki he kakai ‘o Kalitia:
ko e mo‘oni ‘e ‘ave ‘akinautolu ‘e he si‘i hifo:
ko e mo‘oni te ne ngaohi honau nofo‘anga ko
e potu li‘aki ‘iate kinautolu.

46 ‘Oku ngalulu ‘ae kelekele ‘i he longoa‘a ‘oe kapa
‘o Papilone,
pea ‘e ongo atu ‘ene tangi ki he kakai kotoa pē.”

51

*1 Ko e tautea lahi ‘ae ‘Otua ki Papilone, koe‘ahi ko
‘Isileli. 19 Ko e tukuange ‘e Selemaia ‘ae tohi kikite
ni kia Selaia, ke lī ia ki he ‘Iufaletesi, ko e faka‘ilonga
ki he ngalo hifo ma‘uaipe‘o Papilone.*

¹ ‘Oku pehē ‘e Sihova;

- “Vakai, te u fakatupu ha matangi faka‘auha ki
 Papilone,
 pea mo kinautolu ‘oku nofo ‘i ai,
 ‘akinautolu ‘oku angatu‘u kiate au;
- ² Pea te u fekau ki Papilone ‘ae kau tangata vahe-
 vahe kafukafu, pea te nau aloalo ia,
 pea te nau fakamaha hono fonua:
 he te nau nofo takatakai ‘iate ia ‘i he ‘aho ‘oe
 mamahi.
- ³ Pea ‘e teke ‘ae kaufana ‘ae tangata fakakaufana
 ki he tangata fakakaufana,
 pea kiate ia ‘oku hiki hake ia ‘i hono kofu tau:
 pea ‘oua na‘a mamae ki hono kau talavou;
 faka‘auha ‘aupito ‘a ‘ene kautau kotoa pē.
- ⁴ ‘E tō pehē ‘ae te‘ia ‘i he fonua ‘o Kalitia,
 pea mo kinautolu kuo hoka‘i ke ‘asi ‘i he
 ngaahi hala.
- ⁵ He na‘e ‘ikai li‘aki ‘a ‘Isileli,
 pe ko Siuta ‘e hono ‘Otua,
 ko Sihova ‘oe ngaahi kautau;
 neongo hono pito honau fonua ‘i he angahala
 ki he tokotaha mā‘oni‘oni ‘o ‘Isileli.
- ⁶ Mou hola mei loto Papilone,
 pea fakahaofi ‘e he tangata taki taha ‘a ‘ene
 mo‘ui:
 ke ‘oua na‘a faka‘auha ‘akimoutolu ‘i he‘ene hia:
 he ko e kuonga eni ‘oe houhau ‘o Sihova:
 te ne ‘atu kiate ia ‘ae totongi.
- ⁷ Ko Papilone ko e ipu koula ‘i he nima ‘o Sihova,
 ‘aia na‘e fakakonā ‘a māmani kotoa pē:
 kuo inu ‘ae ngaahi pule‘anga ki he‘ene uaine;
 ko ia kuo faha ai ‘ae ngaahi pule‘anga.
- ⁸ Kuo hinga pea ‘auha fakafokifā ‘a Papilone:

- mou tangi kalanga koe‘uhi ko ia;
 pea ‘ange ‘ae feau koe‘uhi ko ‘ene mamahi,
 hei‘ilo ‘e fakamo‘ui ia.
- ⁹ Na‘a mau fie fakamo‘ui ‘a Papilone,
 ka ‘oku ‘ikai te ne mo‘ui:
 li‘aki ia,
 pea ke tau taki taha ‘alu ki hono fonua:
 he kuo a‘u ‘a hono tautea ki he langi,
 pea kuo hiki hake ia ki he ngaahi ‘ao.
- ¹⁰ Kuo fakahā ‘e Sihova ‘etau angatonu:
 ‘Ha‘u ke tau fakahā ‘i Saione ‘ae ngāue ‘a Si-
 hova ko hotau ‘Otua.’
- ¹¹ Fakangingila ‘ae ngaahi ngahau,
 pea tānaki ‘ae ngaahi fakaū:
 kuo ue‘i ‘e Sihova ‘ae laumālie ‘oe ngaahi tu‘i ‘o
 Mitia:
 he kuo ne tokanga ki Papilone ke faka‘auha ia;
 koe‘uhi ko e houhau ia ‘o Sihova,
 ko e totongi koe‘uhi ko hono fale tapu.
- ¹² “Fokotu‘u ‘ae fuka ki he ngaahi ‘ā ‘o Papilone,
 fokotu‘u ‘ae kau le‘o mālohi,
 fakanofo ‘ae kau tangata le‘o,
 teuteu ‘ae ngaahi malumu:”
 he kuo tokanga ‘a Sihova
 pea kuo fai ‘aia na‘a ne folofola‘aki ki he kakai
 ‘o Papilone.
- ¹³ ‘A koe ‘oku ke nofo ‘i he ngaahi vai lahi, pea
 mohu koloa‘ia,
 kuo hokosia ho ngata‘anga, pea mo e fuofua ‘o
 ho‘o manumanu.
- ¹⁴ Kuo fuakava ‘a Sihova ‘oe ngaahi kautau ‘iate ia
 pe, ‘o pehē,

‘Ko e mo‘oni te u fakapito ‘aki koe ‘ae kau tangata,
 ‘o hangē ko e fanga ‘unufe;
 pea te nau fai ‘ae kalanga kiate koe.’

15 “Kuo ne ngaohi ‘ae kelekele ‘aki hono mālohi,
 pea kuo ne fokotu‘uma‘u ‘a māmani ‘i he‘ene
 poto,
 pea kuo ne folahi atu ‘ae ngaahi langi ‘i he‘ene
 ‘ilo‘ilo.

16 ‘Oka hiki hake ‘e ia hono le‘o
 ‘oku ai ‘ae vai lahi ‘i he langi;
 pea ‘oku ne pule ke ‘alu hake ‘ae ngaahi
 kakapu mei he ngaahi ngata‘anga ‘o
 māmani:
 ‘oku ne ngaohi ‘ae ‘uhila mo e ‘uha,
 pea ‘omi ‘ae matangi mei hono ngaahi
 feleoko.

17 ‘Oku vale ‘ae tangata taki taha ‘i he‘ene ‘ilo;
 ‘oku mā ‘ae tufunga taki taha ‘i he‘ene me‘a
 fakatātā kuo tā:
 he ko e fakatātā kuo haka ko e loi ia,
 pea ‘oku ‘ikai ha mānava ‘iate kinautolu.

18 Ko e va‘inga ‘akinautolu,
 ko e ngāue ‘ae kau hē:
 ‘e ‘auha ‘akinautolu ‘i he ‘aho ‘o honau ‘a‘ahi.

19 ‘Oku ‘ikai tatau mo kinautolu ‘ae ‘inasi ‘o Sēkope;
 he ‘oku mu‘a ia ‘i he ngaahi me‘a kotoa pē:
 pea ko e tokotoko ‘o hono tofi‘a ‘a ‘Isileli:
 ko Sihova ‘oe ngaahi kautau hono huafa.

20 “Ko koe ko hoku toki ke tau ‘aki mo ‘eku mahafutau:
 he te u laiki ‘aki koe ke momo ‘ae ngaahi
 fonua,

pea te u faka‘auha ‘aki ko e ngaahi pule‘anga;
 21 Pea te u laiki ‘aki koe ‘ae hoosi mo e tangata ‘oku
 heka ai;
 pea teu laiki ‘aki koe ‘ae saliote mo e tangata
 ‘oku heka ai;
 22 Pea te u laiki ‘aki koe foki
 ‘ae tangata mo e fefine;
 pea te u laiki ‘aki koe
 ‘aia ‘oku motu‘a mo e tamasi‘i;
 pea te u laiki ‘aki koe
 ‘ae talavou pea mo e ta‘ahine.
 23 Pea te u laiki ‘aki koe
 ‘ae tauhi mo ‘ene fanga sipi;
 pea te u laiki ‘aki koe
 ‘ae tangata ngoue mo ‘ene fanga manu;
 pea te u laiki
 ‘aki koe ‘ae hou‘eiki mo e kau pule.
 24 “Pea te u totongi ki Papilone pea mo e kakai
 kotoa pē ‘o Kalitia ‘ae kovi kotoa pē kuo
 nau fai ki Saione ‘i homou ‘ao,” ‘oku pehē ‘e
 Sihova.
 25 “E mo‘unga fa‘a faka‘auha, vakai, ‘oku ou tu‘u
 kiate koe,” ‘oku pehē ‘e Sihova,
 “a koe ‘oku faka‘auha ‘a māmani kotoa pē:
 pea te u mafao atu hoku nima kiate koe,
 pea fakateka koe ki lalo mei he ngaahi
 makatu‘u,
 pea te u ngaohi koe ko e mo‘unga vela.
 26 Pea ‘e ‘ikai te nau to‘o meiate koe ‘ae maka ke
 tuliki ‘aki,
 pe ha maka ke tu‘unga ‘aki;
 ka te ke lala pe ‘o ta‘engata,” ‘oku pehē ‘e
 Sihova.

- 27 "Mou fokotu'u 'ae fuka 'i he fonua,
 ifi 'ae me'alea 'i he ngaahi pule'anga,
 teuteu 'ae kakai ke tau'i ia,
 ui ke fakataha kiate ia 'ae ngaahi pule'anga ko
 'Alalate, mo Minai, mo 'Asikenasi;
 fakanofa kiate ia 'ae pule;
 fekau ke ha'u kiate ia 'ae fanga hoosi 'o hangē
 ko e fanga 'unufe felefele.
- 28 Teuteu kiate ia 'ae ngaahi pule'anga,
 mo e ngaahi tu'i 'o Mitia, mo hono ngaahi
 'eikitau, mo hono kau pule kotoa pē, pea mo
 e fonua kotoa pē 'o honau pule'anga.
- 29 Pea 'e tetetete 'ae fonua pea mamahi ia:
 koe'uhī 'e fakahoko ki Papilone 'ae tu'utu'uni
 kotoa pē 'a Sihova,
 ke ngaohi 'ae fonua ko Papilone ke lala
 ta'ehanokakai.
- 30 'Oku 'ikai tau 'ae kau tangata mālohi 'o Papilone,
 kuo nau nofo 'i honau ngaahi potu mālohi:
 kuo mole 'enau mālohi;
 kuo nau liliu 'o hangē ko e kau fefine:
 kuo tutu honau ngaahi nofo'anga;
 kuo fesi'i honau ngaahi fakama'u.
- 31 E lele 'ae tangata talafekau 'e taha,
 pea 'e fakafetaulaki 'ae tangata ongoongo mo
 e tangata ongoongo,
 ke tala ki he tu'i 'o Papilone, kuo lava'i 'ene
 kolo mei hono ngata'anga,
- 32 Pea kuo tāpuni 'ae ngaahi hala,
 pea kuo tutu 'ae kaho 'aki 'ae afi,
 pea kuo ilifia 'ae kau tangata tau.
- 33 He 'oku pehē 'e Sihova 'oe ngaahi kautau, ko e
 'Otua 'o 'Isileli;

“Oku tatau ‘ae ta‘ahine ‘o Papilone mo e
haha‘anga; kuo hokosi ‘ae ‘aho ke haha
ia:
‘e toetoe si‘i pea ‘e hoko kiate ia hono ututa‘u.

34 “Kuo kai ‘o ‘osi au,
pea kuo faka‘auha au ‘e Nepukanesa ko e tu‘i
‘o Papilone,
kuo ne ngaohi au ko e ipu maha,
kuo ne folo ‘o ‘osi au ‘o hangē ko e talākoni,
kuo ne fakapito hono kete ‘aki ‘eku ngaahi
me‘a lelei,
kuo ne lī au kitu‘a.

35 ‘E pehē ‘e he kakai ‘o Saione, “E hoko ki Papi-
lone,
‘ae fakamālohi kuo fai kiate au mo hoku
kakano:”
pea ‘e pehē ‘e Selūsalema,
“Ke ‘i he kakai ‘o Kalitia ‘a hoku toto.”

36 Ko ia ‘oku pehē ‘e Sihova,
Vakai, te u langomaki‘i koe,
pea te u tautea koe‘uhi ko koe;
pea te u fakatafe ke maha hono tahi,
pea te u fakamaha hono ngaahi matavai.

37 Pea ‘e hoko ‘a Papilone ko e potu tokatāmaki,
ko e nofo‘anga ‘oe fanga talākoni,
ko e me‘a fakaofo, ko e me‘a faka‘ise‘isa,
pea ‘e ‘ikai ‘i ai ha kakai.

38 Pea te nau ngungulu fakataha ‘o hangē ko e
fangā talākoni;
pea te nau ue‘i ‘akinautolu,
‘o hangē ko e fanga ‘uhiki‘i laione.

- 39 Pea ‘i he‘enau holi ‘e teuteu ‘eau ‘enau ngaahi
 kātoanga,
 pea te u fakakona‘i ‘akinautolu,
 koe‘ahi ke nau nekeneka,
 pea mohe ‘i he mohe ta‘engata,
 pea ‘oua na‘a toe ‘ā,” ‘oku pehē ‘e Sihova.
- 40 Pea te u ‘omi ‘akinautolu ‘o hangē ko e fanga
 lami ki he tāmate‘i,
 ‘o hangē ko e fanga sипитангата fakataha mo e
 fanga kosi.
- 41 “Hono ‘ikai lava‘i ‘a Sisake!
 Pea kuo fēfē ‘ae lapasi ‘o ia na‘e ongoongo ‘i
 māmani kotoa pē!
 Kuo hoko fēfē ‘a Papilone ko e fakatumutu-
 muanga ‘i he ngaahi pule‘anga!
- 42 Kuo hake ‘ae tahi ki Papilone:
 kuo ‘ufi‘ufi ia ‘aki hono ngaahi peau lahi.
- 43 Kuo hoko hono ngaahi kolo ko e potu lala,
 ko e fonua mōmoa, pea ko e toafa,
 ko e fonua ‘oku ‘ikai nofo ai ha tangata,
 pea ‘oku ‘ikai ‘alu ai ‘ae foha ‘oe tangata.
- 44 Pea te u tautea ‘a Peli ‘i Papilone,
 pea te u ‘omi mei hono ngutu ‘aia kuo ne folo
 hifo:
 pea ‘e ‘ikai toe fakataha kiate ia ‘ae ngaahi
 pule‘anga:
 ‘io, ‘e hinga ‘ae ‘ā ‘o Papilone.
- 45 ‘E hoku kakai, mou ‘alu atu mei he lotolotonga
 ‘o ia,
 pea taki taha fakamo‘ui ‘a hono laumālie mei
 he houhau kakaha ‘o Sihova.
- 46 Pea telia na‘a vaivai homou loto,

pea mou manavahē koe‘ahi ko e ongoongo
 ‘aia ‘e ongo‘i ‘i he fonua;
 koe‘ahi ‘e hoko mai ‘ae ongoongo ‘i he ta‘u ‘e taha,
 pea hili ia ‘e toe hoko mo e ongoongo ‘i he ta‘u
 ‘e taha,
 mo e fakamālohi ‘i he fonua,
 ko e pule ki he pule.

47 Ko ia, vakai, ‘oku ha‘u ‘ae ngaahi ‘aho, te u tautea
 ai ‘ae ngaahi tamapua ‘o Papilone:
 pea ‘e maveuveu hono fonua kotoa pē,
 pea ‘e tō ‘i he lotolotonga ‘o ia ‘a hono kakai
 mate kotoa pē.

48 Pea ‘e toki hiva ki Papilone ‘ae ngaahi langi pea
 mo māmani,
 pea mo e me‘a kotoa pē ‘i ai:
 ‘e ha‘u kiate ia ‘ae kau maumau mei he toke-
 lau,” ‘oku pehē ‘e Sihova.

49 Hangē kuo tō ‘ae mate ‘o ‘Isileli ‘i Papilone ‘e
 tō pehē ‘i Papilone ‘ae tāmate‘i kotoa pē ‘o
 māmani.

50 ‘Alu ‘akimoutolu kuo hao ‘i he heletā,
 pea ‘oua na‘a ve‘etō‘ohi:
 fakamanatu kia Sihova mei he mama‘o,
 pea manatu ‘i homou loto ki Selūsalema.”

51 “Kuo mau puputu‘u,
 koe‘ahi kuo mau fanongo ki he ongoongo
 kovi:
 kuo ‘ufi‘ufi homau mata ‘aki ‘ae mā:
 koe‘ahi kuo hū mai ‘ae kau muli ki he ngaahi
 potu tapu ‘oe fale ‘o Sihova.”

52 Ko ia, ‘oku pehē ‘e Sihova, “Vakai, ‘oku hoko ‘ae
 ngaahi ‘aho,

‘a ia te u tautea ai hono ngaahi tamapua kuo
tongi,

pea ‘e to‘eto‘e ‘ae lavea ‘i hono fonua kotoa pē.

53 Kapau ‘e kaka hake ‘a Papilone ki he ngaahi
langi,

pea kapau te ne ngaohi hono ngaahi potu
mālohi ki ‘olunga,”

ka ‘oku pehē ‘e Sihova,

“E ‘alu atu meiate au kiate ia ‘ae kau mau-
mau‘i.

54 ‘Oku ongo mai ‘ae longoa‘a ‘oe tangi mei Papi-
lone,

pea mo e faka‘auha lahi mei he fonua ‘oe kau
Kalitia:

55 Koe‘uhi kuo maumau‘i ‘e Sihova ‘a Papilone,
pea faka‘auha ‘ae longoa‘a lahi ‘iate ia;

‘oku ‘u‘ulu hono ngaahi peau ‘o hangē ko e ngaahi
vai lahi,

ko e longoa‘a ‘o honau le‘o ‘oku ongo:

56 Koe‘uhi kuo hoko ‘ae maumau kiate ia,
‘io, ki Papilone,

pea kuo lava‘i ‘a hono kau tangata mālohi,
kuo fesi‘i ‘enau kaufana kotoa pē:

he ko Sihova ko e ‘Otua fa‘a totongi,
pea ko e mo‘oni te ne totongi.

57 Pea te u fakakona‘i hono hou‘eiki, pea mo hono
kau tangata poto,

mo hono ngaahi ‘eiki, mo hono kau pule, pea
mo hono kau tangata mālohi:

pea te nau mohe ‘i he mohe ta‘engata,

pea ‘e ‘ikai toe ‘ā,

‘oku pehē ‘e he tu‘i, ‘aia ko hono huafa ko
Sihova ‘oe ngaahi kautau.

⁵⁸ ‘Oku pehē ‘e Sihova ‘oe ngaahi kautau;
“E maumau ‘aupito ‘ae ngaahi ‘ā laulahi ‘o Papi-
lone,
pea ‘e tutu ‘aki ‘ae afi hono ngaahi matapā
mā‘olunga;
pea ‘e ngāue ta‘e‘aonga ‘ae kakai,
pea ‘e feinga ‘ae ngaahi pule‘anga koe‘uhī ko
e afi.”

⁵⁹ ¶ Ko e lea na‘e lea ‘aki ‘e Selemaia, ko e palōfita
kia Selaia ko e foha ‘o Nelia, ko e foha ‘o Māseia,
‘i he‘ene ‘alu meia Setikia ko e tu‘i ‘o Siuta ki
Papilone ‘i hono fā ‘oe ta‘u ‘o ‘ene pule. Pea ko e
Selaia ni ko e ‘eiki angamalū ia. ⁶⁰ Pea na‘e tohi
‘i he tohi ‘e Selemaia ‘ae kovi kotoa pē ‘e hoko
ki Papilone, ‘io, ‘ae lea ni kotoa pē kuo tohi ki
Papilone. ⁶¹ Pea pehē ‘e Selemaia kia Selaia, “Oka
ke ka hoko ki Papilone, te ke mamata, pea lau
‘ae ngaahi lea ni kotoa pē; ⁶² Pea te ke toki lea ‘o
pehē, “E Sihova, kuo ke folofola ki he potu ni, ke
tu‘usi ia, koe‘uhī ke ‘oua na‘a nofo ai ha tokotaha,
ha tangata pe ha manu, ka ‘e lala ia ‘o ta‘engata.”
⁶³ Pea ‘e hoko ia ‘o pehē, ‘oka ‘osi ho‘o lau ‘ae tohi
ni, ke ke no‘otaki ki ai ‘ae maka, pea lī ia ki loto
‘Iufaletesi. ⁶⁴ Pea ke ke lea ‘o pehē, “E ngalo pehē
hifo ‘a Papilone, pea ‘e ‘ikai toetu‘u ia mei he kovi
‘aia te u fakahoko ki ai: pea te nau fiu ai.”

Ko hono ngata ia ‘oe ngaahi lea ‘a Selemaia.

52

*1 Ko e angatu‘u ‘a Setikia. 4 Ko e kāpui pea mo e
kapa ‘o Selūsalema. 8 Ko e tāmate‘i ‘ae ngaahi foha*

'o Selikia, pea mo e fakakui hono mata. 12 Ko e tutu mo e maumau'i 'ae kolo 'e Nepusaatani. 24 Pea 'oku ne fetuku 'ae kau pōpula. 31 Ko e fakahikihiki 'e 'Ivilimelotaki 'a Sihoiakini.

¹ Na'e kamata pule 'e Setikia 'i hono uofulu ma taha ta'u 'o 'ene motu'a, pea na'a ne pule 'i he ta'u 'e hongofulu ma taha 'i Selūsalema. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Hamutali ko e 'ofefine 'o Selemaia mei Lipina. ² Pea na'a ne fai kovi 'i he 'ao 'o Sihova, 'o hangē ko e me'a kotoa pē na'e fai 'e Sihoiakimi. ³ He ko e me'a 'i he houhau 'o Sihova na'e hoko 'o pehē ki Selūsalema mo Siuta, na'e angatu'u ai pe 'a Setikia ki he tu'i 'o Papilone.

Kae'oua ke ne kapusi 'akinautolu mei hono 'ao.

⁴ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i hono hiva ta'u 'o 'ene pule, 'i hono hongofulu 'oe māhina, pea 'i hono hongofulu 'oe 'aho 'oe māhina, na'e ha'u 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, pea mo 'ene kautau kotoa pē, ki Selūsalema, pea nofo atu ki ai, pea ngaohi kolo 'o takatakai ki ai. ⁵ Ko ia na'e takatakai 'ae kolo 'o a'u ki hono hongofulu ma taha ta'u 'oe pule 'a Setikia ko e tu'i. ⁶ Pea 'i hono fā māhina, 'i hono 'aho 'e hiva 'oe māhina, na'e lahi 'aupito 'ae honge 'i he kolo, koe'uhī na'e 'ikai ha me'akai ki he kakai 'oe fonua. ⁷ Pea na'e vaivai 'ae kolo, pea hola 'ae kautau kotoa pē, pea na'a nau 'alu mei he kolo 'i he po'uli, 'i he hala 'oe matapā 'i he vaha'a 'oe ongo 'ā, 'aia na'e 'i he ngoue 'ae tu'i; pea nau 'alu 'i he hala ki he toafa, (lolotonga na'e takatakai 'ae kolo 'e he kau Kalitia.)

⁸ ¶ Ka na'e tuli 'ae tu'i 'e he kau tau 'oe kau Kalitia, pea nau ma'u 'a Setikia 'i he toafa 'o Seliko; pea na'e movetevete meiate ia 'a 'ene kautau kotoa

pē. ⁹ Pea na'a nau puke 'ae tu'i, pea 'ohake ia ki he tu'i 'o Papilone ki Lipila 'i he fonua ko Hamati; pea ne fakamaau'i ia 'i ai. ¹⁰ Pea na'e tāmate'i 'e he tu'i 'o Papilone 'ae ngaahi foha 'o Setikia 'i hono 'ao: pea ne tāmate'i foki 'ae hou'eiki kotoa pē 'o Siuta 'i Lipila. ¹¹ Pea na'a ne kape'i 'ae mata 'o Setikia; pea na'e ha'i 'aki ia 'ae maea ukamea fihifihi, pea tataki ia 'e he tu'i 'o Papilone ki Papilone, pea na'e tuku ia ki he fale fakapōpula 'o a'u ki he 'aho 'o 'ene mate.

¹² ¶ Pea 'i hono nima māhina, 'i hono hongofulu 'oe 'aho 'oe māhina, ko hono hongofulu ma hiva ta'u 'oe pule 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, na'e ha'u ki Selūsalema 'a Nepusaatani ko e 'eiki 'oe kau le'o, 'aia na'a ne tauhi ki he tu'i 'o Papilone, ¹³ Pea na'e tutu 'aki 'ae afi 'ae fale 'o Sihova, mo e fale 'oe tu'i; mo e fale kotoa pē 'i Selūsalema, pea mo e ngaahi fale 'oe kakai 'eiki kotoa pē, na'a ne tutu 'aki 'ae afi: ¹⁴ Pea na'e maumau'i ki lalo 'ae 'ā kotoa pē na'e tu'u takatakai 'i Selūsalema, 'e he kau tau kotoa pē 'oe kau Kalitia, ko kinautolu na'e 'i he 'eiki 'oe kau le'o. ¹⁵ Pea na'e 'ave fakapōpula 'e Nepusaatani ko e 'eiki 'oe kau le'o, 'ae kakai masiva ni'ihi, pea mo hono toe 'oe kakai na'e nofo 'i he kolo, pea mo e kakai na'e hola ki he tu'i 'o Papilone, pea mo hono toe 'oe kakai tokolahī. ¹⁶ Ka na'e tuku 'e Nepusaatani ko e 'eiki 'oe kau le'o 'ae kakai masiva ni'ihi ki he fonua ke tauhi 'ae vaine pea ko e kau tauhi ngoue.

¹⁷ ¶ Pea ko e ngaahi pou palasa 'aia na'e 'i he fale 'o Sihova, pea ko e ngaahi tu'unga, mo e ngaahi 'ai'anga vai palasa 'aia na'e 'i he fale 'o Sihova, na'e maumau'i 'e he kau Kalitia, pea 'ave 'ae palasa

kotoa pē ki Papilone. ¹⁸ Pea ko e ngaahi kulo foki, mo e ngaahi huo, mo e ngaahi helekosi maama, mo e ngaahi ipu, mo e ngaahi sēpuni, pea mo e ngaahi ipu palasa ‘aia na‘a nau ngāue aki, na‘a nau fetuku ia. ¹⁹ Pea ko e ngaahi ipu, mo e ‘ai‘anga afi, mo e ngaahi ipu si‘i, mo e ngaahi kulo, mo e ngaahi tu‘unga maama, mo e ngaahi sēpuni, pea mo e ngaahi ipu inu; ‘aia na‘e koula ‘i he koula, pea mo ia na‘e siliva ‘i he siliva, na‘e fetuku ‘e he ‘eiki ‘oe kau le‘o.

²⁰ Ko e pou ‘e ua, mo e fu‘u ‘ai‘anga vai lahi ‘e taha, pea mo e pulu palasa ‘e hongofulu ma ua ‘aia na‘e ‘i lalo ‘i he ngaahi tu‘unga, ‘aia na‘e ngaohi ‘e Solomone ko e tu‘i ‘i he fale ‘o Sihova: pea na‘e ‘ikai fa‘a fakamamafa ‘ae palasa ‘oe ngaahi ipu ni kotoa pē. ²¹ Pea ko e ngaahi pou, ko hono mā‘olunga ‘oe pou ‘e taha ko e hanga ‘e tolungofulu ma ono; pea ko e filo na‘e takatakai ‘aki ia ko e hanga ‘e uofulu ma fā; pea ko hono matolu ko e louhi ‘i ‘e fā: pea na‘e ava pe ia ‘i loto. ²² Pea na‘e ‘ai ha ‘ulu palasa ‘i ‘olunga ‘i ai; pea ko hono mā‘olunga ‘oe ‘ulu ‘e taha ko e hanga ‘e hongofulu, mo e tongi fakasanisani, pea mo e pomikanite ‘oku tākai ‘aki ‘ae ngaahi ‘ulu, kuo ngaohi kotoa pē ‘aki ‘ae palasa. Pea ko hono ua ‘oe pou na‘e tatau mo ia pea mo hono pomikanite. ²³ Pea na‘e ai ‘ae pomikanite ‘e hivangofulu ma ono ‘i he potu ‘e taha; pea ko hono lau kātoa ‘oe pomikanite na‘e tākai ‘aki ‘ae me‘a na‘e tongi, ko e teau.

²⁴ Pea na‘e ‘ave ‘e he ‘eiki ‘oe kau le‘o ‘a Selaia ko e taula‘eiki lahi, pea mo Sefania ko hono ua ‘oe taula‘eiki, pea mo e kau le‘o matapā ‘e toko tolu: ²⁵ Pea na‘e ‘ave foki ‘i he kolo ‘ae kau tangata

talifeikau ‘aia na‘e pule ki he kau tangata tau; pea mo e kau tangata ‘e toko fitu, ko kinautolu na‘a nau nonofo mo e tu‘i, na‘e ‘ilo ‘akinautolu ‘i he kolo; mo e tangata tohi lahi ‘oe kau tau, ‘aia na‘e ‘a‘ana ‘ae lau ‘ae kakai ‘oe fonua, mo e kau tangata ‘oe fonua ‘e tokoonongofulu, ‘akinautolu na‘e ‘ilo ‘iloto kolo.

²⁶ Ko ia, na‘e ‘ave ‘akinautolu ‘e Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau le‘o, pea ne ‘omi ‘akinautolu ki Lipila ki he tu‘i ‘o Papilone. ²⁷ Pea na‘e te‘ia ‘akinautolu ‘e he tu‘i ‘o Papilone, pea tāmate‘i ‘akinautolu ‘i Lipila ‘i he fonua ko Hamati.

Na‘e pehē ‘ae ‘ave fakapōpula ‘o Siuta mei hono fonua. ²⁸ Ko eni ‘ae kakai na‘e ‘ave fakapōpula ‘e Nepukanesa: ‘i hono fitu ta‘u, ko e kau Siu ‘e toko tolu afe ma uofulu ma tolu:

²⁹ I hono hongofulu ma valu ta‘u ‘o Nepukanesa na‘a ne ‘ave fakapōpula mei Selūsalema ‘ae toko valungeau ma tolungofulu ma ua: ³⁰ Pea ‘i hono uofulu ma tolu ta‘u ‘o Nepukanesa na‘e ‘ave fakapōpula ‘e Nepusaatani ko e ‘eiki ‘oe kau le‘o ‘ae kau Siu ‘e toko fitungeau ma toko fāngofulu ma toko nima:

ko e kakai kotoa pē, ko e toko fā afe, mā toko onongeau.

³¹ ¶ Pea ‘i hono tolungofulu ma fitu ta‘u ‘oe fakapōpula ‘o Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘i hono hongofulu ma ua ‘oe māhina, mo hono uofulu ma nima ‘oe ‘aho ‘oe māhina, na‘e hoko ‘o pehē, Ko ‘Ivilimelotaki ko e tu‘i ‘o Papilone ‘i hono ‘uluaki ta‘u ‘o ‘ene pule, na‘a ne hakeaki‘i ‘a Sihoiakimi ko e tu‘i ‘o Siuta, pea ‘omi ia mei he fale fakapōpula. ³² Pea na‘a ne lea lelei kiate ia, pea na‘e hiki hake hono nofo‘anga faka‘ei‘eiki ke mā‘olunga he

nofo‘anga ‘oe ngaahi tu‘i na‘e ‘i ai mo ia ‘i Papilone.
33 Pea na‘e fetongi hono kofu fakapōpula: pea ne
kai mā ma‘uaipē ‘i hono ‘ao ‘i he ngaahi ‘aho kotoa
pē ‘o ‘ene mo‘ui. 34 Pea ko ‘ene me‘akai, na‘e tufa
ma‘uaipē ‘e he tu‘i ‘o Papilone ‘ae kai kiate ia, ko e
‘inasi ‘i he ‘aho kotoa pē, ‘i he ‘aho kotoa pē ‘o ‘ene
mo‘ui, ‘o a‘u ki he ‘aho ‘o ‘ene mate.

cc

**KO E TOHI TAPU KĀTOA
The Holy Bible in the Tongan language of Tonga,
Revised West Version**

Public Domain

Language: Tongan

Translation by: James Baxley

Cover and title page artist: Kitione Vailea

Digital editions and layout: Michael Johnson

Web site: <https://ebible.org/ton/>

Translator support: <https://worldoutreach.org/325>

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 13 Dec 2023

2362cc12-5c8d-5627-ad4b-c1c163858892